

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 28.12.2023 r.

Poz. 6122

UCHWAŁA NR LXXIII/690/2023 RADY GMINY KROKOWA

z dnia 30 listopada 2023 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krokowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Marek Krzebietke

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXXIII/690/2023
Rady Gminy Krokowa
z dnia 30 listopada 2023 r.

GMINA KROKOWA

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

NA LATA 2024 - 2027

Opracowanie:

mgr inż. arch. Joanna Matuj

z zespołem

mgr inż. arch. Ewa Matusiak - Zdrojewska

mgr inż. arch. Alicja Stefańska

mgr inż. arch. Łukasz Bugalski

inż. Angelika Plata

Aktualizacja:

mgr inż. arch. Joanna Matuj

inż. Magdalena Goławska-Kalich

I. WSTĘP

1.1. Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest dziedzictwo kulturowe gminy Krokowa, które stanowi istotny czynnik w rozwoju społeczno-gospodarczym tego terenu. Występuje tu wiele obiektów zabytkowych, w tym o szczególnej wartości historycznej, architektonicznej i artystycznej, wymagających planowych działań w zakresie opieki nad zabytkami.

Niniejszy program opieki nad zabytkami ma na celu określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami. Niniejszy program został opracowany z wykorzystaniem opracowań strategicznych Gminy Krokowa, aktów prawa miejscowego oraz opracowań studialnych przygotowanych na potrzeby powyższych dla Gminy Krokowa. Wykaz opracowań wykorzystanych w niniejszym programie znajduje się na końcu opracowania.

1.2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez wójta na okres czterech lat na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904). Po jego opracowaniu i uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, jest on przyjmowany przez radę gminy i ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Wójt zobowiązany jest co dwa lata sporządzić sprawozdanie z realizacji programu, które przedstawia radzie gminy.

Zgodnie z art. 87 ust. 2 gminny program opieki nad zabytkami ma na celu w szczególności:

- 1) *uchylony*
- 2) *uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;*
- 3) *zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;*
- 4) *wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;*
- 5) *podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;*
- 6) *określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;*
- 7) *podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.*

Podstawę do sporządzania gminnego programu opieki nad zabytkami określa art. 21 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904). Jest nią gminna ewidencja zabytków.

Art. 22

1. *Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków.*
2. *Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.*

3. *Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.*
4. *Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.*
5. *W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:*
 - 1) *zabytki nieruchome wpisane do rejestru;*
 - 2) *inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;*
 - 3) *inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.*
6. *Właściwy dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich w formie zbioru kart ewidencyjnych.*
7. *Ewidencje, o których mowa w ust. 1, 2, 4 i 6, mogą zawierać dane osobowe obejmujące:*
 - 1) *imię, nazwisko i adres zamieszkania lub nazwę i adres siedziby właściciela lub użytkownika zabytku;*
 - 2) *imię, nazwisko i podpis autora karty ewidencyjnej lub adresowej lub imię i nazwisko osoby, która wypełniła kartę ewidencyjną;*
 - 3) *imię i nazwisko lub nazwę wykonawcy prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań archeologicznych przy zabytku.*

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zabytki zostały objęte ochroną zadeklarowaną jako konstytucyjny obowiązek państwa i każdego obywatela, o czym mówi art. 5, art. 6 ust 1. i art. 86. Konstytucji RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946).

Definicje „zabytku” oraz pojęć „ochrony i opieki” zawarte są w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904). Art. 3 pkt 1 ustawy brzmi:

zabytek - nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;

Ustawowa definicja zabytku jest szeroka i obejmuje nie tylko nieruchomości wpisane do rejestru zabytków, czy też ujęte w wojewódzkiej ewidencji lub ewidencji gminnej, ale również wszystkie inne nieruchomości lub ich części posiadające określone w definicji cechy. W związku z tym one również są przedmiotem ochrony i opieki wynikającej z ustawy.

Zgodnie z art. 6 tej ustawy:

1. *Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:*

- 1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
 - a) krajobrazami kulturowymi,
 - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
 - c) dziełami architektury i budownictwa,
 - d) dziełami budownictwa obronnego,
 - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
 - f) cmentarzami,
 - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
 - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
 - 2) zabytki ruchome będące, w szczególności:
 - a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
 - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
 - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479),
 - f) instrumentami muzycznymi,
 - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
 - h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
 - 3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
 - a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
 - b) cmentarzyskami,
 - c) kurhanami,
 - d) relikwiami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.
2. Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Pojęcia: zabytku nieruchomego, zabytku ruchomego, zabytku archeologicznego, historycznego układu urbanistycznego lub ruralistycznego, historyczny zespół budowlany, krajobrazu kulturowego zdefiniowane są w art. 3 tejże ustawy.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 2) *zabytek nieruchomy – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1;*
- 3) *zabytek ruchomy – rzecz ruchomą, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1;*
- 4) *zabytek archeologiczny – zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem; (...)*
- 12) *historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;*
- 13) *historyczny zespół budowlany – powiązaną przestrzennie grupę budynków wyodrębnioną ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;*
- 14) *krajobraz kulturowy – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka;*

Ustawa określa również definicje:

prace konserwatorskie - działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań,

prace restauratorskie - działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań,

roboty budowlane - roboty budowlane w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, podejmowane przy zabytku lub w otoczeniu zabytku.

2.1. Obowiązki samorządu gminy

Obowiązki samorządu gminy z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami określone są przede wszystkim w następujących aktach prawnych:

1. ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688),
2. ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904),
3. ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688)

W art. 7 ustawa o samorządzie gminnym definiuje zadania własne gminy, do których należą m.in. zagadnienia:

- 1) *ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody ...*
- 9) *kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.*
- 12) *zieleni gminnej i zadrzewień.*
- 13) *cmentarzy gminnych.*

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest podstawowym aktem prawnym regulującym problematykę ochrony dóbr kultury. Art. 4 ustala, że:

Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) *zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;*
- 2) *zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;*
- 3) *udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;*
- 4) *przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;*
- 5) *kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;*
- 6) *uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.*

Ochrona i opieka nad zabytkami stanowią istotny element polityki przestrzennej prowadzonej na terenie gminy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie gminnych aktów planowania przestrzennego (...), należy do zadań własnych gminy.

Art. 1 ust. 2 tej ustawy stwierdza:

W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza:

- 1) *wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;*
- 2) *walory architektoniczne i krajobrazowe;*
- 4) *wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.*

Istotne znaczenie odpowiedniego kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla ochrony dóbr kultury podkreśla art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który ustanawia formy ochrony zabytków:

Formami ochrony zabytków są:

- 1) *wpis do rejestru zabytków;*
- 1a) *wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;*
- 2) *uznanie za pomnik historii;*
- 3) *utworzenie parku kulturowego;*

- 4) *ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.*

O uwzględnieniu form ochrony w planowaniu przestrzennym mówią też następujące artykuły ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

Art. 18

1. *Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy określaniu ustaleń strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, strategii rozwoju ponadlokalnego, planów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów odbudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.*
2. *Określając ustalenia strategii, analiz, planów i studiów, o których mowa w ust. 1, w szczególności:*
- 1) *uwzględni się krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*
 - 2) *określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu;*
 - 3) *ustala się przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami*

Art. 19

1. *Określając ustalenia planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu odbudowy, uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomości:*
- 1) *objętych formami ochrony, o których mowa w art. 7, wraz z ich otoczeniem;*
 - 2) *ujętych w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.*
- 1a. *W decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego uwzględnia się w szczególności ochronę:*
- 1) *zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;*
 - 2) *innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.*
- 1b. *W uchwale określającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń uwzględnia się w szczególności:*
- 1) *ochronę zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;*
 - 2) *ochronę zabytków nieruchomości, innych niż wymienione w pkt 1, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;*

- 3) wnioski i rekomendacje audytów krajobrazowych oraz plany ochrony parków krajobrazowych.
2. W przypadku gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się przy określaniu ustaleń planów, o których mowa w ust. 1.
3. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Art. 20.

Projekty i zmiany ... miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Uchwała o której mowa w wymienionym powyżej art.19 ust 1b jest w kompetencjach rady gminy na podstawie art. 37a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Może ona zawierać ustalenia dotyczące zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane. Przyzwolenie to wynika z ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.

Zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami radzie gminy przysługują także wola i kompetencje w zakresie tworzenia parku kulturowego „w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej”.

Art. 17.

1. Na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące:
 - 1) prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej;
 - 2) zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych;
 - 3) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;
 - 3a) zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury;
 - 4) składowania lub magazynowania odpadów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2004 Nr 212 poz. 2153.) do kompetencji gmin należy też sporządzanie planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Art. 3

1. Organizację i sposób ochrony zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, planuje się w jednostkach organizacyjnych posiadających zabytki oraz na poszczególnych stopniach administracji, ujmując stan zasobu podlegającego ochronie, zagrożenia, zamiar działania, sposób realizacji, niezbędne siły i środki oraz czas i koszty wykonania w sporządzanych w tym celu następujących dokumentach:
 - 1) planie ochrony zabytków jednostki organizacyjnej;
 - 2) gminnym planie ochrony zabytków;
 - 3) powiatowym planie ochrony zabytków;
 - 4) wojewódzkim planie ochrony zabytków;
 - 5) krajowym planie ochrony zabytków.
2. Plany ochrony zabytków, o których mowa w ust. 1, sporządza się odpowiednio do przewidywanych i realnych zagrożeń, w szczególności na wypadek:
 - 1) pożaru;
 - 2) powodzi, ulewy lub zalania z innych przyczyn;
 - 3) wichury;
 - 4) katastrofy budowlanej, awarii technicznej, chemicznej;
 - 5) demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktu wandalizmu;
 - 6) ataku terrorystycznego;
 - 7) konfliktu zbrojnego.
3. Plany ochrony zabytków zawierają w szczególności:
 - 1) informacje niezbędne do realizacji prac przygotowawczych oraz sprawnego koordynowania i zarządzania ochroną w poszczególnych etapach działania;
 - 2) wykaz osób uprawnionych do podejmowania decyzji i kierowania ochroną;
 - 3) wyszczególnienie sposobów przepływu informacji na wszystkich stopniach zarządzania.
4. W razie zaistnienia konfliktu zbrojnego lub sytuacji kryzysowej, gdy planowane prace związane z ochroną zabytków nie zostały w całości wykonane, kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki zabezpiecza je w sposób doraźny przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.
5. Plany ochrony sporządza się według "Instrukcji przygotowania i realizacji planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych", stanowiącej załącznik do rozporządzenia.

Art. 4.

1. Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, oraz przedstawia do zatwierdzenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).
2. Gminny plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych opracowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta); plan ten podlega uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz właściwym terenowym organem obrony cywilnej na obszarze powiatu.

Ponadto w zakres obowiązków samorządu gminy związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami wchodzi także obowiązki wynikające z jego statusu jako właściciela lub posiadacza zabytku, o których mowa poniżej.

2.2 Obowiązki właścicieli i posiadaczy zabytków

Obowiązki właścicieli i posiadaczy zabytków związane z ochroną i opieką nad tymi zabytkami w szerokim zakresie ustala ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904).

Zgodnie z art. 5 tej ustawy:

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) *naukowego badania i dokumentowania zabytku;*
- 2) *przewodzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;*
- 3) *zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;*
- 4) *korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;*
- 5) *popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.*

Zgodnie z art. 28 tej ustawy:

1. *Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:*
 - 1) *uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;*
 - 2) *zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;*
 - 3) *zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;*
 - 4) *zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.*
2. *O zdarzeniach, o których mowa w ust. 1, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa zawiadamia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*

2.3 Instrumenty opieki nad zabytkami

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904) rozdziela pojęcia (a wraz z tym prawa i obowiązki z nimi związane) *ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.*

Zgodnie z art. 4 ustawy:

Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) *zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;*
- 2) *zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;*
- 3) *udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;*
- 4) *przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;*

- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Zgodnie z art. 5 ustawy:

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

W art. 6 ust 1. ustawy sformułowano katalog zabytków podlegających ochronie i opiece bez względu na stan zachowania:

Art. 6. 1. Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

- 1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
 - a) krajobrazami kulturowymi,
 - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
 - c) dziełami architektury i budownictwa,
 - d) dziełami budownictwa obronnego,
 - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
 - f) cmentarzami,
 - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
 - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki ruchome będące, w szczególności:
 - a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
 - b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
 - c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
 - d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
 - e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1479),
 - f) instrumentami muzycznymi,
 - g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,

- h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;*
- 3) *zabytki archeologiczne będące, w szczególności:*
 - a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,*
 - b) cmentarzyskami,*
 - c) kurhanami,*
 - d) relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.*

2.3.1 Zabytki nieruchome

2.3.1.1 Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Oprócz zapewnienia podstawowych warunków określonych w art. 5 (powyżej) w stosunku do zabytków wpisanych do rejestru obowiązują m.in.:

Art. 25.

1. *Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:*
 - 1) *dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku, jak również możliwości jego dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062);*
 - 2) *uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;*
 - 3) *uzgodnionego z wojewódzkim konserwatorem zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.*
2. *W celu spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1, wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić do wglądu właścicielowi lub posiadaczowi zabytku nieruchomego posiadaną przez siebie dokumentację tego zabytku oraz umożliwić dokonywanie niezbędnych odpisów z tej dokumentacji.*

Art. 27.

Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Zgodnie z art. 28 właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru zabytków jest zobowiązany do zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

1. *Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
 - 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
 - 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;
 - 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
 - 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości. (...)*

Art. 30.

1. *Właściciel lub posiadacz zabytku nieruchomego bądź nieruchomości o cechach zabytku jest obowiązany udostępnić ten zabytek bądź nieruchomość wykonawcy badań w celu ich przeprowadzenia. (...)*

Przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych związanych z zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków, osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna finansująca te roboty jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli są one niezbędne dla ochrony zabytków archeologicznych (art. 31 ust. 1a). Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji. Egzemplarz dokumentacji badań podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Lista czynności wymagających pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków została określona w art. 36. obejmuje ona:

- 1) *prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, w tym prac polegających na usunięciu drzewa lub krzewu z nieruchomości lub jej części będącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem lub inną formą zaprojektowanej zieleni;*
- 2) *wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;*
- 3) *prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;*
- 4) *prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;*
- 5) *prowadzenie badań archeologicznych;*
- 6) *przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;*
- 7) *trwale przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;*
- 8) *dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;*
- 9) *zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;*
- 10) *umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru: urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o*

planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) oraz napisów, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;

- 11) podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru, z wyłączeniem działań polegających na usuwaniu drzew lub krzewów z terenu nieruchomości lub jej części niebędącej wpisanym do rejestru parkiem, ogrodem albo inną formą zaprojektowanej zieleni;*
- 12) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.*

Pozwolenia wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego.

Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych lub poszukiwań ukrytych bądź porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, wydaje się na wniosek osób fizycznych albo jednostek organizacyjnych zamierzających prowadzić te badania lub poszukiwania.

Uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

Jeżeli właściciel lub posiadacz zabytku rozpocznie ww. prace bez pozwolenia konserwatora, lub będzie je realizował w sposób z nim niezgodny wojewódzki konserwator zabytków wyda decyzję o ich wstrzymaniu (art. 43).

Jednak zgodnie z zapisami art. 49:

- 1. Wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.
(...)*
- 2. Wykonanie decyzji nakazującej przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.*
- 3. W przypadku wykonania zastępczego prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję określającą wysokość wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu wykonania zastępczego tych prac lub robót, ich zakres oraz termin wymagalności tej wierzytelności*

Jeżeli dysponujący zabytkiem nie rozpocznie ww. prac, konserwator może zastępczo wykonać te prace obciążając ich kosztami dysponującego zabytkiem.

Art. 71.

1. *W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.*
2. *Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny, określony w ust. 1, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki.*

Art. 72.

Na zasadach i w trybie określonych odrębnymi przepisami, prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach będących w posiadaniu jednostek organizacyjnych, zaliczanych do sektora finansów publicznych, są finansowane ze środków finansowych przyznanych odpowiednio przez dysponentów części budżetowych bądź jednostki samorządu terytorialnego, którym podlegają te jednostki.

Art. 73.

Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru albo prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Zgodnie z art. 76 dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

1. *Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:*
 - 1) *nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku;*
 - 2) *nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, które zostały przeprowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji; (...)*

Artykuł 77 przewiduje, że dotacja może obejmować nakłady konieczne na:

- 1) *sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;*
- 2) *przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych*
- 3) *wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;*
- 4) *opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;*
- 5) *wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego;*
- 6) *sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrza;*
- 7) *zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;*

- 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
- 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
- 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50 % oryginalnej substancji tej przynależności;
- 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
- 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
- 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
- 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych;
- 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt 7-15;
- 17) zakup i montaż instalacji przeciwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

Art. 78.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.
2. Jeżeli zabytek, o którym mowa w ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w ust. 1, wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.
4. Łączna wysokość dotacji udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i wojewódzkiego konserwatora zabytków nie może przekraczać wysokości dofinansowania określonej w ust. 1-3.
5. Dotacja, o której mowa w art. 74 ust. 2, jest udzielana we wnioskowanej wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich lub restauratorskich.

W trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez radę miasta i gminy, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Dotacja ta, może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków (art. 81).

Art. 108.

- 1. Kto niszczy lub uszkadza zabytek, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*
- 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.*
- 3. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na zniszczeniu zabytku sąd orzeka na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości do wartości zniszczonego zabytku.*
- 4. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na uszkodzeniu zabytku sąd orzeka obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny - nawiązkę na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków w wysokości do wartości uszkodzenia zabytku.*
- 5. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd może orzec na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości od trzykrotnego do trzydziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia.*

Art. 110.

- 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.*
- 2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.*

Na podstawie *art. 113* właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru podlega karze grzywny, jeżeli nie powiadomił odpowiednio ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,*
- 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,*
- 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany,*
- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.*

W razie popełnienia ww. wykroczenia można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Zgodnie z *art. 117*. podlega karze grzywny również ten kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prowadzi prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, badania konserwatorskie lub architektoniczne przy zabytku wpisanym do rejestru lub roboty budowlane w jego otoczeniu albo badania archeologiczne.

Na podstawie art. 118. podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny ten kto:

Art. 18

- 1. Kto bez pozwolenia umieszcza na zabytku wpisanym do rejestru: urządzenie techniczne, tablicę reklamową lub urządzenie reklamowe w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, lub napis, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.*
- 2. Podżeganie i pomocnictwo są karalne.*
- 3. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów służących lub przeznaczonych do popełnienia wykroczenia, choćby nie stanowiły własności sprawcy, lub obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.*

2.3.1.2 Zabytki ujęte w ewidencji zabytków

Gminna ewidencja zabytków powstaje na podstawie wojewódzkiej ewidencji zabytków i stanowi podstawę do uwzględnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzjach o warunkach zabudowy. Art. 22 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904) mówi o zawartości gminnej ewidencji zabytków:

W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;*
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;*
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.*

Oprócz zapewnienia podstawowych warunków określonych w art. 5 (mówiącym o tym, czym jest opieka nad zabytkami) w stosunku do zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków obowiązują :

Art. 27.

Na wniosek właściciela lub posiadacza zabytku wojewódzki konserwator zabytków przedstawia, w formie pisemnej, zalecenia konserwatorskie, określające sposób korzystania z zabytku, jego zabezpieczenia i wykonania prac konserwatorskich, a także zakres dopuszczalnych zmian, które mogą być wprowadzone w tym zabytku.

Zgodnie z art. 28 właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do ewidencji zabytków jest zobowiązany do zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;*
- 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;*
- 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;*

- 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

Art. 30.

1. Właściciel lub posiadacz zabytku nieruchomego bądź nieruchomości o cechach zabytku jest obowiązany udostępnić ten zabytek bądź nieruchomość wykonawcy badań w celu ich przeprowadzenia.

Przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych związanych z zabytkiem znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków niezbędne jest uzyskanie opinii właściwego konserwatora zabytków.

Przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych związanych z zabytkiem archeologicznym objętym ochroną na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna finansująca te roboty jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli są one niezbędne dla ochrony zabytków archeologicznych (art. 31 ust. 1a). Szczegółowy zakres i rodzaj niezbędnych badań ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji. Egzemplarz dokumentacji badań podlega po ich zakończeniu nieodpłatnemu przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków.

Zgodnie z art. 36. ust. 1 pkt 5 prowadzenie badań archeologicznych wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Art. 36.

6. Pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego.
7. Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa, badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych lub poszukiwań ukrytych bądź porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, wydaje się również na wniosek osób fizycznych albo jednostek organizacyjnych zamierzających prowadzić te badania lub poszukiwania. W przypadku nieuzyskania zgody właściciela lub posiadacza nieruchomości na przeprowadzenie tych badań lub poszukiwań przepisy art. 30 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 71.

1. W zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku.
2. Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny, określony w ust. 1, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki.

Art. 108.

1. *Kto niszczy lub uszkadza zabytek, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.*
2. *Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.*
3. *W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na zniszczeniu zabytku sąd orzeka na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości do wartości zniszczonego zabytku.*
4. *W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 polegające na uszkodzeniu zabytku sąd orzeka obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny - nawiązkę na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków w wysokości do wartości uszkodzenia zabytku.*
5. *W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd może orzec na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków nawiązkę w wysokości od trzykrotnego do trzydziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia*

Art. 110.

1. *Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.*
2. *W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.*

Na podstawie art. 113 właściciel lub posiadacz zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków podlega karze grzywny, jeżeli nie powiadomi wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) *uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,*
- 2) *zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,*
- 3) *zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego, w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany,*
- 4) *zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości*

W razie popełnienia ww. wykroczenia można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

2.3.1.3 Pomniki historii

Zgodnie z art. 15:

1. *Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może uznać za pomnik historii zabytek nieruchomy wpisany do rejestru lub park kulturowy o szczególnej wartości dla kultury, określając jego granice.*

2. *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii Rady Ochrony Zabytków.*
3. *Cofnięcie uznania zabytku nieruchomego za pomnik historii następuje w trybie przewidzianym dla jego uznania.*
4. *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może przedstawić Komitetowi Dziedzictwa Światowego wniosek o wpis pomnika historii na "Listę dziedzictwa światowego" w celu objęcia tego pomnika ochroną na podstawie Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjętej w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r. poz. 190 i 191).*

Dla zabytków uznanych za pomniki historii będą miały zastosowanie przepisy wymienione w rozdziale 2.3.1.1 oraz 2.3.1.4.

2.3.1.4 Parki kulturowe

Zgodnie z art. 16:

1. Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.
 - 1a. Rada gminy ogłasza w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, o podjęciu prac nad utworzeniem parku kulturowego, określając formę, miejsce i termin składania wniosków dotyczących projektu uchwały o utworzeniu parku kulturowego, nie krótszy jednak niż 21 dni od dnia ogłoszenia.
2. Uchwała określa nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia, o których mowa w art. 17 ust. 1.
3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, sporządza plan ochrony parku kulturowego, który wymaga zatwierdzenia przez radę gminy.
4. W celu realizacji zadań związanych z ochroną parku kulturowego rada gminy może utworzyć jednostkę organizacyjną do zarządzania parkiem.
5. Park kulturowy przekraczający granice gminy może być utworzony i zarządzany na podstawie zgodnych uchwał rad gmin (związku gmin), na terenie których ten park ma być utworzony.
6. Dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Art. 17

1. *Na terenie parku kulturowego lub jego części mogą być ustanowione zakazy i ograniczenia dotyczące:*
 - 1) *prowadzenia robót budowlanych oraz działalności przemysłowej, rolniczej, hodowlanej, handlowej lub usługowej;*
 - 2) *zmiany sposobu korzystania z zabytków nieruchomych;*
 - 3) *umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, z wyjątkiem znaków drogowych i znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego, z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1;*
- 3a) *zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury;*

- 4) składowania lub magazynowania odpadów.
2. W razie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia zakazów i ograniczeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 131-134 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269).

Art. 112

1. Kto narusza zakazy lub ograniczenia obowiązujące na terenie parku kulturowego lub jego części, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega karze grzywny.
3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 lub 2, można orzec:
 - 1) przepadek narzędzi i przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia wykroczenia, chociażby nie stanowiły własności sprawcy;
 - 2) przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z wykroczenia;
 - 3) obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego lub zapłaty równowartości wyrządzonej szkody.

2.3.2 Zabytki ruchome

2.3.2.1 Zabytki wpisane na Listę Skarbów Dziedzictwa

Zgodnie z art. 14a:

1. Listę Skarbów Dziedzictwa prowadzi minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Na Listę Skarbów Dziedzictwa wpisuje się zabytek ruchomy o szczególnej wartości dla dziedzictwa kulturowego zaliczany do jednej z następujących kategorii:
 - 1) zabytków archeologicznych, które mają więcej niż 100 lat, wchodzą w skład zbiorów archeologicznych lub zostały pozyskane w wyniku badań archeologicznych lub przypadkowych odkryć,
 - 2) elementów stanowiących integralną część zabytków architektury, wystroju wnętrz, pomników, posągów i dzieł rzemiosła artystycznego, które mają więcej niż 100 lat,
 - 3) wykonanych ręcznie dowolną techniką i na dowolnym materiale dzieł malarstwa, nieobjętych kategoriami wskazanymi w pkt 4 i 5, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 150 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,
 - 4) wykonanych ręcznie na dowolnym materiale akwareli, gwaszy i pastelów, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 30 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,
 - 5) mozaik, nieobjętych kategoriami wskazanymi w pkt 1 i 2, oraz rysunków wykonanych ręcznie przy użyciu dowolnej techniki i na dowolnym materiale, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 15 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,
 - 6) oryginalnych dzieł grafiki i matryc do ich wykonania oraz oryginalnych plakatów, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 15 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,
 - 7) oryginalnych rzeźb, posągów lub ich kopii wykonanych tą samą techniką co oryginał, nieobjętych kategorią wskazaną w pkt 1, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 50 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,

- 8) fotografii, filmów oraz ich negatywów, które mają więcej niż 50 lat, ich wartość jest wyższa niż 15 000 euro oraz nie są własnością ich twórców,
 - 9) pojedynczych lub znajdujących się w zbiorach inkunabułów i manuskryptów oraz map i partytur muzycznych, liczących więcej niż 50 lat, które nie są własnością ich twórców,
 - 10) pojedynczych lub znajdujących się w zbiorach książek, które mają więcej niż 100 lat i ich wartość jest wyższa niż 50 000 euro,
 - 11) map drukowanych, które mają więcej niż 200 lat,
 - 12) środków transportu, które mają więcej niż 75 lat i ich wartość jest wyższa niż 50 000 euro,
 - 13) innych kategorii, niewymienionych w pkt 1-12, obejmujących zabytki, które mają więcej niż 50 lat i ich wartość jest wyższa niż 50 000 euro
- na podstawie decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z urzędu albo na wniosek właściciela zabytku ruchomego.

Oprócz zapewnienia podstawowych warunków określonych w art. 5 (powyżej) w stosunku do zabytków wpisanych na Listę Skarbów Dziedzictwa obowiązują m.in.:

Zgodnie z art. 28 właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa jest zobowiązany do zawiadomienia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o:

1. Niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego do rejestru lub zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:
 - 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
 - 2) zagrożeniu dla zabytku, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu zagrożenia;
 - 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
 - 4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.
2. O zdarzeniach, o których mowa w ust. 1, właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa zawiadamia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa na podstawie pozwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego można prowadzić:

- 1) prace konserwatorskie,
- 2) prace restauratorskie,
- 3) badania konserwatorskie (art. 36 ust. 1a)

Pozwolenia na przeprowadzenie ww. czynności wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa albo do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego (art. 36 ust. 6).

Pozwolenie na prowadzenie badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa, badań konserwatorskich i architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych lub poszukiwań ukrytych bądź porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, wydaje się również na wniosek osób fizycznych albo jednostek organizacyjnych zamierzających prowadzić te badania lub poszukiwania (art. 36 ust. 7).

Art. 36a

- Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich lub badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa albo na prowadzenie prac konserwatorskich, prac restauratorskich, badań konserwatorskich lub badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru albo badań archeologicznych jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi pracami oraz badaniami albo samodzielne ich wykonywanie przez osoby spełniające odpowiednio wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1.*
- Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna występująca z wnioskiem o pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru jest obowiązana zapewnić kierowanie tymi robotami oraz wykonywanie nadzoru inwestorskiego przez osoby spełniające wymagania, o których mowa w art. 37c.*

Art. 37i

- Zabytek wpisany na Listę Skarbów Dziedzictwa przechowuje się w pomieszczeniu wyposażonym w zabezpieczenia techniczne na wypadek kradzieży, pożaru i innych zagrożeń lub mającym zapewnioną bezpośrednią stałą ochronę fizyczną w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838 oraz z 2021 r. poz. 469), zwaną dalej "stałą ochroną fizyczną".*
- Projekt zabezpieczeń, o których mowa w ust. 1, uzgadnia się z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*
- Właściciel lub posiadacz zabytku jest obowiązany zapewnić zabezpieczenia, o których mowa w ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania dotacji, o której mowa w art. 83a, nie później jednak niż po upływie 12 miesięcy od dnia wpisu zabytku na Listę Skarbów Dziedzictwa.*
- Na wniosek właściciela zabytku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zapewnia przechowywanie zabytku w pomieszczeniu należącym do państwowej instytucji kultury.*
- W trakcie transportu zabytku, o którym mowa w ust. 1, zapewnia się stałą ochronę fizyczną oraz warunki zbliżone do występujących w miejscu stałego przechowywania tego zabytku.*
- Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wymagania,*

jakim powinna odpowiadać ochrona przechowywanego i przewożonego zabytku, o którym mowa w ust. 1, w tym:

- 1) standard pomieszczenia przeznaczonego do przechowywania zabytku, mając na względzie wysoką odporność tego pomieszczenia na włamanie i wyposażenie w środki ochrony przeciwpożarowej;*
- 2) właściwości środków transportu służących do jego przewożenia, mając na względzie zwiększoną odporność tych środków i wyposażenie ich w systemy powiadamiania o zagrożeniach;*
- 3) sposób konwojowania, mając na względzie zapewnienie stałej ochrony fizycznej;*
- 4) podmioty, którym przekazuje się informacje o konwojowaniu zabytku, mając na względzie bezpieczeństwo tego zabytku.*

Art. 43

- 1. Wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu:*
 - 1) prac konserwatorskich, restauratorskich, badań konserwatorskich lub architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru;*
 - 2) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru lub w jego otoczeniu;*
 - 3) badań archeologicznych lub poszukiwań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 12;*
 - 4) innych działań, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 6-8, 10 i 11, przy zabytku wpisanym do rejestru.*
- 2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych bez jego pozwolenia lub w sposób odbiegający od zakresu i warunków określonych w pozwoleniu prac konserwatorskich, restauratorskich lub badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa.*
- 3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje decyzję o wstrzymaniu wykonywanych przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa działań polegających na:*
 - 1) trwałym przeniesieniu tego zabytku z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje;*
 - 2) zmianie przeznaczenia tego zabytku lub sposobu korzystania z niego;*
 - 3) podejmowaniu innych, niż określone w ust. 2, działań, które mogłyby prowadzić do zmiany wyglądu tego zabytku.*

Jednakże zgodnie z zapisami art. 49 ust 1:

- 1a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, wynikający z prawa własności, albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego, przeprowadzenie, w terminie określonym w tej decyzji, prac konserwatorskich przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku.*

Art. 50

1. W przypadku wystąpienia zagrożenia polegającego na możliwości zniszczenia, uszkodzenia, kradzieży, zaginięcia lub nielegalnego wywiezienia za granicę zabytku ruchomego wpisanego do rejestru albo na Listę Skarbów Dziedzictwa, odpowiednio wojewódzki konserwator zabytków może wydać, a minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje, decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia.
2. Czasowe zajęcie zabytku ruchomego polega na przekazaniu go, w zależności od rodzaju zabytku, do muzeum, archiwum lub biblioteki.
3. W przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. Przepisy o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.
4. Jeżeli nie jest możliwe usunięcie zagrożenia, o którym mowa w ust. 1 lub 3:
 - 1) zabytek ruchomy może być przejęty przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, w drodze decyzji, na własność Skarbu Państwa, z przeznaczeniem na cele kultury, oświaty lub turystyki, za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej tego zabytku;
 - 1a) zabytek ruchomy wpisany na Listę Skarbów Dziedzictwa zostaje przejęty przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze decyzji, na własność Skarbu Państwa, z przeznaczeniem na cele kultury, za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej tego zabytku;
 - 2) zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

Art. 73.

Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru albo prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Art. 74. ust 2.:

2. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa jest udzielana ze środków budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Zgodnie z art. 76 ust 1. pkt 3) dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

- 3) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich lub restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego

przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku.

Art. 78.

- 1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.*
- 2. Jeżeli zabytek, o którym mowa w ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.*
- 3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w ust. 1, wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.*
- 4. Łączna wysokość dotacji udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i wojewódzkiego konserwatora zabytków nie może przekraczać wysokości dofinansowania określonej w ust. 1–3.*
- 5. Dotacja, o której mowa w art. 74 ust. 2, jest udzielana we wnioskowanej wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich lub restauratorskich.*

Art. 109b.

Kto rzecz ruchomą zbywa jako zabytek ruchomy albo zbywa zabytek jako inny zabytek, wiedząc, że są one podrobione lub przerobione, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 110

- 1. Kto będąc właścicielem lub posiadaczem zabytku nie zabezpieczył go w należyty sposób przed uszkodzeniem, zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.*
- 2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.*

Na podstawie art. 113 właściciel lub posiadacz zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa Narodowego podlega karze grzywny, jeżeli nie powiadomi ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia,*
- 2) zagrożeniu dla zabytku niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia,*
- 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego, w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany,*

4) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości- podlega karze grzywny.

W razie popełnienia ww. wykroczenia można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.

Karze grzywny podlega również ten, kto prowadzi bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia prace konserwatorskie, restauratorskie lub badania konserwatorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa (art. 117).

2.3.2.2 Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Przepisy dotyczące wpisu do rejestru zabytków odnoszą się zarówno do zabytków nieruchomych jak i ruchomych. Dla zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków będą miały zastosowanie odpowiednie przepisy wymienione w rozdziale 2.3.1.1. Dodatkowo obowiązują m.in.:

Art.50

1. W przypadku wystąpienia zagrożenia polegającego na możliwości zniszczenia, uszkodzenia, kradzieży, zaginięcia lub nielegalnego wywiezienia za granicę zabytku ruchomego wpisanego do rejestru albo na Listę Skarbów Dziedzictwa, odpowiednio wojewódzki konserwator zabytków może wydać, a minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje, decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia.
2. Czasowe zajęcie zabytku ruchomego polega na przekazaniu go, w zależności od rodzaju zabytku, do muzeum, archiwum lub biblioteki.
3. W przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, starosta, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia. Przepisy o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.
4. Jeżeli nie jest możliwe usunięcie zagrożenia, o którym mowa w ust. 1 lub 3:
 - 1) zabytek ruchomy może być przejęty przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, w drodze decyzji, na własność Skarbu Państwa, z przeznaczeniem na cele kultury, oświaty lub turystyki, za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej tego zabytku;
 - 1a) zabytek ruchomy wpisany na Listę Skarbów Dziedzictwa zostaje przejęty przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze decyzji, na własność Skarbu Państwa, z przeznaczeniem na cele kultury, za odszkodowaniem odpowiadającym wartości rynkowej tego zabytku;
 - 2) zabytek nieruchomy może być na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków wywłaszczony przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

Art. 109b.

Kto rzecz ruchomą zbywa jako zabytek ruchomy albo zbywa zabytek jako inny zabytek, wiedząc, że są one podrobione lub przerobione, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2.3.2.3 Zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Przepisy dotyczące wojewódzkiej ewidencji zabytków odnoszą się zarówno do zabytków nieruchomości jak i ruchomych. Dla zabytków ruchomych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków będą miały zastosowanie odpowiednie przepisy wymienione w rozdziale 2.3.1.2. Dodatkowo obowiązują m.in.:

Art. 109b.

Kto rzecz ruchomą zbywa jako zabytek ruchomy albo zbywa zabytek jako inny zabytek, wiedząc, że są one podrobione lub przerobione, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 143.

1. *W terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy Generalny Konserwator Zabytków, wojewódzcy konserwatorzy zabytków i wójt (burmistrz, prezydent miasta) założą odpowiednio krajową, wojewódzką i gminną ewidencję zabytków.*
2. *Włączenie karty zabytku ruchomego znajdującego się w dotychczasowej centralnej ewidencji dóbr kultury do wojewódzkiej ewidencji zabytków nie wymaga zgody właściciela zabytku.*

2.3.2.4 Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków

Przepisy dotyczące gminnej ewidencji zabytków odnoszą się tylko do zabytków nieruchomości (Art. 22 ust. 5).

2.3.2.5 Zabytki znajdujące się w muzeach i w bibliotekach

Zasady ochrony zabytków znajdujących się w muzeach zostały określone w ustawie z dnia 21 listopada 1996r. o muzeach (t. j. Dz. U. 2022 poz. 385.)

Art. 1.

Muzeum jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiągnięcie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów

Art. 2.

1. *Muzeum realizuje cele określone w art. 1, w szczególności przez:*
 - 1) *gromadzenie zabytków w statutowo określonym zakresie; (...)*

- 3) przechowywanie gromadzonych zabytków, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo, oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 4) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomości oraz innych nieruchomości obiektów kultury materialnej i przyrody;

Art. 21.

1. Muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność muzeum i wpisane do inwentarza muzealiów. Muzealia stanowią dobro narodowe
- 1a W przypadku muzeum nieposiadającego osobowości prawnej, muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność podmiotu, który utworzył muzeum, oraz wpisane do inwentarza muzealiów.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, zakres, formy i sposób ewidencjonowania zabytków w muzeach, wskazując, w szczególności, rodzaj dokumentacji ewidencyjnej, wymagania, jakim powinno odpowiadać prowadzenie tej dokumentacji, sposób oznakowania muzealiów oraz tryb ich dokumentowania w przypadku przenoszenia poza siedzibę muzeum oraz skreślenia z inwentarza muzeum.

Art. 28.

Muzealia, będące nieruchomościami, w momencie likwidacji muzeum podlegają bezzwłocznie wpisowi do rejestru zabytków, chyba że wejdą w skład innego muzeum.

Zasady ochrony materiałów bibliotecznych zostały określone w ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2393). Według art. 4. ust. 1. ww. ustawy do podstawowych zadań bibliotek należy m. in.: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych

Zbiory o wyjątkowej wartości i znaczeniu dla dziedzictwa narodowego stanowią narodowy zasób biblioteczny:

Art. 6.

1. Zbiory bibliotek mające wyjątkową wartość i znaczenie dla dziedzictwa narodowego stanowią, w całości lub części, narodowy zasób biblioteczny.
2. Narodowy zasób biblioteczny podlega szczególnej ochronie.
- 2a. Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada do Spraw Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Do zakresu działania Rady, jako organu opiniodawczo-doradczego w sprawach narodowego zasobu bibliotecznego, należy w szczególności:
 - 1) opiniowanie wniosków organizatorów bibliotek o włączenie ich zbiorów do narodowego zasobu bibliotecznego oraz przedstawianie ministrowi propozycji dotyczących zatwierdzenia tych wniosków;
 - 2) opiniowanie systemu informacji o narodowym zasobie bibliotecznym;
 - 3) opracowywanie i przyjmowanie planów pracy dotyczących narodowego zasobu bibliotecznego.

2.3.2.6 Materiały archiwalne

Zasady ochrony materiałów archiwalnych zostały określone w ustawie z dnia 14 lipca 1983r. O narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t. j. Dz. U. 2020 poz. 164)

2.3.3 Wybrane prawa i obowiązki powszechne

Prowadząc roboty budowlane lub ziemne należy się liczyć z odkryciem przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, iż są one zabytkami. Artykuł 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904). określa procedurę postępowania w przypadku dokonania takiego odkrycia, według której prowadzący roboty jest zobowiązany:

- 1) *wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,*
- 2) *zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,*
- 3) *niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).*

W terminie niezwłocznym, nie dłuższym niż 3 dni wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazać wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków przyjęte zawiadomienie, o którym mowa powyżej. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany w terminie 5 dni od dnia przyjęcia tego zawiadomienia, dokonać oględzin odkrytego przedmiotu. Jeżeli w tym terminie wojewódzki konserwator zabytków nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

Po dokonaniu oględzin odkrytego przedmiotu wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:

- 1) *pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot nie jest zabytkiem,*
- 2) *pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot jest zabytkiem, a kontynuacja robót nie doprowadzi do jego zniszczenia lub uszkodzenia,*
- 3) *nakazującą dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie, na koszt osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej finansującej te roboty, badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.*

Roboty budowlane lub ziemne nie mogą być wstrzymane na okres dłuższy niż miesiąc od dnia doręczenia decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków, chyba, że w trakcie badań archeologicznych zostanie odkryty zabytek posiadający wyjątkową wartość. W takim wypadku wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o przedłużeniu okresu wstrzymania robót. Jednak nie dłużej niż do 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji, o której mowa powyżej. Po zakończeniu badań archeologicznych wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję pozwalającą na kontynuację przerwanych robót. O odkryciu przedmiotu, o którym mowa w ust. 1, na polskich obszarach morskich należy niezwłocznie zawiadomić właściwego dyrektora urzędu morskiego.

Jeżeli ktoś przypadkowo znalazł przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, jest obowiązany, przy użyciu dostępnych środków, zabezpieczyć ten przedmiot i oznakować miejsce jego znalezienia oraz niezwłocznie zawiadomić o znalezieniu tego przedmiotu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, to wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Wójt (burmistrza, prezydenta miasta) jest obowiązany niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie 3 dni, przekazać wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków przyjęte zawiadomienie, o którym mowa powyżej. W terminie 3 dni od dnia przyjęcia tego zawiadomienia wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany dokonać oględzin znalezionego przedmiotu i miejsca jego znalezienia oraz, w razie potrzeby,

zorganizować badania archeologiczne. O znalezieniu przedmiotu, o którym mowa w powyżej, na polskich obszarach morskich należy niezwłocznie zawiadomić właściwego dyrektora urzędu morskiego (art. 33).

Osobom, które odkryły bądź przypadkowo znalazły zabytek archeologiczny, przysługuje nagroda, jeżeli dopełniły one powyższych obowiązków (art. 34 ust. 1).

Przedmioty będące zabytkami archeologicznymi odkrytymi, przypadkowo znalezionymi albo pozyskanymi w wyniku badań archeologicznych, stanowią własność Skarbu Państwa (art. 35 ust. 1).

Osoba, która bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia poszukuje ukrytych lub porzuconych zabytków, w tym przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania, podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 109c).

Art. 115.

1. *Kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo dyrektora urzędu morskiego o odkryciu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, a także nie wstrzymał wszelkich robót mogących uszkodzić lub zniszczyć znaleziony przedmiot i nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny.*
2. *W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.*

Art. 116.

1. *Kto niezwłocznie nie powiadomił wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo dyrektora urzędu morskiego o przypadkowym odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, a także nie zabezpieczył, przy użyciu dostępnych środków, tego przedmiotu i miejsca jego znalezienia, podlega karze grzywny.*
2. *W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec nawiązkę do wysokości dwudziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami.*

2.4 Inne regulacje prawne

Obowiązek ochrony zabytków uwzględniono też w innych aktach prawnych, w tym:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553, 967) określa zasady postępowania z obiektami budowlanymi, mając na uwadze zasady postępowania w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków:

Art.1

Ustawa - Prawo budowlane, zwana dalej "ustawą", normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Art.2 ust.2

Przepisy ustawy nie naruszają przepisów odrębnych, a w szczególności:

- 3) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.*

2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, 2687, z 2023 r. poz. 877, 1506) określa zasady ochrony środowiska oraz zachowania wartości kulturowych. Dodatkowo w art. 101 pkt 2 lit f) zawarte zostało odniesienie do ochrony zabytków archeologicznych.

Art. 101. Ochrona powierzchni ziemi polega na:

- 1) racjonalnym gospodarowaniu;*
- 2) zachowaniu funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych, w tym między innymi:*
 - a) produkcji żywności oraz biomasy,*
 - b) magazynowaniu, filtrowaniu i przekształcaniu składników odżywczych, substancji i wody,*
 - c) podstaw rozwoju życia i różnorodności biologicznej,*
 - d) źródła surowców,*
 - e) rezerwuaru pierwiastka węgla,*
 - f) zbioru dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego i archeologicznego;*

3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890) określa m. in. zasady dotyczące wycinki i pielęgnacji drzew położonych na terenach objętych prawną ochroną konserwatorską
4. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, 1113, 1463) określa m. in. zasady postępowania w stosunku do nieruchomości objętych prawną ochroną konserwatorską.

W rozumieniu art. 6. pkt. 5 ustawy celem publicznym jest:

- 5) opieka nad nieruchomościami, stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.*
5. Ustawa z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 194, z 2023 r. poz. 1662) precyzuje zasady wykonywania działalności kulturalnej. Jednym z jej zadań jest opieka nad zabytkami.

Art.1

1. *Działalność kulturalna w rozumieniu niniejszej ustawy polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.*
2. *Państwo sprawuje mecenat nad działalnością kulturalną polegający na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych, a także opieki nad zabytkami i ochrony dziedzictwa narodowego w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.*
3. *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może wspierać finansowo, w ramach mecenatu państwa, realizację planowanych na dany rok zadań związanych z polityką kulturalną państwa, prowadzonych przez instytucje kultury i inne podmioty nienależące do sektora finansów publicznych.*
4. *Mecenat, o którym mowa w ust. 2 i 3, sprawują także organy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ich właściwości.*

6. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571) zalicza do sfery zadań publicznych działania w zakresie kultury, sztuki i ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, co wiąże się z ochroną zabytków.

Art. 3

1. *Działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie.*

Art. 4.

1. *Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:*
 - 16) *kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;*
7. Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28, 1688) określa sposób postępowania w przypadku występowania na obszarze rewitalizowanym budynków objętych formami ochrony zabytków oraz możliwość otrzymania dotacji na wykonanie określonych prac.

W rozumieniu Art.17 ust. 2 pkt. 4 ustawy wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji, występuje o zaopiniowanie:

- b) w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką obszaru rewitalizacji przez:*
 - właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków – w zakresie form ochrony zabytków,*

W rozumieniu Art.35 ust. 1 pkt. 2 ustawy gmina ma możliwość udzielenia dotacji na wykonywanie określonych prac przy budynkach niewpisanych do rejestru zabytków:

Art. 35.

1. *W przypadku nieruchomości położonych na obszarze Strefy gmina może udzielić ich właścicielom lub użytkownikom wieczystym dotacji w wysokości nieprzekraczającej 50% nakładów koniecznych na wykonanie:*

2) *prac konserwatorskich i prac restauratorskich w rozumieniu art. 3 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282, 782 i 1378) w odniesieniu do nieruchomości niewpisanych do rejestru zabytków*

8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774, 1688.) wprowadza pojęcie krajobrazu priorytetowego, dla określenia którego obszar zabytkowy może mieć znaczenie ze względu na wartości kulturowe.

Art. 7.

W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 i 443) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) *po pkt 16 dodaje się pkt 16a–16f w brzmieniu:*

16f) *„krajobrazie priorytetowym” – należy przez to rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania;”;*

W rozumieniu art. 9 pkt. 7 w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany, dotyczące elementów chronionych w ramach krajobrazu priorytetowego:

Art. 23a.

1. *Na obszarze chronionego krajobrazu sejmik województwa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:*

1) *wyznacza, w granicach krajobrazów priorytetowych zidentyfikowanych w ramach audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, strefy ochrony krajobrazu stanowiące w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, istotne dla zachowania walorów krajobrazowych obszaru chronionego krajobrazu, wraz ze wskazaniem które z zakazów, wymienionych w art. 24 ust. 1a, obowiązują w danej strefie;*

2) *określa wykaz obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym.*

9. Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 887, 1688) dopuszcza użycie terenu cmentarnego na inne cele pod warunkiem zachowania

znajdujących się na jego terenie zabytków, które mogą być przeniesione w inne miejsce po uzyskaniu pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

10. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, 1688, 1933) określa m.in. warunki prowadzenia gospodarki leśnej w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.
11. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 70, 1313, 2291) zwalnia z obowiązku płacenia podatku od nieruchomości grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Dodatkowo zwalnia z obowiązku płacenia podatku od środków transportowych pojazdy zabytkowe, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym.

12. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2004 nr 212 poz. 2153) określa na czym polega ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych:

§ 1. 1. Ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polega na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.

13. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. 2021 poz. 81) zgodnie z §1. określa tryb wydawania pozwoleń na:

Ust 1. 1) prowadzenie:

- a) prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,*
 - b) prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa,*
 - c) prac restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,*
 - d) prac restauratorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa,*
 - e) robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zwanych dalej „robotami budowlanymi”,*
 - f) badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,*
 - g) badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa,*
 - h) badań architektonicznych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zwanych dalej „badaniami architektonicznymi”;*
- 2) *przemieszczenie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków, zwane dalej „przemieszczeniem zabytku nieruchomego”;*

- 3) trwałe przeniesienie zabytku ruchomego wpisanego do rejestru zabytków, z naruszeniem ustalonego tradycją wystroju wnętrza, w którym zabytek ten się znajduje, zwane dalej „przeniesieniem zabytku ruchomego”;
- 4) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków, zwanego dalej „podziałem zabytku nieruchomego”;
- 5) zmianę przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub sposobu korzystania z tego zabytku, zwaną dalej „zmianą przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku”;
- 6) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic reklamowych lub urządzeń reklamowych w rozumieniu art. 2 pkt 16b i 16c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, 471, 782, 1086 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 11) oraz napisów;
- 7) prowadzenie badań archeologicznych;
- 8) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania, zwane dalej „poszukiwaniem zabytków”;
- 9) wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 10) podejmowanie innych działań niż określone w pkt 1–6 oraz 8 i 9, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru zabytków, zwane dalej „podejmowaniem innych działań”.

2. Rozporządzenie określa ponadto dane i informacje, które zawierają wnioski o wydanie pozwoleń, o których mowa w ust. 1, dokumentację dołączaną do tych wniosków, niezbędną do ich rozpatrzenia, dane i informacje, które zawierają te pozwolenia, oraz warunki, które mogą zostać w nich zastrzeżone, a także elementy, które zawiera dokumentacja prac konserwatorskich i prac restauratorskich prowadzonych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz dokumentacja badań archeologicznych.

14. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U. 2022 poz. 1388) określa szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji celowej prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Dodatkowo rozporządzenie określa dane i informacje zawarte we wnioskach o udzielenie dotacji celowej oraz niezbędną dokumentację.

15. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. 2021 poz. 56) określa sposób prowadzenia rejestru, ewidencji i wykazu zabytków.

16. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 12 maja 2004 r. w sprawie odznaki "Za opiekę nad zabytkami" (Dz.U. 2004 nr 124 poz. 1304 z 2006 poz. 181) określa tryb składania wniosków o przyznanie odznaki „Za opiekę nad zabytkami”, wzór i wymiary tej odznaki oraz sposób jej wręczania i noszenia.

17. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie organizacji wojewódzkich urzędów ochrony zabytków (Dz.U. 2004 nr 75 poz. 706) określa organizację wojewódzkich urzędów ochrony zabytków, uwzględniając w szczególności stanowiska pracy oraz wydziały, których utworzenie w poszczególnych urzędach jest obowiązkowe.

18. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie nagród za odkrycie lub znalezienie zabytków archeologicznych (Dz.U. 2004 nr 71 poz. 650) określa warunki i tryb przyznawania nagród, ich rodzaje, wysokość i źródła finansowania.

19. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 r. w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczonego na zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków (Dz.U. 2004 nr 30 poz. 259) zawiera opisowe i graficzne przedstawienie wzoru znaku umieszczanego na zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków.

2.5 Przepisy międzynarodowe

Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego (poprawiona), sporządzona w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 r. (Dz.U. 1996 nr 120 poz. 564) została sporządzona w celu ochrony dziedzictwa archeologicznego jako źródła zbiorowej pamięci europejskiej i jako instrumentu dla badań historycznych i naukowych. Wśród najważniejszych postulatów konwencji należy wymienić art. 4 pkt i, ii oraz art. 5 pkt i lit. a.

Artykuł 4.

Każda Strona zobowiązuje się do stosowania środków fizycznej ochrony dziedzictwa archeologicznego, zapewniając, stosowanie do okoliczności:

- i) nabycie lub ochronę przez organy państwowe, za pomocą innych odpowiednich środków, terenów mających stanowić rezerwat archeologiczny*
- ii) konserwację i zachowanie dziedzictwa archeologicznego, jeżeli jest to możliwe na miejscu;*
- iii) zorganizowanie odpowiednich miejsc przechowywania pozostałości archeologicznych, które zostały przeniesione z ich pierwotnego miejsca.*

Artykuł 5.

Każda strona zobowiązuje się:

- i) do podejmowania próby pogodzenia i połączenia odpowiednich potrzeb archeologicznych oraz planów zagospodarowania przestrzennego poprzez zapewnienie archeologom uczestnictwa:
 - a) w tworzeniu założeń planowania, ukierunkowanych na zapewnienie wyważonej strategii mającej na celu ochronę, konserwację i podniesienie wartości terenów o wartości archeologicznej,*
 - b) na różnych etapach planów zagospodarowania przestrzennego, (...)**

Oprócz wyżej wymienionych przepisów prawa doktrynę konserwatorską kształtuje miękkie prawo międzynarodowe (z ang. Soft-Low). Najważniejsze regulacje przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela – Najważniejsze międzynarodowe regulacje prawne, na podstawie opracowania Vademecum Konserwatora Zabytków Międzynarodowe Normy Ochrony Dziedzictwa Kultury /edycja 2015/.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE – TYPOLOGIA	
OGÓLNE ZASADY	Karta Ateńska (Ateny 1931) Konwencja Haska (Haga 1954) Karta Wenecka (Wenecja 1964) Dokument z Nara o autentyzmie (Nara 1994) Karta Krakowska (Kraków 2000) Ramowa konwencja Rady Europy dotycząca wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (Faro 2005)
KULTURA I NATURA	Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Paryż 1972)
ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO	Deklaracja Amsterdamska (Amsterdam 1975) Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego Europy (Granada 1985) Karta ochrony dziedzictwa architektury wernakularnej (Meksyk 1999) Zasady ochrony historycznych budynków drewnianych (Meksyk 1999) Zasady analizy, konserwacji i strukturalnej restauracji dziedzictwa architektonicznego (Victoria Falls 2003) Wspólne wytyczne ICOMOS-TICCIH w zakresie konserwacji obiektów, konstrukcji, obszarów i krajobrazów dziedzictwa przemysłowego – Zasady Dublińskie (Paryż 2011)
MIASTA HISTORYCZNE	Rekomendacja Warszawska/Nairobi 1976 Karta Waszyngtońska (Toledo/Waszyngton 1987) Zalecenia UNESCO w sprawie historycznego krajobrazu miejskiego (Paryż 2011) Dokument z La Valetty w sprawie ochrony i zagospodarowania miast historycznych i dzielnic zabytkowych (Paryż 2011)
DZIEDZICTWO ARCHEOLOGICZNE	Karta Lozańska (Sztokholm 1989/Lozanna 1990) Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego (La Valetta 1992)
KRAJOBRAZ KULTUROWY	Karta z Burra (Burra 1979–99)

	Karta Florencka (Florencja 1981) Dokument Symposium na temat dziedzictwa kulturalnego państw uczestniczących w KBWE (Kraków 1991) Europejska konwencja krajobrazowa (Florencja 2000) Deklaracja z Xi'an w sprawie konserwacji otoczenia budowli, miejsc i obszarów stanowiących dziedzictwo (Xi'an 2005)
KULTURA NIEMATERIALNA	Międzynarodowa Karta turystyki kulturowej (Meksyk 1999) Powszechna deklaracja UNESCO o różnorodności kulturowej (Paryż 2001) Konwencja o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego (Paryż 2003) Karta ICOMOS ochrony szlaków kulturowych (Quebec 2008) Deklaracja w sprawie zachowania genius loci (Quebec 2008)

2.6 Organy ochrony zabytków

Zgodnie z art. 89 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904):

Organami ochrony zabytków są:

- 1) *minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;*
- 2) *wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje wojewódzki konserwator zabytków.*

III. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

System zadań z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego dla obszaru gminy tworzony jest zarówno przez przyjęte przez radę dokumenty strategiczne jak i dokumenty opracowywane przez jednostki administracyjne wyższego rzędu. Zadania związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami na poziomie ponadlokalnym, obejmujące swym zasięgiem obszar gminy Krokowa definiują:

- 1) Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019 – 2022;
- 2) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- 3) Uzupelnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020;

- 4) Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030;
- 5) Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia.

Cele, kierunki i działania określone w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami gminy Krokowa na lata 2024 – 2027 są spójne z dokumentami na poziomie kraju.

3.1. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

3.1.1. Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019 – 2022

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zgodnie z art. 5 i 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jest jednym z podstawowych obowiązków Państwa. Dziedzictwo kulturowe to dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń. Pomimo iż najczęściej utożsamiane jest ono z architekturą i sztuką, to jego elementy stanowią także formy gospodarowania (np. sposoby uprawy roli) i wiele innych przejawów życia i rozwoju społeczności. Zabytki są więc integralną częścią narodowego dziedzictwa kulturowego i są dobrem wspólnym, o które troskę każdemu obywatelowi nakazuje art. 82 Konstytucji RP.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z 2023 r. poz. 951, 1688, 1904):

Art. 84.

W celu stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego inicjuje i opracowuje, przy pomocy Generalnego Konserwatora Zabytków, krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Art. 85.

1. *W krajowym programie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami określa się, w szczególności, cele i kierunki działań oraz zadania w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, warunki i sposób finansowania planowanych działań, a także harmonogram ich realizacji.*
2. *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami opracowuje się na okres 4 lat.*

Art. 86.

1. *Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami uchwała Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.*
2. *Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przedstawia Radzie Ministrów, co 2 lata, sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.*

Art. 90.

2. *Do zadań wykonywanych przez Generalnego Konserwatora Zabytków należy, w szczególności:*
 - 1) *opracowanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;*

Krajowy Program Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami na lata 2019- 2022 przyjęty został w dniu 13 sierpnia 2019 r. przez Radę Ministrów. Celem głównym Krajowego Programu jest Stworzenie

warunków dla zapewnienia efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami. Dla realizacji celu głównego opracowano trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Optymalizacja systemu ochrony dziedzictwa kulturowego

Kierunki działania:

1. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie lokalnym;
2. Wzmocnienie systemu ochrony na poziomie centralnym.

Cel szczegółowy 2: Wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami

Kierunki działania:

1. Merytoryczne wsparcie działań w zakresie opieki nad zabytkami;
2. Podnoszenie bezpieczeństwa zasobu zabytkowego .

Cel szczegółowy 3: Budowanie świadomości społecznej wartości dziedzictwa kulturowego

Kierunki działania:

1. Upowszechnianie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego i jego wartości;
2. Tworzenie warunków dla sprawowania społecznej opieki nad zabytkami.

W ramach kierunków działań zaplanowano szczegółowe zadania, mające na celu wypracowanie podjętych założeń na lata 2019-2022. Oprócz określenia celów, kierunków działań, oraz zadań, opracowano również szczegółowy harmonogram wdrażania Krajowego Programu w ramach poszczególnych celów, plan finansowy oraz monitoring programu.

3.1.2.Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju została przyjęta uchwałą (M.P. 2017 poz. 260) nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. *Strategia* określa wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2021 poz. 1057).

Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Jako konkretyzacje celu głównego wyznaczono 3 cele szczegółowe:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Oprócz działań skoncentrowanych na w/w celach podejmowane będą również interwencje w ramach obszarów horyzontalnych, wpływających na osiągnięcie celów *Strategii*. Wśród 6 obszarów wpływających na osiągnięcie celów strategii obszar *Kapitał ludzki i społeczny* najściślej wiąże się z zagadnieniami ochrony dóbr kultury. Wyznaczono dla tego obszaru cele i oczekiwane efekty oraz kierunki interwencji. Kierunkiem interwencji, który wpisuje się w omawianą problematykę jest kierunek 4. *Wzmocnienie roli kultury dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej*. W ramach tego kierunku wyznaczono działania podzielone na dwa etapy:

Działania do 2020 r.:

- Wzmacnianie potencjału instytucji kultury o szczególnym znaczeniu – wspieranie instytucji kultury, których wieloletnia działalność i tradycja mają szczególne znaczenie dla celów polityki państwa w obszarze kultury i których dorobek jest ważnym elementem budowania tożsamości kulturowej Polaków oraz narzędziem promocji Polski w świecie.
- Wypracowanie systemu wspierania rozwoju sektorów kreatywnych – stworzenie warunków dla rozwoju sektorów kreatywnych w Polsce, które wpłyną na rozwój całego ekosystemu wspierania kultury.

Działania do 2030 r.:

- Ochrona i promocja dziedzictwa narodowego - wykorzystanie potencjału dziedzictwa dla wzmacniania kapitału społecznego oraz poczucia tożsamości i wspólnoty; inwestycje w dziedzictwo narodowe (dobra kultury, nauki i sztuki, zabytki, rozwój sieci muzeów, wspieranie i promocja dziedzictwa kulturowego wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO).
- Wzmacnianie tożsamości, poczucia wspólnoty i więzi międzypokoleniowych, poprzez uczestnictwo i zwiększanie dostępu do instytucji i dzieł kultury na wszystkich poziomach funkcjonowania wspólnoty (lokalnym, regionalnym, narodowym), likwidacja „białych plam” w dostępie do kultury.

Wśród wymienionych projektów strategicznych na największą uwagę zasługują:

- Dziedzictwo buduje wspólnotę – utworzenie sieci muzeów historycznych, których głównym celem jest opowiadanie o historii Polski z różnych perspektyw. Dzięki synergii uzyskanej w wyniku współdziałania w sieci, możliwe będą wspólne: budowanie dostępności (np. poprzez system biletowy), promocja w kraju i za granicą, a także realizacja przedsięwzięć edukacyjnych i wystawienniczych.
- Kultura/Dziedzictwo/Wspólnota – wdrożenie instrumentów wsparcia finansowego i pozafinansowego dla bibliotek, domów kultury oraz archiwów państwowych. Planowane jest uruchomienie trzech typów programów: – wspieranie projektów, które pozwolą bibliotekom funkcjonować jako lokalne centra aktywności społecznej oraz miejsca dostępu do wiedzy, jak również zdobywania umiejętności korzystania z nowych technologii; – wspieranie realizowanych przez archiwa państwowe projektów animacyjno-edukacyjnych, w ramach których wzmacniana będzie wiedza społeczności lokalnych o ich dziedzictwie historyczno-kulturowym, przy jednoczesnym uwzględnieniu rozwoju wspólnoty w oparciu o lokalne zasoby i potencjały oraz promocji regionów; – wspieranie projektów, w ramach których domy kultury będą animowały integrację lokalnych społeczności wokół kluczowych problemów lokalnych.

3.1.3. Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020

„Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013” została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r., natomiast w 2005 roku przyjęto „Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020” stanowiące dokument uzupełniający i wydłużający okres ważności pierwszego opracowania. W ramach realizacji spójnych działań w poszczególnych regionach Polski, zostały wyodrębnione główne zadania i priorytety w dziedzinie kultury.

Określoną w „Narodowej Strategii ...” misją jest:

Zrównoważony rozwój kultury jako najwyższej wartości przenoszonej ponad pokoleniami, określającej całokształt historycznego i cywilizacyjnego dorobku Polski, wartości warunkującej tożsamość narodową i zapewniającej ciągłość tradycji i rozwój regionów.

W założeniach do Narodowej Strategii Rozwoju Kultury „ochrona dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie ochrona i rewitalizacja zabytków” określone są jako jeden ze strategicznych obszarów w okresie programowania 2004-2020.

Celem strategicznym (nadrzędnym) jest: zrównoważenie rozwoju kultury w regionach. Celami cząstkowymi (uzupełniającymi) są:

1. Wzrost efektywności zarządzania sferą kultury,
2. Zmniejszenie dysproporcji regionalnych w rozwoju i dostępie do kultury,
3. Wzrost udziału kultury w PKB,
4. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków,
5. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kultury,
6. Wzrost uczestnictwa w kulturze,
7. Rozwój szkół artystycznych i zwiększenie liczby godzin edukacji kulturalnej w programach szkolnych,
8. Efektywna promocja twórczości,
9. Promocja polskiej kultury za granicą,
10. Ochrona własności intelektualnej i walka z piractwem,
11. Wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w systemie organizacji działalności kulturalnej i w systemie upowszechniania kultury,
12. Rozwój przemysłów kultury (kinematografia, media, design, wydawnictwa, fonografia).

Jednostki samorządu terytorialnego i Ministerstwo Kultury uznane zostały jako wiodące instytucje strategiczne z punktu widzenia strategii.

„Narodowa Strategia ...” wyodrębnia pięć strategicznych obszarów kultury, dla których sformułowano Narodowe Programy Kultury (NPK), które stanowią instrumenty jej realizacji, tzn. narzędzia niezbędne z punktu widzenia możliwości przełożenia koncepcji na konkretne działania realizacyjne. Dla każdego programu określono cel strategiczny, instrumenty realizacji, plan finansowy oraz wyznaczono instytucje odpowiedzialne za ich zarządzanie. Działania podejmowane w ramach NPK powinny prowadzić m.in. do następujących efektów:

- zwiększenia liczby MSP oraz liczby zatrudnionych w przemyśle kultury,
- radykalnej poprawy podstawowej infrastruktury kultury i stanu zabytków,
- stworzenia markowych produktów turystyki kulturowej,
- wykształcenia więzi pomiędzy kulturą, edukacją i nauką w kształtowaniu kapitału społecznego.

Cel cząstkowy „zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków” realizowany będzie w ramach obszaru priorytetowego, któremu odpowiada Narodowy Program Kultury „ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego”.

3.1.4. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Strategię Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 przyjęto uchwałą nr 155 Rady ministrów z dnia 27 października 2020 r. Wskazano w niej między innymi, na fakt, że *Dziedzictwo kulturowe, umożliwiając*

budowanie i utrwalanie wspólnej tożsamości, jest kluczowym elementem potencjału kulturowego i stanowi bezcenny zasób, który powinien być wykorzystany dla obecnego i przyszłego rozwoju.

Wśród przyjętych celów na uwagę zasługuje przede wszystkim 2 cel szczegółowy: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich. W ramach tego celu strategicznego wyróżniono następujące priorytety:

- 2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze,
- 2.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dzieł kultury,
- 2.3. Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,
- 2.4. Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,
- 2.5. Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

W ramach wypełnienia postanowień strategii zorganizowano procesy programowania, monitorowania strategicznego i ewaluacji w ramach otwartej metody koordynacji. Metoda ta respektuje niezależność poszczególnych podmiotów w realizacji ich ustawowych zadań.

Koordinowanie i nadzorowanie realizacji Strategii oraz koordynowanie realizacji działań w zakresie celów szczegółowych 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich oraz 3. Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów we współpracy z NIW-CRSO realizują koordynację działań w zakresie celu szczegółowego 1. Wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

3.1.5. Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia.

Dokument ten stanowi wizję Narodowego Planu Rewitalizacji. Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być zapewnienie mu możliwie powszechnego charakteru tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie. Plan Rewitalizacji ma odnieść się do:

- zagadnienia przywracania świetności dzielnicom śródmiejskim,
- uzdrawiania relacji społecznych i rozwiązywania problemów infrastrukturalno-technicznych w zaniedbanych dzielnicach „miasta XIX wiecznego” i blokowiskach,
- ponownego zagospodarowania terenów poprzemysłowych, powojennych, pokolejowych i portowych,
- innych sytuacji, w których władze samorządowe lub mieszkańcy dochodzą do wniosku, że miasto powinno być na danym obszarze „uzdrowione”.

Obok dążenia do powszechności, drugim, niemniej ważnym filarem NPR, będzie przejście do pełniejszego, całościowego rozumienia rewitalizacji – (...) jako zespołu działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych.

Narodowy Plan Rewitalizacji promuje podejście kompleksowe (a w przypadku ubiegania się o środki publiczne wręcz go wymaga), zakładające skoncentrowane wysiłki wielu podmiotów na rzecz wyprowadzenia ze stanu kryzysowego danego obszaru, obejmującego interwencję w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz kulturowej. Niezbędne jest przy tym, aby rewitalizacja obszarów zdegradowanych była elementem całościowej wizji rozwoju miasta.

Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań. Regulacje zatem dotyczyć będą zagadnień mających na celu stworzenie sprzyjającego otoczenia prawnego i zachętę do działań rewitalizacyjnych (po przeprowadzeniu szczegółowej analizy ich powiązań w systemie prawa, celem tych zmian będzie eliminacja utrudnień i ograniczeń w prowadzeniu kompleksowych działań rewitalizacyjnych oraz dla zapewnienia ciągłości działań rewitalizacyjnych).

Rozważenia instrumentów zachęcających podmioty prywatne do inwestowania na obszarach zdegradowanych (propozycje zgłoszone przez stronę społeczną i ekspertów).

Realizacja działań wynikających z programu powinna:

- wiązać się z ich priorytetyzacją i identyfikacją przedsięwzięć koniecznych,
- koncentrować się na rozwiązaniu kluczowych problemów, które według diagnozy najbardziej przyczyniają się do powstania i trwania kryzysu danego obszaru.

Projekty powinny być realizowane na obszarach zdegradowanych, nie musi być to jednak regułą bezwzględnie obowiązującą, gdyż niektóre problemy obszarów zdegradowanych mogą być rozwiązywane dzięki realizacji projektów poza tymi obszarami (np. projekty dot. aktywizacji zawodowej). Za określenie obszaru zdegradowanego wymagającego najbardziej kompleksowej interwencji i wskazanie go w programie rewitalizacji odpowiadają władze gminy.

3.2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu

Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030;
- 2) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego;
- 3) Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2016 - 2019;
- 4) Audyt Krajobrazowy Województwa Pomorskiego;
- 5) Strategia Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016-2025.

Cele, kierunki i działania określone w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami gminy Krokowa na lata 2024 – 2027 są spójne z dokumentami na poziomie województwa i powiatu.

3.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Uchwałą Nr 99/118/20 z dnia 31 stycznia 2020 r. przyjął projekt „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego”. Jest to podstawowy dokument strategiczny wytyczający kierunki rozwoju województwa pomorskiego aż do roku 2030.

Wizja województwa pomorskiego w roku 2030 została w „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego” zdefiniowana następująco:

Pomorskie w roku 2030 to region DOBROBYTU:

- *Rozwijający się w sposób trwały – bazujący na wyróżnikach Pomorza: aktywności i potencjale wykształcenia mieszkanców i mieszkańców, wysokim poziomie kapitału ludzkiego i społecznego, bogatym dziedzictwie wielokulturowym, morskim i wolnościowym, unikatowych walorach*

środowiskowych i krajobrazowych, zrównoważonej mobilności, a także branżach kluczowych dla gospodarki i inteligentnych specjalizacji.

- **Ekofektywny** – dążący do osiągnięcia neutralności klimatycznej i odporny na negatywne zjawiska klimatyczne, bazujący na racjonalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów, a także zapewniający wysoką jakość przestrzeni i środowiska naturalnego oraz powszechny dostęp do zróżnicowanych źródeł energii, zwłaszcza odnawialnych.
- **Otwarty** – zarówno w wymiarze społecznym, dzięki poszanowaniu różnorodności kulturowej, etnicznej, narodowościowej i światopoglądowej wszystkich osób zamieszkujących Pomorze, jak i poprzez aktywny udział w globalnych i europejskich procesach gospodarczych i technologicznych.
- **Spójny** – zapewniający wszystkim mieszkańcom poszczególnych części województwa odpowiedni standard życia i warunki rozwoju, w tym powszechny dostęp do zindywidualizowanych usług publicznych, jak opieka zdrowotna, transport zbiorowy, edukacja, pomoc społeczna, kultura czy oferta czasu wolnego, jak również dążący do eliminowania nierówności społecznych i ekonomicznych występujących w regionie.
- **Innowacyjny** – kreujący i wykorzystujący nowoczesne rozwiązania typu smart w kluczowych obszarach rozwoju, w szczególności w wymiarze środowiskowym, gospodarczym, społecznym i organizacyjnym, a także aktywnie czerpiący z trendów technologicznych i cyfryzacji.

Strategia wyznacza 3 cele strategiczne oraz 12 celów operacyjnych. (Tabela 1). Cele strategiczne mają charakter ogólny i określają pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są one zoperacjonalizowane przez cele operacyjne.

Tabela 1 – Cele szczegółowe i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego

Cele strategiczne	1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO		2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA		3. ODPORNA GOSPODARKA	
Cele operacyjne	1.1	Bezpieczeństwo środowiskowe	2.1	Fundamenty edukacji	3.1	Pozycja konkurencyjna
	1.2	Bezpieczeństwo energetyczne	2.2	Wrażliwość społeczna	3.2	Rynek pracy
	1.3	Bezpieczeństwo zdrowotne	2.3	Kapitał społeczny	3.3	Oferta turystyczna i czasu wolnego
	1.4	Bezpieczeństwo cyfrowe	2.4	Mobilność	3.4	Integracja z globalnym systemem transportowym

Problematykę ochrony dóbr kultury w sposób bezpośredni poruszają niektóre cele strategiczne i cele operacyjne:

Cel strategiczny 1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO

Cel operacyjny 1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe.

Wśród kierunków działań służących realizacji tego celu wskazano:

Kierunek 3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności.

Cel strategiczny 2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA

Cel operacyjny 2.1 – Fundamenty edukacji,

Cel operacyjny 2.3 – Kapitał społeczny.

Kierunek 3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym.

Cel strategiczny 3. ODPORNA GOSPODARKA

Cel operacyjny 3.3 - Oferta turystyczna i czasu wolnego.

Wśród kierunków działań służących realizacji tego celu wskazano:

Kierunek 2.3. Wzmocnienie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne.

Jednym z pięciu narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 jest Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego. Realizuje on dwa cele operacyjne: 2.1 Fundamenty edukacji oraz 2.3 Kapitał społeczny, których uwarunkowania tematyczne naścisłej odnoszą się do zagadnień związanych z ochroną dóbr kultury.

Za realizację i monitoring Regionalnych Programów Operacyjnych odpowiadają Kierownicy Programów. Realizacji Regionalnych programów operacyjnych służą programy operacyjne UE, budżet województwa, umowy i porozumienia z administracją rządową oraz inne dokumenty planistyczne.

Na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu trwają prace nad opracowaniem projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2021-2027, który będzie jednym z narzędzi realizacji opracowywanej Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Zarząd Województwa Pomorskiego przystąpił do prac nad ww. dokumentem na podstawie uchwały nr 1101/202/20 ZWP z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przystąpienia do opracowania regionalnego programu operacyjnego na lata 2021-2027 w województwie pomorskim

3.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego przyjęty został przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 29 grudnia 2016r. uchwałą nr 318/XXX/16 ((Dz. U. Woj. Pom. z 14.02.2017 r. poz. 603.).

Plan określa 3 cele przestrzennego zagospodarowania województwa, które są konkretyzowane przez 13 kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa. Dla każdego kierunku zostały zdefiniowane zasady zagospodarowania przestrzennego oraz działania i przedsięwzięcia polityki przestrzennej. Dodatkowo dla zidentyfikowanych obszarów funkcjonalnych określony został cel 4 z pięcioma kierunkami odnoszącymi się do pięciu typów obszarów funkcjonalnych określonych w "Planie...". Sformułowane zostały również podstawowe zasady polityki przestrzennego zagospodarowania województwa.

Do kwestii ochrony dziedzictwa kulturowego bezpośrednio odnosi się kierunek K.3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym wyznaczony w ramach celu C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska.

Zasady zagospodarowania przestrzennego, określające sposób realizacji kierunku K.3.2.:

3.2.1. Zasada harmonijnego kształtowania zagospodarowania przestrzennego obszarów i obiektów o wartościach kulturowych i krajobrazowych oraz ich otoczenia, w szczególności wpisanych do rejestru oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków, ustanowionych pomników historii

i parków kulturowych.

3.2.2. Zasada ochrony walorów widokowych, w tym panoram oraz przedpola ekspozycyjnych zabytkowych wsi i miast, obiektów zabytkowych oraz dóbr kultury współczesnej stanowiących dominanty architektoniczne.

3.2.3. Zasada ochrony dziedzictwa archeologicznego i udostępniania stanowisk archeologicznych posiadających czytelną formę krajobrazową dla celów dydaktycznych, naukowych i turystycznych, poprzez np. tworzenie parków kulturowych dziedzictwa archeologicznego.

3.2.4. Zasada kształtowania w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego sieci szlaków kulturowych, wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą oraz rozpoznawalny w przestrzeni system identyfikacji wizualnej.

3.2.5. Zasada kształtowania otoczenia obiektów dziedzictwa kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej w sposób kreujący przestrzeń publiczną integrującą mieszkańców, z uwzględnieniem i poszanowaniem wartości kulturowych i krajobrazowych.

3.2.6. Zasada stosowania tradycyjnych dla poszczególnych części regionu form architektury wiejskiej (w zakresie bryły, kształtu dachu, detalu architektonicznego i materiałów wykończeniowych).

3.2.7. Zasada zachowania wartościowych drewnianych obiektów dziedzictwa kulturowego in situ, a w sytuacjach, które tego wymagają, przenoszenia najwartościowszych obiektów do parków lub muzeów etnograficznych.

3.2.8. Zasada obejmowania ochroną planistyczną w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obiektów ujętych w gminnych ewidencjach zabytków oraz wartościowych obiektów historyczno-kulturowych nie objętych dotychczas żadną prawną formą ochrony.

3.2.9. Zasada określania w treści studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obszarów i obiektów o wysokich wartościach kulturowych, proponowanych w Planie do objęcia ochroną w postaci pomników historii i parków kulturowych. Brak woli określenia tych obszarów wymaga indywidualnego uzasadnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3.2.10. Zasada uwzględniania w gminnych dokumentach planistycznych programów opieki nad zabytkami, sporządzanych w oparciu o aktualne gminne ewidencje zabytków, a w przypadku braku programów opieki nad zabytkami i ewidencji gminnej, uwzględnianie ewidencji wojewódzkiej.

W działaniach i przedsięwzięciach służących realizacji kierunku K.3.2 wymieniono m.in.:

1. Utrzymanie w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego objętych ochroną konserwatorską prawną (rejestr zabytków) oraz ustawową (ewidencja zabytków), w szczególności zabytkowych układów urbanistycznych, urbanistyczno-krajobrazowych i ruralistycznych oraz licznych zamków, zespołów pałacowo-parkowych, dworskich, kościołów i założeń klasztornych, obiektów budownictwa przemysłowego i obronnego, obiektów militarnych i fortyfikacyjnych.
2. Kompleksowa odnowa i rewaloryzacja definiujących tożsamość regionu zdegradowanych zabytkowych założeń przestrzennych obszarów historycznych, obiektów i zespołów zabytkowych (zwłaszcza zespołów pałacowo-parkowych i dworskich), historycznych (zwłaszcza

średniowiecznych) układów ruralistycznych, zarówno wpisanych do rejestru, jak i uwzględnionych w ewidencji zabytków oraz pozostających poza nimi, z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich oraz lokalnego charakteru zabudowy.

3. Zachowanie, odtwarzanie dawnych układów terenów zielonych: cmentarzy historycznych, alei, szpalerów, założen parkowych.

7. Obejmowanie ochroną w formie parków kulturowych miejsc o wysokich i wyjątkowych wartościach, gdzie została zachowana historyczna struktura przestrzeni i szczególne walory przyrodniczo-krajobrazowe w tym m. i.: Karwieńskie Błota (gmina Krokowa) - założenie ruralistyczne, Krokowa - założenie rezydencjonalno-krajobrazowe, pałac z XIV w., ciągłość tradycji miejsca od późnego średniowiecza i wielka kompozycja krajobrazowa; Żarnowiec (gmina Krokowa) - zespół klasztorny benedyktynek (ok. 1279 r.), średniowieczna tradycja miejsca i kompozycja krajobrazowa.

9. Eliminowanie funkcji użytkowych obniżających wartości historyczne obiektów zabytkowych oraz obiektów kolidujących z walorami kulturowymi obszarów zabytkowych.

10. Wzmacnianie istniejących oraz nadawanie (w sposób nieumniejszający ich wartości kulturowej) obiektom zabytkowym nieużytkowanym nowych funkcji kulturalnych, turystycznych i edukacyjnych w celu efektywnego i racjonalnego gospodarowania zasobami dziedzictwa kulturowego, podnoszenia atrakcyjności poszczególnych obszarów oraz tworzenia miejsc pracy.

11. Realizacja obiektów o charakterze wystawienniczym, muzealnym, jak również skansenów (np. Żuław w m. Drewnica lub Żuławki), służących zachowaniu, ochronie i promocji dziedzictwa kulturowego regionu.

12. Identyfikowanie dóbr kultury współczesnej w oparciu o:

1) kryteria obligatoryjne:

- a) obiekt niebędący zabytkiem,
- b) obiekt jest uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń,
- c) obiekt posiada wysokie wartości artystyczne lub historyczne,
- d) obiekt powstał po 1945 r.;

2) kryteria dodatkowe:

- a) unikatowość – np. jedyny obiekt zachowany w formie pierwotnej,
- b) nowatorstwo – zarówno w kontekście rozwiązań architektonicznych, technicznych, jak i materiałowych,
- c) symboliczność – symbol dla mieszkańców i przyjezdnych,
- d) uznanie – obiekt otrzymał nagrody, wyróżnienia,
- e) próba czasu - zachowanie walorów przestrzennych i estetycznych pomimo degradacji, będącej efektem technicznego zużycia lub zaniedbania zarządcy, lub też spontanicznego rozwoju zagospodarowania terenów przyległych.

13. Wpisanie najcenniejszych obiektów, zespołów zabudowy i układów przestrzennych stanowiących dobra kultury współczesnej do rejestru zabytków, w celu objęcia ich ochroną konserwatorską.

Pośrednio zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego uwzględnione zostały w kierunkach:

K.1.1 Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego określony w ramach celu C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy. Wśród zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku K.1.1. na uwagę zasługuje zasada 1.1.12. Zasada kształtowania struktur przestrzennych zapewniających wysoką jakość przestrzeni zurbanizowanej, polegająca na uwzględnianiu w planowaniu obszarów rozwoju osadnictwa przekształceń istniejących struktur:

- 1) wyników rozpoznania i waloryzacji istniejących zasobów i wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych;
- 2) rozwiązań urbanistycznych i architektonicznych dostosowanych do istniejących uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, w tym poszanowania tożsamości kulturowej istniejących struktur, poprzez zachowanie:
 - a) czytelności historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
 - b) układu rozplanowania, intensywności, skali, formy i proporcji oraz rozwiązań materiałowych zabudowy, charakterystycznych dla określonej jednostki osadniczej (w tym jej rangi) i lokalnej tradycji budowlanej,
 - c) specyficznych historycznych elementów zagospodarowania (w tym oryginalnych urządzeń i rozwiązań z zakresu techniki i infrastruktury, historycznych urządzonych terenów zielonych, parków i zbiorników wodnych).

K.1.3 Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie określony w ramach celu C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy. Wśród zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku K.1.3. na uwagę zasługuje zasada 1.3.5. *Zasada kształtowania bazy infrastruktury usług publicznych, przede wszystkim w zakresie kultury i edukacji, z priorytetem wykorzystania istniejących obiektów (i ich otoczenia) o szczególnych walorach kulturowych, jako elementów przestrzeni szczególnie istotnych dla budowania więzi i tożsamości lokalnej.*

K.1.3 Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie określony w ramach celu C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy. Wśród zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku K.1.3. na uwagę zasługuje zasada 1.3.5. *Zasada kształtowania bazy infrastruktury usług publicznych, przede wszystkim w zakresie kultury i edukacji, z priorytetem wykorzystania istniejących obiektów (i ich otoczenia) o szczególnych walorach kulturowych, jako elementów przestrzeni szczególnie istotnych dla budowania więzi i tożsamości lokalnej.*

K.2.3 *wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne* określony w ramach celu C.2. *Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo.* Wśród zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku K.2.3. na uwagę zasługują zasady:

- 2.3.1. *Zasada racjonalnego wykorzystywania walorów środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu dla rozwoju turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego niekolidującego z utrzymaniem tych walorów.*
- 2.3.4. *Zasada harmonijnego kształtowania zagospodarowania rekreacyjnego i wypoczynkowego, realizowana między innymi przez:*

- 1) uzależnienie rozwoju nowych terenów budownictwa lotniskowego od ich wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska;
- 2) uwzględnianie naturalnych właściwości terenu i ograniczanie negatywnego oddziaływania zagospodarowania rekreacyjnego i jego następstw na zasoby przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe; (...)

2.3.7. Zasada kształtowania zintegrowanej i kompleksowej sieci szlaków turystycznych:

- 1) integrujących obszary przyrodniczo-krajobrazowe, kulturowe i wypoczynkowe województwa; (...)

W działaniach i przedsięwzięciach służących realizacji kierunku K.3.2 wymieniono m.in.:

5. Wykorzystanie turystyczne zasobów i walorów kulturowych regionu przez rozwój infrastruktury turystycznej w miejscowościach położonych na szlakach kulturowych:

- 1) Szlak dworów i pałaców: Sasino, Ciekocinko (gm. Choczewo), Prusewo, Krokowa, Kłanino (gm. Krokowa), Rzucewo, Żelistrzewo, Sławutówko, Rekowo Górne (gm. Puck), Rumia, Wejherowo, Gościcino (gm. Wejherowo), Godętowo (gm. Łęczyce), Salino (gm. Gniewino), Zwartowo, Gościcino, Starbienino (gm. Choczewo), Lisewo, Bychowo (gm. Gniewino), Starbienino (gm. Choczewo), jednocześnie rekomenduje się jego rozwinięcie w kierunku zachodniej części województwa; (...)
- 4) Pomorski Szlak Cysterski: Gdańsk Oliwa, Mechowo (gm. Puck), Morzeszczyn, Pelplin, Pogódki (gm. Skarszewy), Puck, Rajkowy (gm. Pelplin), Słupsk, Starzyno (gm. Puck), Żarnowiec (gm. Krokowa); (...)

K.3.1 Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności określony w ramach celu C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska Wśród zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku K.3.1. na uwagę zasługuje zasada 3.1.5. Zasada priorytetu ekologicznego – polegająca na stosowaniu rozwiązań techniczno-przestrzennych służących zachowaniu i podwyższeniu przyrodniczej, w tym krajobrazowej jakości przestrzeni i zapobiegania przekształceniom przestrzennym skutkującym utratą bądź istotnym obniżeniem walorów przyrodniczo-krajobrazowych, fragmentacją terenów przyrodniczo cennych oraz utratą łączności przestrzennej ekosystemów.

Dodatkowo dla obszarów funkcjonalnych został sformułowany cel C.4. *Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych*. W ramach kierunku K.4.2 *Koordinacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej* określono szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzennego określające sposób realizacji kierunku K.4.2. Zasady odnoszące się do problematyki ochrony dziedzictwa kulturowego to m.in.:

4.2.4. Zasada zachowania i wyeksponowania wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego jako nośnika pamięci zbiorowej i wartości wspólnych dla kultury właściwej dla danego obszaru.

4.2.6. Zasada kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu spełniającego współczesne wymogi użytkowe, jednocześnie nawiązującego do lokalnej tradycji w sposób pozwalający na jej świadome kontynuowanie i jednoznaczne odczytanie (stosowanie wzorców uwzględniających w szczególności: intensywność zabudowy historycznej zlokalizowanej w sąsiedztwie, zasady podziału na działki oraz rozplanowania zabudowy na działce, wielkość i proporcje budynków, kształty dachów).

Dla obszaru funkcjonalnego Strefa Przybrzeżna, w których granicach znajduje się gmina Krokowa sformułowano specyficzne zasady zagospodarowania przestrzennego, wśród których ze względu na omawianą tematykę najważniejsza jest zasada 4.2.8. *Zasada ochrony naturalnych i antropogenicznych walorów krajobrazowych oraz zapewnienia warunków kontynuacji zabudowy o skali i intensywności typowej dla krajobrazu nadmorskiego.*

3.2.3. Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2021 – 2024

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2021-2024 został przyjęty przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 29 listopada 2021 r. uchwałą Nr 455/XXXVIII/21. Jest dokumentem kontynuującym politykę zapoczątkowaną programem na lata 2007-2010 i kontynuowaną poprzez programy na lata 2011 – 2014 oraz 2016 - 2019.

Program opieki określa cel, priorytety i typy działań programu opieki nad zabytkami w województwie pomorskim. Celem strategicznym Programu jest *Wzmocnienie poziomu ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym województwa pomorskiego, służące zachowaniu zabytków, budowaniu tożsamości regionalnej.*

Cel ten ma być realizowany w ramach 2 priorytetów:

1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu,
2. Upowszechnianie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu.

Kierunki działań w ramach Priorytetu 1: Zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu:

- 1.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego służąca budowaniu tożsamości regionalnej,
- 1.2 Opieka nad zabytkami.

Kierunki działań w ramach Priorytetu 2: Upowszechnianie i popularyzacja dziedzictwa kulturowego regionu:

- 2.1 Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym
- 2.2 Zachowanie kulturowego dziedzictwa morskiego i rzecznoego służące budowaniu atrakcyjnej oferty kulturalnej i turystycznej,
- 2.2 Wspieranie działań na rzecz zachowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

3.2.4. Audyt Krajobrazowy Województwa Pomorskiego

Zarząd Województwa Pomorskiego w dniu 4 września 2018 roku podjął uchwałę nr 940/360/18 w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa pomorskiego. Dokument ten jest aktualnie opracowywany.

3.2.5. Strategia Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016-2025

Strategia Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016-2025 została przyjęta z dnia 13 kwietnia 2016 r. uchwałą Nr XIX/120/2016 Rady Powiatu Puckiego. Dokument ten jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu powiatowego oraz gmin powiatu puckiego określającym misję i wizję, cele strategiczne, cele operacyjne oraz działania kluczowe do realizacji w określonym horyzoncie czasowym. Został on sporządzony we współpracy partnerów sektora publicznego, społecznego i gospodarczego z obszaru powiatu puckiego a jego zasięg terytorialny obejmuje następujące jednostki samorządu terytorialnego: powiat pucki, gmina miejska Puck, gmina miejska Hel, gmina miejska Jastarnia, gmina miejsko-wiejska Władysławowo, gmina wiejska Puck, gmina wiejska Krokowa, gmina wiejska Kosakowo.

W ramach strategii sformułowano wizję rozwoju ziemi Puckiej:

Ziemia Pucka wyróżniać się będzie szczególną marką opartą o potencjał kulturowy i morski regionu. Rozwój gospodarczy opierać się będzie o sieciowe powiązania gospodarcze oparte o komunikacyjne węzły multimedialne ze znacznym wykorzystaniem transportu wodnego. Obszar ten wyróżniać będzie ponadto konkurencyjny sektor usług turystycznych, konkurencyjne rybołówstwo, wędkarstwo i rolnictwo. Edukacja ponadgimnazjalna i zawodowa kształtowana będzie wspólnie z przedsiębiorcami w oparciu o ich potrzeby a także odbudowane będzie kształcenie w tradycyjnych zawodach. Zagospodarowanie przestrzeni odbywać się będzie w nawiązaniu do tradycji budownictwa lokalnego i z wymogami środowiskowymi. Obywatelskie społeczeństwo Ziemi Puckiej z dumą będzie się utożsamiać z miejscem zamieszkania i pracy.

Cele strategiczne:

- I. Poprawa konkurencyjności gospodarki ziemi puckiej;
- II. Poprawa dostępności komunikacyjnej ziemi puckiej;
- III. Tworzenie warunków i poprawa gospodarczego wykorzystania zatoki puckiej ze szczególnym uwzględnieniem potencjału portowego;
- IV. Tworzenie warunków do wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego na obszarze ziemi puckiej.

IV. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

4.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy

Cele, kierunki i działania określone w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami gminy Krokowa na lata 2024 – 2027 są spójne z dokumentami na poziomie gminy.

4.1.1. Dokumenty o charakterze strategicznym i innym

4.1.1.1. Strategia Rozwoju Gminy Krokowa do 2015 roku

Strategia Rozwoju Gminy Krokowa do 2015 roku została przyjęta uchwałą Nr XXIII/238/2004 Rady Gminy w Krokowej z dnia 22 października 2004 r. Plan Strategiczny określa misję, czyli najogólniejszą wizję gminy, której urzeczywistnienie będzie możliwe dzięki realizacji celów strategicznych.

Przyjęta misja:

Gmina Krokowa to nowoczesne, europejskie centrum turystyczno-kulturalne Pomorza, wykorzystujące rentę położenia, atrakcyjne miejsce do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, dbające we współpracy z otoczeniem o walory środowiska przyrodniczego i antropogenicznego.

Cele strategiczne:

- rozwój infrastruktury gwarantujący podniesienie poziomu życia mieszkańców gminy do średniego poziomu miast w Polsce,
- rozwój turystyki wraz z promocją walorów gminy,
- rozwój przedsiębiorczości w gminie w oparciu o PSSE „Żarnowiec” oraz korzystne warunki prawno-organizacyjne stworzone przez gminę,

- restrukturyzacja rolnictwa w kierunku powiększenia arealu i specjalizacji,
- przekształcenie Krokowej w centrum turystyczno-kulturalne Pomorza,
- dalsza poprawa stanu środowiska przyrodniczego oparta na współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej,
- rozwój osadnictwa mieszkańców miast na terenie gminy. Czas ogólnej wizji i misji gminy w założeniach do planu strategicznego gminy Krokowa określony został – do 2015 roku.

Zagadnienia Ochrony Zabytków wiążą się nierozdzielnie z turystyką i rekreacją. Gmina Krokowa wyróżnia się niezwykle atrakcyjnym i zróżnicowanym przestrzennie potencjałem turystycznym. Zachowanie tego potencjału wymaga zrównoważonego rozwoju turystyki. Walory turystyczne gminy oraz preferencje mieszkańców przemawiają za skoordynowanym rozwojem różnych form turystyki w poszczególnych częściach gminy. Aktualnie w trakcie przygotowywania jest aktualizacja Strategii. Ustalenia Planu Strategicznego na zasady polityki przestrzennej gminy realizowane są w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

4.1.1.2. Program Ochrony środowiska dla gminy Krokowa na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krokowa na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 z kwietnia 2021 r. w rozdziale 3.9 skupia się na Ochronie zasobów przyrodniczych Gminy. Gmina Krokowa ze względu na swoje walory przyrodnicze pokryta jest w 55% (bez obszarów Natura 2000) swojej powierzchni obszarami prawnie chronionymi. Na jej terenie występuje duża różnorodność w formach ochrony przyrody, zlokalizowane są tutaj:

1. Obszary Natura 2000: OSO Bielawskie Błota (PLB 220010), OSO Przybrzeżne Wody Bałtyku (PLB 990002), SOO Białogóra (PLH 220003), SOO Bielawa i Bory Bażynowe (PLH 220063), SOO Piaśnickie Łąki (PLH 220021), SOO Widowo (PLH220054), SOO Trzy Młyny (PLH 220029),
2. Rezerваты przyrody: Piaśnickie Łąki, Białogóra, Zielone, Widowo, Źródłiska Czarnej Wody, Bielawa, Babnica, Długosz Królewski w Wierzhucinie,
3. Nadmorski Park Krajobrazowy,
4. Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu; Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej,
5. Użytki ekologiczne: Jezioro Witalicz, Świecińska Topiel, Księża Łąka, Porąbski Moczar, Lisewskie Łąki, Głuszewskie Moczary, Białogórskie Torfowisko,
6. Pomniki przyrody, którymi są pojedyncze drzewa, grupy drzew i 3 głązy narzutowe (głąz bez nazwy w parku w Krokowej, „Pogański Kamień” położony na wschód od Odargowa i „Anielska Stopka” zlokalizowana pomiędzy Połchówkiem, a Świecinem),
7. Stanowisko dokumentacyjne stanowiące odkrywkę po eksploatacji piasku w miejscowości Szary Dwór – „Kopalna Bielica w Szarym Dworze”.

W programie sformułowano cele, kierunki interwencji oraz zadania przewidziane do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji. Zagadnienia ochrony dziedzictwa przyrodniczego zostały opisane w celu 9. *Ochrona zasobów przyrodniczych*. W zakresie tego celu wyznaczono kierunek interwencji *Odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrodniczymi* oraz zadania:

1. *Rozwój i pielęgnacja terenów czynnych biologicznie (zieleni urządzonej, zadrzewienia, oczka wodne, parki, zieleni wzdłuż dróg).*

2. *Pielęgnacja i rozwój form ochrony przyrody.*

3. *Właściwe gospodarowanie zasobami leśnymi.*

4.1.2. Opracowania wyznaczające kierunki polityki przestrzennej

4.1.2.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krokowa

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało przyjęte Uchwałą Nr XLVI/504/2014 Rady Gminy Krokowa w dniu 29 maja 2014 r. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej oraz ustala się obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Teren gminy Krokowa w zdecydowanej większości znajduje się w zasięgu obszaru proponowanego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa do objęcia ochroną w formie parku kulturowego Zatoki Puckiej. Na terenie gminy występują obszary proponowane do objęcia ochroną z uwagi na wybitne walory kulturowe, charakteryzujące się zachowaną historyczną strukturą przestrzenną. Obszary te stanowią harmonijną całość w krajobrazie lub jego dominantę.

Należą do nich:

- Karwieńskie Błota – założenie ruralistyczne, pozostałości (struktura niwy siedliskowej i rozłogu pól) po wsi holenderskiej lokowanej w 1599 r. przez starostę puckiego J. Wejhera, jedna z ostatnich zachowanych osad holenderskich tego typu,
- Żarnowiec – zespół klasztorny Benedyktynek (ok. 1279 r.), średniowieczna tradycja miejsca i kompozycja krajobrazowa,
- Krokowa – założenie rezydencjonalno-krajobrazowe, pałac z XIV w., ciągłość tradycji miejsca od późnego średniowiecza i wielka kompozycja krajobrazowa.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania przestrzennego Województwa teren gminy usytuowany jest w dwóch regionach historyczno-kulturowych: Pasa nadmorskiego lęborskiego (północna część gminy), oraz Ziemi Puckiej (południowa część gminy). Są to obszary o wysokich i wybitnych walorach dziedzictwa kulturowego, wyróżniające województwo i podkreślające tożsamość regionalną. Zgodnie z dokumentami wyższego rzędu występuje potrzeba podejmowania i prowadzenia działań dla utrwalenia wielokulturowej tożsamości historycznej regionu z zachowaniem lokalnych odrębności oraz wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu rozwoju gospodarczego i promocji województwa, poprzez:

- ochronę i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach kulturowych i krajobrazowych w skali województwa, w drodze ustanowienia form ochrony prawnej,
- pielęgnowanie walorów krajobrazów historycznych regionu ziemi puckiej i strefy przyziemskiej,
- zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego związanego z tradycjami letnisk i kurortów w pasie nadmorskim,
- likwidację istniejących obiektów nielegalnej zabudowy oraz likwidację lub przebudowę obiektów substandardowych szczególnie w pasie nadmorskim,
- wyłączenie z zabudowy odpowiednio szerokiego pasa przybrzeżnego w celu utrzymania walorów krajobrazowych brzegów i ograniczenia nacisku prowadzenia prac technicznych w pasie nadmorskim,
- wprowadzenie zieleni w otoczeniu osiedli i obiektów rekreacyjnych w zakresie podnoszącym walory krajobrazu (maskowanie zespołów obiektów),

- likwidację bądź neutralizację widokową wszelkich elementów obniżających walory krajobrazowe,
- ochronę tożsamości kulturowej miejsca w drodze objęcia ochroną obszarów zabudowy w sąsiedztwie wartościowych zespołów przestrzennych i ich rekompozycję przestrzenną, pozwalającą na wyeksponowanie wartościowych cech zespołów,
- zachowanie historycznego układu osadniczego oraz jego związków z drogami lądowymi i wodnymi,
- łączenie ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego poprzez ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem architektonicznym, zachowanie i odtworzenie dawnych układów i funkcji terenów zielonych w ich pierwotnym kształcie wraz z infrastrukturą, rewaloryzację parków pod kątem zwiększenia ich atrakcyjności jako miejsc wypoczynku,
- zachowanie i ochronę zagród holenderskich,
- zachowanie i utworzenie warunków ekspozycji panoram widokowych z tras komunikacyjnych na szczególnie interesujące obiekty krajobrazowe, określenie w miejscowych dokumentach planistycznych zasad zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych,
- ochronę istniejących panoram widokowych, w tym zakaz wznoszenia budynków i budowli przesłaniających ekspozycję krajobrazową z punktów widokowych oraz wprowadzania zieleni wysokiej.

Studium wskazuje, że obiekty i obszary dziedzictwa kulturowego, a także krajobraz stanowią obok środowiska przyrodniczego o tożsamości gminy Krokowa. Właściwe wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego stanowi istotny element rozwoju gospodarczego i promocji gminy. Studium ustala zasady ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego gminy Krokowa:

- sprawowanie ochrony i właściwe utrzymanie obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego i podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. nr 96 poz. 959);
- objęcie i sprawowanie ochrony obiektów i terenów istotnych dla zachowania tożsamości lokalnej, na podstawie aktów prawa miejscowego, a w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- objęcie ochroną i kształtowanie krajobrazu kulturowego, a w szczególności zespołów zabudowy i jednostek osiedleńczych istotnych dla zachowania tożsamości lokalnej, w sposób:
 - uwzględniający lokalną tradycję budowlaną i historyczne zasady rozplanowania wsi,
 - zapewniający planową i kontrolowaną parcelację terenów prowadzoną zgodnie z lokalną tradycją,
 - zapewniający kontynuację harmonijnego i organicznego procesu rozwoju miejscowości;
- harmonijne i zgodne z lokalnymi tradycjami kształtowanie terenów zieleni zorganizowanej: parków, skwerów, zieleńców, alei i szpalerów drzew, zieleni przydrożnej na podstawie aktów prawa miejscowego, a w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium ustala ochronę obiektów małej architektury, historycznych cmentarzy i miejsc pamięci. Na potrzeby ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej wyznaczono w studium strefy ochrony konserwatorskiej. Zostały one wyodrębnione w zależności od walorów obiektów i obszarów zabytkowych, w tym stanowisk archeologicznych, stopnia zachowania istniejącej historycznej kompozycji ruralistycznej i substancji zabytkowej:

STREFA „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar szczególnie wartościowy, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej.

STREFA „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmuje teren sąsiadujący ze strefą „A”, znajdujący się poza dawnym ośrodkiem układu, którego rozplanowanie posiada wartość kulturową, zabudowa w większości nie figuruje w rejestrze zabytków, natomiast posiada wartość kulturową w skali lokalnej.

STREFA „K” ochrony krajobrazowej obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych stref „A” i „B”, integralnie związana z zespołem zabytkowym, podlegający ochronie.

Strefy ochrony archeologicznej:

STREFA W obejmuje obszary stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, posiadających czytelną formę krajobrazową.

STREFA OW-1 obejmuje pozostałe obszary stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków.

STREFA OW-2 obejmuje pozostałe obszary stanowisk archeologicznych.

Dla poszczególnych stref zostały wskazane sposoby ochrony. Strefy A i B wyznaczono dla zespołów i układów urbanistycznych: Białogóra, Brzyno, Goszczyno Wybudowania, Jeldzino, Karlikowo, Kłanino, Krokowa, Lisewo, Lubocino, Minkowice, Parszkowo, Prusewo, Sławoszyno, Sobierczyce, Sulicice, Trzy Młyny, Tyłowo, Wierzchucino, Żarnowiec.

STREFA „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej, jak na rysunku studium obejmuje obszar szczególnie wartościowy, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej. Znajdujący się w niej zespół wyróżnia się w całości układu przestrzennego wsi. Dominują w nim elementy historycznego układu przestrzennego, obrazujące czytelnie historyczne pochodzenie zespołu. Na tym obszarze, obok obiektów wpisanych do rejestru zabytków, występują obiekty o lokalnej wartości kulturowej, objęte ewidencją konserwatorską. W strefie „A” działalność konserwatorska powinna zmierzać do pełnej rewaloryzacji historycznego układu przestrzennego. Dla strefy „A” ustala się:

- zachowanie rozplanowania budynków, historycznej linii zabudowy oraz wysokości elewacji (w przypadku zabudowy plombowej zbliżone do wysokości zabudowy historycznej),
- zachowanie historycznych podziałów własnościowych działek lub ewentualne nawiązanie do dawnych podziałów przez odpowiednie kształtowanie brył lub elewacji budynków lub przez zaznaczenie ich śladów z pomocą małej architektury lub zieleni,
- zachowanie zasadniczych proporcji wysokościowych, kształtujących sylwetę całego zespołu oraz fragmentów wewnątrz urbanistycznych,
- sukcesywnie prowadzoną, ciągłą restaurację i modernizację obiektów o lokalnej wartości kulturowej,
- sukcesywną restaurację lub restytucję historycznych, krajobrazowych założeń ruralistycznych, założeń dworsko-parkowych, parkowych i ogrodowych, a także konserwację zachowanych elementów zabytkowych układu terenu, zieleni, cieków i zbiorników wodnych,
- nowa zabudowa musi być dostosowana do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali, bryły, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni muru i otworów,
- wysokość projektowanej zabudowy musi być dostosowana do otaczającej zabudowy historycznej, podlegającej ochronie konserwatorskiej,

- w przypadku budowy, rozbudowy lub modernizacji obiektów położonych w obrębie strefy „A” należy wykonać studia krajobrazowe, których wynikiem będzie podanie gabarytów tych obiektów, zarówno wysokościowych, jak i szerokości frontów,
- ze strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej należy usunąć obiekty szpecące i dysharmonizujące, jak np. substandardową zabudowę gospodarczą, bezstylowe kioski i stoiska sezonowe, nieodpowiednie reklamy,
- obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, zachowanie zabytkowej struktury przestrzennej zespołu, a także zasada dobrej kontynuacji miejscowej tradycji architektonicznej.

STREFA „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmuje teren sąsiadujący ze strefą „A”, znajdujący się poza dawnym ośrodkiem układu, którego rozplanowanie posiada wartość kulturową, zabudowa w większości nie figuruje w rejestrze zabytków, natomiast posiada wartość kulturową w skali lokalnej. Strefa ta stanowi niezbędną podbudowę przestrzenną dla strefy „A”. Na tym terenie historyczne rozplanowanie zachowało się częściowo. Zabytkowa zabudowa o wysokiej wartości (tj. obiekty kwalifikujące się do rejestru zabytków) składa się z nielicznych obiektów rozproszonych wśród domów o mniejszej wartości lub zabudowy bezstylowej. Strefa „B” jest strefą przejściową pomiędzy zabytkowym układem strefy „A” a obszarami kontrastującej z nim współczesnej zabudowy, tworząc gdzieś jej tzw. otulinę. Strefą tą obejmuje się również historyczne, w dużej mierze zachowane, układy ruralistyczne wsi. W strefie „B” obiekty historyczne o lokalnej wartości kulturowej występują w małych zespołach lub w rozproszeniu. Znajdujące się na tym obszarze współczesne obiekty i zespoły tworzące struktury przestrzenne, odmienne od historycznych nadają zróżnicowany charakter przestrzenny temu obszarowi. W strefie tej obowiązują rygory w zakresie utrzymania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania i struktury przestrzennej oraz konieczność dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali i bryły zabudowy, z możliwością modyfikacji wysokości zabudowy, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej. Tu także ustala się zasadę restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych oraz usunięcie lub odpowiednią przebudowę obiektów dysharmonizujących, zwłaszcza uniemożliwiających ekspozycję zespołu strefy „A”.

STREFA „K” ochrony krajobrazowej obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych stref „A” i „B”, głównie przez wyznaczenie terenów wyłączonych spod zabudowy oraz określenie jej nieprzekraczalnych gabarytów do 10 m wysokości. Jest to w całości krajobraz integralnie związany z zespołem zabytkowym, podlegający ochronie.

STREFA W obejmuje obszary stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, posiadających czytelną formę krajobrazową. W strefie tej wprowadza się zakaz prowadzenia jakichkolwiek prac powodujących przekształcenia terenu.

STREFA OW-1 obejmuje pozostałe obszary stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków. W strefie tej realizacja inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymaga przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

STREFA OW-2 obejmuje pozostałe obszary stanowisk archeologicznych. W strefie tej i w jej sąsiedztwie realizacja inwestycji związanych z pracami ziemnymi wymaga przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych lub nadzoru archeologicznego w zakresie wskazanym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, po uprzednim uzyskaniu jego zezwolenia. W przypadku stwierdzenia relikwów

archeologicznych prace należy wstrzymać i powiadomić o fakcie odkrycia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W studium wyszczególniono obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku. Wśród nich jest układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Błoto Pierwsze i Drugie w granicach historycznych wraz z otoczeniem (wpis pod numerem A-1060 (nr rej. nowy 1760 z dnia 17.06.2005). W studium nie są wskazane obiekty z Gminnej Ewidencji Zabytków. W trakcie opracowywania studium Gminna Ewidencja Zabytków nie istniała.

4.1.2.2. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Na obszarze Gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone uchwałami Rady Gminy Krokowa:

1. Uchwała nr 45/V/99 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 lutego 1999r. w sprawie uchwalenia mpzp dla obszaru działek geodezyjnych Nr 20/3, 20/8, 21/3 - 21/7,21/9 – 21/14 i 22/2. w miejscowości Sławoszynko obręb Sławoszyno, gmina Krokowa.
2. Uchwała nr 178/XXVII/2000 Rady Gminy Krokowa z dnia 20 grudnia 2000r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Białogóra.
3. Uchwała nr 199/XXXII/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 maja 2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na trasie przebiegu przez teren Gminy Krokowa gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną – węzeł Wiczlino- ŻEG Żarnowiec
4. Uchwała nr 228/XXXVI/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 października 2001r. w sprawie zmiany treści uchwały nr 199/XXXII/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 maja 2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na trasie przebiegu przez teren Gminy Krokowa gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną – zasilanie rejonu nadmorskiego.
5. Uchwała nr 261/XLI/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Parszczyce obejmującego dz. nr 24/16.
6. Uchwała nr 294/XLVIII/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Kartoszyno.
7. Uchwała nr 298/XLVIII/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Parszczyce obejmującego dz. nr 24/12 i cz. dz.nr 24/22.
8. Uchwała nr XI/144/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Kłanino obejmującego dz. nr 49/4, 49/5 i 55/8 oraz cz. dz. nr 37/7 – obręb Parszkowo – Kłanino.
9. Uchwała nr XI/146/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego działki nr 1825-1874 i 1896.
10. Uchwała nr XI/147/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tyłowo obejmującego dz. nr 59/1.

11. Uchwała nr XIII/177/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 19 grudnia 2003r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Krokowa obejmującego dz. nr 7/27.
12. Uchwała nr XIV/181/2004 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2004r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego dz. nr 628/1-628/9, 627/1, 627/2, 623-626, 1875, 1876 i cz. dz. 622.
13. Uchwała nr XIV/182/2004 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2004r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego dz. nr 1885-1895, 729/1-729/5 i cz. dz. 1878.
14. Uchwała nr XXVII/266/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 lutego 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Wierzchucino Wybudowanie II.
15. Uchwała nr XXIX/281/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor A.
16. Uchwała nr XXIX/282/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor C.
17. Uchwała nr XXIX/283/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor D.
18. Uchwała nr XXIX/284/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Stacji Uzdatniania Wody w Minkowicach w gminie Krokowa.
19. Uchwała nr XXXIV/324/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 czerwca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor B.
20. Uchwała nr XLIII/414/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Parszczyce (cz. B).
21. Uchwała nr XLIII/415/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Goszczyno Wybudowanie.
22. Uchwała nr XLIII/416/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Wierzchucino Wybudowanie I.
23. Uchwała nr XLII/77/2007 Rady Gminy Krokowa z dnia 19 października 2007r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Odargowo.
24. Uchwała nr XV/158/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla trasy gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną - zasilanie rejonu nadmorskiego obejmującego działki nr 8/7, 73/1 - obręb Tyłowo; 41 - obręb Karlikowo; 179, 171, 33/41, 33/43 - obręb Świecino; 56/14, 93 - obręb Połchówko w gminie Krokowa.
25. Uchwała nr XV/160/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Lubkowo, gmina Krokowa.
26. Uchwała nr XVII/174/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 451/1 położonej w obrębie Żarnowiec, gmina Krokowa.
27. Uchwała nr XXXI/340/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 24 stycznia 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 37/12 położonej w obrębie ewidencyjnym Parszkowo - Kłanino, gmina Krokowa.

28. Uchwała nr XXXV/388/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino Wybudowania I w gminie Krokowa, uchwalonego uchwałą Nr XLIII/416/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006 r., dla obszaru części działek: nr 987-x1, nr 990, nr 991, nr 992 i nr 993/1 położonych w obrębie Wierzchucino, gmina Krokowa.
29. Uchwała nr XXXV/389/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie łąk Karwieńskich, gmina Krokowa.
30. Uchwała nr XLIX/535/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 8 września 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Odargowo w gminie Krokowa.
31. Uchwała nr LI/550/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Brzyno w gminie Krokowa.
32. Uchwała nr LI/551/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.
33. Uchwała nr LI/552/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Minkowice, gmina Krokowa.
34. Uchwała nr VI/47/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 marca 2015r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowo-wschodniego fragmentu wsi Dębki w gminie Krokowa.
35. Uchwała nr VI/48/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 marca 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na południe od wsi Dębki w gminie Krokowa.
36. Uchwała nr XII/111/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 września 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w części północnej miejscowości Kartoszyno, gmina Krokowa.
37. Uchwała nr XVI/159/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 3 grudnia 2015r. sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Krokowa
38. Uchwała nr XX/188/2016 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2016r. sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 2397 w obrębie ewidencyjnym Karwieńskie Błota, gmina Krokowa.
39. Uchwała nr XXVIII/253/2016 Rady Gminy Krokowa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Łąk Odargowskich", gmina Krokowa.
40. Uchwała nr XXXII/294/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w północno-zachodniej części miejscowości Dębki, gmina Krokowa.
41. Uchwała nr XXXII/295/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki położonej w centralnej części miejscowości Dębki, gmina Krokowa.
42. Uchwała nr XXXIV/316/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Odargowo, gmina Krokowa.

43. Uchwała nr XLIV/393/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec, gmina Krokowa.
44. Uchwała nr XLIV/394/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Lubkowo w gminie Krokowa.
45. Uchwała nr XLVI/412/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Kłanino, gmina Krokowa.
46. Uchwała nr XLVI/413/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 marca 2018 r. uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północnego fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.
47. Uchwała nr XIX/204/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Słuchowo, gmina Krokowa.
48. Uchwała nr XXIV/243/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Wierzchucińskich Błot", "Białogórskiego Bagna" i "Białogórskiej Strugi", gmina Krokowa.
49. Uchwała nr XXIV/244/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Łąk Żarnowieckich" i "Łąk Lubkowskich", gmina Krokowa.
50. Uchwała Nr XXVI/259/2020 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec, Dmuchowo, gmina Krokowa.
51. Uchwała nr XXXVI/365/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 27.05.2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Sławoszyno, gm. Krokowa.
52. Uchwała nr XXXVIII/378/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 15.07.2021 r. w sprawie uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie części "Łąk Odargowskich" i części "Łąk Karwieńskich", gmina Krokowa.
53. Uchwała nr XLII/422/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.
54. Uchwała nr XLVII/478/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Karwieńskie Błota I i II w gminie Krokowa.
55. Uchwała nr LII/507/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Kłanino, gmina Krokowa.
56. Uchwała nr LII/508/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Białogóra w gminie Krokowa.
57. Uchwała nr LIV/535/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 września 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno wschodniego fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.
58. Uchwała nr LIV/536/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 września 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Śwęcino, gmina Krokowa.

59. uchwała nr LXV/600/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Prusewo, gmina Krokowa.
60. Uchwała nr LXVI/616/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.
61. Uchwała nr LXVI/617/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Goszczyno, gmina Krokowa.
62. Uchwała nr LXVII/624/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 11 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Krokowa, w gminie Krokowa.

V. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW I ANALIZA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY ORAZ PRAWNE FORMY OCHRONY

5.1. Zarys historii obszaru gminy

Obszar dzisiejszej gminy Krokowa od najdawniejszych czasów stanowił atrakcyjne tereny osadnicze. Przeprowadzone w tym rejonie badania archeologiczne potwierdzają, że główne strefy zasiedlenia wiążą się z dolinami rzek: Białogórska Struga, Bychowska Struga, Karwieńska Struga, rzeka Czarna, a także z rynnami jezior Żarnowieckiego i Dobrego. Pierwsze ślady pobytu człowieka na obszarze gminy Krokowa pochodzą z VII tysiąclecia p.n.e. (okres mezolitu). W okolicach Parszkowa odkryto obozowiska mezolitycznych myśliwych i rybaków. Znaleźiska i stanowiska z okolic Brzyna, Kłanina, Krokowej, Minkowic, Parszkowa, Sławoszyna i Świecina potwierdzają, że w III tysiącleciu p.n.e. tereny te zasiedlała ludność, która posiadała umiejętność uprawy ziemi oraz hodowli zwierząt. Badania wykopaliskowe prowadzone w okolicach Kłanina i Prusiewa dostarczyły materiałów potwierdzających, że wraz z nastaniem epoki brązu także w rejonie gminy Krokowa pojawiły się pierwsze materiały metalowe. Ruch osadniczy na tym terenie nasilił się w latach 1200 – 550 p.n.e. (III – V okres epoki brązu). Potwierdzają to prowadzone w rejonie jeziora Żarnowieckiego i gminy Krokowa badania archeologiczne. W okresie wpływów rzymskich dynamika osiedleńcza na tych terenach ulega osłabieniu. Badania archeologiczne pozwoliły natomiast na wstępne ustalenie czterech faz rozwoju zasiedlenia terenów wokół Krokowej w okresie wczesnego średniowiecza:

VII - VIII w.	niewielki i słabo nasilony ruch osiedleńczy,
IX - X w.	nasilenie ruchu osiedleńczego; powstają grodziska,
XI - XII w.	zanik grodów, ale czytelny jest dalszy rozwój osadnictwa otwartego; powstają pierwsze osady produkcyjne,
XIII w.	powstanie konwentu cysterek w Żarnowcu, wraz z którym następuje wiele różnych zmian osadniczych.

Okres średniowieczny

Wśród wczesnośredniowiecznych grodów ważnym ośrodkiem był gród w Sobieńczycach, który stanowił zapewne miejsce lokalnej władzy do czasu powstania ok. połowy XII w. pomorskiej dynastii książęcej i przejęcia władzy administracyjnej przez gród pucki (powstał ok. 1145 r.). Wraz z włączeniem za czasów Mieszka I Pomorza Gdańskiego do państwa Polan tereny te przekształciły się w księstwo dzielnicowe z własną dynastią. W XIII w. obszar dzisiejszej gminy Krokowa był już dobrze

zagospodarowany, posiadał wykształconą sieć wsi i wchodził w skład kasztelanii książąt pomorskich z siedzibą w Pucku. Do wyposażenia powstałego w pierwszej połowie XIII w. klasztoru cysterek w Żarnowcu należały wsie: Żarnowiec, Karlikowo, Kartoszyne, Lubkowo, Odargowo, Świecino oraz Wierzchucino. Posiadłości rycerskie pochodzące z nadań księcia stanowiły wówczas Brzyne, Jeldzino, Sobieńczyce, Sławoszyne, Lubocino, Połchówko, Krokowa. Po opanowaniu Gdańska przez Krzyżaków (lata 1308 – 1309) tereny wokół Krokowej włączone zostały do komturstwa gdańskiego, a dawną kasztelanię książęca przekształcono w urząd rybicki z siedzibą w Pucku. Na obszarze tym, wobec istniejącego już w znacznym stopniu zasiedlenia, działalność kolonizacyjna Zakonu przybrała niewielki zasięg. Główne działania dotyczyły nadania niektórym osadom wiejskim prawa niemieckiego (chełmińskiego lub magdeburskiego) oraz zmiany stosunków prawnych i gospodarczych. W latach 1310 – 1314 r. na własność klasztoru Żarnowieckiego przechodzi majątek Sobieńczyce, a w roku 1431 Sławoszyne. W drugiej połowie XIV w. na własność Zakonu przechodzą Brzyne, Prusewo i Białogóra. Na początku XV w. własnością rycerską pozostają: Słuchowo, Krokowa, Łętowice, Minkowice, Parszczyce, Sulicice, Lisewo, Połchówko, Kłanino, Parszkowo, Sobieńczyce, Brzyne i Prusewo. W czasie wojny trzynastoletniej, w roku 1462 doszło pod wsią Świecino do bitwy pomiędzy wojskami polskimi i krzyżackimi, po której odzyskana ziemia puckska przez kilka kolejnych lat pozostawała w administracji Rady Miejskiej Gdańska. Po pokoju toruńskim ziemie te znalazły się w obrębie powiatu puckiego, w województwie pomorskim, w granicach Prus Królewskich.

Okres od XVI w. do końca XIX w.

Po wojnach szwedzkich, w czasach starostwa polskiego dawne dobra książęce, a później krzyżackie, stały się własnością króla polskiego i były wdzierżawiane. Między innymi osadnikom z Fryzji wdzierżawione zostały Karwieńskie Błota. W czasach tych nadal znaczne majątki pozostawały w rękach klasztoru w Żarnowcu. Włości należące do drobnej szlachty uległy z czasem podziałowi między kilku właścicieli. W tym okresie powstały także duże posiadłości pozostające w rękach zamożnych rodów Krokowskich i Przebendowskich. W wyniku pierwszego rozbioru Polski w roku 1772 ziemie Prus Królewskich weszły w skład Prus Zachodnich. Skarb pruski przejął dobra królewskie oraz majątki duchowne, w tym także klasztoru w Żarnowcu, które uległy sekularyzacji. Po Kongresie Wiedeńskim w 1815 r. obszar dzisiejszej gminy Krokowa pozostał częścią państwa pruskiego i znalazł się w powiecie wejherowskim regencji gdańskiej, która została wydzielona z dawnych Prus Zachodnich. W roku 1820 miejscowości stanowiące dobra krokowskie (Krokowa, Minkowice, Glinki, Jeldzino, Goszczyne, Lisewo, Parszczyce, Łętowice, Widowo, Kożlinki i Połchówko) pozostawały pod władzą administracyjno-polityczną właścicieli dóbr z siedzibą w Krokowej. Urzędowi Domenalnemu w Pucku podlegały wsie: Kartoszyne, Karwieńskie Błota, Odargowo, Sławoszyne, Świecino, Sobieńczyce i Żarnowiec, a Urzędowi Intendentury w Mostach – Karlikowo. Kłanino, Parszkowo i Tyłowo podlegały władzy patrymonialnej w tych miejscowościach (za wyjątkiem Tyłowa które podlegało pod Kębtłowo). Sławoszyne i Lubkowo stały się gminami wiejskimi. Lubocino natomiast pozostawało w ciągu XIX w. w rękach prywatnych jako majątek rycerski a na początku XX w. przeszło na własność skarbu państwa jako majątek domenalny. W 1887 r. z powiatu wejherowskiego wydzielono powiat pucki.

Okres od początku XX wieku

Powiat pucki istniał do czasu odzyskania niepodległości a także później aż do roku 1926. W roku 1910 dobra krokowskie obejmujące: Krokową, Goszczyne, Glinki, Jeldzino, Lisewo, Łętowice, Minkowice,

Parszczyce i Szary Dwór weszły w skład obwodu urzędowego w Krokowej. Obwód w Żarnowcu skupiał gminy i obszary dworskie: Żarnowiec, Lubkowo, Sobieńczyce i Kartoszyño. Do obwodu w Lubocinie należały: Lubocino, Karlikowo, Tyłowo i Świecino. W skład obwodu Karwieńskie Błota wchodziły: Karwieńskie Błota i Sławoszyño. Kłanino, Parszkowo i Sulicice należały do obwodu w Starzynie.

Po roku 1945 ziemie te znalazły się w obrębie województwa gdańskiego. Obecnie, od roku 1998 znajduje się w granicach województwa pomorskiego, w powiecie puckim.

5.2. Charakterystyka całości dziedzictwa kulturowego gminy na tle zarysu historii obszaru gminy oraz prawne formy ochrony

5.2.1. Krajobraz naturalny

Obszar gminy Krokowa, ze względu na ukształtowanie i pokrycie terenu, dzieli się na kilka jednorodnych, charakterystycznych pod względem krajobrazowym typów obszarów.

- 1) Południowa i centralna część gminy – bogato ukształtowany obszar moreny dennej o lekko falistej powierzchni rozciąga się od południowej granicy gminy Krokowa aż po drogę krajową relacji Choczewo – Krokowa – Swarzyno – Puck. Obszar ten w części południowej gminy w znacznej części pokryty jest lasami. Występują tu niewielkie polany z nielicznymi skupiskami zabudowy (np. osady Dąbrowa, Czechy). Centralna i północna część omawianego terenu jest stosunkowo mało zalesiona. Rozległe polany i otwarte tereny umożliwiają dalekie widoki. W okolicy miejscowości Jeldzino i Lisewo występują miejsca, skąd, przy dobrych warunkach pogodowych, rozciąga się widok aż na morze. Większość miejscowości gminy położona jest na tym wyniesionym o kilkadziesiąt metrów powyżej poziomu morza terenie. Lokalizacja miejscowości w otwartej przestrzeni oraz brak lub niewielka ilość zieleni wysokiej w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości wpływają na daleką ekspozycję sylwet wsi. Miejscowości otoczone są głównie polami uprawnymi.
- 2) Pradoliny rzek Bychowska Struga i Czarna Wda stanowią charakterystyczny element krajobrazu morenowego. Niezbyt głębokie doliny rozcinają wzniesienia morenowe, wyróżniając się od otoczenia pokryciem terenu. Zbocza dolin, szczególnie Bychowskiej Strugi, porośnięte są zielenią wysoką, izolującą je od sąsiadujących wyniesień oraz roślinnością charakterystyczną dla dolin rzecznych i terenów podmokłych. Płynące w sposób malowniczy strugi można postrzegać z tras przebiegających w ich sąsiedztwie. Doliny rzeczne nie są mocno zurbanizowane. Jedyną miejscowością zlokalizowaną w dolinie rzeki jest wieś Prusewo oraz częściowo Wierzchucino. Poza tymi miejscowościami nad Czarną Wdą znajduje się kilka obiektów, głównie młynów wodnych.
- 3) Rynna Jeziora Żarnowieckiego poprzez strome zbocza doliny oraz ich pokrycie kompleksami leśnymi tworzy ciekawe wnętrza krajobrazowe. Tafla Jeziora Żarnowieckiego stanowi przedpole ekspozycji dla „drugiego brzegu”. W tym wnętrzu krajobrazowym istotną rolę odgrywają elementy antropologiczne tj. tereny przemysłowe Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Elektrowni Wodnej „Żarnowiec” położonej na terenach gminy Gniewino. Na zboczu rynny jeziora Żarnowieckiego, w granicach gminy Krokowa zlokalizowane są wsie Tyłowo i Lubkowo.
- 4) Równina Błot Przymorskich to tereny łąk, bagien i mokradeł zajmujących obszar pomiędzy drogą relacji Choczewo – Krokowa - Puck a zalesionymi wydmami nadmorskimi. Charakterystyczny, płaski teren stanowi szereg rozległych, malowniczych wnętrza krajobrazowych określonych poprzez ściany lasów je otaczających. Zlokalizowane tu wsie Dębki i Karwieńskie Błota widoczne są z odległości nawet kilku kilometrów. Białogóra otoczona w dużej mierze przez kompleks leśny otwiera się na łąki i

mokradła jedynie od strony wschodniej. Wszelka ingerencja w krajobraz naturalny wywołuje tutaj daleko idące i wyraźnie zauważalne zmiany.

- 5) Mierzeja Kaszubska – pas położony najbliżej wybrzeża to piaszczysta plaża oddzielona od łąk i mokradel zalesionymi wydhami. Jest to teren wolny od zabudowy.

Krajobraz postrzegany jest najczęściej z ciągów widokowych, jakimi są główne trasy komunikacyjne. Wzdłuż drogi relacji Choczewo – Krokowa – Puck rozciągają się ciekawe widoki: od północy na łąki i mokradła oraz morze, od południa na łagodnie wznoszące się wzgórza morenowe. Wzdłuż tej drogi zlokalizowanych jest szereg miejscowości prezentujących swoje sylwety ze znacznych odległości. Charakterystycznym elementem krajobrazu rozciągającego się wzdłuż tej drogi są lasy stanowiące tło łąk i terenów upraw. Istotnym elementem krajobrazu są skupiska zieleni śródpolnej w postaci kęp drzew i krzewów.

Również ciekawą pod względem krajobrazowym jest droga biegnąca od wyżej wspomnianej w kierunku Tyłowa. Zlokalizowana w rynnie Jeziora Żarnowieckiego prezentuje taflę jeziora oraz zbocze rynny jeziora przynależące do sąsiedniej gminy Gniewino.

Droga prowadząca do Krokowej od strony Wejherowa przebiega w południowej części gminy przez tereny leśne, w części północnej przez zróżnicowany teren wzgórz morenowych. Ponadto ciekawe widoki rozciągają się wzdłuż dróg z Jelczewa do Krokowej, z Lisewa do Krokowej oraz z Sulic do Karwieńskich Błot. Przy dobrych warunkach pogodowych można podziwiać widok na morze oraz przyrzeć się panoramie Karwii.

Przekształcenia naturalnego krajobrazu w gminie związane są przede wszystkim z wprowadzeniem zabudowy. Zabudowa mieszkaniowa koncentruje się w kilkunastu położonych na obszarze gminy wsiach. Cechą charakterystyczną krajobrazu gminy Krokowa jest czytelna i zwarta pod względem kompozycyjno – krajobrazowym lokalizacja zabudowy w formie wsi i zespołów. Niemalże wcale nie występuje tu zabudowa rozproszona, lokalizowana z dala od zwartych osiedli wiejskich.

Cenny krajobraz naturalny narażony jest na niekorzystne dla wizerunku gminy przekształcenia szczególnie na obszarach otwartych, gdzie każda ingerencja jest natychmiast postrzegana. Z tego względu, obszary te powinny być objęte szczególnym rygiem starannego wkomponowania form zabudowy w otoczenie. Dla zachowania atrakcyjnego krajobrazu naturalnego gminy korzystne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku zagospodarowania przestrzennego i koncentracji zabudowy w istniejących skupiskach wiejskich.

Krajobraz kulturowy gminy Krokowa jest jednym z większych walorów dziedzictwa historycznego gminy. W dużej mierze nie uległ on jeszcze zniszczeniu ani nie został zdominowany przez formy współczesne. Czytelne i dobrze zachowane są układy ruralistyczne wsi. Istotne dla dziedzictwa kulturowego obszarów wiejskich są zachowane tradycyjne układy rozplanowania wsi oraz historyczne formy zabudowy wiejskiej.

Część położonych na obszarze gminy założeń pałacowo – parkowych czy dworsko – parkowych jest stosunkowo dobrze utrzymana. W najlepszym stanie znajduje się zespół pałacowy w Krokowej oraz zespoły w Kłaninie i Prusewie. Pozostałe zespoły wymagają przekształceń, wprowadzenia nowych funkcji i przeprowadzenia remontów w celu zachowania ich istotnych dla dziedzictwa kulturowego walorów.

Na krajobraz kulturowy gminy Krokowa, jako ważny element dziedzictwa kulturowego, składają się:

- historyczne układy ruralistyczne (układy rozplanowania wsi i zespołów wiejskich),
- zespoły pałacowo-parkowe, dworsko-parkowe i zabudowa związanych z nimi folwarków (dwory, pałace, parki, ogrody, budynki czworaków, folwarczne zabudowania gospodarcze),

- historyczne układy rozplanowania zagród,
- obiekty architektury wiejskiej (domy mieszkalne, budynki gospodarcze),
- tradycyjne formy budynków,
- kościoły,
- cmentarze,
- młyny,
- małe obiekty architektury sakralnej: kaplice i krzyże przydrożne,
- miejsca pamięci i wydarzeń historycznych.

5.2.2. Układy ruralistyczne

Ramy przestrzenne dla rozwoju kultury ludowej gminy Krokowa stworzyła średniowieczna organizacja gospodarki wiejskiej. W rezultacie kolonizacji na prawie niemieckim nadano wsiom zorganizowany układ osadniczy. Wsie w ówczesnych dobrach rycerskich i kościelnych charakteryzowały się w miarę regularną zabudową, podporządkowaną hierarchii społecznej.

Największa zagroda i dział ziemi przypadły sołtysowi; on i chłopci pełnorolni – gburzy, o jednakowych nadziałach ziemi, osadzeni byli w centrum wsi. Zagrodnicy i chałupnicy – nie posiadający nic poza zagrodą, której część zajmowały budynki a resztę ogród warzywny, lub tylko chałupa – osadzeni byli na obrzeżu zabudowy wsi. W tym czasie można wyróżnić dwa charakterystyczne typy kompozycji zespołów zabudowy: wieś owalnicowa i wieś ulicowa.

Ten stary układ osadniczy naruszyła dopiero masowa organizacja folwarków w XV – XVIII w., zarówno w dobrach prywatnych, jak i kościelnych. Folwarki zakładano we wsiach już istniejących oraz na gruntach nowo pozyskanych pod uprawę. Towarzyszące im zagrody czeladzi i robotników rolnych, lokowane poza zagrodą folwarczną, po parcelacji folwarków otrzymywały nadziały ziemi i stały się pełnorolnymi gospodarstwami. Był to początek późniejszych wsi.

Po raz drugi struktura zabudowy wsi zmieniła się na skutek przeprowadzonego w latach 1821-48 uwłaszczenia chłopów. Wraz z przekazywaniem chłopom ziemi na własność następowała separacja gospodarstw związana ze zmianą systemu uprawy roli – zarzucaniem tzw. trójpolówki. W wyniku przeprowadzanych reform zamiast dotychczasowych licznych działek ziemi, porzucanych na całym obszarze należących do wsi pół uprawnych, chłop otrzymywał zwarte gospodarstwo rolne. Od tego czasu, coraz liczniejsze stają się przysiółki zwane wybudowaniami lub pustkami oraz wsie o układzie rzędownym.

Na przestrzeni wieków w wyniku przybywania do miejscowości nowych mieszkańców i lokalizacji kolejnych zagród i budynków, pierwotne założenia ruralistyczne wsi rozwijały się i ulegały zmianom. Dziś w wielu miejscowościach historyczne, regionalne układy rozplanowania można rozpoznać na fragmentach współcześnie istniejących wsi. Wyznaczenie tych części współczesnych układów, na których zachowały się historyczne zasady rozplanowania istotne jest dla właściwego, zgodnego z lokalną tradycją sposobu kształtowania wiejskich jednostek osadniczych.

Układy ruralistyczne wsi występujące na obszarze gminy Krokowa :

- **wieś ulicowa** – np. układ przestrzenny miejscowości: Białogóra, Dębki, Goszczyno, Jeldzino, Minkowice, Sobieńczyce, Żarnowiec; dodatkowo, z wsi o pierwotnym układzie folwarcznym, w wyniku przekształceń i rozbudowy przestrzennej zespołu zabudowy mieszkaniowej

pracowników folwarku oraz zaniku przestrzennej dominacji zespołu folwarcznego z dworem (pałacem) w miejscowościach Krokowa, Tyłowo, Słuchowo i Świecino układy wsi z folwarcznych przekształciły się w układy wsi ulicowych;

- **wieś placowo–ulicowa** – np. układ przestrzenny miejscowości: Karlikowo, Odargowo;
- **wieś folwarczna** – zachowany i czytelny układ wsi folwarcznej z dworem (pałacem) i zespołem zabudowy mieszkalnej pracowników folwarku posiadają następujące miejscowości: Brzyno, Kłanino, Lubocino, Parszkowo, Prusewo, Sulicice;
- **wieś o układzie rzędówki bagiennej** - Karwieńskie Błoto I i II;
- **wieś rzędowa** - np. miejscowości: Lisewo i Goszczyno Wybudowania;
- **wieś wielodrożnicowa** – np. układ przestrzenny miejscowości Lubkowo;
- **wieś o układzie mieszanym** -przestrzenne kompozycyjne układy mieszane wsi powstały w wyniku rozwoju przestrzennego układów pierwotnych. W wyniku rozprzestrzeniania się i dogęszczania (często niezgodnie z tradycją) zabudowy na obszarach wiejskich powstały układy łączące cechy przestrzenne kilku układów. Na obszarze gminy Krokowa sytuacja taka dotyczy dwóch dużych wsi: Sławoszyno i Wierzchucino.

5.2.2.1. Układy ruralistyczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Błoto I i II (wpis do rejestru WKZ nr 1760):

Karwieńskie Błota są miejscowościami w Polsce, w których zachował się niezwykle cenny historycznie układ wsi w formie rzędówki bagiennej, wykształcony przez przybyłych tu pod koniec XVI w. osadników olenderskich.

Wieś Karwieńskie Błoto (Karwenbruch) położona jest na terenach Równiny Błot Przymorskich; na obszarze niezamieszkałym do końca XVI wieku. Do Karwieńskich Błot, w roku 1599 zostali sprowadzeni osiedleńcy z Fryzji przez rotmistrza króla polskiego i zarazem starostę na zamku puckim Jana von Wejher. W roku 1600 przez króla polskiego Zygmunta Starego został podpisany dokument umożliwiający przybyzsom (Dauw Heddiss, Gert Andes, Clement Krueger, Jochem Friesen, Thomats Eggets, Peter Dirksen) dzierżawienie gruntów położonych w sąsiedztwie morza Bałtyckiego i zajmujących obszar około 936 ha (55 kopyt i 20 mórg). W prawie lokacyjnym, podpisanym na 60 lat, pierwsi mieszkańcy tych terenów otrzymali szereg korzystnych przywilejów, w tym między innymi zwolnienie z podatków przez sześć lat oraz prawo wolnych obywateli. Dokument ten zezwalał mieszkańcom Karwieńskich Błot na sprawowanie samodzielnej jurysdykcji we wsi. O ustroju wsi decydował związek gminny, w skład którego wchodziłi wszyscy gospodarze zwani sąsiadami. Ustrój ten zawarty na piśmie, ujęty w 32 punktach, obowiązywał na terenie Karwieńskich Błot do roku 1863.

Część mieszkańców zrezygnowała z uprawy tych ziem w roku 1660 głównie ze względu na brak wody i niekorzystne żywioty. Pozostali mieszkańcy przedłużyli umowę dzierżawy na kolejne lata na jeszcze bardziej złagodzonych warunkach ze względu na żywioty i przeciwności losu, z którymi tutejsi mieszkańcy musieli się zmagać.

W wyniku I rozbioru Polski Karwieńskie Błota przypadły Fryderykowi Wielkiemu. Po wygaśnięciu umowy dzierżawy w roku 1779 władze Pruskie wprowadziły własną politykę odnośnie Karwieńskich Błot. Odmienne wyobrażenia mieszkańców na temat przyszłości Karwieńskich Błot od polityki pruskiej wywołały

szereg nieporozumień. Ostatecznie dokument nadania własności został podpisany w roku 1834. Dzierżawę czasową zmieniono tym dokumentem na stosunek własnościowy.

Historia Karwieńskich Błot to ciągle zmaganie się z żywiołem – powodziami wywołanymi sztormami morskimi. Na tereny podmokłe i bagniste nie bez przyczyny zostali sprowadzeni specjaliści od melioracji jakimi byli Fryzjczycy. Wieś Karwieńskie Błota została zaprojektowana w sposób umożliwiający odwodnienie podmokłego terenu. Na specjalnie usypanych groblach powstały dwie równoległe drogi o długości ok. 3 km oddalone od siebie kilometrowym pasem łąk. W ten sposób powstała tak zwana rzędówka bagienna – wieś wraz z systemem rowów odpływowych i granicznych. System melioracyjny składał się z otoczonego wałami kanału o długości 2,3 kilometra i szerokości 12 metrów, dwóch głównych rowów ściekowych o długości około 3,5 kilometra i szerokości 6-8 metrów oraz licznych rowów granicznych o łącznej długości 100 kilometrów. Drogi biegły po sztucznie usypanych nasypach, także domy lokalizowano na usypanych podwyższeniach, podobnie jak na Żuławach. Budynki były lokalizowane równoległe do ulicy. Charakterystyczne dla Karwieńskich Błot były budynki mieszkalne i gospodarcze ustawione w jednej linii i połączone w jeden ciąg. Typową konstrukcją budynków była konstrukcja szkieletowa bez podmurówki. Domy były budowane na dębowych, wbitych w ziemię palach.

System melioracyjny w otoczeniu wsi nie był wystarczającym zabezpieczeniem przed kolejnymi powodziąmi. Z czasem mieszkańcy Karwieńskich Błot zaczęli zabezpieczać się przed żywiołem obsadzając wydmy lasem, budując tamy i umacniając wydmy nadmorskie. W roku 1900 usypano równoległy do brzegu morskiego wał ziemny w odległości około 30 metrów od plaży. Planowane pod zaborem pruskich kolejne zabezpieczenia przed powodziąmi zostały zrealizowane dopiero po I wojnie światowej. Prace rozpoczęto w roku 1922 i kontynuowano w roku 1925. Powstały wówczas umocnienia wydm w postaci tamy o długości około 1 kilometra, które składały się z betonowych stopni.

5.2.2.2. Inne układy ruralistyczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków:

BIĄŁOGÓRA (niem. Wittenberg) Wieś letniskowa wśród lasów oddalona ok. 1,5 km od morza, pierwsza wzmianka 1437 r. własność książąt zachodniopomorskich. Wieś ulicowa. Cenny układ ruralistyczny. Eksponowana sylweta wsi od strony wschodniej.

- 1437 r. – miejscowość po raz pierwszy wymieniona w dokumentach jako majątek na prawie polskim, własność książąt zachodniopomorskich;
- 1620 r. – wieś liczy 11,5 włóki, istnieje tu młyn wodny;
- 1621 r. – Matzko Borcke, dworzanin księcia Bogusława XIV, otrzymuje wieś Białogórę w nagrodę za wierną służbę;
- 1627 r. – na wysokości Białogóry rozgrywa się potyczka morska pomiędzy okrętami polskimi w służbie Zygmunta II Wazy a flotą szwedzką;
- 1638 r. – Białogóra figuruje w rejestrze własności rodziny Krockow, linii z Osiek;
- 1756 r. – wieś znajduje się w kompleksie dóbr pozostawionych przez Gneomara Reinholda trzem synom, z których Ernst Mathias staje się właścicielem tegoż majątku;
- 1804 r. – nieruchomość kupuje Von Jasmund i odtąd majątek bardzo często zmienia właścicieli: początkowo kupiecka rodzina von Büllow, w 1856 Gatke;
- 1861 r. – osiedla się tutaj kupiecki ród von Köller, płacąc za wieś 170 000 talarów;
- 1910 r. – Białogóra liczy 97 mieszkańców, 1596 ha areалу i nadal należy do von Köllerów.

5.2.2.3. Układy ruralistyczne nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

BRZYNO (niem. Buschyn, Brzinno, Brzyn, Reckendorf) Wieś położona w sąsiedztwie zach. brzegu jeziora Żarnowieckiego, pierwsza wzmianka 1400 r. majątek szlachecki w komturstwie puckim. Wieś folwarczna. Cenny układ ruralistyczny. Eksponowana sylweta wsi od strony pn. - zachodniej. Cmentarz ewangelicki postulowany do wpisania do rejestru zabytków.

- 1400 r. – miejscowość opisana jako majątek szlachecki w komturstwie puckim, liczący 50 włók;
- 1570 r. – własność rodziny Wejherów, następnie Krockowów, linii Osiek;
- 1623 r. – jako właściciel wspomniany Herman Reinhold Krockow z Osiek, posiadający też Brzyño i Prusewo;
- 1 kwietnia 1635 r. – Georg Wittke odkupuje część majątku, tzw. wolniznę;
- 1665 r. (1663) – pożar niemal kompletnie niszczy wieś; zapisy w dokumentach mówią o konieczności odbudowy niemal całego folwarku przez ówczesnego dzierżawcę; straty musiały być znaczne – kolejne lustracje z lat 1664 i 1765 nie wspominają już o Brzyńie;
- 1687 r. – schematyzm diecezji chełmińskiej wymienia 14 mieszkańców wsi, wyznania katolickiego, należących do parafii w Żarnowcu;
- 1786 r. – liczy 14 włók i 11 dymów i należy do generała Józefa Przebendowskiego; mieszka tu wówczas dzierżawca o nazwisku Lettow i znajdują się 3 folwarki;
- 1797 r. – właścicielem zostaje Franz Netzlaff;
- 1839 r. – majątek wraz z folwarkiem kupuje Josef von Reck i zmienia jego nazwę na Reckendorf, figuruje odtąd jako majątek rycerski z 59 włókami, 12 gospodarstwami gburскими i czterema zagrodnikami;
- 1872 r. – liczy 21 domów, mieszka tu 241 osób;
- 1905 r. – kolejnym właścicielem zostaje Hugo Fliesbach, wówczas majątek liczy 218 mieszkańców i 445 ha areалу.

CZECHY Kolonia usytuowana w lesie. Od średniowiecza do sekularyzacji dóbr w 1772 r. w posiadaniu klasztoru oliwskiego, następnie skarbu pruskiego.

DĄBROWA Osada usytuowana w lesie. Dawniej związana z Leśniewem stanowiła zapewne własność klasztoru oliwskiego, a po 1772 r. skarbu pruskiego. W 1863 r. osada przynależy administracyjnie do Świecina, obecnie do Tyłowa.

DĘBKI (niem. Dembek) Osada rybacka i letnisko nadmorskie przy ujściu rzeki Piaśnicy do morza, pierwsza wzmianka 1279 r. uposażenie klasztoru Żarnowieckiego. Nazwa przyjęta od rodziny Dembków (występującej w XVI w. w Odargowie), mieszkającej tu od XVI do XVIII wieku. Wieś ulicowa. Cenny układ ruralistyczny. Eksponowana sylweta wsi od strony południowej. Dom nr 86 oraz kaplica Zmartwychwstańców - wpisane do rejestru zabytków, dwór prof. Adama Wrzoska postulowany do wpisania do rejestru zabytków.

- 1279 r. – uposażenie klasztoru żarnowieckiego;
- 1772 r. – po sekularyzacji dóbr klasztornych własność skarbu pruskiego;
- z biegiem czasu przechodzi w posiadanie rodzin rybackich, od których znaczną część terenu wykupiono po 1920 r. na działki letniskowe;

w okresie międzywojennym – najdalej na zachód położona miejscowość polskiego wybrzeża; na rzece Piaśnicy przebiegała granica państwowa z Niemcami; w Dębkach znajdował się posterunek polskiej straży granicznej.

Z miejscowością związana jest osoba prof. Adama Wrzoska, który założył na swojej działce muzeum etnograficzne, początkowo w starym domu rybackim, później zastąpionym nowowzniesionym. Dom i zbiory niezachowane.

GOSZCZYNO (niem. Goschin, Goszino, Gossyn, Kossino) Wieś ulicowa w sąsiedztwie Krokowej, pierwsza wzmianka 1274 r. własność Andreeasa Waltera. Cenny układ ruralistyczny.

1274 r. – wzmiankowana w dokumentach jako własność Andreeasa Waltera;
przed 1292 r. – własność Jana Ossoviusa, nadana mu przez księcia pomorskiego Mściwoja II, liczyła wówczas 38 włók;
od 1292-1945 r. – należy do rodziny von Krockow;
poł. XVII w. – wieś liczy 4 zagrody;
1725 r. – mieszkają tu: 12 gburów mieszkający w zagrodach trzybudynkowych (chałupa, stodoła, szopa), zagrodnik, pasterz, komornicy, służba i tzw. ludzie luźni – razem 93 osoby

KARLIKOWO (niem. Karlekau, Carlekow, Karleckow, Karlikow) Wieś o układzie ulicowym z dwustronną zabudową i placem na rozdrożu wśród lasów oddalona ok. 3 km od jeziora Żarnowieckiego, pierwsza wzmianka 1279 r. własność klasztoru w Żarnowcu. Wieś placowo - ulicowa. Cenny układ ruralistyczny. Dom nr 14 postulowany do wpisania do rejestru zabytków.

1279 r. – nadana klasztorowi w Żarnowcu przez księcia pomorskiego Mściwoja II; własność klasztorną potwierdzają dokumenty z lat 1283, 1310, 1343, 1533;
1772 r. – po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr własność skarbu pruskiego;
1773 r. – wieś liczy 8 włók i zamieszkiwana jest przez 7 gburów szarwarkowych i jednego czynszownika;
1882 r. – wieś liczy już 61 włók; 297 mieszkańców i 32 dymy.

KARWIEŃSKIE BŁOTO (niem. Karwenbruch) Wieś na bagiennym, podmokłym obszarze nadmorskim oddalona ok. 1,3 km od morza, pierwsza wzmianka 1292 r. jako bagna nie przydatne dla osadnictwa, dlatego też do końca XVI w. pozostały niezamieszkałe. Od 1599 r. dzierżawa dla osadników fryzyjskich (pn. Holandia). Wieś o układzie rzędówki bagiennej, zbudowanej nad dwiema równoległymi drogami na sztucznie usypanych groblach. Eksponowana sylweta wsi Karwieńskie Błoto Pierwsze od strony południowo - wschodniej. Cmentarz poewangelicki i dom nr 14 wpisane do rejestru zabytków.

1599 r. – z inicjatywy starosty puckiego Jana Wejhera przeznaczono 55 włók dla osadników fryzyjskich (ob. Pn. Holandia) i nadano im przywileje dzierżawne na okres 60 lat; otrzymali bardzo korzystne prawa, które mogli dziedziczyć lub odstąpić, m. in.: 6 lat wolnych od płacenia czynszu za ziemię, domy i uprawiane rzemiosło, drewno na budulec i opał, prawo połowu ryb i warzenia piwa a także prawo odwoływania się w spornych sprawach do starosty; we wsi działał samorząd decydujący o wszystkich sprawach;
1601 r. – starosta pucky wydaje dla wsi wilkerz, który reguluje życie społeczności aż do roku 1863;
1604 r. – samorząd postanawia o budowie szkoły;

w latach 1660,1671,1677,1698 i 1719 – odnowienie przywileju dzierżawnego na dalsze lata;

1772 r. – wieś liczy 37 właścicieli, 4 zagrodników i kowala, na 36 włókach;

ok. 1660 i 1785 r. – część gruntów wiejskich zostaje zatopiona przez morze;

1802 r. – zostaje podpisana umowa dzierżawna między 37 właścicielami a skarbem pruskim;

1832 r. – uwłaszczenie dotychczasowych właścicieli gruntów;

1882 r. – wieś liczy 120 włók, 78 dymów i 542 mieszkańców;

1900 r. – budowa wału ochronnego dł. 3 km wzdłuż brzegu morskiego, zapobiegającemu ustawicznym powodziom;

1910 r. – wieś liczy 516 mieszkańców.

Wieś o kształcie rzędówki bagiennej, zbudowanej nad dwiema równoległymi drogami I i II na sztucznie usypanych groblach, oddzielonych od siebie pasem łąk o szerokości ok. 1 km. Pierwotną zabudowę tworzyły domy usytuowane szczytowo, parterowe, w konstrukcji szkieletowej wypełnionej gliną, łączące część mieszkalną z gospodarczą.

KŁANINO (niem. Klanin, Clenin, Clanyn, Clanin) osada na prawie polskim przekształcona w wieś folwarczną oraz założenie pałacowo – parkowe, w sąsiedztwie wsi Starzyno w gminie Puck, pierwsza wzmianka 1285 r. własność szlachty kaszubskiej Kłanińskich. Eksponowana sylweta założenia pałacowo - parkowego od strony północno – wschodniej. Założenie pałacowo – parkowe wpisane do rejestru zabytków.

1285 r. – wieś wzmiankowana jako gniazdo rodowe szlachty kaszubskiej rodu Kłanińskich.

1388 r. – własność Przedmy (von Clanyn);

od 1412 r. – własność kilku rodzin szlacheckich;

1600 r. – w skład dóbr rycerskich Kłanino, lokowanych na prawie polskim, podzielonych na pocz. XV w. między kilka rodzin szlacheckich, wchodzi 5 dworów należących do: Kłanińskich, Marzelicz (Sulickich), Luboskich, Vibaschów i Łętowskich;

1640 r. – własność Jana Klanickiego;

1666 r. – własność lejtnanta Adolfa Ustarbowskiego i Janowskiego;

lata 80-te XVII w. – właścicielami są nadal Kłaniccy, Łętowscy oraz Ustarbowski;

1772 r. – wieś przejęta przez rząd pruski, przekazana 4 dzierżawcom w użytkowanie: rodzinie Jackowskich, Kłanińskich, Łyśniewskich i Ustarbowskich;

1835 r. – właścicielem jest Edward Ustarbowski;

1838 r. – od Ustarbowskich, za 20 500 talarów majątek kupuje właściciel Starzyńskiego Dworu, Gustaw Grass, od 1859 r. właścicielem jest jego syn Leon von Grass, który gruntownie przebudowuje pałac i wznosi nowe budynki gospodarcze folwarku; majątek pozostaje w rodzinie do 1945 r.;

1945 r. – właścicielem zostaje Skarb Państwa, wieś podlega parcelacji, zespół folwarku przekazany w użytkowanie Państwowego Technikum Rolniczego.

KROKOWA (niem. Krockow, Crockau, Crockow, Krokow) Od średniowiecza gniazdo i ośrodek rozległych majątności rodu Krokowskich, von Krockow. Już w średniowieczu został ukształtowany układ przestrzenny wsi. Położona ok. 6 km od morza ulicówka, rozwinęła się w oparciu o szlak komunikacyjny, wiodący z Gdańska i Pucka w kierunku Słupska i dalej na Pomorze Zachodnie. Z czasem ród Krokowskich stał się jednym z najzamożniejszych i najbardziej wpływowych na Pomorzu. Na przestrzeni dziejów Krokowscy

pełnili ważne funkcje zarówno w państwie krzyżackim, u królów polskich jak i w późniejszych wiekach u króla pruskiego. Byli dyplomatami, generałami, zajmowali wysokie urzędy w administracji państwowej. Pod Grunwaldem jeden z Krokowskich walczył po stronie zakonu, drugi po stronie Polski. Najwybitniejszy z rodu Reinhold von Krockow (1536-99) był dyplomatą na dworze Zygmunta Augusta i Stefana Batorego, brał udział w wojnie z Turkami i z Moskwą. Walczył też we Francji wspierając hugenotów przeciwko katolikom. Ernest Krokowski (1575-1631) był sędzią ziemskim puckim. W 1786 r. Krokowowie uzyskali od króla polskiego tytuł hrabiowski. W 1939 r. powtórzyła się sytuacja spod Gunwaldu, jeden z Krokowskich Reinhold walczył w kampanii wrześniowej po stronie polskiej, jego dwaj bracia byli w Wermachcie. Z rodziny Krockowów pochodzi urodzony w 1927 r. Christian von Krockow, profesor filozofii i pisarz. Jest on autorem głośnej książki o wysiedleniu Niemców z Pomorza „Czas kobiet”. Ekspozowana sylweta wsi od strony południowej. Założenie pałacowo – parkowe oraz kościół p.w. Katarzyny Aleksandryjskiej wpisane do rejestru zabytków. Park krajobrazowy postulowany do wpisania do rejestru zabytków.

1285 i 1288 r. – wymieniany rycerz Gneomar Crockau („milites Gneomirus”) jako właściciel licznych wsi, m.in. Krokowej, które otrzymał od księcia pomorskiego Mściwoja II; koniec XIII – XIV w. – na wyspie wśród bagien powstaje grodek stożkowy z wieżą mieszkalną;

1400 r. – Krokowa wzmiankowana jako osada rycerska na prawie polskim;

2 poł. XV – grodek ma już formę niewielkiego zamczku rycerskiego na prostokącie, flankowanego dwiema wieżami;

posiadłość rozrasta się o folwark, znany ze źródeł od 1570 r. a następnie o nową drogę na południe (ok. 1643 r.);

1598 r. – Krokową odwiedza powracający ze Szwecji Zygmunt III Waza;

1782 r. – Renate Aigel von Krockow linii Osiek wystawia swoje zadłużone posiadłości na licytację; majątek kupuje Heinrich Joachim von Krockow z linii Pieszczka;

XIX w. – powstaje drugi folwark, położony za drogą na południe, który skupiał wokół obszernego, prostokątnego podwórza budynki gospodarczo-przemysłowe; po zbudowaniu nowego kościoła, między nim a folwarkiem ukształtowało się centrum wsi; dalsza rozbudowa mieszkalna skupiła się wzdłuż traktów wylotowych, w kierunku południowym i zachodnim;

1945 r. – majątek przejmuje Skarb Państwa.

LISEWO (niem. Lissau) Wieś powstała przypuszczalnie w pocz. XIV w. jako dobra rycerskie na trakcie z Gdańska do Krokowej – Trzy Młyny. Wieś rządzona. Cenny układ ruralistyczny, pierwsza wzmianka 1310 r. Zespół młynów - decyzja o wpisie do rejestru zabytków w trakcie postępowania administracyjnego.

1310 r. – pierwsza wzmianka w dokumentach o Lisewie;

1352 r. – majątek na prawie polskim nadany na prawie polskim braciom Bohdanowi i Jakubowi przez komtura Zakonu Krzyżackiego;

1400 r. – opisano Lisewo jako wieś czynszową na prawie polskim;

od 1643 r. – właścicielem części majątku był Ernst von Krockow a dzierżawcą Goretzki;

1692 r. – odnotowano we wsi 3 zagrodników i jednego czynszowego chałupnika;

1772 r. – wymieniane jako szlachecki folwark Lisewo, należący do rodziny Krockow, z 6 dymami i młynarzem.

1884 r. – wieś liczy 35 włók i 15 dymów, w dalszym ciągu funkcjonuje tu młyn i szkoła.

LUBKOWO (niem. Lübkau) Wieś położona na wschodnim brzegu jeziora Żarnowieckiego z nieregularnym układem wewnątrz urbanistycznych, pierwsza wzmianka 1245 r. własność klasztoru w Żarnowcu. Wieś wielodrożnica. Cenny układ ruralistyczny.

1245 r. – wymieniana wśród posiadłości klasztoru żarnowieckiego, jako jego własność potwierdzona w 1279 i 1283 r. przez księcia pomorskiego Mściwoja II;

1414 r. – nadanie przywileju karczmarzowi Piotrowi Starstilizowi;

1772 r. – jest 3 łanową wsią zamieszkałą przez 6 szarawarkowych półgburów, 2 zagrodników, 2 rybaków i 2 komorników; po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr własność skarbu pruskiego;

1789 r. – wymieniony folwark z 9 domostwami.

LUBOCINO (niem. Lubotzin, Lubiszin, Lubeczyn, Lubuezin, Luvenzin, Luboczyn) Wieś folwarczna położona wśród lasów oddalona ok. 3 km na wschód od jeziora Żarnowieckiego, pierwsza wzmianka 1277 r. własność klasztoru w Żarnowcu. Założenie dworsko - parkowe.

1277 r. – miejscowość wymieniona po raz pierwszy w dokumentach; później jeszcze w 1281 i 1342 r.

po 1340 r. – wybudowano kościół p.w. św. Sebastiana, filialny kościoła parafialnego w Krokowej, w 1580 r. przejęty przez luteran;

1429 – 1624 r. – majątek rycerski na prawie polskim, gniazdo rodowe rodziny Lubockich; po nich właścicielami jest rodzina Jaskow;

1667 r. – majątek przejmuje rodzina Czapskich, Piotr Czapski zwraca kościół katolikom, na skutek interwencji bp. Madalińskiego;

1710 r. – kościół opisany już jako ruina, zachowała się jedynie dzwonnica z dwoma dzwonami na przykościelnym cmentarzu; później majątek częściowo w posiadaniu Jackowskich;

1755 – 89 r. – po śmierci ostatniego z Czapskich własność generała-majora Józefa Przebendowskiego, który zamieszkał w pobliskim Tyłowie, jako że w Lubocinie nie było dworskiego budynku; później właścicielem został syn generała Jan Nepomucen Przebendowski;

1789 – 1818 r. – wieś w posiadaniu Zabokrzyckich, liczy 7 domostw;

XIX w. – częste zmiany właścicieli, Lubocino w rękach Platena (1818 r.), Dresslera (po 1844 r.), Behnke (1847 r.), wreszcie od 1862 r. gdański kupiec Wilhelm Teodor Rodenacker, i jego syn Fryderyk Wilhelm, mieszkający tu do śmierci w 1903 r.;

Od 1903 r. – Lubocino należy do Skarbu Pruskiego.

ŁĘTOWICE Wieś folwarczna, folwark złożony z dworu, stodoły, obory i chlewni.

1572 r. – wieś zakupiona przez rodzinę Krokowskich;

1655 – 1660 – w okresie „potopu” szwedzkiego wieś doznaje licznych szkód;

koniec XVII w. – wieś liczy 9 gospodarstw zagrodniczych;

1725 r. – mieszkają tu 43 osoby, głównie zagrodnicy.

MINKOWICE (niem. Meinkowicz, Minkwitz, Meynkowicz, Menkewitz) Wieś ulicowa w sąsiedztwie Krokowej, jeden z trzech najstarszych majątków stanowiących przed 1292 r. własność rodziny Krockov. W tym właśnie roku Gneomar Crockau otrzymał od księcia Mściwoja II przywilej potwierdzający własność Krokowej, Minkowic oraz Glinek. Cenny układ ruralistyczny.

1493 – 1570 r. – oddawane w dzierżawę, dopiero po przejęciu całego majątku przez Reinholda Krockow, podlegały bezpośrednio właścicielowi;

1692 r. – wieś zamieszkuje 8 gburów, 1 czynszownik i pasterz;

1725 r. – wieś zamieszkuje 75 osób: 8 gburów, cieśla, pasterz i grupa tzw. ludzi luźnych;

1786 r. – we wsi jest 7 zagród gburskich: cztery dwubudynkowe – złożone z chałupy i budynku gospodarczego (stodoła i chlew pod jednym dachem), dwie trzybudynkowe – złożone z chałupy, stodoły i chlewa i jedna czterobudynkowa, w skład której wchodzi chałupa, stodoła, obora i szopa;

1789 r. – wieś liczy 9 dymów;

1811 r. – parcelacja gruntów – we wsi jest 199 mieszkańców, w tym 36 właścicieli nowo wyznaczonych parceli.

ODARGOWO (niem. Odargau, Oddergow, Wdargau, Udargau, Woddergau) Wieś placowo - ulicowa, pierwsza wzmianka 1274 r. Cenny układ ruralistyczny.

1274 r. – wieś wzmiankowana po raz pierwszy w dokumentach;

1277r. – darowana przez księcia pomorskiego Mściwoja II cysterkom z Żarnowca; w przywileju książęcy wymieniony jest, jako punkt graniczny, głąz narzutowy, nazywany „Stojący” (Stojontz), zachowany do dziś, zwany przez ludność „Diabelskim” lub „Pogańskim”, głąz ma w obwodzie 20 m i wysokość 3,5 m, dawniej był jeszcze większy ale część odłupano w XIX w., na powierzchni głązu są zagłębienia według tradycji ze śladami szponów diabła, który chciał zrzucić kamień na klasztor w Żarnowcu;

1772 r. – folwark w Odargowie dzierżawiony przez Jana Kpferschmidta;

1772 r. – po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr, własność skarbu pruskiego;

1786 r. – folwark w dziedzicznej dzierżawie Franciszka Podjaskiego;

1822 r. – dzierżawa Józefa Małka (von Malek) Podjaskiego;

1834 r. – wykupienie folwarku przez Podjaskich;

od 1873 r. – ostatnim ze znanych właścicieli był Allan.

PARSZCZYCE

pocz. XV w. – własność rycerska;

1572 r. – wieś zakupiona przez rodzinę Krokowskich;

pocz. XVII w. – istnieje w majątku folwark oraz wieś zagrodnicza;

kon. XVII w. – wieś liczy 12 zagród;

1725 r. – folwark składa się z budynku mieszkalnego (dworu), stodoły, 2 obór i stajni;

kon. XVIII w. – powstaje nowy dwór, 2 nowe stodoły, obora i owczarnia;

1772 r. – we wsi mieszka 61 osób;

1820 r. – we wsi mieszka 50 osób.

PARSZKOWO (niem. Parschkau, Parskowo) Wieś folwarczna, pierwsza wzmianka 1400 r. Cenny układ ruralistyczny. Założenie pałacowo - parkowe wpisane do rejestru zabytków.

1400 r. – wieś wzmiankowana jako dobra rycerskie na prawie polskim, do poł. XVIII w. gniazdo rodowe rodziny Parszkowskich;

ok. 1755 r. – posiadłość przechodzi w ręce rodziny Donimirskich i figuruje w rejestrze kontrybucyjnym do 1772 r.;

- 1772 r. – wieś liczy 8 włók, dzierżawionych przez Paula Allana, na których jest 12 zagrodników;
- 1789 r. – wieś w posiadaniu rodziny Łyśniewskich, wówczas odnotowano 13 dymów oraz młyn, a także małą kolonię Dombrowę;
- 1843 r. – majątek zakupiony przez rodzinę Kozickowskich spod Mirachowa;
- ok. 1850 r. – wykopano tu okrągłą mogiłę, wysoką na 6 m, wokół której znajdowało się 5 kamiennych kręgów;
- 1868 r. – Parszkowo liczy 111 mieszkańców i 10 dymów;
- 1922 – 1939 r. – właścicielem jest major lotnictwa i poseł na sejm Zygmunt Trebinka.

PRUSEWO lub Prusiewo (niem. Prüssau, Prussowe, Prussow, Prissau) Wieś folwarczna, pierwsza wzmianka 1342 r. Cenny układ ruralistyczny. Założenie pałacowo - parkowe wpisane do rejestru zabytków.

- 1342 r. – majątek po raz pierwszy wymieniony przy opisie granic klasztoru w Oliwie;
- 1376 r. – nastąpił podział dóbr: jedna część pozostała w rękach braci Stanisława i Mikołaja, synów Wojciecha, drugą przyłączono do Połchówka; Prusewo posiada wówczas prawo chełmińskie i liczy 36 włók, z których wolnizna sołtysa wynosi 3,5 włóki;
- 2 poł. XIV w. – wieś liczy 36 włóki;
- 1400 r. – wieś liczy 33 włóki, jest młyn i 3 ogrody;
- następnym właścicielem jest Georg Wittke, ze starej szlachty kaszubskiej;
- 1623 r. – majątek w posiadaniu Gneomara Reinholda Krokowskiego, wieś podlega wówczas władzy Prus, jest królewszczyzną;
- 1772 – 1797 r. – majątek w posiadaniu rodziny Przebendowskich
- 1789 r. – wieś, razem z pobliskim Brzynem wchodzi w skład majątku generała Józefa Przebendowskiego;
- 1798 r. – przechodzi w ręce Zabokrzyckiego;
- XIX w. – częste zmiany właścicieli: rodzina Netzlaff, Josef von Reck (1835 r.), Edward von Zastrow, rodzina Karola Wilhelma Timma (1847 r.), Hugo Fliessbach (1902-1945 r.);
- 1945 r. – własność Skarbu Państwa, zespół dworko – parkowy w użytkowaniu Państwowego Ośrodka Hodowli Zarodowej.

POŁCHÓWKO

- XIV w. – majątek rycerski;
- 1592 r. – wieś nabyta przez Krokowskich;
- poł. XVII w. – we wsi 12 zagród: 4 zagrodników, 4 ratajskie, 4 czynszowników;
- XVIII w. – we wsi 9-włokowy folwark, złożony z domu mieszkalnego, stodoły, owczarni i obory ze stajnią pod jednym dachem;
- 1622,1725,1730,1750,1796 r. – Krokowscy wydzierżawiają folwark.

SŁAWOSZYNO (niem. Slawschin, Sławoschin) Pierwotnie zaścianek rycerski na prawie polskim. Wieś w sąsiedztwie Krokowej, pierwsza wzmianka 1376 r. wieś owalnicowa. Cenny układ ruralistyczny. Eksponowana sylweta wsi od strony południowo - zachodniej. Dwór z zabudowaniami gospodarczymi wpisany do rejestru zabytków. W Sławoszynie urodził się Florian Ceynowa (1817-81), działacz kaszubski, pisarz i lekarz. Mieszkał tutaj także ur. w 1841 r. Franciszek Żaczek, lekarz, pracujący w Gdańsku, Oliwie, kąpielisku sopockim, członek Towarzystwa Naukowego w Toruniu, a także kolejny lekarz Alojzy Jagalski, dyrektor szpitala w Wejherowie, także działacz i krzewiciel kaszubszczyzny.

- 1376 r. – komtur gdański Zygfryd Walpot von Bassenheim nadaje Sławoszyno, lokowane na prawie magdeburskim, Michałowi Kunstowiczowi;
1431 r. – wieś nabył klasztor żarnowiecki od Kunza (zapewne potomek Kunstowicza), z jednoczesnym przeniesieniem na prawo chełmińskie;
1542 r. – wieś liczy 16 włók, mieszka tu 6 czynszowych gburów, 8 półgburów i 5 gburów szarawarkowych;
1710 r. – we wsi mieszka 12 chłopów i ogrodnik, jest karczma;
1772 r. – po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr, własność skarbu pruskiego;
1818 r. – parcelacja gruntów – podzielono ziemię między 18 nowych właścicieli;
1872 r. – odnotowano tu 67 domów i 543 mieszkańców;
1888 – we wsi założono szkołę.

SŁUCHOWO (niem. Schlochow) 2 poł. XVI w. – pierwsza wzmianka w dokumentach źródłowych jako majątek rodziny Schlochow (Słuchowskich); następnie majątek podzielono między rodzinę Słuchowskich i Krockowów z Osiek, wkrótce całość przejęła rodzina Słuchowskich; między innymi znany był Michał Słuchowski (1717 r.) i Joachim Georg, piastujący urząd poborcy w Lęborku i w Bytowie (1739 r.);

- 1769 r. – Wilhelm Słuchowski sprzedaje majątek rodzinie Tessmar;
1772 r. – na krótko właścicielem jest Piotr Sulicki;
1804 r. – wieś znowu przechodzi w ręce Krokowskich z Osieka;
1912 r. – majątek liczy 596 ha oraz 99 mieszkańców.

SOBIENICZYCE (niem. Sobiensitz, Zibenczyz, Sebenczyz, Sobenczyst) Pierwotnie własność rycerska na prawie polskim. Wieś o układzie ulicowym wśród lasów oddalona ok. 3 km od jeziora Żarnowieckiego, pierwsza wzmianka 1279 r. Cenny układ ruralistyczny.

- 1279 r. – wymieniona w dokumentach, przy opisie granic Żarnowca z Jeldzinem, własność braci Michała i Wacława Polaskiewiczów;
1310 r. – od Wacława Polaskiewicza połowę wsi nabywa dla cysterek, opat oliwski Rudiger;
1314r. – za pieniądze zakonnice, kolejny opat oliwski Aleksander wykupuje drugą połowę od Piotra Kulpera i jego krewnego Dargostawa, co potwierdził Wielki Mistrz Karol z Trewiru;
1408 r. – cysterki przeprowadziły zmianę prawa polskiego lokacyjnego na chełmińskie;
1772 r. – po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr, własność skarbu pruskiego, w tym czasie zamieszkuje tu 10 gburów szarawarkowych i 3 komorników;
koń. XIX w. – wieś liczy już 36 dymów i 182 mieszkańców.

SULICICE (niem. Sulitz, Sulis, Sulice, Suleczycz) Osada na prawie polskim, w posiadaniu rodu rycerskiego Sulis, wzmiankowanego w 1180 i 1220 roku. Gniazdo rodowe kaszubskiej szlachty Sulickich herbu Mora (linia Marszelisz) i herbu Korona (linia Bonin). Eksponowana sylweta wsi od strony północno – wschodniej.

- poł. XVIII w. – posiadłość przejmuje boczna linia Krokowskich – wieś liczy wówczas 12 łanów, na których zamieszkuje 3 gburów i 12 chłopów czynszowników;
2 poł. XVIII w. – majątek dzierżawi Adam Klotz z Łebcza;
1772 r. – właścicielem został sędzia ziemski Krokowski z bocznej linii tej rodziny; wieś liczy wówczas 12 łanów, 3 chłopów, 14 czynszowników i ogrodników;
1789 r. – we wsi znajduje się 21 dymów, folwark oraz karczma;

1792 –1803 r. – wieś dołączona do klucza dóbr rodziny Krokowskich; później właścicielem zostaje Teodor von Brauneck;

1855 r. – właścicielem zostaje rodzina Krause, a później konsul Wendt;

1866 r. – majątek w rękach Waltera von Schawen, następnie Samuela Aschenheima;

1901 r. – właścicielem jest Juliusz Weise, następnie jego syn;

lata 30-te XX w. – Sulicice należą do Franza Hifenratha, dzierżawcą majątku jest przez długi czas Antoni Szeliski

1945 – własność Skarbu Państwa, siedziba Stacji Hodowli Roślin.

ŚWIECINO 17 września 1462 r. podczas wojny trzynastoletniej rozegrała się tutaj zwycięska dla Polaków bitwa z Krzyżakami. Liczące ok. 2 tysiące żołnierzy wojska polskie pod dowództwem Piotra Dunina kierowały się na Lębork. Pod Świecinem zastąpiły im drogę wojska Krzyżackie w sile 2 700 żołnierzy dowodzone przez Fritza Rawenecka. W wyniku bitwy wojsko krzyżackie zostało całkowicie rozgromione, poległo około 1000 żołnierzy, w tym sam dowódca Fritz von Raweneck. Straty polskie szacuje się zaledwie na 100 zabitych i 150 rannych. Zwycięstwo pod Świecinem było wielkim sukcesem strony polskiej i stanowiło punkt zwrotny w wojnie trzynastoletniej. W 1962 r., w 500 rocznicę bitwy ustawiono głaz pamiątkowy. W Świecinie urodził się Alojzy Budzisz (1874 – 1934), ludowy pisarz kaszubski.

TYŁOWO (niem. Tillau, Tillau) Początkowo miejscowość nie występuje samodzielnie w materiałach źródłowych, znana jedynie jako folwark Lubocina. Wieś o układzie ulicowym wśród lasów oddalona ok. 3 km od jeziora Żarnowieckiego, pierwsza wzmianka 1624 r. Cenny układ ruralistyczny oraz założenie dworsko – parkowe postulowane do wpisania do rejestru zabytków.

1624 r. – włączone do klucza dóbr Czapskich

1725 r. – oddane w zastaw Rybińskim z Rybna

1755 r. – kupuje Tyłowo oraz Lubocino, generał Józef Przebendowski; wówczas zbudowano tu dwór i kościół p.w. Oczyszczenia N.P. Marii, przenosząc parafię z Lubocina;

1783 r. – właścicielem zostaje Jan Nepomucen Przebendowski;

1789 r. – kolejnym nabywcą 15 dymowego majątku jest Zaborzycki;

1838 r. – kupuje posiadłość von Platen, a po 1841 r. rodzina Thymian;

lata 30-te XX w. – Tyłowo należy do Gerta Friebüse.

WIERZCHUCINO (niem. Wirchutzin, Wirococino, Wircussino) Wieś widlicowa z obniżonym wnętrzem wsi, wolnym od zabudowy, położona nad Bychowską Strugą. Osadnictwo na terenie wsi sięga wczesnej epoki żelaza (VI w. p.n.e.). W poł. XIX w. odkryto tu groby skrzynkowe kultury wschodniopomorskiej, wyposażone m.in. w popielnice twarzowe. W okresie panowania książąt pomorskich poza kasztelanią pucką, na terenie należącym zapewne do Racibora, księcia białogardzkiego. Cenny układ ruralistyczny. Eksponowana sylweta wsi od strony wschodniej. W Wierzchucinie urodził się i mieszkał ludowy poeta i pisarz kaszubski Stanisław Okoń (1889-1976).

1257 r. – książę Świętopełk darował wieś na prawie polskim klasztorowi w Żarnowcu; w latach 1279 i 1283 książę Mściwój potwierdza nadanie;

1363 r. – zmiana prawa lokacyjnego z polskiego na chełmińskie;

XVI w. – wymieniany w dokumentach miejscowy folwark;

1722 r. – sekularyzacja zakonu;

- 1773 r. – wieś oddana w dzierżawę – liczy 31 dymów, znajduje się tu folwark, młyn wodny i karczma;
- 1810 r. – po kasacie klasztoru i sekularyzacji jego dóbr, przeprowadzono parcelację gruntów;
- 1882 r. – budowa kościoła ewangelickiego;
- 1928 – 30 r. – budowa kościoła katolickiego, pierwotnie drewnianej kaplicy, a później obecnego kościoła murowanego z cegły i kamienia.

ŻARNOWIEC (niem. Żarnowitz, Sarnowitz, Sarnowicz, Żarnowiecz) Wieś o układzie ulicowym położona w dawnym jarze otoczonym wzniesieniami morenowymi, oddalona ok. 1,3 km od jeziora Żarnowieckiego i ok. 5 km od morza, pierwsza wzmianka 1215 r. Rozwój wsi związany z osiadłymi tam zakonami cysterek (1245r.) i benedyktynek (1589 r.), zamieszkiwali tu obsługujący klasztor chłopcy a także liczni rzemieślnicy. Cenny układ ruralistyczny oraz obiekty wpisane do rejestru zabytków: założenie dworsko - parkowe, zespół klasztorny Benedyktynek, dwojak mieszkalny. Ekspozowana sylweta wsi od strony północno - zachodniej.

- 1215 r. – książę pomorski Subisław podarował klasztorowi w Oliwie wieś „Sarnowitz”, co poświadczył specjalną bullą papież Innocenty IV (1245);
- 1253 – 1257 r. – powstaje klasztor żeński cysterek, księżęta gdańscy Świętopełk i Mszczuj wparli nowo powstałą fundację licznymi darowiznami i przywilejami;
- 1342 r. – Wielki Mistrz Ludolf König zatwierdza klasztorowi w Żarnowcu wszystkie dobra oraz zatwierdza ich granice; w XIV do cysterek należy całe jezioro Żarnowieckie i przyległe wsie;
- 1363 r. – pierwsza wzmianka o folwarku żarnowieckim;
- w okresie reformacji klasztor podupadł, część mniszek przeszła na luteranizm i opuściła konwent, z dawnego klasztoru pozostało jedynie kilka sióstr;
- 1433, 1454, 1466 r. – klasztor i kościół podczas wojen zostają splądrowane;
- 1589 r. – likwidacja zgromadzenia a klasztor przejmują benedyktynki z Chełmna;
- po wojnach szwedzkich następuje okres rozkwitu klasztoru, mniszki z Żarnowca słyną jako mistrzynie haftu artystycznego, przy kościele istnieje szkoła hafciarska dla dziewcząt;
- XVIII w. – we wsi, która rozwinęła się wokół klasztoru, mieszka sołtys, karczmarz, młynarz, 4 gburów, 14 zagrodników, 2 chałupników, 3 komorników oraz licznych rzemieślników świadczących usługi na rzecz klasztoru;
- 1730 r. – we wsi jest 15 zagród, a w 1746 r. już 19, 1848 r. – 40, z końcem XIX w. – 50;
- 1746 r. – wieś liczy 19 zagród wiejskich;
- 1772 r. – po pierwszym rozbiórce Polskim władze pruskie konfiskują majątki zakonne;
- 1773 – 78 r. – remont budynków folwarcznych na koszt klasztoru;
- 1822 r. – budowa szkoły świeckiej, istniejącej do dziś;
- 1834 r. – kasacja klasztoru, majątek przechodzi w wolne posiadanie, kościół i budynki przejmuje parafia;
- 1848 r. – wieś posiada 40 zagród;
- 1872 r. – siedziba urzędu ziemskiego;
- 1882-83 r. – przeprowadzono bitą drogę Reda – Puck;
- 1895 r. – otworzono pocztę;

kon. XIX w. – wieś liczy 50 zagród;

1919 r. – Żarnowiec stał się wsią graniczną Państwa Polskiego, istniała tu placówka celna i posterunek straży granicznej;

1945 r. – do Żarnowca przybywają benedyktynki z Wilna, które kontynuują działalność zakonu do dziś; folwark przechodzi w ręce Skarbu Państwa i zostaje przyłączony do klucza Ośrodka Kultury Rolnej podległego komisarzowi ziemskiemu w Lęborku.

5.2.3. Obiekty sakralne

Obiekty sakralne mają dużą rolę w tworzeniu krajobrazu kulturowego i przestrzennego danego miejsca. Z uwagi na uwarunkowania historyczne (kształtowanie tożsamości lokalnej mieszkańców na przestrzeni ostatnich stuleci) obiekty kultu religijnego są bardzo istotnym elementem dziedzictwa kulturowego gminy Krokowa. Na terenie gminy zlokalizowane są:

- kościoły i kaplice rzymskokatolickie: Krokowa (1850r.), Żarnowiec (XIV, XVI, XIX w.), Wierzchucino (1935r.), Dębki (1935r.),
- klasztor sióstr benedyktynek – Żarnowiec (XIV, XVI, XIX w.),
- kapliczki: Kłanino (pocz. XX w.), Odargowo (pocz. XX w.), Sławoszyno (XIX w., 1947r.), Słuchowo (koniec XIX w., 1945r.), Sobieńczyce (pocz. XX w.), Świesino (1945r.), Wierzchucino (pocz. XX w.),
- kościoły ewangelickie: Wierzchucino (koniec XIX w.).

5.2.3.1. Obiekty sakralne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Dębki – kaplica Księży Zmartwychwstańców pw. Matki Boskiej Częstochowskiej (wpis do rejestru WKZ nr 1761). Drewniany kościół z lat 1934-35 wg projektu arch. T. Hornunga, w konstrukcji zrębowej, na planie litery T z czterospowym podcieniem od frontu. Autorami wystroju wnętrz są kaszubscy artyści rzeźbiarze Teodor Pliński z Wiela i Franciszek Menczykowski.

Krokowa – kościół pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej (wpis do rejestru WKZ nr 1582). Parafia krokowska założona została w latach 1290-1300, a od 1432 r. posiada także plebanię. Jak głosi tradycja pierwszy kościół krokowski był drewniany, zbudowany ok. 1300 roku, tuż po wydzieleniu miejscowej parafii z parafii żarnowieckiej. Następny kościół, murowany z drewnianą wieżą, wzniesiono w 1498(4) roku przez Wawrzyńca Krokowskiego. Był to obiekt jednonawowy z niższym, trójbocznie zamkniętym prezbiterium. W 1572 r. kościół przeszedł w ręce protestantów. Obecny, neogotycki kościół, powstał w latach 1833 (47)-50 z fundacji i wg projektu Karola Gustawa Adolfa von Krockow, na takim samym planie jak rotterdamka katedra. Do 1945 roku był to kościół ewangelicki, a po 1947 r. reerygowana została w Krokowej parafia katolicka. Kościół usytuowany jest w centrum wsi, u zbiegu głównych traktów komunikacyjnych. Od strony południowej i wschodniej otoczony jest żeliwnym ogrodzeniem z murowanymi słupkami, przeniesionymi w latach 60-tych z miejscowego cmentarza. Kościół w Krokowej jest orientowany, założony na planie zbliżonym do krzyża łacińskiego, z rozbudowaną o dwie wieże częścią zachodnią. Jest to obiekt murowany z cegły, na fundamencie kamiennym, o licowanych elewacjach. Salowy, prostokątny z dwoma aneksami wysokości korpusu po obu stronach części wschodniej, które mieszczą zakrystię, składzik, i kruchty, nad którymi znajdują się wysunięte do wnętrza łozę kolatorskie. Od wschodu znajduje się prostokątna przybudówka dawnego mauzoleum Krokowskich, (obecnie zakrystia), pod której częścią wschodnią znajduje się krypta grobowa. Wnętrze nakryte jest pozornym sklepieniem kolebkowym z lunetami opartymi na przyściennych filarach, mauzoleum posiada pozorne sklepienie krzyżowe, krypta zaś

sklepienie kolebkowe. Elewacje posiadają ramowy podział ścian uformowany przez podwójne lizeny, gzymsy zębnikowe i fryzy rozetkowe, wyznaczające prostokątne pola. Okna zamknięte są łukiem ostrym. Otwory drzwiowe ujęte ostrołukowymi, uskokowymi portalami. Wieże kościoła są 3-kondygnacyjne. W kondygnacji najwyższej są ośmioboczne, zwieńczone attyką ze sterczynami w narożach i motywami rozetek. Dachy dwuspadowe kryte dachówką. Wyposażenie wnętrza kościoła jest neogotyckie i stanowią je: ołtarz murowany, parawanowy, z nowszymi malowidłami (lata 50-te XX w.), chrzcielnica, ambona i chór muzyczny, krucyfiks procesyjny barokowy z XVIII w. W krypcie znajdują się kamienne płyty nagrobne rodziny von Krockow. W latach 1954-56 nastąpił remont wnętrza świątyni oraz wykonane zostały malowidła ściennie. Ok. 1974 r. otynkowano sklepienia, a w 1978 r. wykonano przedsiónek zachodni i odrzwia.

Wierzchucino - dawny kościół ewangelicki (wpis do rejestru WKZ nr 993) - położony jest w zachodniej części wsi, wśród pól, otoczony kręgiem lip, i połączony z szosą żarnowiecką aleją lipową. Pierwotnie od zach. i pn. przylegał do niego cmentarz, a obecnie pola uprawne. Zbudowany został w 1882 r. w miejscu wcześniejszego w konstrukcji szkieletowej. Posiada formę neogotycką. Jest murowany z cegły o licowanych elewacjach. Kościół jest orientowany, jednonawowy, z węższym i niższym prezbiterium, zamkniętym prostą ścianą oraz z kwadratową wieżą od strony zachodniej. Elewacje dekorowane są gzymsem podokapowym z fryzami: gładko tynkowanym i zębnikowym. W elewacji wschodniej znajduje się rozeta z okrągłym oknem. Pozostałe okna są ostrołukowe z ceglany maswerkiem. W ceglany portalu pod wieżą zachowało się jedno skrzydło neogotyckich drzwi frontowych z ozdobnymi okuciami. Dach nawy jest dwuspadowy, prezbiterium trójspadowy, a wieży namiotowy. We wnętrzu znajduje się otwarte wiązanie dachowe z ozdobnymi wieszarami i deskowaniem pokrytym polichromią z motywami roślinnymi. Przy ścianie zachodniej zlokalizowana jest drewniana empora o ozdobnie sfazowanych słupach, mieczach i belkach. Po 1945 r. obiekt początkowo był użytkowany i wówczas przeniesiono do niego wyposażenie z kościoła w Janowicach: barokowy ołtarz z 1695 r. (fund. Barbary Marii von Jannowitz), barokową chrzcielnicę z 1699 r. (fund. Jana Jerzego Pircha), oraz 3 epitafia. Obecnie kościół jest użytkowany jako centrum kultury.

Żarnowiec:

- Kościół p. w. Zwiastowania N. P. Marii (wpis do rejestru WKZ 146). Początki budowy jednonawowej świątyni w Żarnowcu wiążą się z zatwierdzeniem przez księcia Mściwoja II nowo utworzonego zgromadzenia cysterek w 1279 r. Prace budowlane ukończono w pierwszej połowie XIV wieku, jednak data konsekracji nie jest znana. Około 1389 r. kościół uległ poważnemu zniszczeniu, tak, że wymagał gruntownej odbudowy i ponownej konsekracji. Dostawiono wówczas do korpusu nawowego od strony zachodniej niską, kwadratową wieżę, poszerzono południowe skarpy oraz wykonano nowe sklepienie. Pod koniec XIV w. dostawiono do ściany południowej kruchtę. Z 1411 roku pochodzi pierwsza wzmianka o chórze zakonnicy, tj. wydzielonej części kościoła przeznaczonej do wspólnych modlitw, mającej połączenie z pomieszczeniami mieszkalnymi klasztoru. Po kasacie zgromadzenia cysterek w 1589 r. do Żarnowca przybyły benedyktynki z Chełmna. W XVII w. benedyktynki przystąpiły do odnawiania wnętrza kościoła. Z tego okresu pochodzi balustrada chóru i dwa ołtarze boczne, z przełomu XVII i XVIII w. pochodzi ołtarz główny. W połowie XVIII w. przeprowadzono gruntowną restaurację kościoła. Otynkowano wówczas zewnętrzne mury na kolor czerwony, na dachu założono zachowaną do dziś sygnaturkę, a na wieży hełm barokowy. W tym samym czasie w nawie kościoła ustawiono nową ambonę, organy nad drzwiami do zakrystii oraz

chrzcielnicę. Po kasacie klasztoru, gdy kościół był własnością parafii wykonano dalsze prace renowacyjne. Wykonano wówczas remont dachu, wieży, zastępując barokowy hełm daszkiem ze szczykiem. Około połowy XIX w. częściowo rozebrano chór i w jego skróconej części w 1889 r. umieszczono organy. W drugiej połowie XIX w. podjęto szeroko zakrojone prace konserwatorskie, trwające wiele lat, w trakcie których odkryto fragmenty gotyckich malowideł ściennych. W 1939 r. wymienione zostały do wysokości parapetów okiennych lica elewacji wschodniej i południowej. Dalsze prace konserwatorskie, rozpoczęte po wojnie, trwają do dziś. Kościół żarnowiecki jest orientowany, salowy, ośmioprzęsłowy, zbudowany z cegły. Najstarsze fragmenty murowane są w porządku wendyjskim, czytelnym w dolnych partiach ścian zachodniej i południowej oraz na odsłoniętym wewnętrznym licu ściany północnej. Pozostałe partie murowane są w wątku gotyckim. Jednonawowy korpus świątyni nie posiada prezbiterium, zamknięty jest od wschodu prostą ścianą zwieńczoną rozczłonkowanym ostrołukowymi blendami szczytem, a od zachodu kwadratową wieżyczką. Od strony północnej przylegają do kościoła zabudowania klasztorne. Kościół nakryty jest dachem dwuspadowym, z dachówką typu "mnich-mniszka", zwieńczony barokową sygnaturką. Wnętrze posiada od wschodu prezbiterium wyodrębnione przez podwyższenie części kamiennej posadzki. Część zachodnią zajmuje dawny chór zakonnic. Nawa i prezbiterium przesklepione są ośmioprzęsłowym sklepieniem gwiaździstym. Poszczególnym przęsłom odpowiada rząd skarp, po stronie południowej stojących na zewnątrz kościoła, a po stronie północnej wciągniętych do wnętrza nawy. Przy drugim przęśle w niszach znajdują się figury Madonny z Dzieciątkiem (ściana południowa) i św. Katarzyny Męczenniczki (ściana północna). Główne wejście do wnętrza kościoła umieszczone jest w murze południowym. Istnieją nadto jeszcze trzy wejścia od strony północnej: dwa z krużganka klasztornego oraz jedno przejście przeznaczone wyłącznie dla zakonnic – prowadzi z klasztoru na chór. Wyposażenie kościoła pochodzi głównie z XVII i XVIII w., stanowią je m.in. ołtarz główny, ołtarze boczne, stalle, ambona i chrzcielnica.

- Zespół dawnego klasztoru cysterek, obecnie benedyktynek (wpis do rejestru WKZ 146) - Budowę klasztoru rozpoczęto około połowy XIII w., jednocześnie z kościołem. Roboty te trwały do połowy XIV stulecia. Gdy klasztor przejęły benedyktynki dokonano różnych napraw i przebudowano wnętrza. Wykonano wówczas na piętrze górnym 35 cel pojedynczych dla zakonnic i osobną celę dla ksieni. Na parterze znajdowało się 10 pomieszczeń, refektarz, furta i kuchnia. Przeznaczenia pozostałych pomieszczeń nie znamy. Na podstawie analogii do innych klasztorów reguły benedyktyńskiej można wnioskować, że znajdowały się tam scriptorium, gdzie przepisywano księgi, biblioteka, kapitułarz (sala obrad), audytorium, sala wspólnej pracy zakonnic i sala nowicjatu. W 1775 r. prowadzono w klasztorze bliżej nie określone prace murarskie. Później wskutek zubożenia zakonnic, przestano dbać o należyty stan zabudowań. Doprowadziło to do powolnej dewastacji całego kompleksu. Około 1830 r. rozpoczęto rozbiórkę skrzydła północnego, najbardziej zniszczonego. Zachowano jedynie refektarz, furtę i fragmenty przyległego do nich krużganka. W latach 1846-1847 rozebrano również północną część zachodniego skrzydła klasztoru. W latach 1897-1907 przeprowadzono gruntowny remont budynku programu konserwatorskiego Johanna Heise, przywracając obiektowi pierwotny charakter. W roku 1945, w czasie toczonej w rejonie Żarnowca walk budynki klasztorne uległy częściowemu zniszczeniu. Ich odbudowę i naprawę zajęły się przybyłe tu z Wilna benedyktynki.
- Klasztor cysterek, obecnie benedyktynek (wpis do rejestru WKZ 146) - Klasztor założony jest na

planie czworoboku i przylega swym południowym skrzydłem do północnej ściany kościoła. Skrzydło zachodnie zostało skrócone w latach 1846-1847 i uzupełnione o nowy budynek w latach 1955-1959. Jest ono parterowe, w przyziemiu mieści kapitułarz przykryty sklepieniem krzyżowo-żebrowym wspartym na ośmiobocznym filarze. Skrzydło północne jest także parterowe, obniżone o jedną kondygnację w latach 1830-1846, znajduje się tu refektarz, w którym mieści się obecnie skarbiec oraz rozmównica. Trójprzęsłowy refektarz nakryty jest, zrekonstruowanym w 1899 r., sześciopółowym sklepieniem krzyżowo-żebrowym, wspartym na dwóch kamiennych filarach. W refektarzu schody prowadzą do dużej piwnicy, nakrytej sklepieniem kolebkowym na gurtach. Krużganki sklepienie krzyżowo-żebrowo. W skrzydle północnym usytuowany jest portal do refektarza, z pierwszej połowy XIV w., ostrołukowy, bogato profilowany.

- Dawny dom opata, obecnie plebania (wpis do rejestru WKZ 146) - dom zwany dawniej opactwem, zbudowany został w 1409 r. Znajdowały się w nim pokoje przeznaczone dla kapelana oraz opatów oliwskich i biskupów wizytujących klasztor. W 1773 r. wewnątrz opactwa adaptowano na mieszkanie i biuro dzierżawcy dóbr klasztornych. Na początku XIX w. dom przejęła parafia, która urządziła tu mieszkanie dla proboszcza. Dom położony jest w północnej części założenia, przy murze, w pobliżu strugi. Jest to obiekt murowany z cegły, otynkowany, ze śladami dekoracji sgraffitowej w formie boniowania, dwukondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym. Plan budynku jest prostokątny, dwutraktowy, z przelotową sienią na osi.

5.2.3.2. Inne obiekty sakralne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Tyłowo – plebania z końca XIX w.

Wierzchucino - kościół p. w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z lat 1929-30, murowany z cegły i kamienia polnego, połączony zadaszeniem z plebanią, nieorientowany, prezbiterium od strony północy.

5.2.4. Obiekty i zespoły rezydencjonalne

Obiekty rezydencjonalne, w tym: zespoły pałacowo-parkowe, zespoły dworsko-parkowe, zespoły folwarczne i związana z nimi zabudowa (dwory, parki, ogrody, budynki mieszkalne pracowników, folwarczne zabudowania gospodarcze) stanowią jeden z większych walorów dziedzictwa historycznego gminy Krokowa. Do dnia dzisiejszego, zachowane są one w niezmienionej historycznej formie zabudowy wiejskiej i wiele z nich jest stosunkowo dobrze utrzymana. Na terenie gminy, objęte gminną ewidencją zabytków, zlokalizowane są:

- Krokowa - zespół pałacowo-parkowy (XIV – XIX w.), zespół folwarku (koniec XIX w.),
- Kłanino – zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem (XVIII-XIX w.),
- Lubocino – dwór (poł. XIX w.),
- Parszkowo – zespół dworsko-parkowy z folwarkiem (XIX – XX w.)
- Prusewo - zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem (XIX - XX w.),
- Sulicice - zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem (XIX - XX w.),
- Tyłowo – dwór (koniec XIX w.),
- Wierzchucino - zespół dworsko-parkowy (pocz. XX w.),
- Żarnowiec - zespół dworsko-parkowy z folwarkiem (koniec XIX w.).

5.2.4.1. Obiekty i zespoły rezydencjonalne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Kłanino - zespół pałacowo – parkowy i pałac (wpis do rejestru WKZ nr 572). Eklektyczny pałac zbudowany lub rozbudowany został przed 1886 r. ze starszego, pierwotnego założenia barokowego, wzniesionego przez Kłanińskich. Obecny pałac murowany jest z cegły, otynkowany, założony na planie prostokąta z bocznymi skrzydłami, wieżą widokową i parterową przybudówką z tarasem na piętrze (zapewne późniejsza) przy elewacji wsch. Elewacja frontowa (bez wejścia) zwrócona jest ku południu. Jest to budynek piętrowy, z frontowym ryzalitem zamkniętym trójkątnym szczytem. Posiada czterokondygnacyjną wieżę, zakończoną loggią filarową i płaskim dachem krytym papą. Elewacje opracowane są niejednolicie. Posiadają ramową artykulację płycinową i profilowane gzymsy kordonowe. Elewacja frontowa, o klasycyzującej kompozycji, dzielona jest lizenami i płaskimi gzymsami, i posiada profilowane obramienia prostokątnych okien. W skrzydle głównym asymetrycznie umieszczony pozorny ryzalit przechodzący w niską wystawkę, zamknięty półkoliście. Budynek posiada dachy dwuspadowe kryte papą. Bogaty wystrój wnętrz pochodzący z XVII i XVIII w., zakupiony w XIX w. przez Leona von Grassa w Muzeum Rzemiosł Artystycznych w Gdańsku, wyposażenie sieni mieszczarskiej, pochodzące z kamienicy przy ul. Łągiewniczej 10 w Gdańsku. Po 1975 r. wnętrze zostało zdemontowane, poddane konserwacji i umieszczone w tzw. Sieni Gdańskiej, przy Długim Targu 45 w Gdańsku. We wnętrzu pozostał zachowany układ z obszernym holem, w którym znajduje się antresola i schody.

Krokowa – zespół pałacowo – parkowy, pałac i wieżyczka (wpis do rejestru WKZ nr 552). Pałac położony jest w centrum wsi Krokowa na wyspie o zarysie zbliżonym do kwadratu, którą wyznacza otaczająca ją fosa. Pierwsze ślady istnienia zamku w Krokowej pochodzą z XIII – XIV w. Pod koniec XIII w. najprawdopodobniej istniał w miejscu obecnego pałacu tzw. grodek stożkowy, czyli średniowieczna siedziba rycerska o charakterze obronnym. Dopiero pod koniec XIV lub na początku XV w. powstało w tym miejscu pierwsze założenie zamkowe. Był to budynek prostokątny, flankowany dwiema narożnymi wieżami. Na przełomie XVI i XVII w. nastąpiła kolejna przebudowa zamku. W miejscu dwóch narożnych wież powiększono znacznie korpus główny budynku, który zaakcentowany został nową, frontową wieżą. Wraz z przebudową budynku dokonano także modernizacji umocnień ziemnych, w wyniku których powstały dwie fosy z mostami zwodzonymi oraz wał ziemny. W XVII w. poprzez dobudowanie dwóch oficyn bocznych, ustawionych prostopadle do głównego korpusu, ukształtowano nowożytną formę siedziby z reprezentacyjnym dziedzińcem zamkniętym murem z bramą wjazdową. Po rozebraniu wału ziemnego, przy północnym odcinku fosy założono ogród włoski. Dojazd do pałacu prowadzi od zachodu przez fosę mostem znajdującym się na głównej osi pałacu, poprzez murowaną bramę z XIX w. z kutą kratą, a następnie lipową aleją, od której przerzucony jednoprzęsłowy mostek prowadzi na podjazd z kolistym gazonem. Pałac zlokalizowany jest frontem ku zachodowi. Jest to obiekt murowany z cegły i kamienia, otynkowany, a dekoracja ścian wykonana jest w narzucie tynkowym. Bryła budynku składa się z korpusu głównego i dwóch oficyn przylegających prostopadle do frontowych narożników korpusu głównego. Skrzydła boczne (oficyny) są nierównej długości (południowe jest znacznie dłuższe) i ujmują po bokach otwarty dziedzińiec. Korpus główny jest dwupiętrowy, z piwnicą pod częścią południową. Posiada on plan prostokątny, z wieżą zlokalizowaną od południa, przylegającą do narożnika zachodniego. Układ wnętrz jest dwutraktowy, z sienią na osi (w narożach dawne komory grzewcze). W drugim trakcie,

w przedłużeniu sieni, znajduje się barokowa klatka schodowa z ok. poł. XVIII w. drewniana, zabiegowa, z ozdobną balustradą i rzeźbionymi postumentami. Pomieszczenia wewnątrz pałacu posiadają sufity z fasetami i dekoracją stiukową o motywach rokokowych. Skrzydło północne jest piętrowej wysokości, zbudowane na planie prostokąta, o dwutraktowym układzie wewnątrz, z wejściem na osi elewacji od strony dziedzińca. Skrzydło południowe jest dwuczłonowe, przy czym część wschodnia jest znacznie głębsza i nieco wyższa. Ta część pałacu jest piętrowej wysokości i posiada obszerne, sklepienie kolebkowo piwnice. Po stronie północnej pałacu położony jest ozdobny park.

Parszkowo - zespół dworsko – parkowy z folwarkiem (wpis do rejestru WKZ nr 1647) powstał w 2 połowie XIX w. i składa się z dworu, parku z sadem i stawami rybnymi oraz folwarku. Dwór zbudowany został w roku 1880 dla rodziny Kozickowskich. Jest to parterowy budynek murowany z cegły na wysokiej podmurówce z kamieni polnych, podpiwniczony o prostokątnym rzucie (z późniejszymi dobudówkami po bokach), tynkowanych elewacjach przykryty dachem dwuspadowym z ozdobnymi kroksztykami pod okapem. Układ wewnątrz jest 2-traktowy z niewielką sienią, na osi której znajdują się schody na poddasze. Fasada frontowa jest siedmioosiowa z wejściem pośrodku. Elewacje są boniowane z otworami ujętymi w szerokie, profilowane obramienia z gzymsem odcinkowym w nadprożu i prostokątną płyciną pod parapetem. Przed dworem znajduje się kolisty gazon oraz flankujące wejście dwie przycinane lipy. Po stronie południowej dworu zlokalizowany jest folwark, który od części dworskiej oddziela żywopłot. Zabudowania folwarku zgrupowane są wokół prostokątnego dziedzińca. Z historycznych obiektów zachowały się zbudowane w 2 poł. XIX w. stajnia i obora.

Prusewo – zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem (wpis do rejestru WKZ nr 1105). Zespół pałacowo-parkowy położony w centralnej części wsi Prusewo, pomiędzy drogą a krawędzią doliny, po jej zachodniej stronie, na terenie nieznacznie opadającym ku zachodowi. Stanowi on jedyną dominantę krajobrazową na terenie wsi. Układ kompozycyjny założenia jest osiowy i skomponowany w kierunku wschód – zachód, pomiędzy dziedzińcem a ogrodem.

Prusewo - pałac (wpis do rejestru WKZ nr 1105), obecnie w pałacu jest hotel i restauracja. Pałac zbudowany został na początku XX w. dla rodziny Flissbachów, właścicieli majątku w latach 1835–1945. Położony jest on na osi drogi lokalnej prowadzącej z Wierzchucina do Gniewina. Główny korpus pałacu poprzedzony jest obszernym dziedzińcem gospodarczym, wyznaczonym przez budynki folwarku, oraz przez ogród ozdobny położony od strony zachodniej. Pałac jest budynkiem murowanym z cegły na fundamencie kamiennym, otynkowanym. Składa się z prostokątnego korpusu głównego i przylegających doń symetrycznie, nieco niższych, skrzydeł bocznych. Jest to budynek parterowy z kondygnacją użytkową w dachu, podpiwniczony z dachem mansardowym krytym dachówką. Na osi fasady głównej w parterze znajduje się portyk czterokolumnowy wspierający loggię z dwiema kolumnami oraz przyczółkiem w zwieńczeniu. Na osi elewacji ogrodowej zlokalizowano wydatną, oszkloną werandę z tarasem na piętrze. Wnętrza pałacu są dwutraktowe z obszernym holem. Niestety nie zachowało się ich pierwotne wyposażenie. Folwark pałacowy składa się z czworobocznego dziedzińca gospodarczego i zgromadzonych wokół niego budynków gospodarczych, pochodzących z początku XX w. Południowe skrzydło stanowi trójczłonowy budynek gospodarczo – mieszkalny, o zróżnicowanej ilości kondygnacji, zwieńczony wysokim dwuspadowym

dachem. Od północy usytuowano budynek chlewni i obory. Obok budynku pałacowego po stronie pn. i pd. znajdują się budynki mieszkalne przeznaczone dla służby dworskiej.

Sulicice - zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem (wpis do rejestru WKZ nr 1567). Pałac w Sulicicach zlokalizowano na wzniesieniu, na którego tarasowo ukształtowanym zboczach zaplanowano park ze stawem. Do pd. – wsch. narożnika dziedzińca prowadzi brukowana droga dojazdowa z aleją kasztanowców i grabów, przebiegająca wzdłuż wschodniej granicy parku. Przed fasadą północną pałacu znajduje się półkolisty podjazd oddzielony od części gospodarczej szpalerem lip (zachowane 3) oraz owalny gazon i trawnik.

Sulicice – pałac (wpis do rejestru WKZ nr 1567). Budynek pałacu wzniesiono w 4 ćw. XIX w. na miejscu wcześniejszego dworu, w stylu eklektycznym, nawiązując do formy tzw. willi włoskiej, z jej charakterystycznym elementem jakim była wieża widokowa. Jest to dwukondygnacyjny, podpiwniczony budynek z piętrową wieżyczką w narożniku pn. – zach., poprzedzony parterową sienią z tarasem na piętrze. Obiekt murowany jest z cegły, otynkowany, założony na rzucie prostokąta, z późniejszym skrzydłem zachodnim, o dachu dwuspadowym, niskim, krytym papą. Elewacja frontowa posiada symetryczną i uporządkowaną kompozycję, opartą o pozorny ryzalit pośrodku, zwieńczony ścianką attykową z krenelażem i wielobocznymi wieżyczkami po bokach. Płaszczyzna elewacji wejściowej dzielona jest gzymsami profilowanymi. Okna obwiedzione są ozdobnymi opaskami. Płaszczyzna elewacji ogrodowej rozwiązana jest analogicznie z gankiem poprzedzonym schodami. Układ wnętrza jest 2 traktowy, z obszerną sienią i salonem na osi. W sieni znajdują się schody zabiegowe prowadzące na piętro. We wnętrzu zachowane są sztukaterie sufitowe z czasu rozbudowy pałacu, kaflowy piec z wysoką koroną z kafli reliefowych oraz mały secesyjny piecyk kaflowy. W pn. – wsch. części zespołu usytuowany spichlerz, który wraz z budynkiem pałacu i murem kamiennie – ceglany pomiędzy nimi, wyznacza południowe skrzydło zespołu folwarcznego.

Żarnowiec – zespół dworsko-parkowy z folwarkiem z końca XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103) Położony jest na północ od zabudowań klasztornych, z budynkami w większości z końca XIX i XX w. W obrębie obszernego dziedzińca zachowane są: dwór, spichlerz, budynki gospodarskie i gorzelnia.

Żarnowiec – dwór z końca XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103), stanowiący rezydencję ksieni, wzniesiony w XVII wieku. W drugiej połowie XIX w. pałac został całkowicie przebudowany. Z pierwszej fazy zachowała się piwnica w części południowej oraz fragmenty ściany południowej z przyporami. Budynek jest murowany o tynkowanych elewacjach, dwukondygnacyjny, częściowo podpiwniczony, kryty dachem dwuspadowym. Plan dworu założono na prostokącie, z późniejszymi dobudówkami. Elewacja frontowa posiada cechy neogotyckie, jest symetryczna, zwieńczona attyką, z fryzem arkadkowym i wieżyczkami po bokach, zaakcentowana pośrodku ryzalitem, ujętym pilastrami, przechodzącymi na szczycie w wieżyczki flankujące attykę. W narożnikach znajdują się pseudobaszty z krenelażem.

5.2.4.2. Inne obiekty i zespoły rezydencjonalne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Krokowa – zespół folwarku z końca XIX w. Usytuowany jest on w zachodniej części wsi po przeciwległej stronie drogi w stosunku do zespołu pałacowo-parkowego. Teren folwarku ograniczony jest od wschodu drogą do Wejherowa, a od północy drogą do Żarnowca. Posiada regularną kompozycję przestrzenną z prostokątnym podwórzem gospodarczym obudowanym z trzech stron przez zwartą

zabudowę, a w skrzydle północnym luźno usytuowanymi obiektami. Główną oś kompozycyjną zespołu tworzy droga dojazdowa, prowadząca z centrum wsi do pn.-wsch. narożnika zespołu. Z historycznej zabudowy folwarku zachowały się budynki:

- stodoła – zbudowana w 1890 r. na miejscu starszego budynku; powstała w ciągu zabudowy, wschodnim skrzydłem sąsiadując od północy ze stajnią; w południowej części znajdowała się lodownia; obiekt o konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą w ścianach podłużnych (ściana wsch. i pn.), murowany z cegły w zachodniej ścianie szczytowej i drewniany w ścianie południowej;
- gorzelnia – wzniesiona w 1899 r., przebudowana w latach 1916 i 1974; budynek dwukondygnacyjny, podpiwniczony, murowany z cegły;
- magazyn zbożowy (dawna obora) – zbudowany w 1899 r., przebudowany w 1914 r.; budynek założony na planie wydłużonego prostokąta, 3 traktowy, środkowa część podzielona 3 rzędami żeliwnych kolumn; murowany z cegły, otynkowany, dwukondygnacyjny z dwuspadowym dachem;
- magazyn pasz (dawna chlewnia) – powstała w 1900 r., przebudowana w 1930 r. i w latach 70-tych; obiekt dwukondygnacyjny, skrzydła frontowe parterowe, dachy dwuspadowe.

Lubocino – dwór z połowy XIX w., obecnie szkoła. Zespół dworsko – parkowy w Lubocinie zabudowany został zapewne dla rodziny Rodenacker, którzy byli ostatnimi właścicielami dóbr lubocińskich w latach 1862 – 1903, i istnieje na mapach, wraz z otaczającym go parkiem ze stawem, już w 1879 r. Budynek dworu rozbudowany został na początku XX w. o skrzydło zachodnie. Dwór jest budynkiem murowanym z cegły na podmurówce z kamieni narzutowych, otynkowanym. Ustawiono go równolegle do drogi. Jest to budynek parterowy, częściowo podpiwniczony o dwutraktowym układzie wewnątrz, kryty dachem dwuspadowym. Elewacje posiadają kompozycje klasycyzującą z boniowaniami, rytmicznym układem obramionych okien. Od strony północnej i wschodniej dworu znajdują się resztki parku o regularnym zarysie wyznaczonym szpalerami poprzycinanych grabów. W parku zachowały się dwa wiekowe świerki i dwa cisy.

Tyłowo – dwór z końca XIX w. Pierwotny dwór w Tyłowie zbudowany został po 1775 r. dla Józefa Przebendowskiego. Był to niewielki budynek otoczony parkiem o regularnym zarysie, z którym sąsiadowało podwórze gospodarcze z licznymi zabudowaniami. Obecny budynek dworu został wzniesiony ok. 1880 r. na miejscu wcześniejszego przez rodzinę Thymian. Jest to parterowy budynek o rzucie prostokątnym, murowany z cegły na kamiennym fundamencie, posiadający elewacje licowane cegłą, zdobione lizenami i motywami arkadkowymi z kształtek ceramicznych, przykryty dwuspadowym dachem. W fasadzie frontowej znajduje się 3-osiowy, piętrowy ryzalit, a w fasadzie wschodniej drewniana weranda. Wnętrza zostały przebudowane w 1985 r.

Wierzchucino – zespół dworsko-parkowy z pocz. XX w. Założenie dworsko – parkowe z folwarkiem w Wierzchucinie powstało w 2 połowie XIX w. na miejscu klasztornej folwarku, który istniał w tym miejscu według opisów z XVI i 1773 r.

Wierzchucino – dwór, zlokalizowany jest we wschodniej części założenia, a za nim rozciąga się park. Budynek dworu wzniesiony został w 2 poł. XIX w. i nadbudowany na początku XX w. Jest to obiekt piętrowy, kryty dachem półpłaskim z doświetleniem kondygnacji poddasza w ścianie kolankowej, murowany z cegły na podmurówce z kamieni polnych. Elewacje są otynkowane, dzielone na kondygnacje gzymsami, osiowe i symetryczne, o kompozycji opartej o duże, prostokątne okna ujęte w profilowane opaski. Z budynków folwarcznych zachowała się kuźnia w zachodnim skrzydle

założenia oraz budynek inwentarski z pocz. XX w. z charakterystycznym dla tego regionu głębokim, drewnianym okapem.

5.2.5. Budynki mieszkalne

Budynki mieszkalne, oprócz zabudowy w zespołach pałacowo – parkowych, to głównie budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej. Na terenie gminy Krokowa można wyodrębnić regionalne układy budynków zagrodowych charakterystyczne w skali regionu jak i poszczególnych miejscowości. O ich wartości stanowi harmonijne wkomponowanie obiektów i siedlisk w krajobraz oraz osadzenie w zieleni. Wyróżnić można trzy najbardziej charakterystyczne dla obszaru gminy układy kompozycyjne zagród:

- zagroda z budynkami wolnostojącymi z kalenicowo równoległe do osi drogi ustawionym budynkiem mieszkalnym.
- zagroda z budynkami wolnostojącymi z kalenicowo równoległe do osi drogi ustawionym budynkiem mieszkalnym; taki układ zagrody charakterystyczny jest dla osiedli, na których lokalizowane były tzw. „poniatówki”.
- zagroda holenderska z budynkiem mieszkalnym oraz budynkami gospodarczymi połączonymi w jeden ciąg i ustawionymi kalenicowo równoległe do osi drogi; taki układ zagrody charakterystyczny jest dla wsi Karwieńskie Błota.

Podobnie jak układy wsi i układy zagród, formy zabudowy wiejskiej na obszarze gminy Krokowa posiadają cechy charakterystyczne zarówno w skali regionu jak i poszczególnych miejscowości. O wartości tych budynków świadczy nie tylko stan ich zachowania, ale także sprawdzone, właściwe proporcje samych budynków, a także materiały z których je wykonano.

Charakterystycznym rozwiązaniem konstrukcyjnym jest budownictwo zrębowe - technika szkieletowa - z użyciem malowanego na czarno drewna (najczęściej sosna) i bielonego muru wypełniającego, oraz budownictwo murowane z cegieł ceramicznych (z licowanymi elewacjami) i kamienia. Tradycyjne pokrycia dachowe wykonywane były ze słomy, trzciny i łupka, a od początku XX w. – dachówki ceramicznej i papy.

Na terenie gminy wyodrębniono charakterystyczne typy budynków mieszkalnych:

Budynek szerokofrontowy, niski z wysokim dwuspadowym dachem, o konstrukcji szkieletowej – jeden z najstarszych typów budownictwa występujący na obszarze gminy

Cechy charakterystyczne:

- asymetria w elewacji wejściowej
- dach dwuspadowy
- szczyty szalowane
- konstrukcja szkieletowa z wypełnieniem gliną
- nachylenie połaci dachu: 45°
- bez podmurówki
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2.

Budynek szerokofrontowy z dwuspadowym dachem, ceglany, niekiedy w konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą – rozwinięcie typu o konstrukcji szachulcowej

Cechy charakterystyczne:

- asymetria w elewacji wejściowej
- dach dwuspadowy
- konstrukcja murowana lub szkieletowa z wypełnieniem cegłą

- nachylenie połaci dachu: 45°-50°
- podmurówka do wysokości 0,5 m
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2.

Budynek szerokofrontowy prosty z dachem półpłaskim, ze ścianką kolankową, o konstrukcji szkieletowej, najstarsze wypełnione gliną inne cegłą, kryty papą

Cechy charakterystyczne:

- symetria w elewacji wejściowej
- nachylenie połaci dachu: 20°-22°
- ścianka kolankowa
- nie występuje doświetlenie w ścianie kolankowej
- pas poddasza niekiedy szalowany
- podmurówka do maks. wysokości 0,5 m
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5.

Budynek szerokofrontowy z dachem półpłaskim, najczęściej ze ścianką kolankową, murowany z cegły, często z frontową wystawką, kryty papą – rozwinięcie typu szerokofrontowego prostego z dachem półpłaskim

Cechy charakterystyczne:

- symetria w elewacji wejściowej
- wystawka
- nachylenie połaci dachu: 20°-22°
- ścianka kolankowa
- występuje doświetlenie w ścianie kolankowej
- gzyms oddzielający kondygnacje
- podmurówka do wysokości 0,5 m
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2.

wariant A: forma podstawowa budynków – bez wystawki ale z doświetleniem w ścianie kolankowej.

wariant B: forma podstawowa (budynki z doświetleniem w ścianie kolankowej) z wystawką.

wariant C: forma podstawowa (budynki z doświetleniem w ścianie kolankowej) z wystawką w formie ryzalitu.

Budynek szerokofrontowy z dachem dwuspadowym (niekiedy naczółkowym) i wystawką (lub ryzalitem), murowany z cegły, czasami tynkowany, posadowiony na kamiennej podmurówce

Cechy charakterystyczne:

- symetria w elewacji wejściowej
- wystawka
- nachylenie połaci dachu ~ 45°
- podmurówka do wysokości 0,5 m.
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2.

Budynek szerokofrontowy z dachem dwuspadowym i wąską wystawką, murowany z cegły, czasami tynkowany, posadowiony na kamiennej podmurówce

Cechy charakterystyczne:

- symetria w elewacji wejściowej
- wystawka z jednym oknem

- nachylenie połaci dachu ~ 45°
- podmurówka do wysokości 0,5 m.
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5.

Budynek szerokofrontowy holenderski, niski z wysokim dwuspadowym dachem, o konstrukcji szkieletowej, połączony z budynkiem gospodarczym – jeden z najstarszych typów budownictwa występujący na obszarze gminy – charakterystyczny dla wsi Karwieńskie Błota

Cechy charakterystyczne:

- asymetria w elewacji wejściowej
- dach dwuspadowy
- konstrukcja szkieletowa wypełniona gliną
- nachylenie połaci dachu: 50°
- brak podmurówki
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2.

„Poniatówka” – budynek wąskofrontowy, drewniany, z podcieniem w narożniku

Cechy charakterystyczne:

- asymetria elewacji
- dach dwuspadowy
- nachylenie połaci dachu: ~ 50°

szczyt szalowany z drewnianym okapem u podstawy

- brak podmurówki
- wejście w narożnym podcieniu
- proporcje rzutu a-b: 1-1,5.

Budynek szerokofrontowy – typ z lat 50-tych XX w, z wystawką lub ryzalitem

Cechy charakterystyczne:

- symetria w elewacji wejściowej
- dach dwuspadowy (czasem naczółkowy)
- wystawka (czasami ryzalit)
- nachylenie połaci dachu: ~ 45°
- brak podmurówki
- proporcje rzutu a-b: 1-1; 1-1,5.

Zestawienie typów budynków mieszkalnych charakterystycznych dla regionu oraz szczegółowa ewidencja budynków zamieszczone zostały w aneksach do programu.

5.2.5.1. [Budynki mieszkalne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków](#)

Dębki – chata rybacka (wpis do rejestru WKZ nr 1628). Dawna chata rybacka zbudowana w końcu XVIII w. położona w zachodniej części wsi, na obszernej działce leśnej pomiędzy drogą a wydmami. Usytuowana jest kalenicowo równolegle do drogi. W 1921 r. została wykupiona przez Bronisława Niklewskiego, profesora Akademii Rolniczej w Poznaniu, na dom letniskowy. Wykonano remont z adaptacją całości na cele mieszkalne, zachowując oryginalne ściany i część stropów. Budynek wzniesiony został pierwotnie w konstrukcji szkieletowej wypełnionej gliną. Obecnie obmurowany jest cegłą i otynkowany. Jest to obiekt parterowy, z wysokim, dwuspadowym dachem, pokrytym

trzciniową strzechą, z oszalowanymi szczytami. Obiekt założony jest na planie wydłużonego prostokąta. Pierwotnie część gospodarcza kryta była wspólnym dachem z częścią mieszkalną, obecnie włączona jest do przekształconych pomieszczeń mieszkalnych. Dom posiada dwutraktowy układ wnętrza, w którym na osi znajduje się kuchnia poprzedzona sienią. Zachowały się częściowo stare belkowe stropy, z belkami o sfazowanych krawędziach. W latach 1985-86 obiekt był remontowany (m.in. wymieniono stare okna na nowe), a w latach 90-tych założono elektryczność.

Karwieńskie Błoto II – dom z końca XVIII w. (wpis do rejestru WKZ nr 571), który reprezentuje najstarszy typ budynku w miejscowości, który wypracowany został przez pierwszych osadników i powielany przez następne pokolenia. Obecnie, po ostatnim remoncie (1996 r.) forma budynku została znacznie zmieniona. Obiekt wzniesiony został w końcu XVIII w. w konstrukcji szkieletowej z pobiłą. Jest to budynek parterowy, z wysokim dachem, do niedawna naczółkowym ze strzechą, a obecnie dwuspadowym, krytym eternitem. Zachowały się szalowane szczyty. Założony jest na planie mocno wydłużonego prostokąta, z częścią mieszkalną i gospodarczą połączonymi w jedną całość.

Parszkowo – budynek mieszkalny z częścią gospodarczą z pocz. XX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1647) zlokalizowany na terenie zespołu dworsko-parkowego.

Sławoszyno - budynek wzniesiony został na przełomie XVIII i XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1731) i przebudowany ok. 1880 r. Jest to budynek murowany z cegły, otynkowany, na piwnicach z fundamentem kamiennym, sklepionych kolebką, parterowy z użytkowym poddaszem, dwutraktowy, pięcioosiowy, z dwiema sieniami pośrodku, przykryty dwuspadowym dachem wyłożonym dachówką karpiówką. Elewacje zwieńczone są gzymsem kroksztynowym. Szczyty opracowane są odmiennie: od strony dziedzińca jest to szczyt szczytowy z kolistymi blendami, ujęty sterczynami i zwieńczony trójkątnym przyczółkiem, zaś od strony przeciwległej szczyt posiada wydatny okap i dekoracyjną konstrukcję z belek.

Żarnowiec – budynek z XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 974)

5.2.5.2. Budynki mieszkalne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Białogóra:

- budynek mieszkalny z końca XIX w. w konstrukcji szkieletowej
- 4 budynki mieszkalne z pocz. XX w.
- budynek mieszkalny z 1912r.

Dębki – budynek mieszkalny z pocz. XX w.

Goszczyno – 5 budynków mieszkalnych z pocz. XX w.

Górczyn – dom młynarza z końca XIX w.

Jeldzino – 8 budynków mieszkalnych z pocz. XX w. w tym 1 o konstrukcji szkieletowej

Karlikowo - 6 budynków mieszkalnych z pocz. XX w.

Karwieńskie Błoto II – 3 budynki mieszkalne z pocz. XX w.

Kłanino – budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi (siedlisko) z pocz. XX w.

Krokowa:

- budynek mieszkalny z końca XIX w.
- 4 budynki mieszkalne w zespole kolejowym z pocz. XX w.

Lisewo – 2 budynki mieszkalne z pocz. XX w.

Odargowo:

- 3 budynki mieszkalne z pocz. XX w.
- osada domów bliźniaczych z 1908r.

Parszkowo:

- budynek mieszkalny „rządcówka” z pocz. XX w.;
- zespół domów folwarcznych z pocz. XX w.;

Sławoszyno:

- budynek mieszkalny z 1848r. (J.B.)
- budynek mieszkalny z 1876r.
- budynek mieszkalny z końca XIX w.
- 6 budynków mieszkalnych z pocz. XX w.
- budynek mieszkalny bez daty.

Słuchowo - budynek mieszkalny z pocz. XX w.

Sobieńczyce:

- budynek mieszkalny z 1912r.
- budynek mieszkalny z 1936r.
- 3 budynki mieszkalne z pocz. XX w.

Świecino – budynek mieszkalny z pocz. XX w.

Tyłowo - budynek mieszkalny z pocz. XX w.

Wierzchucino:

- dawny dom celników z I ćw. XX w. (obecnie budynek mieszkalny)
- 6 budynków mieszkalnych z pocz. XX w.
- zespół budynków mieszkalnych z I ćw. XX w. (obecnie przychodnia i budynki mieszkalne)

Żarnowiec – 13 budynków mieszkalnych z pocz. XX w.

5.2.6. Obiekty gospodarskie i techniczne

Większość obiektów gospodarskich i technicznych objętych gminną ewidencją zabytków występuje jako zabudowa uzupełniająca w zespołach pałacowo-parkowych i dworsko-parkowych. Nieliczne, pojedyncze budynki gospodarcze zlokalizowane są na terenie: Białogóry, Karlikowa, Sławoszyna, Sobieńczyca, Świecina i Żarnowca.

5.2.6.1. Obiekty gospodarskie i techniczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Kłanino – spichlerz z 1838 r. (wpis do rejestru WKZ nr 572) – zbudowany w stylu neogotyckim, murowany z cegły, otynkowany; założony na planie prostokąta, dwukondygnacyjny, przykryty spłaszczonym dwuspadowym dachem; elewacja frontowa rozdzielona uskokowymi skarpami, między którymi biegną ceglane gzymsy i fryzy;

Sulicice:

- spichlerz z po. XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1567). Spichlerz zbudowany został w 1860 r. (data znajduje się na belce we wnętrzu obiektu). Jest to obiekt murowany w obrębie parteru z kamienia polnego, wyżej w konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą. Elewacja południowa jest otynkowana. Spichlerz założony jest na rzucie prostokąta, jednotraktowy, dwukondygnacyjny, z użytkowym poddaszem, przykryty dachem dwuspadowym.

Świecino – Młyn Robakowski (wpis do rejestru WKZ 1804) jest to budynek łączący funkcje mieszkalną i przemysłową pod jednym dachem o wysokości 2 – 3 kondygnacji. Zbudowany został częściowo w konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą a częściowo w całości z cegły. Elewacje licowane są w cegle z pozornymi ryzalitami od frontu.

Żarnowiec:

- spichlerz - zbudowany w końcu XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103)
- stodoła dwuczęściowa, drewniana z końca XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103),
- Magazyn z końca XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103)
- 2 obory z końca XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1103)
- gorzelnia (wpis do rejestru WEZ 1103) pocz. XX w.

5.2.6.2. [Obiekty gospodarskie i techniczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków](#)

Białogóra – budynek gospodarczy z pocz. XX w.

Karlikowo:

- stodoła z pocz. XX w.
- budynek gospodarczy z pocz. XX w. (z 1910r.), murowany z cegły, na podmurówce kamiennej z dachem dwuspadowym.

Kłanino:

- obora z 1894 r. – kamienno-ceglana, o licowanych elewacjach, dwukondygnacyjna, kryta dachem dwuspadowym; posiada sześciokondygnacyjną murowaną wieżę o elewacjach zdobionych półkoliście zamkniętymi blendami oraz ceglanyymi gzymsami;
- stodoła I z 1891r.
- stodoła II z ok. 1900 r. – kamienno-ceglana, z dwuskrzydłowymi wrotami o ceglanych, odcinkowych gzymsach w nadprożach; uległa częściowemu spaleni (VII. 2003).;
- stajnia z pocz. XX w.

Krokowa - gorzelnia koniec XIX w., wzniesiona w 1899 r., przebudowana w latach 1916 i 1974; budynek dwukondygnacyjny, podpiwniczony, murowany z cegły, w elewacjach fryzy zębnikowe, gzymsy nadokienne; bryła 5- osiowa; w środkowej części budynek 3-kondygnacyjny, komin pierwotnie odrębny;

Lisewo - Trzy Młyny – zespół młyna, domu młynarza i 2 budynków gospodarczych. Zespół młynów znajduje się na południe od wsi Lisewo w malowniczej dolinie rzeki Czarna Wda. Już w XVIII w. w dolinie funkcjonowały tu trzy młyny. Zachowane do czasów dzisiejszych młyny pochodzą z końca XIX w., ale zbudowane zostały w miejscach lokalizacji obiektów wcześniejszych. Obecnie jako młyn funkcjonuje Młyn Lisewski i Młyn Robakowski, natomiast Młyn Polkowicki został przebudowany na budynek mieszkalny. Młyn Lisewski usytuowany jest w południowo-wschodniej części wsi i tworzy zespół wraz z budynkiem mieszkalnym, stodołą i budynkiem gospodarczym. Budynek młynu posiada konstrukcję szkieletową wypełnioną cegłą, jest czterokondygnacyjny z dwiema niższymi przybudówkami i kryty jest dachem dwuspadowym. Konstrukcję szkieletową wypełnianą cegłą posiadają także zbudowane obok dom młynarza oraz stodoła.

Łętowice - budynek gospodarczy z koniec XIX w.

Parszkowo:

- Stajnia z wagą z pocz. XX w. - budynek kamienno-ceglany,

- ruina obory z XIX w. - budynek ceglany o elewacjach zdobionych rzędem wnęk.

Prusewo:

- oficyna z I ćw. XX w.
- powozownia z I ćw. XX w.
- Obora z I ćw. XX w.

Sławoszyno – 2 budynki gospodarcze z pocz. XX w.

Sobieńczyce – budynek gospodarczy z 1912r.

Sulicice:

- Stajnia z pocz. XX w.
- obora z pocz. XX w.

Świecino – budynek chlewni z końca XIX w., murowany z dachem dwuspadowym (pozostałość po zabudowaniach folwarcznych), obecnie świetlica z kaplicą.

Wierzchucino:

- mleczarnia pocz. XX w.
- kuźnia pocz. XX w.
- obora z pocz. XX w.
- chlewnia z pocz. XX w.
- spichlerz z pocz. XX w.
- stodoła z pocz. XX w.
- 3 budynki gospodarcze z pocz. XX w.
- budynek gospodarczy przy szkole z I ćw. XX w.
- dawny młyn wodny z pocz. XX w., budynek murowany w przyziemiu, powyżej drewniany, obecnie restauracja.

5.2.7. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej poza szkołami i młynami, stanowią często zabudowę powiązaną z zespołami pałacowo-parkowymi i dworsko-parkowymi. Na terenie gminy występują również pojedyncze obiekty użyteczności publicznej, takie jak poczta (Wierzchucino), restauracja (Minkowice), czy dom mieszkalny ze sklepem (Minkowice) lub dom z restauracją (Wierzchucino). Wszystkie obiekty znajdują się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Nie stanowią obiektów objętych ochroną na podstawie wpisu do Rejestru Zabytków.

Szkoły:

Białogóra – szkoła z pocz. XX w., obecnie budynek mieszkalny, budynek murowany z dachem dwuspadowym;

Jeldzino – szkoła z pocz. XX w., obecnie budynek mieszkalny;

Odargowo – dawna szkoła pocz. XX w., obecnie budynek mieszkalny;

Sławoszyno – szkoła I ćw. XX w.;

Sobieńczyce – szkoła datowana na rok 1891;

Świecino – dawna szkoła z I ćw. XX w., obecnie budynek mieszkalny;

Wierzchucino – 2 budynki szkoły z I ćw. XX w.;

Żarnowiec – szkoła datowana na 1909r.

Inne:**Krokowa**

- budynek z końca XIX w. obecnie użytkowany jako muzeum,
- budynek z końca XIX w. obecnie użytkowany jako poczta;

Minkowice:

- restauracja z pocz. XX w.
- dom ze sklepem z pocz. XX w.;

Wierzchucino

- poczta pocz. XX w., obecnie budynek mieszkalny,
- budynek mieszkalny z restauracją z pocz. XX w.

5.2.8. Cmentarze**5.2.8.1. Cmentarze wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków**

Karwieńskie Błoto II – cmentarz ewangelicki (wpis do rejestru WKZ nr 1309). Założenie cmentarne powstało w poł. XIX w. wśród pól, na północ od I (południowego) rzędu zabudowy wsi, tj. 1,5 km od drogi łączącej Łętowice z II (północnym) rzędem zabudowy wsi. Założony został na planie prostokąta, otoczony głogowym żywopłotem. W części wschodniej znajduje się ruina murowanego grobowca z 2 poł. XIX w. Zachowały się szczątki nagrobków, z których najstarszy nosi datę 1858 r. Cmentarz użytkowany był jeszcze w latach 40-tych, dziś zrujnowany.

Żarnowiec – cmentarz przykościelny (wpis do rejestru WKZ nr 146) powstał zapewne równoległe z kościołem około połowy XIV w. Siostry początkowo chowano w kryptach pod posadzką kościoła. Po kasacie klasztoru, w latach sześćdziesiątych XIX w. zasypano kryptę grobową, a trumny przeniesiono na cmentarz. Obok grobów sióstr benedyktynek i grobów współczesnych parafian żarnowieckich znajdują się tu m.in. nagrobek dr med. Franciszka Żaczka zm. w 1899 r. czy najstarszy nagrobek ks. Michała Białka, zm. w 1873 r.

5.2.8.2. Cmentarze ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Białogóra – cmentarz dawniej ewangelicki z XIX w.

Brzyno - cmentarz ewangelicki z XIX w. położony wśród pól, wiedzie do niego aleja brzozowa. Założony na planie prostokąta z cisową alejką na osi, która prowadzi do zrujnowanej obecnie kaplicy grobowej rodziny Zitzewitz (z 1935 r.). Zachowały się 2 płyty granitowe rodziny Zitzewitz z datami 1839 i 1843.

Krokowa - cmentarz ewangelicki z XIX w., obecnie użytkowany jako katolicki. Zachowała się murowana ceglana neogotycka brama z kutą żeliwną kratą. W części północnej i zachodniej zachował się starodrzew lipowo – kasztanowy.

Słuchowo - cmentarz ewangelicki z końca XIX w., otoczony lasem, nielicznie zachowane groby, obecnie częściowo użytkowany.

Tyłowo:

- cmentarz rzymskokatolicki z poł. XIX w., położony przy kościele,
- cmentarz ewangelicki z XIX w.

5.2.9. Parki, ogrody i aleje

Istotny element krajobrazowy stanowią także obszary terenów zieleni urządzonej. Stanowią je głównie parki, będące elementami zespołów pałacowo i dworsko-parkowych.

5.2.9.1. Parki i ogrody wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Kłanino – park (wpis do rejestru WKZ nr 572) Założenie powstało na terenie równinnym. W założeniu parkowo-ogrodowym zespół zieleni wysokiej stanowi dominantę krajobrazową. Wschodnią część założenia zajmuje park krajobrazowy z ok. 1870 r. z licznymi okazami starodrzewia, zarówno rodzimego jak i egzotycznego. Z zachowanych okazów trzeba wymienić okazałe lipy drobnolistne, świerki kaukaskie i pospolite oraz dęby szypułkowe. Z młodszych drzew na uwagę zasługują cyprysiki, kasztan jadalny, platan klonolistny i żywotnikowiec. W parku znajduje się altana z końca XIX w., zbudowana w konstrukcji szkieletowej wypełnionej cegłą, z drewnianym, ażurowym szczytem, z ozdobnie wycinanymi belkami, nakryta daszkiem dwuspadowym. Od szosy do dworu prowadzi aleja dojazdowa wysadzana lipami, zamknięta murowaną bramą prowadzącą do dawnego podjazdu, z ozdobną, ażurową kratą z końca XIX w.

Krokowa – park (wpis do rejestru WKZ nr 552). Pierwsza wzmianka o parku w siedzibie rodu Krockow pochodzi z 1725 r. Był to ogród włoski, który rozpościerał się od strony północnej zabudowań zamkowych i biegł w kierunku sąsiadującego z nimi kościoła. Według opisów z 1799 r. park był już znacznie większy i bardziej rozległy. Rozpościerał się na południe od zespołu zabudowy zamku i ograniczony był od strony wschodniej i południowej dwoma przepływającymi w sąsiedztwie strumieniami. Park zmienił także swe kompozycyjne oblicze i przekształcił się z ogrodu włoskiego w formę swobodniejszą, na którą składały się m.in. system kanałów, ogród podzielony na kwatery (z których część obsiano trawą, część zbożem a część roślinnością ogrodową), kanały z wodospadami, wzniesienie ozdobione kwiatami i drzewami owocowymi, trzy stawy, pomnik poświęcony przyjacielowi rodziny von Krockow, rzeźby ogrodowe, jaskinia oraz znajdująca się wzdłuż południowego odcinka fosy aleja kasztanowa zwana Aleją Filozofów.

Parszkowo – park z XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 1647) o regularnym, prostokątnym zarysie i swobodnej kompozycji, obecnie bardzo zaniedbany rozciąga się na osi dworu za nim w kierunku północnym. Od południowego – zachodu do terenu parku przylega sad, a oba zespoły zieleni ogranicza ciąg, niegdyś rybnych, stawów.

Prusewo – park (wpis do rejestru WKZ nr 1105). Jest to ozdobny ogród pałacowy, który rozciąga się za dworem w kierunku południowo-zachodnim. Założenie ogrodowe składa się z 3 części:

1. ogrodu ozdobnego – położonego przy dworze, skomponowanego osiowo, z tarasem i ścieżką prowadzącą do okrągłego basenu; osiowość podkreślają dwa dęby ozdobne; tę część ogrodu wypełniają partery trawnikowo-kwiatowe o geometrycznym zarysie;
2. ogrodu użytkowego – owocowo-warzywnego, przylegającego do części ozdobnej od strony południowej, oddzielonego żywopłotem z derenia;
3. parku krajobrazowego – zajmującego zach. i pn. część założenia, o układzie swobodnym z dwiema polanami otoczonymi drzewami z pocz. XX w.

Sulicice – park (wpis do rejestru WKZ nr 1567). Park znajduje się w południowej części całego założenia. Jego południowo-wschodni narożnik zajmuje prostokątny staw, otoczony nielicznymi grupami drzew rosnących na trawiastej płaszczyźnie. Starodrzew ogrodu składa się z wiekowych lip, jesionów, kasztanowców, buków oraz grabów. Ogród ujęty jest trójkątem dróg dojazdowych.

Żarnowiec – park – ogród klasztorny z XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 146).

5.2.9.2. Parki i ogrody ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Stuchowo – park z XIX w.

Tyłowo - park o regularnym zarysie z końca XIX w.

Wierzchucino – park z pocz. XX w. o regularnym, prostokątnym obrysie, obecnie bardzo zaniedbany.

5.2.9.3. Aleje wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków znajdują się dwie aleje w ciągu przydrożnej alei lipowo-dębowo-klonowej wzdłuż historycznego traktu Krokowa - Żarnowiec - Wierzchucino (ob. droga wojewódzka 213) (wpis nr 1993).

Aleja lipowo-dębowo-klonowa na odcinku pomiędzy miejscowościami Goszczyno (skrzyżowanie) i Żarnowiec.

Aleja lipowo-klonowa w odcinku od skrzyżowania obecnej drogi wojewódzkiej nr 213 z Aleją Św. Anny w Żarnowcu w kierunku Wierzchucina, do zachodniej granicy działki nr 527 (obręb Żarnowiec) wraz z jej relikdami w postaci pojedynczych okazów starodrzewu przy ul. Lipowej we wschodniej części Żarnowca, wraz z terenem, na którym te aleje są usytuowane, tj. działkami o nr ewid.: 166, 163, 121, 134, 57 i częścią dz. nr 169 (wszystkie działki w obrębie Goszczyno, działkami nr: 293, 292/5 obie działki obr. Odargowo oraz dz. nr: 2062, 530, 516, 527 i częściami działek nr: 783, 784, 631 wszystkie działki w obrębie Żarnowiec.

5.2.10. Dzieła małej architektury i budownictwa

5.2.10.1. Dzieła małej architektury wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Mury i ogrodzenia:

Krokowa

- Brama i most przez fosę z XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 552) znajdujące się na głównej osi pałacu. Brama - murowana z XIX w. z kutą kratą.
- Mur pałacowy z tarasem z XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 552);

Żarnowiec:

- mur cmentarny z bramami – koniec XIX w. (wpis do rejestru WKZ nr 146), obecnie zachowały się nieliczne kute kraty ogrodzeń, o motywach roślinnych i geometrycznych;
- mur przy plebani z XVII w. (wpis do rejestru WKZ nr 146).

5.2.10.2. Dzieła małej architektury ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Mała architektura sakralna (kapliczki):

Małe obiekty architektury sakralnej takie jak kapliczki i krzyże przydrożne są istotnym elementem dziedzictwa kulturowego i krajobrazu gminy Krokowa. Stanowią one ważne formy wpływające na ogólny wyraz przestrzeni (krajobrazu), ale także istotny czynnik kształtujący tożsamość lokalną mieszkańców i wiążący ich z dziejami przodków.

Kłanino – kapliczka z początku XX w.

Odargowo – murowana ceglana kapliczka z początku XX w.

Stawoszyno - murowana kapliczka, wzniesiona w formie neogotyckiej przy rozstaju dróg w roku 1947 w oparciu o wzór poprzedniej, pochodzącej z 1883 r; jest to budowla czterokondygnacyjna, z dzwonem umieszczonym w najwyższej kondygnacji oraz z gipsową figurką św. Jana Nepomucena pochodząca z dawnej kapliczki, znajdująca się we wnętrzu drugiej kondygnacji.

Śluchowo – kapliczka z końca XIX w., część z 1945r.

Sobieńczyce - kapliczka znajdująca się pośrodku wsi, pochodząca zapewne z początku XX w.; murowana, otynkowana, trzykondygnacyjna z dzwonem w najwyższej kondygnacji; we wnęce niższej kondygnacji znajduje się ludowa rzeźba Matki Boskiej pochodząca zapewne z XIX w.

Świecino – kapliczka datowana na 8.12.1945r.

Wierzchucino

- kapliczka z pocz. XX w., murowana z kamienia polnego i cegły, znajdująca się przy ul. Św. Antoniego; dwukondygnacyjna, czworoboczna, z otynkowaną górną kondygnacją,
- kapliczka murowana z cegły znajdująca się pośrodku wsi przy ul. Św. Rozalii, wzniesiona w drugiej połowie XIX w.; trzykondygnacyjna, czworoboczna, nakryta daszkiem dwuspadowym wspartym na ozdobnie wycinanych belkach z dzwonem w najwyższej kondygnacji;

Mury i ogrodzenia:

Klanino – główna brama wiodąca do założenia dworsko-parkowego z XIX w.

Śluchowo – brama parkowa XIX w.

Wierzchucino – brama ceglana z końca XIX w.

Inne:

Brzyño – studnia z obudową kamienną w zespole folwarku z końca XIX w.

[5.2.11. Miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków](#)

Śluchowo – pomnik w formie obelisku z 1920r. wystawiony jako miejsce pamięci żołnierzy poległych w I wojnie światowej, pochodzących z okolic wsi, zlokalizowany w sąsiedztwie cmentarza ewangelickiego.

[5.2.12. Zabytki archeologiczne](#)

[5.2.12.1. Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków](#)

Gmina posiada ponadto 7 zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, w tym grodziska wczesnośredniowieczne w Sobieńczycach i w Tyłowie, 4 cmentarzyska płaskie w Minkowicach, Łętowicach i Tyłowie oraz osada otwarta w Brzynie z okresu wczesnego średniowiecza.

W Brzynie natrafiono na kilkadziesiąt obiektów, przede wszystkim grobów kultury oksywickiej (młodszy okres przedrzymski) i wielbarskiej (okres wpływów rzymskich oraz na pochówki szkieletowe z okresu wędrówek ludów. Najwcześniejsze ze znalezisk pochodzą z epoki brązu i okresu halsztackiego (piecie do wypału ceramiki). Najliczniejsze to groby ciałopalne o charakterze jamowym i popielnicowym z II-I w p.n.e., a także pochówki szkieletowe z pierwszych wieków naszej ery.

[5.2.12.2. Stanowiska archeologiczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków](#)

Na terenie gminy znajduje się 147 stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków. Stanowiska te wymagają rozpoznania. Najwięcej stanowisk archeologicznych zostało odkrytych dotychczas w okolicach Lubkowa, Kartoszyń, Brzyna, Parszkowa, Tyłowa, Wierzchucina i Minkowic.

5.2.13. Zabytki ruchome

Zabytki ruchome na terenie Gminy Krokowa związane są głównie z obiektami sakralnymi. Do szczególnie wartościowych należy wyposażenie obiektów sakralnych w Żarnowcu i Krokowej oraz nieistniejącego kościoła w Tyłowie jak również wyposażenie pałacu w Krokowej, w którego skład wchodzi XVIII i XIX wieczne kominki i piece kaflowe oraz ujęta w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków Województwa Pomorskiego kolekcja szat i utensyliów liturgicznych z XVII-XIX wieku, pochodzących ze skarbcza klasztoru Benedyktynek w Żarnowcu.

5.2.14. Dziedzictwo niematerialne

Za dziedzictwo niematerialne uznawane są zwyczaje, przekazy ustne, wiedza i umiejętności, które stanowią część własnego dziedzictwa danej wspólnoty, grupy lub jednostki. Ten rodzaj dziedzictwa jest przekazywany z pokolenia na pokolenie i ustawicznie odtwarzany przez wspólnoty i grupy w relacji z ich środowiskiem, historią i stosunkiem do przyrody. W kulturze kaszubskiej niematerialnym walorem kultury są zwyczaje i obrzędy, takie jak jasełka, wędrowki kolędników itp. Do dziedzictwa niematerialnego wysoce honorowanego są umiejętności, zwyczaje i wierzenia rybaków. W gminie działa aktywnie kilku rybaków stosujących do dziś tradycyjne metody połowów.

Do dziedzictwa niematerialnego należą również dawne nazwy, w tym miejscowości, które świadczą o historii danego miejsca. Przeważająca większość współczesnych nazw miejscowości na obszarze gminy Krokowa w okresie przedwojennym funkcjonowała w swojej niemieckojęzycznej formie. Nazwa ta często jest zakorzeniona jeszcze w średniowieczu. Wcześniejsze nazwy miejscowości to:

Białogóra	– Wittenberg
Brzyno	– Buschyn, Brzinno, Brzyn, Reckendorf
Dębki	– Dembek
Goszczyno	– Goschin, Goszino, Gossyn, Kossino
Karlikowo	– Karlekau, Carlekow, Karleckow, Karlikow
Karwieńskie Błoto	– Karwenbruch,
Kłanino	– Klanin, Clenin, Clanyn, Clanin
Krokowa	– Krockow, Crockau, Crockow, Krokow
Lisewo	– Lissau
Lubkowo	– Lübkau
Lubocino	– Lubotzin, Lubiszin, Lubeczyn, Lubuezin, Luvenzin, Luboczyn
Minkowice	– Meinkowicz, Minkwitz, Meynkowicz, Menkewitz
Odargowo	– Odargau, Oddergow, Wdargau, Udargau, Woddergau
Parszkowo	– Parschkau, Parskowo
Prusewo	– Prüssau, Prussowe, Prussow, Prissau
Słuchowo	– Schlochow
Sławoszyno	– Slawoschin, Sławoschin
Sobieńczyce	– Sobiensitz, Zibenczyz, Sebenczyz, Sobenczyz
Sulicice	– Sulitz, Sulis, Sulice, Suleczyz
Tyłowo	– Tillau, Tillau
Wierzchucino	– Wirchutzin, Wirococino, Wircussino,
Żarnowiec	– Żarnowitz, Sarnowitz, Żarnowicz, Żarnowiec

5.2.15. Ochrona zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Zasady ochrony zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zostały wskazane w załączniku do programu. W gminie istotną część obszarów i obiektów zabytkowych jest objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Znacząca część miejscowych planów obejmuje nieduże obszary części miejscowości lub terenów inwestycyjnych. Wiele miejscowości posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obszarowo obejmuje całą miejscowość lub znaczącą jej część. Są to miejscowości takie jak Białogóra, Wierzhucino, Brzyno, Lubkowo, Dębki, Świecino, Sławoszyń, Minkowice. W tych miejscowościach realizowane są postulaty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego odnośnie ustalania zasad ochrony zabytków, w tym ustalenia stref ochrony konserwatorskiej. W trakcie opracowania jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wsi Karwieńskie Błoto I i II. Z uwagi na stopień skomplikowania zagadnień tu występujących, zakończenie tego planu w krótkim czasie może nie być możliwe.

Generalnie we wszystkich miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zabytki i obiekty o wartościach zabytkowych są przedmiotem ochrony. Obiekty podlegające ochronie w obowiązujących miejscowych planach są podzielone na obiekty wpisane do rejestru, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, wskazane do ochrony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, są czasem określone jako obiekty o wartościach historyczno-kulturowych czy walorach zabytkowych lub też współtworzące historyczny klimat zabudowy i podlegające ochronie. Podział ten nie jest odzwierciedleniem dzisiejszego stanu prawnego, to znaczy nie wskazuje obiektów i obszarów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków, gdyż dotychczas była ona w trakcie opracowania i lista obiektów zabytkowych nie była zatwierdzona zarządzeniem Wójta Krokowej.

Z uwagi na konieczność przeprowadzenia weryfikacji stanowisk archeologicznych na obszarze gminy zakres ochrony zabytków w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego prawdopodobnie nie będzie można uznać za wystarczający. Po weryfikacji Gminnej Ewidencji Zabytków i włączeniu stanowisk archeologicznych do listy obiektów podlegających ochronie, należy zweryfikować ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie przedmiotu i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem stref ochrony archeologicznej. Dla kolejnych włączonych nowych obszarów lub zmienionych obszarowo powinny zostać ustalone zasady ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Odbyć się to może wyłącznie poprzez zmianę obowiązujących miejscowych planów lub sporządzenia nowych tam, gdzie dotychczas nie obowiązują.

5.2.16. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy

Do najbardziej znaczących obiektów zabytkowych należą wszystkie zabytki objęte ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków. Wśród nich znajdują się poniżej opisane.

Spośród układów przestrzennych ruralistycznych najważniejszym zabytkiem jest układ wsi Karwieńskie Błoto I i II, z racji wyjątkowego w skali regionu układu rzędówki bagiennej. Wieś Karwieńskie Błoto I i II oraz obszar terenów otaczających, związanych przestrzennie i krajobrazowo, stanowi spójny i jednorodny krajobraz kulturowy o charakterze rolniczym i osadniczym, w którym zapisane są i utrwalone, typowe dla kultury osiedlonych na bagiennym polderze olendrów formy zagospodarowania terenu. Znaczącym zabytkiem w układzie wsi jest cmentarz ewangelicki w miejscowości Karwieńskie Błoto II. Na

uwagę zasługują również inne cmentarze, w tym: dawny ewangelicki z kaplicą grobową rodziny Zitzewitz w Brzynie i cmentarz ewangelicki w Słuchowie.

Spośród zabytków sakralnych na szczególne wyróżnienie zasługuje zespół dawnego klasztoru cysterek (ob. Benedyktynek) w Żarnowcu.

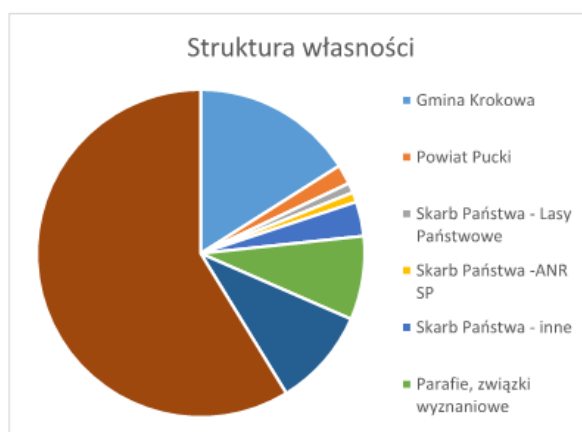
Istotnym zabytkiem dla krajobrazu kulturowego jest układ przestrzenny zespołu pałacowo – parkowego, powiązanego z kościołem pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Krokowej, wraz ze wszystkimi obiektami podlegającymi ochronie. Wyróżniające się wśród zabytków gminy Krokowa są generalnie założenia pałacowo – parkowe w miejscowościach Sulicice i Prusewo oraz dworsko – parkowe w miejscowościach: Kłanino, Parszkowo, Żarnowiec.

Do zabytków archeologicznych o najwyższym znaczeniu dla gminy należą dwa grodziska położone w miejscowości Sobieńczyce i Tyłowo.

VI. OCENA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY

6.1. Struktura własności

Na obszarze Gminy Krokowa przeważająca większość obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków to obiekty należące do osób fizycznych (59 procent) a w mniejszym stopniu samej Gminy Krokowa (16 procent). Znaczny udział w tym podziale mają także spółki prawa handlowego (10 procent) oraz parafie i związki wyznaniowe (8 procent). Znikomy udział należy zaś do Skarbu Państwa (w sumie 5 procent): ARN SP (1 procent), Lasy Państwowe (1 procent) i inne (3 procent) oraz Powiatu Puckiego (2 procent).

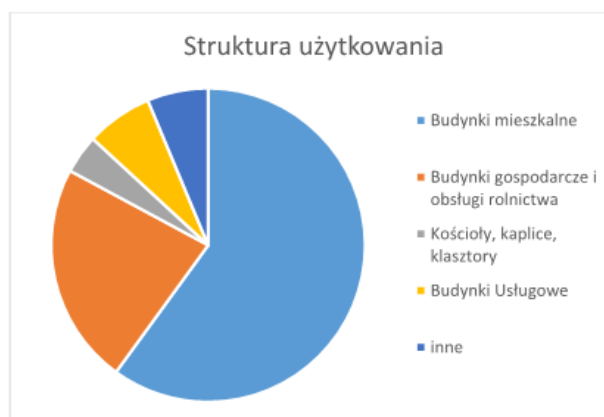
6.2. Stan zachowania

Stan zabytków jest niejednorodny. Największa grupa obiektów niedoinwestowanych to budynki mieszkalne i gospodarcze. Niedoinwestowane są również zabytkowe budynki szkół, cmentarze i parki. W dość dobrym stanie są kościoły i część obiektów w zespołach pałacowo – parkowych czy dworsko – parkowych. Niemniej jednak większość obiektów zabytkowych wymaga prac konserwatorskich i remontowo – budowlanych.

Na stan zabytków obszarowych takich jak układ Karwieńskich Błot czy Białogóry ma wpływ położenie w atrakcyjnym turystycznie regionie. Intensywne zagospodarowanie tych terenów często powoduje zniekształcanie pierwotnych układów przestrzennych. Szczególnie ma to miejsce w Karwieńskich Błotach, gdzie w wyniku intensywnych podziałów na granicy z Karwią, powstały niewielkie działki o charakterze rekreacyjnym. Skala tego zjawiska ma istotne znaczenie dla stanu zachowania zabytków. Zainwestowanie na tym terenie stanowi poważny problem i wymaga właściwego rozwiązania i uregulowania między innymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

6.3. Użytkowanie zasobów dziedzictwa kulturowego

Na obszarze Gminy Krokowa przeważająca większość obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków to obiekty użytkowane jako budynki mieszkalne (60 procent) i w mniejszym stopniu budynki gospodarcze i obsługi rolnictwa (23 procent). Mniejszy udział w tym podziale mają także budynki usługowe (7 procent), kościoły, kaplice i klasztory (4 procent) oraz inne sposoby użytkowania (6 procent).

6.4. Analiza SWOT

Zasób zabytków w gminie i położenie gminy w bardzo atrakcyjnym turystycznie regionie powoduje, że zabytki cieszą się ogromną popularnością. Z tego powodu konieczne jest udostępnianie dziedzictwa kulturowego zarówno odwiedzającym jak i mieszkańcom. Obiekty zabytkowe często nie są wystarczająco przygotowane na obsługę turystów. Dla bezpiecznej eksploatacji i wykorzystania dziedzictwa kulturowego jak również dla tworzenia warunków do budowania współczesnego wartościowego dziedzictwa kulturowego istotne jest promowanie dobrych wzorców i właściwe podejście do istniejących zabytków. Aby określić właściwe kierunki działania niezbędnym jest przeanalizowanie mocnych i słabych stron gminy w zakresie posiadanego dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz szans i zagrożeń dla zachowania, ochrony i wykorzystania zasobu zabytkowego w gminie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
□ kilka obiektów zabytkowych unikatowych w regionie i kraju, takich jak: zespół pałacowo – parkowy w Krokowej, kościół pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Krokowej, dawny	□ niski stan techniczny dużej ilości budynków mieszkalnych (brak bieżących remontów i prac konserwatorskich)

zespół klasztoru cysterek w Żarnowcu, układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Błoto I i II, cmentarz ewangelicki w Karwieńskich Błotach ☐ duża liczba obiektów o walorach zabytkowych mających znaczenie dla krajobrazu ☐ różnorodność zabytków: zabytki obszarowe – Karwieńskie błoto I i II, obiekty sakralne (w tym dawny zespół klasztoru cysterek w Żarnowcu), budynki użyteczności publicznej i usługowe na przykład w budynkach dworów i pałaców (hotel w zespole pałacowo – parkowym w Krokowej), budynki obsługi rolnictwa, ☐ duży potencjał dla rozwoju funkcji turystycznych i krajoznawczych w oparciu o zabytki i krajobraz gminy ☐ położenie w rejonie atrakcyjnym turystycznie ☐ dobre warunki dla rozwoju turystyki oraz rekreacji, w tym w obiektach zabytkowych ☐ znacząca liczba obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego	☐ duża ilość obiektów przekształconych w sposób obniżający wartość zabytków ☐ słaba ekspozycja obiektów zabytkowych ☐ wysoki koszt renowacji i rewaloryzacji obiektów zabytkowych ☐ niska jakość prac budowlanych przy zabytkach, w szczególności w zabudowie zagrodowej ☐ niska świadomość społeczna lokalnych walorów środowiska kulturowego ☐ małe zainteresowanie tradycyjnymi formami zabudowy ☐ niedostateczna popularyzacja dobrych wzorów wykonawczych ☐ niedostateczne wykorzystanie zabytków ☐ niedostateczne środki w budżecie gminy na wsparcie działań z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego ☐ trudny dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania opieki nad zabytkami przez osoby prywatne
SZANSE ☐ rozwój funkcji turystycznych i krajoznawczych w oparciu o obiekty zabytkowe i walory krajobrazowe, tworzenie nowych projektów i produktów turystycznych w oparciu o istniejące zasoby ☐ tworzenie kompleksowego produktu turystycznego w oparciu o dziedzictwo kulturowe i środowisko przyrodnicze ☐ popularyzacja wiedzy o walorach kulturowych gminy wśród społeczności lokalnej ☐ rozwój inicjatyw lokalnych zmierzających do poprawy stanu zachowania obiektów zabytkowych ☐ uwidocznienie obiektów zabytkowych w krajobrazie gminy ☐ korzystanie ze środków zewnętrznych na przedsięwzięcia związane z zabytkami, mające wpływ na rozwój gminy i podnoszenie wartości miejsca	ZAGROŻENIA ☐ pogorszenie stanu zachowania obiektów zabytkowych - brak bieżących prac remontowych i konserwatorskich ☐ brak funduszy na właściwe utrzymanie i konserwację zabytków ☐ niewłaściwe zarządzanie obiektami / zespołami zabytkowymi ☐ prowadzenie prac bez zezwoleń, niezgodnie ze sztuką budowlaną oraz zasadami konserwatorskimi ☐ zmiany dysharmonizujące przestrzeń w układach ruralistycznych związane z nową zabudową ☐ zastępowanie starej zabudowy lub uzupełnianie jej nowymi obiektami o obcych dla regionu formach architektonicznych, w szczególności na obszarach nadmorskich ☐ budowa nowych elementów stwarzających dysonans w krajobrazie kulturowym, np.

❑ uwzględnianie problemów ochrony dziedzictwa kulturowego w różnorodnych programach, strategiach i planach rozwoju gminy i poszczególnych miejscowości ❑ promocja zabytków gminy na poziomie regionu, kraju, Unii Europejskiej ❑ tworzenie systemu informacji turystycznej oraz jednolitej identyfikacji wizualnej obiektów zabytkowych ❑ wzrost poszanowania dla obiektów posiadających walory historyczne ❑ promowanie przykładów dobrej architektury kontynuującej miejscową regionalną tradycję budowlaną ❑ zaangażowanie lokalnej społeczności w opiekę nad zabytkami	maszty i stacje bazowe telefonii komórkowej, obiekty handlowe wielkopowierzchniowe, nośniki reklamowe itp. ❑ wzrost liczby nieużytkowanych obiektów o walorach historyczno-kulturowych ❑ obniżenie społecznego szacunku dla walorów środowiska kulturowego ❑ akty wandalizmu ❑ klęski żywiołowe i inne zdarzenia losowe

VII. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

7.1. Priorytety, kierunki działań i zadania programu opieki

Priorytet														
1	Wzrost znaczenia zabytków i dziedzictwa kulturowego w życiu społeczności lokalnej i budowaniu tożsamości													
	Kierunki działań	Zadania												
1.1.	Poznanie dziedzictwa kulturowego gminy i gromadzenie wiedzy i informacji o lokalnym i regionalnym dziedzictwie kulturowym	<table border="1"> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.1.</td> <td>sukcesywne opracowywanie inwentaryzacji budowlanej obiektów będących własnością gminy Krokowa</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.2.</td> <td>sukcesywne prowadzenie badań naukowych dotyczących obiektów będących własnością gminy Krokowa</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.3.</td> <td>opracowanie zasad wspierania działalności na rzecz dziedzictwa kulturowego i zachęcania do podejmowania prac na rzecz dziedzictwa: organizacja konkursów, nagrody, publikacje prac, prowadzenie bloga itp.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.4.</td> <td>sukcesywne zbieranie zagadnień i tematów istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.5.</td> <td>nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi; zainteresowanie studentów, doktorantów i naukowców zagadnieniami, problemami i tematami z zakresu zabytków i ich ochrony - istotnych dla gminy Krokowa</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1.1.6.</td> <td>budowanie bazy danych dotyczącej zabytków</td> </tr> </table>	1.1.1.	sukcesywne opracowywanie inwentaryzacji budowlanej obiektów będących własnością gminy Krokowa	1.1.2.	sukcesywne prowadzenie badań naukowych dotyczących obiektów będących własnością gminy Krokowa	1.1.3.	opracowanie zasad wspierania działalności na rzecz dziedzictwa kulturowego i zachęcania do podejmowania prac na rzecz dziedzictwa: organizacja konkursów, nagrody, publikacje prac, prowadzenie bloga itp.	1.1.4.	sukcesywne zbieranie zagadnień i tematów istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	1.1.5.	nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi; zainteresowanie studentów, doktorantów i naukowców zagadnieniami, problemami i tematami z zakresu zabytków i ich ochrony - istotnych dla gminy Krokowa	1.1.6.	budowanie bazy danych dotyczącej zabytków
1.1.1.	sukcesywne opracowywanie inwentaryzacji budowlanej obiektów będących własnością gminy Krokowa													
1.1.2.	sukcesywne prowadzenie badań naukowych dotyczących obiektów będących własnością gminy Krokowa													
1.1.3.	opracowanie zasad wspierania działalności na rzecz dziedzictwa kulturowego i zachęcania do podejmowania prac na rzecz dziedzictwa: organizacja konkursów, nagrody, publikacje prac, prowadzenie bloga itp.													
1.1.4.	sukcesywne zbieranie zagadnień i tematów istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków													
1.1.5.	nawiązanie współpracy z uczelniami wyższymi; zainteresowanie studentów, doktorantów i naukowców zagadnieniami, problemami i tematami z zakresu zabytków i ich ochrony - istotnych dla gminy Krokowa													
1.1.6.	budowanie bazy danych dotyczącej zabytków													

		1.1.7.	podjęcie współpracy z muzeami regionalnymi, muzeami archeologicznymi i innymi instytucjami kultury, organizacja i koordynacja współpracy lokalnych jednostek i organizacji zajmujących się dokumentowaniem historii, tradycji, miejsc lub utworzenie jednostki lub stanowiska odpowiedzialnego za pozyskiwanie i archiwizowanie dokumentacji dotyczącej dziedzictwa historycznego i niematerialnego
1.2.	Popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o historii i zabytkach gminy, promocja lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego	1.2.1.	włączenie informacji o lokalnym dziedzictwie kulturowym, tradycjach, zabytkach i dziedzictwie archeologicznym do materiałów promocyjnych gminy (przewodniki, strona internetowa gminy, foldery promocyjne, mapy szlaków turystycznych itp.)
		1.2.2.	opracowanie atrakcyjnej i w zrozumiały sposób podanej informacji o zabytkach oraz o obowiązkach i przywilejach właścicieli zabytków
		1.2.3.	opracowanie programu edukacyjnego dla dzieci młodzieży i dorosłych - włączenie do zajęć prowadzonych przez domy kultury i inne jednostki zajmujące się działalnością kulturalną i edukacyjną tematyki lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz archeologicznego dziedzictwa kulturowego jako własności wspólnej obecnych i przyszłych pokoleń
		1.2.4.	wzbogacanie i uzupełnianie strony Krokowskiego Centrum Kultury o informacje na temat zabytków na stronie http://kck.krokowa.pl
		1.2.5.	popularyzacja wiedzy o zabytkach w procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w trakcie wyłożenia i dyskusji publicznej
		1.2.6.	organizacja od strony prawnej i formalnej biblioteki cyfrowej o dziejach i zabytkach ziemi krokowskiej
		1.2.7.	prezentacja i popularyzacja sukcesywnie zbieranych informacji o zabytkach w lokalnej prasie, jako cykliczne publikacje, czasowe wystawy
		1.2.8.	organizacja i koordynacja współpracy jednostek i organizacji zajmujących się popularyzacją historii, tradycji, miejsc lub utworzenie jednostki lub stanowiska odpowiedzialnych za popularyzację dziedzictwa historycznego i niematerialnego
		1.2.9.	oznakowanie zabytków, rozmieszczenie tablic informacyjnych dotyczących zabytków i ich historii
1.3.	Kultywowanie i kontynuacja tradycji kulturowych	1.3.1.	promocja dobrych praktyk w kształtowaniu krajobrazu kulturowego i obiektów budowlanych – rozpowszechnianie katalogu regionalnych form zabudowy
		1.3.2.	organizacja współpracy i wymiany myśli z innymi krajami w zakresie ochrony dziedzictwa kultury i zabytków

		1.3.3	angażowanie młodzieży na rzecz ochrony zabytków – np. akcja porządkowania cmentarzy we współpracy z profesjonalistami
		1.3.4.	włączenie dziedzictwa kulturowego w programy imprez kulturalnych

Priorytet			
2	Poprawa stanu zachowania zabytków		
Kierunki działań		Zadania	
2.1.	Ochrona prawna	2.1.1.	informowanie wszystkich właścicieli zabytków o ujęciu zabytków w gminnej ewidencji zabytków oraz o prawach, obowiązkach i przywilejach właściciela zabytków, w tym zabytków archeologicznych
		2.1.2.	sukcesywne prowadzenie szkoleń dla pracowników samorządu gminy z zakresu wiedzy o problematyce ochrony i wykorzystania lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz ochrony zabytków (w tym archeologicznych)
		2.1.3.	sukcesywne sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w szczególności obejmujących najcenniejsze zabytki nieruchome oraz archeologiczne, uwzględnienie potrzeb ochrony w ustaleniach planów, weryfikacja i dostosowanie miejscowych planów do wymogów przepisów o ochronie zabytków (krajobraz kulturowy, rewitalizacja, poszerzenie GEZ)
		2.1.4.	uwzględnienie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zadań dotyczących ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego oraz ochrony i wykorzystania walorów ekspozycyjnych stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej
		2.1.5.	sukcesywne przygotowanie dokumentacji i wymaganych decyzji administracyjnych na potrzeby rewitalizacji zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w tym cmentarzy
		2.1.6.	okresowy przegląd i ocena stanu zachowania zabytków oraz weryfikacja i aktualizacja obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, w tym monitoring obszarów stanowisk archeologicznych zwłaszcza pod względem zmian środowiskowych

		2.1.7.	aktualizacja gminnej ewidencji zabytków oraz kart adresowych zabytków, w tym: ▪ uzupełnienie GEZ o obiekty i obszary zabytkowe dotychczas nieujęte w GEZ, a ujęte w WEZ (patrz załącznik 6.) ▪ sukcesywne uzupełnianie stanowisk archeologicznych po włączeniu ich do WEZ.
		2.1.8.	zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie
		2.1.9.	pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących możliwości pozyskania funduszy zewnętrznych na prace konserwatorskie i restauratorskie, publikacja na stronach internetowych gminy
		2.1.10.	powołanie parków kulturowych: ▪ założenie ruralistyczne Karwieńskie Błota ▪ założenie rezydencjonalno-krajobrazowe wraz z pałacem w Krokowej ▪ zespół klasztorny benedyktynek w Żarnowcu ▪ obejmujących stanowiska archeologiczne o wyróżniających się formach terenowych
2.2.	Konserwacja	2.2.1.	określenie zakresu niezbędnych prac rewitalizacyjnych (w pierwszej kolejności przy obiektach najcenniejszych dla dziedzictwa kulturowego), niezbędnych badań ratowniczych na terenach stanowisk archeologicznych oraz określenie szacunkowej wartości kosztów ich przeprowadzenia
		2.2.2.	sukcesywne podejmowanie działań rewitalizacyjnych
		2.2.3.	przewodzenie robót konserwatorskich i remontowo – budowlanych przy zabytkach będących: własnością / współwłasnością Gminy/ a także przy zabytkach istotnych dla dziedzictwa kulturowego
		2.2.4.	inicjowanie, wpieranie i realizacja działań zabezpieczających obszary stanowisk archeologicznych przed zagrożeniami naturalnymi (np. usuwanie samosiewów, drzew groźących zawaleniem i powstawaniem wykrotów, usuwanie wyłomów, zabezpieczanie osuwisk, regulacja brzegów rzek i cieków powodujących podmywanie podstaw wałów grodzisk bądź skarp, na których zlokalizowane są stanowiska archeologiczne)

		2.2.5.	realizacja, wspieranie i promocja działań inwestycyjnych, a w szczególności konserwatorskich i rewitalizacyjnych związanych z zabytkami – (w tym finansowanie): ▪ kościoły ▪ dwory i pałace ▪ inne budynki o walorach historycznych ▪ zabytkowe cmentarze ▪ zabytki archeologiczne
		2.2.6.	wspieranie i współfinansowanie zachowania zabytków niebędących własnością Gminy, w tym zabytków archeologicznych, polegające na zabezpieczeniu, zatrzymaniu ich degradacji oraz ich konserwowaniu i rewaloryzowaniu

Priorytet			
3 Wykorzystanie zabytków i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju społeczno-gospodarczego i podniesienia jakości życia mieszkańców			
Kierunki działania		Zadania	
3.1.	Wykorzystanie zabytków w sposób trwale zachowujący ich wartości	3.1.1.	realizacja, wspieranie i promocja realizacji inwestycji i wykorzystania obiektów zabytkowych w sposób trwale zachowujący ich wartości
		3.1.2.	wyposażanie obiektów zabytkowych w infrastrukturę niezbędną dla obsługi ruchu turystycznego i nowych funkcji w zabytkach
3.2.	Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego i podnoszenia jakości życia mieszkańców	3.2.1.	opracowanie koncepcji szlaków turystycznych z wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego oraz przekazanie stosownych informacji do jednostek opracowujących koncepcje szlaków turystycznych rowerowych itp.
		3.2.2.	inicjowanie, realizacja, wspieranie i promocja różnych zamierzeń inwestycyjnych zmierzających do wykorzystania zabytków dla potrzeb turystycznych w celu włączenia dziedzictwa kulturowego w produkt turystyczny gminy, powiatu, regionu
		3.2.3.	inicjowanie, realizacja, wspieranie i promocja zamierzeń inwestycyjnych zmierzających do wykorzystania zabytków dla potrzeb edukacyjnych
		3.2.4.	inicjowanie, realizacja, wspieranie i promocja zamierzeń inwestycyjnych zmierzających do wykorzystania zabytków dla innych potrzeb gospodarczych i społecznych – wspieranie właścicieli działających w zabytkowych założeniach dworsko – parkowych i pałacowo – parkowych, wspieranie parafii w działaniach na rzecz kościołów i klasztorów

		3.2.5.	rewitalizacja parków i cmentarzy na potrzeby kształtowania wiejskich przestrzeni publicznych i miejsc budujących tożsamość lokalną
		3.2.6.	porządkowanie terenów stanowisk archeologicznych, tworzenie i utrzymywanie obszarów niskiej zieleni urządzonej, ekspozycja i włączenie w krajobraz kulturowy stanowisk archeologicznych o własnych formach krajobrazowych
		3.2.7.	współpraca organizacyjna z oddziałami Lasów Państwowych, KOWR i innymi instytucjami przy pracach dotyczących zabytków archeologicznych położonych na terenach przez nich administrowanych

7.2. Zadania inwestycyjne na lata 2024 – 2027

Zadania inwestycyjne na lata 2024-2027 zostały wymienione w rozdziale 8.3.

VIII. INSTRUMENTARIUM REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

8.1. Zasady oceny realizacji programu opieki nad zabytkami

Zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wójt/burmistrz/prezydent ma obowiązek sporządzania, co dwa lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawiania go do akceptacji przez Radę Gminy.

Kryteria oceny realizacji programu to:

- poziom (w %) wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami,
- wartość finansowa zrealizowanych kompleksowych programów rewaloryzacji i rewitalizacji oraz liczba obiektów poddanych rewaloryzacji,
- liczba zbudowanych lub rozbudowanych elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki związanej z dziedzictwem kulturowym,
- poziom (w %) objęcia terenu gminy wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- poziom (w %) objęcia stanowisk archeologicznych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- liczba wprowadzonych obiektów i obszarów, w tym stanowisk archeologicznych do gminnej ewidencji zabytków,
- liczba opracowanych prac studialnych lub opracowań konserwatorskich,
- liczba konkursów, wystaw, działań edukacyjnych i promujących zabytki dobre wzorce przeprowadzonych z udziałem gminy,
- liczba utworzonych szlaków turystycznych, tras rowerowych,
- liczba wydanych lub przygotowanych publikacji i wydawnictw oraz artykułów w Internecie dotyczących zabytków,
- liczba osób odwiedzających gminę itp.,
- liczba dobrych przykładów w postaci nowych obiektów na terenie gminy.

8.2. Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami

Podstawowym źródłem finansowania zabytków w Polsce, poza funduszami własnymi właścicieli zabytków, jest budżet państwa, samorządów terytorialnych i służb konserwatorskich. Finansowanie zabytków ze środków publicznych odbywa się na zasadzie współfinansowania prac przy obiektach zabytkowych, w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dysponentami powyższych środków są:

- Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków,
- organ stanowiący gminy, powiatu, samorządu województwa.

Dotacja może zostać udzielona osobie fizycznej, jednostce samorządu terytorialnego lub innej jednostce organizacyjnej, będącej właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru lub posiadającej taki zabytek w trwałym zarządzie. Udzielana jest na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, planowanych do przeprowadzenia w roku złożenia wniosku lub następnym, bądź na zasadzie refundacji poniesionych już nakładów.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 1 października 2020 ogłosił nabór wniosków do programu Ochrona zabytków na rok 2021. Nabór do wniosków został zakończony, a nowy nabór nie został jeszcze ogłoszony.

Zgodnie z informacją zawartą na stronie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego strategicznym celem programu "Ochrona zabytków" jest zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, realizowane poprzez konserwację i rewaloryzację zabytków nieruchomych i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz ich udostępnianie na cele publiczne.

Kluczowe dla realizacji celów programu są zadania prowadzące do zabezpieczenia, zachowania i utrwalenia substancji zabytku. Dofinansowanie może zostać przekazane na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Innym programem Ministerstwa, wspierającym tradycję i dziedzictwo kulturowe jest program „Kultura ludowa i tradycja”. Strategicznym celem tego programu jest wspieranie zjawisk związanych z kulturami tradycyjnymi funkcjonującymi na poziomie lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim. Program dedykowany jest dla obszarów wiejskich i miejskich. Dofinansowywane będą przedsięwzięcia związane ze spuścizną kultur tradycyjnych oraz współczesnymi kontekstami ich występowania. Wspierane będą inicjatywy przyczyniające się do integracji członków społeczności. Zadaniem programu jest wspieranie działań związanych z materialnym oraz niematerialnym wymiarem dziedzictwa kulturowego. Zgodnie ze specyfikacją do programu istotne jest:

- rejestrowanie, dokumentowanie i archiwizowanie materialnych i niematerialnych przejawów kultur tradycyjnych,
- tworzenie odpowiednich metod i narzędzi służących ich ochronie i upowszechnianiu,
- wypracowywanie i dzielenie się dobrymi praktykami oraz nawiązywanie interdyscyplinarnych i międzyśrodowiskowych kontaktów,
- wykorzystywanie wszelkich form i sposobów promocji podejmowanych działań, w tym tworzenie ogólnodostępnych repozytoriów związanych z zasobami kultur tradycyjnych i ich transformacjami.

8.3. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków

Planowane zadania inwestycyjne, terminy ich realizacji, kwoty oraz źródła finansowania przedstawia tabela 2.

Tabela 2 - Realizacja i finansowanie zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony zabytków

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Termin realizacji	Kwota	Finansowanie
1	Rewitalizacja Pomnika Żołnierzy Gryfa Pomorskiego w Sulicicach	X 2021	28 665,00 zł	- środki Min. Kultury, Dziedzictwa Nar. i Sportu - Fundacja KGHM - Środki własne gminy
2	Rewitalizacja pomnika Matki Boskiej Królowej Polski w Żarnowcu	XII 2021	ok 81 000,00 zł	- Fundacja Orlen
3	Pomnik Lotników Amerykańskich w Słuchowie	XII 2021	ok 4 000,00 zł	- dotacja IPN - środki własne

Dotychczas zadania inwestycyjne z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami nie zostały wprowadzone do gminnych programów przyjętych uchwałami rady gminy. Gmina nie posiada programu rewitalizacji, rozwoju lokalnego.

Spis treści

I.	WSTĘP.....	2
1.1.	Przedmiot i cel opracowania	2
1.2.	Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami	2
II.	UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI	3
2.1.	Obowiązki samorządu gminy.....	5
2.2.	Obowiązki właścicieli i posiadaczy zabytków	10
2.3.	Instrumenty opieki nad zabytkami	10
2.3.1.	Zabytki nieruchome.....	12
2.3.1.1.	Zabytki wpisane do rejestru zabytków	12
2.3.1.2.	Zabytki ujęte w ewidencji zabytków	18
2.3.1.3.	Pomniki historii.....	20
2.3.1.4.	Parki kulturowe	21
2.3.2.	Zabytki ruchome.....	22
2.3.2.1.	Zabytki wpisane na Listę Skarbów Dziedzictwa.....	22
2.3.2.2.	Zabytki wpisane do rejestru zabytków	28
2.3.2.3.	Zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	29
2.3.2.4.	Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków	29
2.3.2.5.	Zabytki znajdujące się w muzeach i w bibliotekach	29
2.3.2.6.	Materiały archiwalne.....	31
2.3.3.	Wybrane prawa i obowiązki powszechne	31
2.4.	Inne regulacje prawne.....	32
2.5.	Przepisy międzynarodowe.....	38
2.6.	Organy ochrony zabytków.....	40
III.	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	40
3.1.	Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.....	41
3.1.1.	Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019 – 2022	41
3.1.2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	42
3.1.3.	Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2020	43
3.1.4.	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030	44
3.1.5.	Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia.	45
3.2.	Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie województwa i powiatu	46

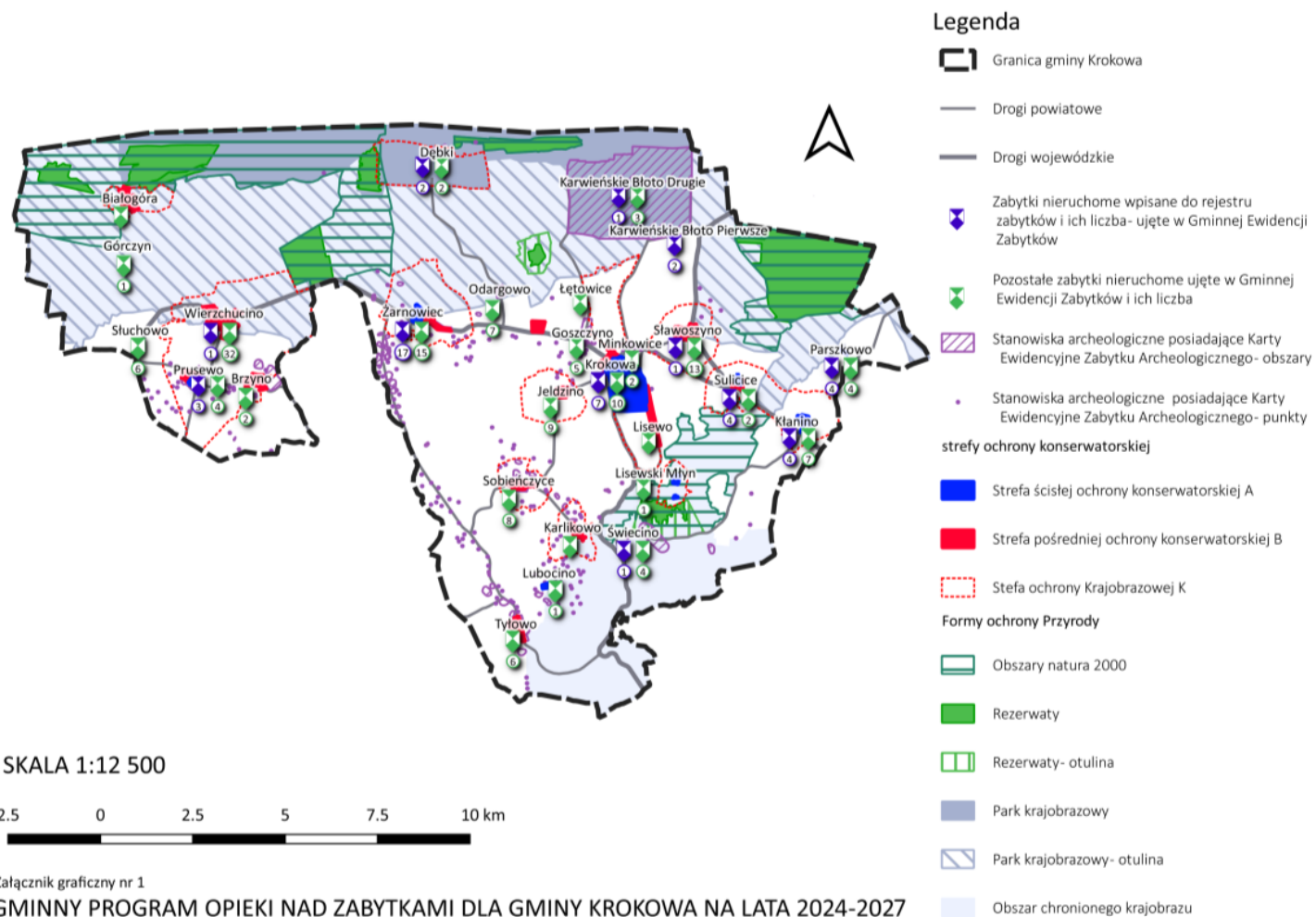
3.2.1.	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.....	46
3.2.2.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego	48
3.2.3.	Program Opieki nad Zabytkami Województwa Pomorskiego na lata 2021 – 2024	53
3.2.4.	Audyty Krajobrazowy Województwa Pomorskiego	53
3.2.5.	Strategia Rozwoju Ziemi Puckiej na lata 2016-2025	53
IV.	UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	54
4.1.	Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z dokumentami wykonanymi na poziomie gminy 54	
4.1.1.	Dokumenty o charakterze strategicznym i innym.....	54
4.1.1.1.	Strategia Rozwoju Gminy Krokowa do 2015 roku	54
4.1.1.2.	Program Ochrony środowiska dla gminy Krokowa na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 55	
4.1.2.	Opracowania wyznaczające kierunki polityki przestrzennej.....	56
4.1.2.1.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krokowa 56	
4.1.2.2.	Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego	60
V.	CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW I ANALIZA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY ORAZ PRAWNE FORMY OCHRONY	64
5.1.	Zarys historii obszaru gminy.....	64
5.2.	Charakterystyka całości dziedzictwa kulturowego gminy na tle zarysu historii obszaru gminy oraz prawne formy ochrony	66
5.2.1.	Krajobraz naturalny	66
5.2.2.	Układy ruralistyczne	68
5.2.2.1.	Układy ruralistyczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	69
5.2.2.2.	Inne układy ruralistyczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków:	70
5.2.2.3.	Układy ruralistyczne nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.....	71
5.2.3.	Obiekty sakralne	81
5.2.3.1.	Obiekty sakralne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:.....	81
5.2.3.2.	Inne obiekty sakralne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	84
5.2.4.	Obiekty i zespoły rezydencjonalne	84
5.2.4.1.	Obiekty i zespoły rezydencjonalne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 85	
5.2.4.2.	Inne obiekty i zespoły rezydencjonalne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	87
5.2.5.	Budynki mieszkalne	89
5.2.5.1.	Budynki mieszkalne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	91

5.2.5.2.	Budynki mieszkalne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	92
5.2.6.	Obiekty gospodarskie i techniczne	93
5.2.6.1.	Obiekty gospodarskie i techniczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 93	
5.2.6.2.	Obiekty gospodarskie i techniczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	94
5.2.7.	Obiekty użyteczności publicznej.....	95
5.2.8.	Cmentarze	96
5.2.8.1.	Cmentarze wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	96
5.2.8.2.	Cmentarze ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	96
5.2.9.	Parki, ogrody i aleje	96
5.2.9.1.	Parki i ogrody wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	97
5.2.9.2.	Parki i ogrody ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	98
5.2.9.3.	Aleje wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	98
5.2.10.	Dzieła małej architektury i budownictwa	98
5.2.10.1.	Dzieła małej architektury wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	98
5.2.10.2.	Dzieła małej architektury ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	98
5.2.11.	Miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.....	99
5.2.12.	Zabytki archeologiczne	99
5.2.12.1.	Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 99	
5.2.12.2.	Stanowiska archeologiczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków	99
5.2.13.	Zabytki ruchome.....	100
5.2.14.	Dziedzictwo niematerialne	100
5.2.15.	Ochrona zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	101
5.2.16.	Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy.....	101
VI.	OCENA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY	102
6.1.	Struktura własności	102
6.2.	Stan zachowania	102
6.3.	Użytkowanie zasobów dziedzictwa kulturowego.....	103
6.4.	Analiza SWOT	103
VII.	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	105
7.1.	Priorytety, kierunki działań i zadania programu opieki.....	105
7.2.	Zadania inwestycyjne na lata 2024 – 2027.....	110

VIII.	INSTRUMENTARIUM REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI	110
8.1.	Zasady oceny realizacji programu opieki nad zabytkami	110
8.2.	Źródła finansowania programu opieki nad zabytkami	111
8.3.	Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków	112

Spis załączników

1. Załącznik graficzny
2. Gminna ewidencja zabytków Gminy Krokowa
3. Wojewódzka ewidencja zabytków województwa Pomorskiego
4. Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa
5. Ustalenia obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krokowa dotyczące ochrony zabytków
6. Obiekty ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków Województwa Pomorskiego do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Krokowa
7. Wykaz stanowisk archeologicznych w gminie Krokowa wpisanych do rejestru Zabytków Woj. Pomorskiego

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
1	Krokowa	Białogóra	Morska	5a	budynek mieszkalny	pocz. XX	1		196/3	
2	Krokowa	Białogóra	Harcerska	7	budynek mieszkalny (szkieletowy)	kon. XIX	2		39/17	
3	Krokowa	Białogóra	ks. H. Jastaka	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	3		192	
4	Krokowa	Białogóra	ks. H. Jastaka	1	budynek gospodarczy	pocz. XX	4		192	
5	Krokowa	Białogóra	Morska	7	budynek mieszkalny	1912	6		191	
6	Krokowa	Białogóra	Szkolna	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	10		186	
7	Krokowa	Białogóra	Szkolna	7	budynek mieszkalny	pocz. XX	11		173/1	
8	Krokowa	Białogóra	Szkolna	11	budynek mieszkalny, dawniej szkoła	pocz. XX	12		171/1	
9	Krokowa	Białogóra			układ ruralistyczny wsi wielodrożnej	-	-	-	-	
10	Krokowa	Białogóra	w lesie przy drodze do Białogóry		cmentarz d. ewangelicki (pow. 0,22 ha)	XIX	-		83/1	
11	Krokowa	Brzyno	Wejherowska	2	studnia z obudową kamienną w zespole folwarku	kon. XIX	13		cz.dz.177/19	
12	Krokowa	Brzyno	po pld. stronie drogi Brzyno-Prusewo		cmentarz d. ewangelicki z kaplicą grobową rodziny Zitzewitz (pow. 0,40 ha)	1 poł. XIX	-		186	
13	Krokowa	Dębki	Spacerowa	8	budynek mieszkalny	Pocz. XX	15		415/1	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
14	Krokowa	Dębki	Spacerowa	81	kaplica księży Zmartwychwstańców p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	1935	16	1761	210/2	
15	Krokowa	Dębki	Spacerowa	66	chata rybacka	kon. XVIII, 1921	17	1628	440	
16	Krokowa	Goszczyno	Morska	8	budynek mieszkalny	pocz. XX	18		266	
17	Krokowa	Goszczyno	Morska	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	19		207/2	
18	Krokowa	Goszczyno	Morska	19	budynek mieszkalny	pocz. XX	20		211	
19	Krokowa	Goszczyno	Morska	27	budynek mieszkalny	pocz. XX	21		216/1	
20	Krokowa	Goszczyno	Morska	33	budynek mieszkalny	pocz. XX	22		219	
21	Krokowa	Górczyn		27	dom młynarza	kon. XIX	23		31	
22	Krokowa	Jeldzino		2a	budynek mieszkalny (szkieletowy)	pocz. XX	24		169/4	
23	Krokowa	Jeldzino		8	budynek mieszkalny	pocz. XX	25		163/4, 164/2	
24	Krokowa	Jeldzino		12	budynek mieszkalny	pocz. XX	26		161/2	
25	Krokowa	Jeldzino		13	budynek mieszkalny dawniej szkoła	pocz. XX	27		160/3	
26	Krokowa	Jeldzino		20	budynek mieszkalny	pocz. XX	28		199/2	
27	Krokowa	Jeldzino		21	budynek mieszkalny	pocz. XX	29		157/2	
28	Krokowa	Jeldzino		24	budynek mieszkalny	pocz. XX	30		201/3	
29	Krokowa	Jeldzino		25	budynek mieszkalny	pocz. XX	31		155/4	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOL.KR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
30	Krokowa	Jeldzino		26	budynek mieszkalny	pocz. XX	32		154/6	
31	Krokowa	Karlikowo	Podjazdowa	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	34		221	
32	Krokowa	Karlikowo	Podjazdowa	3	budynek mieszkalny	pocz. XX	35		222	
33	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	36		249/2	
34	Krokowa	Karlikowo	Polna	2	budynek mieszkalny	pocz. XX	37		293/2	
35	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	2	budynek mieszkalny	pocz. XX	38		220	
36	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	9	budynek mieszkalny	1910	39		254/2	
37	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	9	stodoła	pocz. XX	40		254/2	
38	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	9	budynek gospodarczy	pocz. XX	41		254/2	
39	Krokowa	Karwieńskie Błoto I i II			układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Błoto I i II	kon. XVI	43	1760	-	
40	Krokowa	Karwieńskie Błoto I			cmentarz ewangelicki	poł. XIX	44	1309	257	
41	Krokowa	Karwieńskie Błoto II	Wczasowa	22	budynek mieszkalny	kon. XVIII	45	571	123/7	
42	Krokowa	Karwieńskie Błoto II	Wczasowa	111	budynek mieszkalny	1.ćw. XX	46		cz. dz. 67/1 i cz. dz. 67/2	
43	Krokowa	Karwieńskie Błoto II	Wczasowa	198	budynek mieszkalny	pocz. XX	47		25/10	
44	Krokowa	Karwieńskie Błoto II	Wczasowa	226	budynek mieszkalny	pocz. XX	48		2407	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
45	Krokowa	Kłanino		35	siedlisko- budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi	pocz. XX	49		99	
46	Krokowa	Kłanino			kapliczka	1.ćw. XX	50		59/2	
47	Krokowa	Kłanino		2	zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	XIX	51		53/2	
48	Krokowa	Kłanino		2	pałac	XVIII, XIX	52	572	53/2	
49	Krokowa	Kłanino		2	park	XIX	54	572	53/3, cz.dz.53/2	
50	Krokowa	Kłanino		2	spichlerz	1838	58	572	53/16	
51	Krokowa	Kłanino		2	brama główna wiodąca do założenia dworsko-parkowego	XIX	53	572	53/2	
52	Krokowa	Kłanino		2	stodoła I	1891	55		37/5	
53	Krokowa	Kłanino		2	stodoła II	kon. XIX	56		37/5	
54	Krokowa	Kłanino		2	obora	1894	57		53/16	
55	Krokowa	Kłanino		2	stajnia	pocz. XX	59		53/16	
56	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	zespół pałacowo parkowy	XIV-XIX	60	552	cz.dz.10/32	
57	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	pałac	XIV, XVI, XVIII, XIX	61	552	cz.dz.10/32	
58	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	brama i most	XIX	62	552	cz.dz.10/32	
59	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	mur pałacowy z tarasem	XIX	63	552	cz.dz.10/32	
60	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	wieżyczka	XIX	64	552	cz.dz.10/32	
61	Krokowa	Krokowa	Zamkowa	1	park	XVIII, XIX	65	552	cz.dz.10/32	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOL.KR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
62	Krokowa	Krokowa	Wejherowska	1	kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej	1850	66	1582	200/2	
63	Krokowa	Krokowa	Kolejowa		cmentarz d. ewangelicki, ob. rzymskokatolicki	XIX	-		193/1, 194/17, 194/19	
64	Krokowa	Krokowa		49	zespół folwarku	kon. XIX	67		cz.dz.10/32	
65	Krokowa	Krokowa		49	gorzelnia	kon. XIX	68		7/44	
66	Krokowa	Krokowa	Wejherowska	8	budynek mieszkalny	kon. XIX	69		8/2	
67	Krokowa	Krokowa	Wejherowska	3	budynek ob. muzeum	kon. XIX	70		10/20	
68	Krokowa	Krokowa	Wejherowska	3	budynek ob. poczta	kon. XIX	71		10/20	
69	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	6	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	72		172/1	
70	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	9	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	73		191	
71	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	13	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	74		189	
72	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	17	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	75		187/2	
73	Krokowa	Krokowa	Ogrodowa	2	budynek mieszkalny	1.ćw. XX	76		161	
74	Krokowa	Lisewo-Trzy Młyny			zespół młyna, domu młynarza i 2 budynków gospodarczych	pol. XIX	77		207/1, 207/2	
75	Krokowa	Lisewo	Lisewska	3	budynek mieszkalny	pocz. XX	78		84/4	
76	Krokowa	Lisewo	Lisewska	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	79		80/7	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
77	Krokowa	Lubocino		10	szkoła dawniej dwór	pol. XIX	80		48/2	
78	Krokowa	Łętowice			budynek gospodarczy	kon. XIX	81		cz.dz. 312	
79	Krokowa	Minkowice	Pucka	1	restauracja	pocz. XX	82		135/4	
80	Krokowa	Minkowice	Pucka	3	dom ze sklepem	pocz. XX	83		cz.dz.135/3	
81	Krokowa	Odargowo	Morska		kapliczka	pocz. XX	84		cz.dz.187/2	
82	Krokowa	Odargowo	Morska	20	d. szkoła ob. mieszkalny	pocz. XX	85		186	
83	Krokowa	Odargowo	Wiejska	3	budynek mieszkalny	pocz. XX	87		161	
84	Krokowa	Odargowo	Wiejska	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	88		178, cz.dz.187/2	
85	Krokowa	Odargowo	Wiejska	12	budynek mieszkalny	pocz. XX	89		148	
86	Krokowa	Odargowo	Leśna		osada domów bliźniaczych	1908	90		341/1, 341/2	
87	Krokowa	Parszkowo			zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	XIX, XX	91	1647	146/44, 146/49, 146/48	
88	Krokowa	Parszkowo			dwór	XIX	92	1647	cz.dz.146/44	
89	Krokowa	Parszkowo			park	XIX	93	1647	cz.dz.146/44	
90	Krokowa	Parszkowo			budynek mieszkalny z częścią gospodarczą	pocz. XX	94	1647	146/49	
91	Krokowa	Parszkowo			rządcówką	pocz. XX	95		146/21	
92	Krokowa	Parszkowo			stajnia z wagą	pocz. XX	96		cz.dz.146/49 cz.dz.146/48	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
93	Krokowa	Parszkowo			zespół domów folwarcznych	pocz. XX	97		cz.dz.136/25 cz.dz.146/15 cz.dz.136/24 cz.dz.146/14 dz. 146/12	
94	Krokowa	Parszkowo			ruina obory	XIX	98		cz.dz.146/48	
95	Krokowa	Prusewo			zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	XIX, XX	99	1105	217/1	
96	Krokowa	Prusewo			pałac ob. hotel i restauracja 6 Dębów	1.ćw. XX	100	1105	cz.dz. 217/1	
97	Krokowa	Prusewo			park	2.pot. XIX	101	1105	cz.dz. 217/1	
98	Krokowa	Prusewo			oficyna	1.ćw. XX	102	1105	cz.dz. 217/1	
99	Krokowa	Prusewo			powozownia	1.ćw. XX	103	1105	cz.dz. 217/1	
100	Krokowa	Prusewo			obora	1.ćw. XX	104		cz.dz.217/1	
101	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	105		186	
102	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	20	budynek mieszkalny	pocz. XX	106		175/6	
103	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	22	Dwór ob. budynek mieszkalny	XVIII/XIX	108	1731	174/1	
104	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	25	budynek mieszkalny	1876 r.	107		154/2	
105	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	26	budynek mieszkalny	Pocz. XX	-		172/3	
106	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	27	budynek mieszkalny	pocz. XX	116		145/2	
107	Krokowa	Sławoszyno	Spacerowa	5	budynek mieszkalny	kon. XIX	109		322/1	
108	Krokowa	Sławoszyno	Szkolna	14	budynek mieszkalny	pocz. XX	110		cz.dz.324/12	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
109	Krokowa	Sławoszyno	Szkolna	14	budynek gospodarczy 1	pocz. XX	111		cz.dz.324/12	
110	Krokowa	Sławoszyno	Szkolna	14	budynek gospodarczy 2	pocz. XX	111		cz.dz.324/12	
111	Krokowa	Sławoszyno	Krótką	2	budynek mieszkalny		112		136/8	
112	Krokowa	Sławoszyno	F. Żaczka	1	budynek mieszkalny	1848 J.B.	113		135	
113	Krokowa	Sławoszyno	Dębickiego	1	szkoła	1.ćw. XX	114		407/3	
114	Krokowa	Sławoszyno	Ceynowy	19	budynek mieszkalny	pocz. XX	115		156/5	
115	Krokowa	Sławoszyno			kapliczka	XIX, 1947	117		143	
116	Krokowa	Słuchowo			park	XIX	118		86/2, 87	
117	Krokowa	Słuchowo			brama parkowa	XIX	119		86/2	
118	Krokowa	Słuchowo			kapliczka	kon. XIX, 1945	120		27	
119	Krokowa	Słuchowo			cmentarz ewangelicki	XIX	147		78	
120	Krokowa	Słuchowo			pomnik poległych w I wojnie	1920	148		78	
121	Krokowa	Słuchowo		15	budynek mieszkalny	pocz. XX	121		117	
122	Krokowa	Sobieńczyce		1	szkoła	1891	122		125/1	
123	Krokowa	Sobieńczyce		4	budynek mieszkalny	1912	123		124/2	
124	Krokowa	Sobieńczyce		4	budynek gospodarczy	1912	124		124/2	
125	Krokowa	Sobieńczyce		6	budynek mieszkalny	pocz. XX	125		122	
126	Krokowa	Sobieńczyce		8	budynek mieszkalny	1936	126		121	
127	Krokowa	Sobieńczyce		9	budynek mieszkalny	pocz. XX	127		102/4	
128	Krokowa	Sobieńczyce		24	budynek mieszkalny	pocz. XX	128		75	
129	Krokowa	Sobieńczyce			kapliczka z sygnaturką	pocz. XX	129		cz.dz. 102/4	
130	Krokowa	Sulicice			zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	pol. XIX, XX	130	1567	3/32, 3/36	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
131	Krokowa	Sulicice			pałac	pol. XIX	131	1567	cz.dz. 3/32	
132	Krokowa	Sulicice			park	pol. XIX	132	1567	cz.dz. 3/32	
133	Krokowa	Sulicice			spichlerz	pol. XIX	133	1567	cz.dz. 3/32	
134	Krokowa	Sulicice			stajnia	pocz. XX	134		cz.dz 3/36	
135	Krokowa	Sulicice			obora	pocz. XX	135		cz.dz 3/36	
136	Krokowa	Świecino			kapliczka	8.12.1945	136		36	
137	Krokowa	Świecino			dawna chlewnia - ob. świetlica z kaplicą	kon. XIX, XXI	137		33/41	
138	Krokowa	Świecino		1	d. szkoła ob. mieszkalny	1.ćw. XX	138		60	
139	Krokowa	Świecino		4	budynek mieszkalny	pocz. XX	139		62/1	
140	Krokowa	Świecino		25	Młyn Robakowski	kon. XIX	140	1804	104/4	
141	Krokowa	Tyłowo		8	budynek mieszkalny	pocz. XX	142		163/4	
142	Krokowa	Tyłowo	-	17	dawna szkoła – obecnie budynek mieszkalny	pocz. XX	143		19	
143	Krokowa	Tyłowo		20	dwór	kon. XIX	144		74/8	
144	Krokowa	Tyłowo		20	park	kon. XIX	145		74/7, 74/9	
145	Krokowa	Tyłowo			plebania	kon. XIX	146		31/2	
146	Krokowa	Tyłowo			cmentarz rzymskokatolicki	poł. XIX	-		29	
147	Krokowa	Tyłowo			cmentarz ewangelicki	XIX	-		cz. dz. 74/6	
148	Krokowa	Wierzchucino		18	kościół par. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	1935	149		38	
149	Krokowa	Wierzchucino			d. kościół ewangelicki, obecnie centrum kultury	kon. XIX	150	993	75/1	
150	Krokowa	Wierzchucino			brama ceglana	kon. XIX	151		cz.dz. 807	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
151	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	zespół dworsko-parkowy	pocz. XX	152		198/6	
152	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	dwór	pocz. XX	153		cz.dz. 198/6	
153	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	park	pocz. XX	154		cz.dz. 198/6	
154	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	obora	pocz. XX	155		cz.dz. 198/6	
155	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	chlewnia	pocz. XX	156		cz.dz. 198/6	
156	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	mleczarnia	pocz. XX	157		cz.dz. 198/6	
157	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	kuźnia	pocz. XX	158		cz.dz. 198/6	
158	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	spichlerz	pocz. XX	159		cz.dz. 198/6	
159	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	stodoła	pocz. XX	160		cz.dz. 198/6	
160	Krokowa	Wierzchucino	Św. Antoniego		kapliczka	pocz. XX	161		168/1	
161	Krokowa	Wierzchucino	Św. Antoniego	5	budynek gospodarczy	pocz. XX	162		165	
162	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	1	d. dom celników - obecnie mieszkalny	1.ćw. XX	163		218/2	
163	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	20	budynek mieszkalny	pocz. XX	164		37	
164	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	42	dawna poczta - obecnie budynek mieszkalny	pocz. XX	165		28	
165	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	26	budynek mieszkalny	pocz. XX	166		34/2	
166	Krokowa	Wierzchucino	Leśna	24-30	zespół budynków mieszkalnych obecnie przychodnia i budynki mieszkalne	1.ćw. XX	167		13/4, 13/6, 13/8 13/9, 13/10, 13/11, 13/13,	
167	Krokowa	Wierzchucino	Młyńska		d. młyn - ob. restauracja	pocz. XX	168		200	
168	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii		kapliczka	pocz. XX	169		238	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOLKR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
169	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	10	budynek gospodarczy	pocz. XX	170		cz. dz. 236 i cz. dz. 237	
170	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	171		114	
171	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	173		171	
172	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	174		147	
173	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	13	budynek mieszkalny z restauracją	pocz. XX	175		178/2	
174	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	16	budynek gospodarczy	pocz. XX	176		142	
175	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	18	budynek mieszkalny	pocz. XX	177		141, 140	
176	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	20	szkoła	1.ćw. XX	178		138/2	
177	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	22	szkoła	1.ćw. XX	179		cz.dz. 138/1	
178	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	22	budynek gospodarczy przy szkole	1.ćw. XX	180		cz.dz. 138/1	
179	Krokowa	Żarnowiec		43	zespół d. klasztoru cysterek - obecnie benedyktynek	XIV, XVI, XIX	181	146	529	
180	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	kościół par. p.w. Zwiastowania Pana	XIV, XVI, XIX	182	146	cz.dz. 529	
181	Krokowa	Żarnowiec		3	klasztor cysterek ob. benedyktynek	XIV, XVI, XIX	183	146	cz.dz. 529	
182	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	park-ogród klasztorny	XIX	184	146	cz.dz. 529	
183	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	cmentarz przykościelny	XIV, 1873	185	146	cz.dz. 529	
184	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	mur cmentarny z bramami	kon. XIX	186	146	cz.dz. 529	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOL.KR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
185	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	d. dom opata ob. plebania	XIV, XVI, XIX	187	146	cz.dz. 529	
186	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	3	mur przy plebanii	XVII	188	146	cz.dz. 529	
187	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	kon. XIX, XXI	189	1103	529, 528/1, 528/11, 528/12	
188	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	dwór	kon. XIX	190	1103	528/11	
189	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	spichlerz	kon. XIX	191	1103	cz.dz.528/12	
190	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	magazyn	kon. XIX	192	1103	cz.dz.528/12	
191	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	stodoła dwuczęściowa, drewniana	kon. XIX	193	1103	cz.dz.528/12	
192	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	obora I	kon. XIX	194	1103	cz.dz.528/12	
193	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	obora II	kon. XIX	195	1103	cz.dz.528/12	
194	Krokowa	Żarnowiec	Klasztorna	5	gorzelnia	pocz. XX	196	1103	cz.dz.528/12	
195	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	5	budynek mieszkalny	pocz. XX	197		724/4	
196	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	7	budynek mieszkalny	pocz. XX	198		724/2	
197	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	10	budynek mieszkalny	pocz. XX	199		638	
198	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	200		723	
199	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	12	budynek mieszkalny	pocz. XX	201		639/4, cz.dz.639/5	
200	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	21	budynek mieszkalny	pocz. XX	202		717/1	
201	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	26	budynek mieszkalny	pocz. XX	203		648	
202	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	30	budynek mieszkalny	pocz. XX	204		652	
203	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	31	budynek mieszkalny	pocz. XX	205		706	

Załącznik do Zarządzenia Nr SOL.KR.317.VII.2016
Wójta Gminy Krokowa
z dnia 12.01.2016

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW GMINY KROKOWA

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr WEZ*	Nr rejestru woj. pom.	Nr ew. dz.	Nr KW
204	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	33	budynek mieszkalny	pocz. XX	206		cz.dz. 710, cz.dz. 713	
205	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	37	budynek mieszkalny	pocz. XX	207		707	
206	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	39	budynek mieszkalny	pocz. XX	208		704	
207	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	49	budynek mieszkalny	XIX	209	974	689/2, 689/1	
208	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	59	budynek mieszkalny	pocz. XX	210		685/13	
209	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	61	szkoła	1909	211		cz.dz. 670/2	

* - numeracja WEZ wg wyciągu z wykazu do Zarządzenia Nr 21 Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 6 grudnia 2010 roku w sprawie wykazu zabytków nieruchomych z terenu województwa pomorskiego wyznaczonych przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Poz. 73 – usunięte zarządzeniem Wójta Gminy Krokowa nr 462/VII/2016 z dnia 26.09.2016r.

Poz. 142 – usunięte zarządzeniem Wójta Gminy Krokowa nr 524/VII/2016 z dnia 12.12.2016r.

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
1	Krokowa	Białogóra	Harcerska	7	budynek mieszkalny (szkieletowy)	kon. XIX	
2	Krokowa	Białogóra	Ks.H.Jastaka	1	budynek mieszkalny, dz. 192	pocz. XX	
3	Krokowa	Białogóra	Ks.H.Jastaka	1	budynek gospodarczy,dz.192	pocz. XX	
4	Krokowa	Białogóra	Morska	5a	budynek mieszkalny	pocz. XX	
5	Krokowa	Białogóra	Morska	7 (dawniej 20)	budynek mieszkalny	1919	
6	Krokowa	Białogóra	Okrężna	2	budynek mieszkalny, dz. 187	pocz. XX	
7	Krokowa	Białogóra	Okrężna	4	budynek mieszkalny, dz. 24/4	pocz. XX	
8	Krokowa	Białogóra	Okrężna	10	budynek, ob. sklep, restauracja, dz. 176/7	pocz. XX	
9	Krokowa	Białogóra	Szkolna	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	
10	Krokowa	Białogóra	Szkolna	7	budynek mieszkalny	pocz. XX	
11	Krokowa	Białogóra	Szkolna	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	
12	Krokowa	Białogóra			układ ruralistyczny wsi wielodrożnej		
13	Krokowa	Białogóra	w lesie przy drodze do Białogóry		cmentarz d.ewangelicki (pow. 0,22 ha)	XIX	
14	Krokowa	Brzyno			studnia z obudową kamienną w zespole folwarku	kon. XIX	
15	Krokowa	Brzyno	po płd stronie drogi Brzyno-Prusewo		cmentarz d.ewangelicki z kaplicą grobową rodziny Zitzmütz (pow. 0,40 ha)	1 poł.XIX	
16	Krokowa	Dębki	Morska	9	budynek mieszkalny	pocz. XX	
17	Krokowa	Dębki	Spacerowa	5	budynek mieszkalny	pocz. XX	
18	Krokowa	Dębki	Spacerowa	81	kaplica księży Zmartwychwstańców p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	1935	1761
19	Krokowa	Dębki	Spacerowa	66	chata rybacka	kon.XVIII, 1921	1628
20	Krokowa	Goszyno	Morska	8	budynek mieszkalny	pocz. XX	
21	Krokowa	Goszyno	Morska	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	
22	Krokowa	Goszyno	Morska	19	budynek mieszkalny	pocz. XX	
23	Krokowa	Goszyno	Morska	27	budynek mieszkalny	pocz. XX	
24	Krokowa	Goszyno	Morska	33	budynek mieszkalny	pocz. XX	
25	Krokowa	Górczyn		27	dom młynarza	kon. XIX	
26	Krokowa	Jeldzino		2a	budynek mieszkalny (szkieletowy)	pocz. XX	
27	Krokowa	Jeldzino		8	budynek mieszkalny	pocz. XX	
28	Krokowa	Jeldzino		12	budynek mieszkalny	pocz. XX	
29	Krokowa	Jeldzino		13	szkoła	pocz. XX	
30	Krokowa	Jeldzino		20	budynek mieszkalny	pocz. XX	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

1

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
31	Krokowa	Jeldzino		21	budynek mieszkalny	pocz. XX	
32	Krokowa	Jeldzino		24	budynek mieszkalny	pocz. XX	
33	Krokowa	Jeldzino		25	budynek mieszkalny	pocz. XX	
34	Krokowa	Jeldzino		26	budynek mieszkalny	pocz. XX	
35	Krokowa	Karikowo	Leśna	13	budynek mieszkalny	pocz. XX	
36	Krokowa	Karikowo	Podjazdowa	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	
37	Krokowa	Karikowo	Podjazdowa	3	budynek mieszkalny	pocz. XX	
38	Krokowa	Karikowo	Wiejska	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	
39	Krokowa	Karikowo	Polna	2	budynek mieszkalny	pocz. XX	
40	Krokowa	Karikowo	Wiejska	2	budynek mieszkalny	pocz. XX	
41	Krokowa	Karikowo	Wiejska	9	budynek mieszkalny	pocz. XX	
42	Krokowa	Karikowo	Wiejska	9	budynek gospodarczy	1910	
43	Krokowa	Karikowo	Wiejska	9	stodola	pocz. XX	
44	Krokowa	Karikowo	Wiejska	21	budynek mieszkalny	pocz. XX	
45	Krokowa	Karwieńskie Bloto I i II			układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Bloto I i II	kon. XVI	1760
46	Krokowa	Karwieńskie Bloto II			cmentarz ewangelicki	poł. XIX	1309
47	Krokowa	Karwieńskie Bloto II	Wczasowa	22	budynek mieszkalny	kon.XVIII	571
48	Krokowa	Karwieńskie Bloto II	Wczasowa	111	budynek mieszkalny	1.ćw. XX	
49	Krokowa	Karwieńskie Bloto II	Wczasowa	198	budynek mieszkalny	pocz. XX	
50	Krokowa	Karwieńskie Bloto II	Wczasowa	226	budynek mieszkalny	pocz. XX	
51	Krokowa	Klanino		35	siedlisko- budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi	pocz. XX	
52	Krokowa	Klanino			kapliczka	1.ćw. XX	
53	Krokowa	Klanino			zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	XIX	
54	Krokowa	Klanino			pałac	XVIII, XIX	572
55	Krokowa	Klanino			park	XIX	572
56	Krokowa	Klanino			spichlerz	1838	572
57	Krokowa	Klanino			brama główna wiodąca do założenia dworsko-parkowego	XIX	572

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

2

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
58	Krokowa	Klanino			stodola I	1891	
59	Krokowa	Klanino			stodola II	kon. XIX	
60	Krokowa	Klanino			obora	1894	
61	Krokowa	Klanino			stajnia	pocz. XX	
62	Krokowa	Krokowa			zespół pałacowo parkowy	XIV-XIX	552
63	Krokowa	Krokowa			pałac	XIX	552
64	Krokowa	Krokowa			brama i most	XIX	552
65	Krokowa	Krokowa			mur pałacowy z tarasem	XIX	552
66	Krokowa	Krokowa			wieżyczka	XIX	552
67	Krokowa	Krokowa			park	XVIII, XIX	552
68	Krokowa	Krokowa			kościół p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej	1850	1582
69	Krokowa	Krokowa			cmentarz d. ewangelicki, ob. rzymskokatolicki	XIX	
70	Krokowa	Krokowa			zespół folwarku	kon. XIX	
71	Krokowa	Krokowa			gorzelnia	kon. XIX	
72	Krokowa	Krokowa	Wejherowska	8	budynek mieszkalny	kon. XIX	
73	Krokowa	Krokowa	Wejherowska		budynek ob. Muzeum	kon. XIX	
74	Krokowa	Krokowa	Wejherowska		budynek ob. Poczta	kon. XIX	
75	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	6	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	
76	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	9	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	
77	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	13	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	
78	Krokowa	Krokowa	Kolejowa	17	budynek mieszkalny w zespole kolejowym	pocz. XX	
79	Krokowa	Lisewo-Trzy Młyny			zespół młyna, domu młynarza i 2 budynków gospodarczych	pol. XIX	
80	Krokowa	Lisewo		3	budynek mieszkalny	1. ćw. XX	
81	Krokowa	Lisewo		11	budynek mieszkalny	1. ćw. XX	
82	Krokowa	Lubocino		10	dwór	pol. XIX	
83	Krokowa	Lętowice			budynek gospodarczy	kon. XIX	
84	Krokowa	Minkowice	Pucka	1	restauracja	pocz. XX	
85	Krokowa	Minkowice	Pucka	3	dom ze sklepem	pocz. XX	
86	Krokowa	Odargowo	Morska		kapliczka	pocz. XX	
87	Krokowa	Odargowo	Morska	20	d. szkoła ob. mieszkalny	pocz. XX	
88	Krokowa	Odargowo	Morska	36	chata w konstrukcji szkieletowej	XIX	
89	Krokowa	Odargowo	Wiejska	3	budynek mieszkalny	pocz. XX	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

3

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
90	Krokowa	Odargowo	Wiejska	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	
91	Krokowa	Odargowo	Wiejska	12	budynek mieszkalny	pocz. XX	
92	Krokowa	Odargowo	Leśna		Osada domów bliźniaczych	1908	
93	Krokowa	Parszkowo			zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	XIX, XX	1647
94	Krokowa	Parszkowo			dwór	XIX	1647
95	Krokowa	Parszkowo			park	XIX	1647
96	Krokowa	Parszkowo			budynek mieszkalny z częścią gospodarczą	pocz. XX	1647
97	Krokowa	Parszkowo			rzadcówka	pocz. XX	
98	Krokowa	Parszkowo			stajnia z wagą	pocz. XX	
99	Krokowa	Parszkowo			zespół domów folwarcznych	pocz. XX	
100	Krokowa	Parszkowo			ruina obory	XIX	
101	Krokowa	Prusewo			zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	XIX, XX	1105
102	Krokowa	Prusewo			pałac ob.. Hotel i restauracja 6 Debów	1.ćw. XX	1105
103	Krokowa	Prusewo			park	2.pot. XIX	1105
104	Krokowa	Prusewo			oficyna	1.ćw. XX	
105	Krokowa	Prusewo			powozownia	1.ćw. XX	
106	Krokowa	Prusewo			obora	1.ćw. XX	
107	Krokowa	Prusewo	Słoneczna	14	budynek mieszkalny	1 pot. XX w.	
108	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	
109	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	20	budynek mieszkalny	pocz. XX	
110	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	25, d. 20	budynek mieszkalny	pocz. XX	
111	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	26, d. 22	dwór	1876	1731
112	Krokowa	Ślawoszyño	Spacerowa	5	budynek mieszkalny	kon.XIX	
113	Krokowa	Ślawoszyño	Szkolna	14	budynek mieszkalny	pocz. XX	
114	Krokowa	Ślawoszyño	Szkolna	14	dwabudynki gospodarcze	pocz. XX	
115	Krokowa	Ślawoszyño	Krółka	2	budynek mieszkalny		
116	Krokowa	Ślawoszyño	F. Zaczka	1	budynek mieszkalny	1848 J.B.	
117	Krokowa	Ślawoszyño	Dębickiego		szkola	1.ćw. XX	
118	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	19	budynek mieszkalny	pocz. XX	
119	Krokowa	Ślawoszyño	Ceynowy	27	budynek mieszkalny	pocz. XX	
120	Krokowa	Ślawoszyño			kapliczka	XIX, 1947	
121	Krokowa	Śluchowo			park	XIX	
122	Krokowa	Śluchowo			brama parkowa	XIX	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

4

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
123	Krokowa	Sluchowo	Sloneczna		kapliczka	kon.XIX, 1945	
124	Krokowa	Sluchowo	Łąkowa	15	budynek mieszkalny	pocz. XX	
125	Krokowa	Sluchowo	pld strona szosy Krokowa- Choczewo		cmentarz d.ewangelicki (pow.0,32 ha)	XIX/XX	
126	Krokowa	Sluchowo	w lesie ,pld strona szosy Krokowa- Choczewo		cmentarz-pomnik poświęcony pamięci żołnierzy poległych w I wojnie światowej (pow. 0,07 ha)	1920 r.	
127	Krokowa	Sobieńczyce		1	szkoła	1891	
128	Krokowa	Sobieńczyce		4	budynek mieszkalny	1912	
129	Krokowa	Sobieńczyce		4	budynek gospodarczy	1912	
130	Krokowa	Sobieńczyce		6	budynek mieszkalny	pocz. XX	
131	Krokowa	Sobieńczyce		8	budynek mieszkalny	1936	
132	Krokowa	Sobieńczyce		9	budynek mieszkalny	pocz. XX	
133	Krokowa	Sobieńczyce		24	budynek mieszkalny	pocz. XX	
134	Krokowa	Sobieńczyce			kapliczka z sygnaturką	pocz. XX	
135	Krokowa	Sulicice			zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	pol.XIX, XX	1567
136	Krokowa	Sulicice			pałac	pol. XIX	1567
137	Krokowa	Sulicice			park	pol. XIX	1567
138	Krokowa	Sulicice			spichlerz	pol. XIX	1567
139	Krokowa	Sulicice			stajnia	pocz. XX	
140	Krokowa	Sulicice			obora	pocz. XX	
141	Krokowa	Swiecino			kapliczka	8.12.1945	
142	Krokowa	Swiecino			chlewnia ob.świetlica z kaplicą	kon. XIX,XXI	
143	Krokowa	Swiecino		1	szkoła ob. mieszkalny	1.cw. XX	
144	Krokowa	Swiecino		4	budynek mieszkalny	pocz. XX	
145	Krokowa	Swiecino		25	Młyn Robakowski	kon. XIX	1804
146	Krokowa	Tylowo		8	budynek mieszkalny	pocz. XX	
147	Krokowa	Tylowo		20	dwór	kon. XIX	
148	Krokowa	Tylowo		20	park	kon. XIX	
149	Krokowa	Tylowo			plebania	kon. XIX	
150	Krokowa	Tylowo			cmentarz rzymskokatolicki	pol. XIX	
151	Krokowa	Tylowo	w lesie na pld od Lubocina		cmentarz d.ewangelicki (pow. 0,08 ha)	pol. XIX	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

5

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
152	Krokowa	Wierzchucino			cmentarz ewangelicki	XIX	
153	Krokowa	Wierzchucino			pomnik poległych w I wojnie	1920	
154	Krokowa	Wierzchucino		18	kościół par. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	1935	
155	Krokowa	Wierzchucino			kościół ewang. ob. centrum kultury	kon. XIX	993
156	Krokowa	Wierzchucino			brama ceglana	kon. XIX	
157	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	zespół dworsko-parkowy	pocz. XX	
158	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	dwór	pocz. XX	
159	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	park	pocz. XX	
160	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	obora	pocz. XX	
161	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	chlewnia	pocz. XX	
162	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	mleczarnia	pocz. XX	
163	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	kuźnia	pocz. XX	
164	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	spichlerz	pocz. XX	
165	Krokowa	Wierzchucino	Prusewska	5	stodoła	pocz. XX	
166	Krokowa	Wierzchucino	Św. Antoniego		Kapliczka	pocz. XX	
167	Krokowa	Wierzchucino	Św. Antoniego	5	budynek gospodarczy	pocz. XX	
168	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	1	d. dom celników ob.mieszkalny	1.ćw. XX	
169	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	20	budynek mieszkalny	pocz. XX	
170	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	42	d. poczta ob. budynek mieszkalny	pocz. XX	
171	Krokowa	Wierzchucino	A. Abrahama	26	budynek mieszkalny	pocz. XX	
172	Krokowa	Wierzchucino	Leśna	24-30	zespół budynków mieszkalnych ob.przychodnia i budynki mieszkalne	1.ćw. XX	
173	Krokowa	Wierzchucino	Młyńska		d. młyn ob. restauracja	pocz. XX	
174	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii		kapliczka	pocz. XX	
175	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	10	budynek gospodarczy	pocz. XX	
176	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	
177	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	14	budynek mieszkalny	pocz. XX	
178	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	1	budynek mieszkalny	pocz. XX	
179	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	6	budynek mieszkalny	pocz. XX	
180	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	13	budynek mieszkalny z restauracją	pocz. XX	
181	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	16	budynek gospodarczy	pocz. XX	
182	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	18	budynek mieszkalny	pocz. XX	
183	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	20	szkoła	1.ćw. XX	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

6

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
184	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	22	szkoła	1.ćw. XX	
185	Krokowa	Wierzchucino	Szkolna	22	budynek gospodarczy przy szkole	1.ćw. XX	
186	Krokowa	Zarnowiec		43	zespół d.klasztoru cysterek ob. benedyktynek	XIV, XVI, XIX	146
187	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	kościół par. p.w. Zwiastowania Pana	XIV, XVI, XIX	146
188	Krokowa	Zarnowiec		43	klasztor cysterek ob. benedyktynek	XIV, XVI, XIX	146
189	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	park-ogród klasztorny	XIX	146
190	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	cmientarz przykościelny	XIV, 1873	146
191	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	mur cmientarny z bramami	kon. XIX	146
192	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	d. dom opata ob. plebania	XIV, XVI, XIX	146
193	Krokowa	Zarnowiec	Klasztorna	3	mur przy plebanii	XVII	146
194	Krokowa	Zarnowiec			zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	kon. XIX,XXI	1103
195	Krokowa	Zarnowiec			dwór	kon. XIX	1103
196	Krokowa	Zarnowiec			spichlerz	kon. XIX	1103
197	Krokowa	Zarnowiec			magazyn	kon. XIX	1103
198	Krokowa	Zarnowiec			stodola dwuczęściowa, drewniana	kon. XIX	1103
199	Krokowa	Zarnowiec			obora I	kon. XIX	1103
200	Krokowa	Zarnowiec			obora II	kon. XIX	1103
201	Krokowa	Zarnowiec			gorzelnia	pocz. XX	1103
202	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	5	budynek mieszkalny	pocz. XX	
203	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	7	budynek mieszkalny	pocz. XX	
204	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	10	budynek mieszkalny	pocz. XX	
205	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	11	budynek mieszkalny	pocz. XX	
206	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	12	budynek mieszkalny	pocz. XX	
207	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	21	budynek mieszkalny	pocz. XX	
208	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	26	budynek mieszkalny	pocz. XX	
209	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	30	budynek mieszkalny	pocz. XX	
210	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	31	budynek mieszkalny	pocz. XX	
211	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	33	budynek mieszkalny	pocz. XX	
212	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	37	budynek mieszkalny	pocz. XX	
213	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	39	budynek mieszkalny	pocz. XX	
214	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	49	budynek mieszkalny	XIX	974
215	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	59	budynek mieszkalny	pocz. XX	
216	Krokowa	Zarnowiec	Lipowa	61	szkoła	1909	

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

7

gmina KROKOWA

WOJEWÓDZKA EWIDENCJA ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA Załącznik nr 3 do Programu Opieki nad Zabytkami
POMORSKIEGO dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Daty	Nr rej. woj. Pomorskiego
217	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	61	szkoła, budynek gospodarczy	1909	
218	Krokowa	Krokowa- Żarnowiec- Wierzchucino			Dwie aleje w ciągu przyrodznej alei lipowo-dębowo-klonowej wzdłuż historycznego traktu Krokowa - Żarnowiec - Wierzchucino (ob. droga wojewódzka 213), tj.: 1. aleja lipowo-dębowo-klonowa na odcinku pomiędzy miejscowościami Goszczyno (skrzyżowanie) i Żarnowiec; 2. aleja lipowo-klonowa w odcinku od skrzyżowania obecnej drogi wojewódzkiej nr 213 z Aleją Św. Anny w Żarnowcu w kierunku Wierzchucina, do zachodniej granicy działki nr 527 (obręb Żarnowiec) wraz z jej relikami w postaci pojedynczych okazów starodrzewu przy ul. Lipowej we wschodniej części Żarnowca, wraz z terenem, na którym te aleje są usytuowane, tj. działkami o nr ewid.: 166, 163, 121, 134, 57 i częścią dz. nr 169 (wszystkie działki w obrębie Goszczyno, działkami nr: 293, 292/5 obie działki obr. Odargowo oraz dz. nr: 2062, 530, 516, 527 i częściami działek nr: 783, 784, 631 wszystkie działki w obrębie Żarnowiec, w granicach określonych w załączniku graficznym do tej decyzji.	3 ćw. XIX w.	1993

źródło WUOZ

stan na dzień: 25.07.21 r.

8

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Załącznik nr 4 do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Krokowa na lata 2024 – 2027
stan na 2015 r.

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP; NR ST.
1	Białogóra	Krokowa	1	skarb monet	okres wpływów rzymskich	
2	Brzyno	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
3	Brzyno	Krokowa	2	osada	okres wędrówek ludów	
4	Brzyno	Krokowa	3	śląd osadnictwa	neolit	
5	Brzyno	Krokowa	4	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	
6	Brzyno	Krokowa	5	grodzisko	wczesne średniowiecze	
7	Brzyno	Krokowa	6	śląd osadnictwa; ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze	
8	Brzyno	Krokowa	7	znalezisko luźne; znalezisko luźne	wczesne średniowiecze	
9	Brzyno	Krokowa	8	osada; osada; ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich; średniowiecze; okres nowożytny	
10	Brzyno	Krokowa	9	cmentarzysko kurhanowe	epoka brązu	
11	Brzyno	Krokowa	10	znalezisko luźne	epoka nieokreślona	
12	Brzyno	Krokowa	11	znalezisko luźne	epoka nieokreślona	
13	Brzyno	Krokowa	12	cmentarzysko; cmentarzysko; cmentarzysko; cmentarzysko; cmentarzysko; cmentarzysko; osada	młodszy okres przedrzymski; okres wpływów rzymskich; młodszy okres przedrzymski; okres wpływów rzymskich; okres wędrówek ludów; epoka brązu; IV-V okres epoki brązu	
14	Brzyno		13	osada otwarta		4-39 brak karty AZP
15	Goszczyno	Krokowa	1	znalezisko luźne	neolit	
16	Goszczyno	Krokowa	2	osada	wczesne średniowiecze	
17	Lisewo	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesny i środkowy okres lateński	4-38;23;
18	Lisewo	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	4-38;24;
19	Lubkowo	Krokowa	1	osada; osada; ślad osadnictwa	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze	

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
20	Lubkowo	Krokowa	2	osada; osada; ślad osadnictwa; ślad osadnictwa; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny; Hallstatt C-D	
21	Lubkowo	Krokowa	3	ślad osadnictwa; osada; ślad osadnictwa; ślad osadnictwa; osada	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny; Hallstatt C-D	
22	Lubkowo	Krokowa	4	ślad osadnictwa; osada; ślad osadnictwa; ślad osadnictwa	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
23	Lubkowo	Krokowa	5	osada; osada; osada; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
24	Lubkowo	Krokowa	6	osada; cmentarzysko; ślad osadnictwa; ślad osadnictwa	neolit; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; średniowiecze	
25	Lubkowo	Krokowa	7	osada; osada; osada; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
26	Lubkowo	Krokowa	8	osada; osada; osada; cmentarzysko; osada; osada; osada	neolit; v okres epoki brązu; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
27	Lubkowo	Krokowa	9	ślad osadnictwa; ślad osadnictwa; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; okres nowożytny	
28	Lubkowo	Krokowa	10	ślad osadnictwa; ślad osadnictwa	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza	
29	Lubkowo	Krokowa	11	ślad osadnictwa; cmentarzysko; osada; osada; osada	neolit; okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
30	Lubkowo	Krokowa	12	ślad osadnictwa; ślad osadnictwa	epoka kamienia; średniowiecze	
31	Lubkowo	Krokowa	13	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	
32	Lubkowo	Krokowa	14	osada; osada; osada; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
33	Lubkowo	Krokowa	15	ślad osadnictwa; osada; ślad osadnictwa	neolit; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich	
34	Lubkowo	Krokowa	16	ślad osadnictwa; ślad osadnictwa; osada; osada;	okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny; -	

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
35	Lubkowo	Krokowa	17	osada; osada; osada	wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
36	Lubkowo	Krokowa	18	wieś; osada	średniowiecze; okres nowożytny	
37	Lubkowo	Krokowa	19	śląd osadnictwa; ślad osadnictwa; osada; osada; osada	epoka kamienia; okres wpływów rzymskich; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
38	Lubkowo	Krokowa	20	osada; osada; osada; osada; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; średniowiecze; okres nowożytny	
39	Lubkowo	Krokowa	21	śląd osadnictwa; osada; osada; osada	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; okres nowożytny	
40	Lubkowo	Krokowa	22	osada; osada; osada; osada	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; okres nowożytny	
41	Lubkowo	Krokowa	23	osada?	wczesne średniowiecze	
42	Lubocino	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
43	Lubocino	Krokowa	2	śląd osadnictwa	późne średniowiecze	4-39;
44	Lubocino	Krokowa	3	śląd osadnictwa	epoka brązu/wczesna epoka żelaza	4-39;
45	Lubocino	Krokowa	4	śląd osadnictwa; ślad osadnictwa	neolit/starsza epoka brązu?; późne średniowiecze	4-39;
46	Łętowice	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
47	Łętowice	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesny i środkowy okres laterański	
48	Łętowice	Krokowa	3	cmentarzysko kurhanowe	wczesne średniowiecze	
49	Łętowice	Krokowa		cmentarzysko płaskie		2-39 brak karty AZP
50	Karlikowo	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
51	Karlikowo	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
52	Karlikowo	Krokowa	3	cmentarzysko płaskie	okres późnolaterński	
53	Karlikowo	Krokowa	4	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza	3-39;

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
54	Karlikowo	Krokowa	5	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	późne średniowiecze	3-39;
55	Kartoszyno	Krokowa	1	cmentarzysko kurhanowe; osada; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
56	Kartoszyno	Krokowa	2	osada; śląd osadnictwa; osada; osada	wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
57	Kartoszyno	Krokowa	3	śląd osadnictwa; osada; punkt osadniczy; punkt osadniczy	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny	
58	Kartoszyno	Krokowa	4	osada	-	
59	Kartoszyno	Krokowa	5	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza; średniowiecze	
60	Kartoszyno	Krokowa	6	śląd osadnictwa; osada; osada; punkt osadniczy; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa;	neolit; wczesna epoka żelaza; średniowiecze; okres nowożytny; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze;	
61	Kartoszyno	Krokowa	7	cmentarzysko?; osada; osada; osada; osada	Hallstatt D/wczesny i środkowy okres lateński; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze;	
62	Kartoszyno	Krokowa	8	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze	
63	Kartoszyno	Krokowa	9	śląd osadnictwa; osada; osada; punkt osadniczy	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny	
64	Kartoszyno	Krokowa	10	śląd osadnictwa; osada; osada; osada; śląd osadnictwa; stanowiska nie stwierdzono	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; średniowiecze; nie stwierdzono	
65	Kartoszyno	Krokowa	11	śląd osadnictwa; osada; osada; śląd osadnictwa	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny	
66	Kartoszyno	Krokowa	12	obozowisko; osada; cmentarzysko; punkt osadniczy; punkt osadniczy; śląd osadnictwa	neolit; III-IV okres epoki brązu; V okres epoki brązu; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
67	Kartoszyno	Krokowa	13	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza	
68	Kartoszyno	Krokowa	14	osada; osada; śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza; okres wpływów rzymskich; okres nowożytny	
69	Kartoszyno	Krokowa	15	śląd osadnictwa; osada; śląd osadnictwa; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; okres nowożytny; wczesne średniowiecze	

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
70	Kartoszyno	Krokowa	16	obozowisko; osada; osada; osada; osada; osada; ślad osadnictwa; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny; III-IV okres epoki brązu; III-V okres epoki brązu; okres nowożytny; wczesny i środkowy okres lateński	
71	Kartoszyno	Krokowa	17	ślad osadnictwa; osada; osada; osada; osada	neolit; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
72	Kartoszyno	Krokowa	18	ślad osadnictwa; osada; ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; średniowiecze	
73	Kartoszyno	Krokowa	19	ślad osadnictwa; ślad osadnictwa	neolit; wczesne średniowiecze	
74	Kartoszyno	Krokowa	20	ślad osadnictwa; osada?; ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; okres nowożytny	
75	Kartoszyno	Krokowa	21	ślad osadnictwa; osada?; osada?; osada?; ślad osadnictwa	epoka kamienia; wczesna epoka żelaza; wczesne średniowiecze; średniowiecze; okres nowożytny	
76	Kartoszyno	Krokowa	22	cmentarzysko?	epoka brązu	
77	Kłanino	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt D	
78	Kłanino	Krokowa	2	znalezisko luźne	i okres epoki brązu	
79	Kłanino	Krokowa	3	skarb	okres wpływów rzymskich	
80	Kłanino	Krokowa	4	osada	średniowiecze	
81	Krokowa	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt C	
82	Krokowa	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
83	Krokowa	Krokowa	3	znalezisko luźne	Hallstatt	
84	Krokowa	Krokowa	4	znalezisko luźne	neolit	
85	Krokowa	Krokowa	5	cmentarzysko	epoka nieokreślona	
86	Krokowa	Krokowa	6	cmentarzysko	okres lateński	
87	Minkowice	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt D	

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
88	Minkowice	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych; cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt; wczesny i środkowy okres lateński	
89	Minkowice	Krokowa	3	cmentarzysko?; osada otwarta?	okres późnolateński; okres wpływów rzymskich	
90	Minkowice	Krokowa	4	znalezisko luźne; znalezisko luźne	okres późnolateński; późne średniowiecze	
91	Minkowice	Krokowa	5	osada?; osada?; osada?; osada?	neolit; okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; późne średniowiecze	
92	Minkowice	Krokowa		cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	ST.2, 2-39 brak karty AZP
93	Minkowice	Krokowa		cmentarzysko płaskie	okres późnolateński	2-39 brak karty AZP
94	Parszkowo	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
95	Parszkowo	Krokowa	2	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	neolit; średniowiecze	
96	Parszkowo	Krokowa	3	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	neolit; wczesne średniowiecze	
97	Parszkowo	Krokowa	4	obozowisko; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	mezolit; neolit; okres wpływów rzymskich; wczesne średniowiecze; średniowiecze	2-40;27;
98	Parszkowo	Krokowa	5	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	neolit; wczesna epoka brązu; wczesne średniowiecze; średniowiecze	3-40;1;
99	Parszkowo	Krokowa	6	obozowisko	mezolit	
100	Parszkowo	Krokowa	7	śląd osadnictwa; śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze; średniowiecze	3-40;3
101	Parszkowo	Krokowa	8	obozowisko	mezolit	
102	Parszkowo	Krokowa	9	śląd osadnictwa	mezolit	
103	Połchówko	Krokowa	1	cmentarzysko kurhanowe	wczesne średniowiecze	
104	Połchówko	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesny i środkowy okres lateński	
105	Połchówko	Krokowa	3	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
106	Połchówko	Krokowa	4	znalezisko luźne?	wczesna epoka żelaza	
107	Połchówko	Krokowa	5	cmentarzysko kurhanowe	okres wpływów rzymskich	3-40;
108	Połchówko	Krokowa	6	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza	3-40;

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
109	Połchówko	Krokowa	7	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	3-40;
110	Połchówko	Krokowa	8	ślad osadnictwa	późne średniowiecze	3-40;
111	Prusewo	Krokowa	1	cmentarzysko kurhanowe	I okres epoki brązu	
112	Prusewo	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
113	Sławoszyno	Krokowa	1	znalezisko luźne	neolit	
114	Sławoszyno	Krokowa	2	osada; osada	neolit; wczesne średniowiecze	
115	Słuchowo	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt C	
116	Słuchowo	Krokowa	2	cmentarzysko?	kultura grobów kloszowych	
117	Słuchowo	Krokowa	3	znalezisko luźne	wczesna epoka żelaza	
118	Sobieńczyce	Krokowa	1	skarb?	I-II okres epoki brązu	
119	Sobieńczyce	Krokowa	2	znalezisko luźne	epoka brązu	
120	Sobieńczyce	Krokowa		grodzisko	wczesne średniowiecze	3-39 brak karty AZP
121	Sulicice	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesny i środkowy okres laterński	
122	Śwecino	Krokowa	1	ryty naskalne	okres nowożytny	
123	Śwecino	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
124	Tyłowo	Krokowa	1	grodzisko wyżenne	wczesne średniowiecze	4-39;1
125	Tyłowo	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt D	
126	Tyłowo	Krokowa	3	znalezisko luźne?	wczesne średniowiecze	
127	Tyłowo	Krokowa	4	cmentarzysko	Hallstatt D	
128	Tyłowo	Krokowa	5	znalezisko luźne?; znalezisko luźne?	późne średniowiecze; okres nowożytny	
129	Tyłowo	Krokowa	6	cmentarzysko	Hallstatt C	
130	Tyłowo	Krokowa	7	znalezisko luźne?	epoka brązu/wczesna epoka żelaza	
131	Tyłowo	Krokowa	8	znalezisko luźne?	średniowiecze	
132	Tyłowo	Krokowa	9	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
133	Tyłowo	Krokowa	10	cmentarzysko grobów skrzynkowych	IV-V okres epoki brązu	
134	Tyłowo	Krokowa	11	cmentarzysko	epoka nieokreślona	

Lista stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa pomorskiego znajdujących się w Gminie Krokowa

Lp	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	NR STAN.	RODZAJ STANOWISKA	CHRONOLOGIA	NR OB. AZP: NR ST.
135	Tyłowo	Krokowa	12	cmentarzysko?	IV-V okres epoki brązu	
136	Tyłowo	Krokowa	13	śląd osadnictwa	epoka kamienia?	4-39;
137	Tyłowo	Krokowa		cmentarzysko płaskie		4-39 brak karty AZP
138	Tyłowo	Krokowa		grodzisko wyżynne		4-39 brak karty AZP
139	Wierzchucino	Krokowa	1	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
140	Wierzchucino	Krokowa	2	cmentarzysko płaskie	Hallstatt D	
141	Wierzchucino	Krokowa	3	cmentarzysko	młodszy okres przedrzymski	
142	Wierzchucino	Krokowa	4	znalezisko luźne	neolit	
143	Wierzchucino	Krokowa	5	cmentarzysko	Hallstatt D	
144	Wierzchucino	Krokowa	6	cmentarzysko	starszy okres przedrzymski	
145	Wierzchucino	Krokowa	7	cmentarzysko grobów skrzynkowych	-	
146	Wierzchucino	Krokowa	8	osada?	późne średniowiecze	
147	Wierzchucino	Krokowa	9	znalezisko luźne	neolit	
148	Wierzchucino	Krokowa	10	cmentarzysko	Hallstatt D	
149	Żarnowiec	Krokowa	1	grodzisko; cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesne średniowiecze; wczesna epoka żelaza	
150	Żarnowiec	Krokowa	2	cmentarzysko grobów skrzynkowych	wczesna epoka żelaza	
151	Żarnowiec	Krokowa	3	cmentarzysko kurhanowe	epoka nieokreślona	
152	Żarnowiec	Krokowa	4	cmentarzysko grobów skrzynkowych	Hallstatt D/wczesny i środkowy okres lateński	
153	Żarnowiec	Krokowa	5	skarb?	Hallstatt D	
154	Żarnowiec	Krokowa	6	osada	wczesna epoka żelaza	

Załącznik nr 5 do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Krokowa

Ustalenia obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krokowa (stan na lipiec 2023 roku) dotyczące ochrony zabytków:

1. Uchwała nr 45/V/99 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 lutego 1999r. w sprawie uchwalenia mpzp dla obszaru działek geodezyjnych Nr 20/3, 20/8, 21/3 - 21/7,21/9 – 21/14 i 22/2. w miejscowości Sławoszynko obręb Sławoszyno, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

2. Uchwała nr 178/XXVII/2000 Rady Gminy Krokowa z dnia 20 grudnia 2000r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Białogóra.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekty zabytkowe na obszarze planu	brak ustaleń

3. Uchwała nr 199/XXXII/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 maja 2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na trasie przebiegu przez teren Gminy Krokowa gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną – węzeł Wiczlino- ŻEG Żarnowiec

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

4. Uchwała nr 228/XXXVI/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 października 2001r. w sprawie zmiany treści uchwały nr 199/XXXII/2001 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 maja 2001r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na trasie przebiegu przez teren Gminy Krokowa gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną – zasilanie rejonu nadmorskiego.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

5. Uchwała nr 261/XLI/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Parszczyce obejmującego dz. nr 24/16.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	w przypadku natrafienia na obiekty archeologiczne podczas eksploatacji kruszywa, należy fakt ten niezwłocznie zgłosić

	do Muzeum Archeologicznego w Gdańsku

6. Uchwała nr 294/XLVIII/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów geodezyjnego Kartoszyno .

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

7. Uchwała nr 298/XLVIII/2002 Rady Gminy Krokowa z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Parszczyce obejmującego dz. nr 24/12 i cz. dz.nr 24/22.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	w przypadku natrafienia na obiekty archeologiczne podczas eksploatacji kruszywa, należy fakt ten niezwłocznie zgłosić do Muzeum Archeologicznego w Gdańsku

8. Uchwała nr XI/144/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Kłanino obejmującego dz. nr 49/4, 49/5 i 55/8 oraz cz. dz. nr 37/7 – obręb Parszkowo – Kłanino.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	• zamierzenia inwestycyjny realizowane na obszarze planu należy zaopiniować u właściwego konserwatora zabytków; • architektura obiektów realizowanych na obszarze planu winna w sposób twórczy kontynuować tradycję budowlaną wsi Kłanino oraz regionu pasa nadmorskiego; • nie występują obiekty chronione w GEZ.

9. Uchwała nr XI/146/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego działki nr 1825-1874 i 1896.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	• zamierzenia inwestycyjny realizowane na obszarze planu należy zaopiniować u właściwego konserwatora zabytków; • architektura obiektów realizowanych na obszarze planu winna w sposób twórczy kontynuować tradycję budowlaną wsi Żarnowiec oraz regionu pasa

	nadmorskiego; • obowiązuje przyjęcie dwóch powtarzalnych projektów dla całego zespołu zabudowy, po jednym dla zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej i dla zabudowy mieszkaniowej bliźniaczej, z zastosowaniem różnych wariantów wykończenia elewacji; • nie występują obiekty chronione w GEZ.

10. Uchwała nr XI/147/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 października 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tyłowo obejmującego dz. nr 59/1.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	w przypadku natrafienia na obiekty archeologiczne podczas eksploatacji kruszywa, należy fakt ten niezwłocznie zgłosić do Muzeum Archeologicznego w Gdańsku

11. Uchwała nr XIII/177/2003 Rady Gminy Krokowa z dnia 19 grudnia 2003r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Krokowa obejmującego dz. nr 7/27.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	• zamierzenia inwestycyjny realizowane na obszarze planu należy zaopiniować u właściwego konserwatora zabytków; • architektura obiektów realizowanych na obszarze planu winna w sposób twórczy kontynuować tradycję budowlaną wsi Krokowa oraz regionu pasa nadmorskiego; • obszar obejmuje się zintegrowaną działalnością inwestycyjną, w zakresie której należy wykonać podział geodezyjny działki oraz opracować powtarzalne projekty dla całego zespołu zabudowy, z zastosowaniem różnych wariantów wykończenia elewacji; • nie występują obiekty chronione w GEZ.

12. Uchwała nr XIV/181/2004 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2004r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego dz. nr 628/1-628/9, 627/1, 627/2, 623-626, 1875, 1876 i cz. dz. 622.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	zamierzenia inwestycyjny realizowane na terenach o symbolach 1MN/U, 2MN/U i 3MN/U należy zaopiniować u właściwego konserwatora zabytków; Architektura obiektów realizowanych na obszarze planu winna w sposób twórczy kontynuować tradycję budowlaną wsi Żarnowiec oraz regionu pasa nadmorskiego; nie występują obiekty chronione w GEZ.

13. Uchwała nr XIV/182/2004 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2004r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec obejmującego dz. nr 1885-1895, 729/1-729/5 i cz. dz. 1878.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

14. Uchwała nr XXVII/266/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 lutego 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Wierzchucino Wybudowanie II.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony stanowiska archeologicznego oznaczona na rysunku planu jako A1, A2, A3	zgodnie z przepisami odrębnymi

15. Uchwała nr XXIX/281/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor A.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Teren historycznego układu przestrzennego wsi Dębki (historyczne podziały parcelacyjne, historyczne przebiegi dróg, historyczny sposób zagospodarowania terenów)	obowiązuje zachowanie lokalnych tradycji parcelacyjnych określonych poprzez ustalenia zasad parcelacji; obowiązuje zachowanie lokalnych tradycji zagospodarowania terenu i nawiązanie w zagospodarowaniu terenu do historycznej tradycji Dębek jako wsi rybackiej.

16. Uchwała nr XXIX/282/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor C.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

17. Uchwała nr XXIX/283/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor D.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

18. Uchwała nr XXIX/284/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 marca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Stacji Uzdatniania Wody w Minkowicach w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Krajobraz kulturowy: jako element przedpola zespołu pałacowo-parkowego w Krokowej, jako fragmentu rozłogu pól wsi Minkowice	zgodnie z ustaleniami szczegółowymi

19. Uchwała nr XXXIV/324/2005 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 czerwca 2005r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dębki sektor B.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Teren historycznego układu przestrzennego wsi Dębki (historyczne podziały parcelacyjne, historyczne przebiegi dróg, historyczny sposób zagospodarowania terenów, obiekty o walorach kulturowych)	• obowiązuje zachowanie lokalnych tradycji parcelacyjnych określonych poprzez ustalenia zasad parcelacji; • obowiązuje zachowanie lokalnych tradycji zagospodarowania terenu i nawiązanie w zagospodarowaniu terenu do historycznej tradycji Dębek jako wsi rybackiej.

20. Uchwała nr XLIII/414/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Parszczyce (cz. B).

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa nadzoru konserwatorsko-archeologicznego	• wszelkie działania inwestycyjne w tym terenie winny być objęte badaniami w formie nadzoru archeologicznego, inwestor we własnym zakresie zapewnia archeologa który przeprowadza badania archeologiczne i wykona dokumentację archeologiczno-konserwatorską; • na prace archeologiczne należy uzyskać decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego

	Konserwatora Zabytków.

21. Uchwała nr XLIII/415/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Goszczyno Wybudowanie.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej historycznego ruralistycznego układu przestrzennego	• zachowanie i adaptację historycznego układu przestrzennego zespołu tzw. „poniatówek”; • zachowanie czytelności granic historycznej zabudowy zespołu „poniatówek”; • kontynuację tradycji budowlanych miejscowości i regionu w kształtowaniu zabudowy; • zaleca się usunięcie elementów dysharmonijnych zagospodarowania; • realizację nowej zabudowy, rozbioru obiektów oraz modernizację, przebudowy, rozbudowy wymagającą uzgodnienia z właściwym terenowo i przedmiotowo konserwatorem zabytków.

22. Uchwała nr XLIII/416/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Wierzcucino Wybudowanie I.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują: obiekty wpisane do rejestru zabytków

23. Uchwała nr XLII/77/2007 Rady Gminy Krokowa z dnia 19 października 2007r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Odargowo.

Obiekt	• Zasady ochrony
Strefy ochrony konserwatorskiej zespołu ruralistycznego wsi Odargowo	• obowiązuje ochrona zieleni historycznej, w tym zadrzewień wzdłuż dróg oraz zieleni wysokiej związanej z historycznymi siedliskami; • obowiązuje ochrona historycznych nawierzchni komunikacyjnych oraz elementów małej architektury, w tym ogrodzeń; • obowiązuje zachowanie układu komunikacyjnego i historycznego planu wsi; • obowiązuje zachowanie historycznego

	przebiegu podziału własności; • obowiązuje zachowanie czytelności podziału niwy siedliskowej na poszczególne strefy, w tym: zabudowy, ogrodów, roli uprawnej;• obowiązuje zachowanie czytelności granic historycznej zwartej zabudowy wiejskiej;• obowiązuje konserwacja i adaptacja historycznej struktury zabytkowej;• obowiązuje usunięcie lub restylizacja lub rekompozycja elementów; dysharmonijnych zagospodarowania• obowiązuje kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie;• obowiązują trzy typy kształtowania zabudowy mieszkaniowej, nawiązujące do charakterystycznych typów występujących na obszarze miejscowości Odargowo tj.: ○ typ 1 - budynek szerokofrontowy, niski z wysokim dwuspadowym dachem,○ typ 2 - budynek szerokofrontowy z dachem półpłaskim,○ typ 3 - budynek szerokofrontowy z wystawą lub ryzalitem,○ dla typu 1 - budynek szerokofrontowy, niski z wysokim dwuspadowym dachem, dla którego obowiązują następujące formy kształtowania zabudowy: - proporcje rzutu: 1-1,5 do 1-2,- geometria dachu, przy kształcie dachu dwuspadowym, kąt nachylenia połaci dachowych 40-45 stopni i szczytach szalowanych,- dopuszcza się asymetrię w elewacji wejściowej,- wykończenie elewacji: tynki oraz okładziny drewniane,- kolorystyka elewacji odcienie jasnych beżów, szarości i złamanej bieli, elementy drewniane w odcieniach brązów, szarości i czerni,- dachy: pokrycia ceramiczne - dachówka, pokrycia imitujące dachówkę (fakturą i kolorem), papa, pokrycia tradycyjne: tupek,

	trzcina, słoma itp., - kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub czerni i szarości,- dopuszcza się podmurówkę przy użyciu materiałów wykończenia takich jak: kamień lub materiały jak dla elewacji; ○ dla typu 2 - budynek szerokofrontowy z dachem półpłaskim, dla którego obowiązują następujące formy kształtowania zabudowy: - proporcje rzutu: 1-1,5 do 1-2,- geometria dachu, przy kształcie dachu dwuspadowym, kąt nachylenia połaci dachowych 20-25°,- ścianka kolankowa, o wysokości maksymalnie 2,20 m z możliwością doświetlenia,- symetria w elewacji wejściowej- gzyms oddzielający poszczególne kondygnacje,- dopuszcza się wystawę w formie ryzalitu,- wykończenie elewacji cegła licowa, lub okładziny ceramiczne klinkierowe lub tynki,- kolorystyka elewacji odcienie naturalnej ceramiki budowlanej;- dachy: papa, lub inne pokrycia imitujące papę (fakturą i kolorem);- kolorystyki dachów: czerni lub szarości,- dopuszcza się podmurówkę do wysokości 0,5 m przy użyciu materiałów wykończenia takich jak kamień lub materiały jak dla elewacji; ○ dla typu 3 - budynek szerokofrontowy z wystawą lub ryzalitem, dla którego obowiązują następujące formy kształtowania zabudowy: - proporcje rzutu: 1-1 do 1-1,5,- geometria dachu, przy kształcie dachu dwuspadowym, z dopuszczeniem naczółków kąt nachylenia połaci dachowych 40-45°,- symetria w elewacji wejściowej,- wykończenie elewacji: tynki lub cegła licowa,

	- kolorystyka elewacji odcienie jasnych beżów, szarości i złamanej bieli, - dachy: pokrycia ceramiczne - dachówka, pokrycia imitujące dachówkę (fakturą i kolorem), - kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub czerni i szarości, - brak podmurówki.
Obiekty zabytkowe WEZ: 1) kapliczka znajdujący się na działce nr 178; 2) dom mieszkalny o adresie Odargowo 4; 3) dom mieszkalny o adresie Odargowo 6; 4) dom mieszkalno-gospodarczy, znajdujący się na działce nr 230/1, o adresie Odargowo 32; 5) szkoła z budynkiem gospodarczym, znajdujący się na działce nr 186; 6) dom mieszkalny o adresie Odargowo 11; 7) dom mieszkalny znajdujący się na działce nr 178, o adresie Odargowo 10; 8) dom mieszkalny, znajdujący się na działce nr 161, o adresie Odargowo 14; 9) stodoła, znajdujący się na działce nr 161, o adresie Odargowo 14; 10) dom mieszkalny, znajdujący się na działce nr 179, o adresie Odargowo 15; 11) budynek gospodarczy-punkt unasiennienia, znajdujący się na działce nr 181/6	• obowiązuje ochrona w zakresie historycznych cech: bryły, kształtu dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu architektonicznego (w tym wielkości i kształtu okien oraz podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych; • wszelkie działania dotyczące chronionych elementów zabytkowej zabudowy wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi; • rozbiórkę obiektów o wartościach historycznych dopuszcza się w przypadkach stwierdzenia w drodze orzeczenia technicznego przez osobę uprawnioną, stanu technicznego zagrażającego zdrowiu lub mieniu ludzi, po wykonaniu inwentaryzacji architektonicznej obiektu.
Dawny folwark, historyczny zespół zabudowy	• obowiązuje ochrona w zakresie historycznych cech: rozplanowania zespołu zabudowy, form zabudowy w zakresie jak ustalony ww dla obiektów zabytkowych w ewidencji WKZ oraz historycznej kompozycji zieleni oraz elementów małej architektury, historycznych pokryć posadzek ścieżek i placów; • wszelkie działania dotyczące chronionych cech zabytkowej zabudowy wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi; • zachowanie lokalizacji obiektów na działce względem ulicy; • zachowanie układu budynków i zieleni z uwzględnieniem linii zabudowy; • zachowanie historycznych obiektów małej architektury;

	• zachowanie wysokości zabudowy, kształtu dachów i zwieńczenia budynków; • zachowanie zasad podziału własnościowego; • dopuszcza się rozbudowę, przebudowę i remonty oraz rozbiórkę budynków o złym stanie technicznym pod warunkiem usytuowania nowej zabudowy w miejscu wyburzonego obiektu i zastosowaniem materiałów nawiązujących do poprzedniego budynku.
Obszar planu	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

24. Uchwała nr XV/158/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla trasy gazociągu wysokiego ciśnienia wraz ze strefą ochronną - zasilanie rejonu nadmorskiego obejmującego działki nr 8/7, 73/1 - obręb Tyłowo; 41 - obręb Karlikowo; 179, 171, 33/41, 33/43 - obręb Świecino; 56/14, 93 - obręb Połchówko w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	na prowadzenie prac na terenie objętym ochroną archeologiczną archeolog musi uzyskać pozwolenie Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku

25. Uchwała nr XV/160/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Lubkowo, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekty o wartościach historyczno-kulturowych, oznaczone na rysunku planu	• ochronie podlegają gabaryty, wysokość, historyczna forma bryły, historyczny kształt dachu, dyspozycja ścian, historyczne i regionalne formy architektoniczne i detal w tym podziałów stolarki okiennej, historycznych materiałów budowlanych oraz kolorystyki. Obowiązuje kontynuacja historycznych zasad kształtowania zabudowy charakterystycznej dla obszaru. Wszelkie zmiany w tych obiektach wymagają uzgodnienia z właściwym Konserwatorem Zabytków; • dopuszcza się zmiany związane z przystosowaniem obiektów do współczesnych wymogów technicznych i

	funkcjonalnych; rozbiórka jest dopuszczona wyłącznie w przypadku złego stanu technicznego obiektu zagrażającego zdrowiu i mieniu ludzi, stwierdzonego na podstawie ekspertyzy o stanie technicznym tego obiektu wykonanej przez osobę uprawnioną. Rozbiórka wymaga uzgodnienia z właściwym terenowo Konserwatorem Zabytków. Przed rozbiórką należy wykonać inwentaryzację obiektu (dokumentację pomiarową i fotograficzną). Wskazana jest budowa analogicznego obiektu w miejscu rozebranego w oparciu o wykonaną dokumentację pomiarową i fotograficzną; działania inwestycyjne na obiektach o wartościach historyczno-kulturowych w obrębie elementów podlegających ochronie (wymienionych w ppkt a)) wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo Konserwatorem Zabytków w oparciu o wcześniejszą opinię.
Obiekty współtworzące historyczny klimat zabudowy, oznaczone na rysunku planu	obowiązuje ochrona konserwatorska w zakresie historycznych: bryły (w tym kształtu dachu), gabarytów i formy architektonicznej; działania inwestycyjne na tych obiektach w obrębie elementów podlegających ochronie wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo Konserwatorem Zabytków w oparciu o wcześniejszą opinię.
Elementy historycznego zagospodarowania: zabytkowy zespół o wartościach historyczno-kulturowych, zabytkowy układ przestrzenny, historyczny układ dróg, historyczne siedliska i tradycyjne zasady ich kształtowania, historyczna zieleń wskazana do ochrony	wszelkie zmiany na tych obszarach wymagają opinii właściwego Konserwatora Zabytków; nowa zabudowa w zabytkowym zespole powinna nawiązywać do historycznie kształtowanych typów zabudowy w zakresie: usytuowania, gabarytów, kształtu dachu, kolorystyki, detalu architektonicznego.
Strefa ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Lubkowo, oznaczona na rysunku planu	należy zachować zasadnicze wysokości zabudowy kształtujące sylwetę całego zespołu oraz fragmentów tego zespołu (wnętrz, placów); należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali i bryły zabudowy; należy stosować ażurowe ogrodzenia do

	wysokości 1,5m następującego typu: płoty drewniane, siatka obsadzona żywopłotem, ogrodzenia kute metalowe. Podmurówka kamienna lub ceramiczna o maksymalnej wysokości do 0.5m; • obowiązuje zakaz lokalizowania nośników reklamowych, za wyjątkiem szyldów dotyczących działalności gospodarczej prowadzonej na danej posesji o powierzchni nie przekraczającej 1m² (wielkość i formę szyldu należy uzgodnić z właściwym terenowo Konserwatorem Zabytków); • dla sytuowania nowej zabudowy oraz dla podziałów i scaleń nieruchomości w obrębie strefy wymagane jest uzyskanie uzgodnienia projektów inwestycyjnych w oparciu o wcześniejszą opinię przez właściwego terenowo Konserwatora Zabytków.
Strefy ochrony archeologicznej	• obowiązuje wymóg uzyskiwania opinii Muzeum Archeologicznego w Gdańsku; • obowiązuje zakaz wykonywania jakichkolwiek prac ziemnych i inwestycyjnych bez zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku, który każdorazowo określi inwestorowi, w wydanym pozwoleniu zakres niezbędnych do wykonania archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających proces zainwestowania terenu.
Obszar planu	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

26. Uchwała nr XVII/174/2011 Rady Gminy Krokowa z dnia 29 grudnia 2011r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 451/1 położonej w obrębie Żarnowiec, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują wpisane do rejestru zabytków

27. Uchwała nr XXI/340/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 24 stycznia 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 37/12 położonej w obrębie ewidencyjnym Parszkowo - Kłanino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej – Obszar ochrony otoczenia ekspozycji zabytkowego zespołu dworsko - parkowego	• ograniczenia gabarytów zabudowy • układ zabudowy i kształtowanie zieleni na zasadach określonych w kartach

w Kłaninie	terenów.
Strefa ochrony krajobrazowej (ochrony krajobrazu kulturowego) ustalona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krokowa	ograniczenie wysokości zabudowy; ustalenie zakazu zabudowy określone w kartach terenów.
Obszar planu	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

28. Uchwała nr XXXV/388/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino Wybudowania I w gminie Krokowa, uchwalonego uchwałą Nr XLIII/416/2006 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2006 r., dla obszaru części działek: nr 987-x1, nr 990, nr 991, nr 992 i nr 993/1 położonych w obrębie Wierzchucino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

29. Uchwała nr XXXV/389/2013 Rady Gminy Krokowa z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie łąk Karwieńskich, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

30. Uchwała nr XLIX/535/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 8 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Odargowo w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

obszar chronionego krajobrazu i otulina parku krajobrazowego

31. Uchwała nr LI/550/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. W sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Brzyño w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Dawny zespół dworsko – folwarczny	obowiązuje rewaloryzacja zespołu oraz kontynuacja historycznych zasad zabudowy dla terenu przyległego; obowiązuje lokalizacja zabudowy według zasad historycznej lokalizacji – wzdłuż obowiązujących linii zabudowy oraz w rejonach wyznaczonych na rysunku planu maksymalnymi nieprzekraczalnymi liniami zabudowy;

	• ustala się powierzchnię zabudowy jednego budynku: minimum 150 m², maksimum 700 m² (powierzchnia minimum nie dotyczy budynków gospodarczych i garaży);• ustala się 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 40° do 45°, wysokość do kalenicy do 10 m, dopuszczone lukarny, rzut prostokątny o proporcjach rzutu minimum 1:2;• ustala się 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 15° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m, wysokość do kalenicy do 12 m, dopuszczone lukarny i poprzeczne ryzality, rzut prostokątny o proporcjach rzutu minimum 1:2;• ustala się usytuowanie budynków kalenicą równoległą do wyznaczonych na rysunku planu obowiązujących i maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy;• ustala się wymóg zachowania fragmentu zabytkowego ogrodzenia, bramy wjazdowej i studni oznaczonych na rysunku planu.
Zabytkowe budynki i obiekty (kapliczki, studnie, ogrodzenia w zespole dworsko – folwarcznym w obrębie terenu A.14.MU) oraz zabytkowe zespoły (zespół budynków dawnej szkoły, zespół budynków dawnej straży granicznej), oznaczone na rysunku planu	• obowiązuje ochrona budynków zabytkowych oznaczonych na rysunku planu, w zakresie historycznych elementów, do których należą: bryła budynków, kształt dachu, rozmieszczenie i wielkości otworów okiennych i drzwiowych, materiał i kolorystyki elewacji, detal elewacji; wszelkie działania i zmiany dotyczące wyżej wymienionych elementów historycznych wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków;• obowiązuje ochrona historycznego sposobu i zasad kształtowania przestrzeni w zabytkowych zespołach oznaczonych na rysunku planu, do których należą: układu budynków, zagospodarowania terenu, granic zespołu; wszelkie działania i zmiany dotyczące wyżej wymienionych elementów historycznych wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo

	konserwatorem zabytków; • obowiązuje ochrona historycznych elementów zabytkowych obiektów (kapliczki, studnia, ogrodzenie) oznaczonych na rysunku planu , do których należą: bryła, forma, detal, materiał elewacji i dachu; wszelkie działania i zmiany dotyczące wyżej wymienionych elementów historycznych wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków.
Strefa ochrony konserwatorskiej historycznego zespołu ruralistycznego wsi Brzyno, który obejmuje: dawny zespół dworsko – folwarczny, zespół wsi związanej z folwarkiem, historyczne drogi, historyczne rozłogi pól	• obowiązuje ochrona historycznych zasad lokalizacji zabudowy i lokalizacja nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznych zasad kompozycji urbanistycznej;• obowiązuje ochrona historycznego układu dróg;• dopuszcza się lokalizację budynków na granicy działki budowlanej lub w odległości do 1,5 m od granicy działki budowlanej;• obowiązuje zakaz lokalizacji ogrodzeń z prefabrykatów betonowych pełnych i ażurowych;• obowiązuje stosowanie ogrodzeń o wysokości do 1,50 m;• zaleca się stosowanie ogrodzeń drewnianych (sztachety pionowe, deski na styk, w ogrodzeniach bocznych pomiędzy posesjami dopuszcza się panele drewniane pełne – kolor naturalny, brązowy lub zielony), stosowanie ogrodzeń z siatki i żywopłotów;• obowiązuje zakaz lokalizacji reklam wolnostojących• dopuszcza się szyldy na budynkach dotyczące prowadzonej w budynku działalności o powierzchni maksymalnie 2 m²;• obowiązuje zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych;• obowiązuje dostosowanie nowej zabudowy do form zabudowy historycznej (budynków zabytkowych) występujących w strefie pod względem skali zabudowy, bryły, formy - przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej;• dla budynków mieszkalnych,

	mieszkalno-usługowych i usługowych obowiązują ustalenia: ○ dwie kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny z dopuszczonym naczółkiem, kąt nachylenia dachu 45° (z wykluczeniem ścianki kolankowej), wysokość budynku do kalenicy do 9 m, dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym; poziom posadowienia parteru do 0,60 m,○ rzut budynku prostokątny o wymiarach maksimum: szerokość do 13 m, długość do 20 m,○ dwie kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m, wysokość budynku do kalenicy do 9 m, dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym, poziom posadowienia parteru do 0,60 m; rzut budynku prostokątny o wymiarach maksimum: szerokość do 13 m, długość do 20 m;• dla budynków gospodarczych, garaży i innych budynków pomocniczych: ○ do 2 kondygnacji nadziemnych, dach dwuspadowy symetryczny lub jednospadowy, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25° lub w przedziale od 40° do 45°, wysokość do kalenicy do 6,50 m, poziom posadowienia parteru do 0,60 m;• dla dawnego zespołu dworsko - folwarcznego w obrębie terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem A.14.MU, ww.;• dla budynków istniejących o parametrach wyższych niż podano powyżej – maksymalnie jak w stanie istniejącym;• lokalizacja masztów infrastruktury telekomunikacyjnej wymaga uzyskania pozytywnej opinii właściwego konserwatora zabytków.
Strefa ochrony ekspozycji historycznego zespołu ruralistycznego wsi Brzyno oraz strefa ochrony krajobrazowej	• obowiązuje zachowanie wglądów krajobrazowych na otaczający krajobraz oraz wglądów krajobrazowych na zespół zabudowy wsi Brzyno poprzez

	wyznaczenie strefy wglądów krajobrazowych; • obowiązuje ochrona historycznego układu dróg;• obowiązuje zakaz lokalizacji ogrodzeń z prefabrykatów betonowych pełnych i ażurowych;• obowiązuje stosowanie ogrodzeń o wysokości do 1,70 m;• zaleca się stosowanie ogrodzeń drewnianych (sztachety pionowe, deski na styk, w ogrodzeniach bocznych pomiędzy posesjami dopuszcza się panele drewniane pełne – kolor naturalny, brązowy lub zielony) oraz stosowanie ogrodzeń z siatki i żywopłotów;• obowiązuje lokalizacja reklam: dla strefy wglądów krajobrazowych według ustaleń szczegółowych;• obowiązuje zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych;• obowiązuje kształtowanie zabudowy mieszkalnej i mieszkalno - usługowej: ○ 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny z dopuszczonym naczółkiem, kąt nachylenia dachu w przedziale od 40° do 45°, wysokość ścianki kolankowej do 0,50 m, wysokość budynku do kalenicy do 9 m; dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym lub trzuspadowym; rzut budynku prostokątny (o proporcjach minimum 1:1,4); poziom posadowienia parteru do 0,60 m - podana wartość nie dotyczy budynków usytuowanych na terenie, w którym występują spadki powyżej 6%,○ 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m, wysokość budynku do kalenicy do 9 m, dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym; rzut budynku prostokątny (o proporcjach minimum 1:1,4); poziom posadowienia parteru do 0,60 m -

	podana wartość nie dotyczy budynków usytuowanych na terenie, w którym występują spadki powyżej 6%; • obowiązuje kształtowanie zabudowy dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami C.10.MU, RM i C.11.RM, R: ○ na działkach o powierzchni powyżej 3 ha dopuszcza się budynki mieszkalne i mieszkalno - usługowe maksymalnie do 4 kondygnacji nadziemnych, dach dowolny, wysokość do 15 m; poziom posadowienia parteru: do 0,60 m;• dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: B.05.MU, B.06.MU, B.07.MU, B.11.MU, B.12.MU ○ dla budynków mieszkalnych wielorodzinnych dopuszcza się 3 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m, wysokość budynku do kalenicy do 9 m, dopuszczone lukarny i poprzeczne ryzality z dachem dwuspadowym; rzut budynku prostokątny (o proporcjach minimum 1:1,4); poziom posadowienia parteru do 0,60 m - poziom posadowienia parteru: do 0,60 m - podana wartość nie dotyczy budynków usytuowanych na terenie, w którym występują spadki powyżej 6%;○ dla budynków usługowych obowiązują 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny z dopuszczonym naczółkiem, kąt nachylenia dachu w przedziale od 40° do 45°, wysokość ścianki kolankowej do 0,50 m, wysokość do kalenicy do 10 m; dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym lub trzyspadowym; rzut budynku prostokątny (o proporcjach minimum 1:1,4) lub 2 kondygnacje nadziemne, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m,

	wysokość budynku do kalenicy do 10 m, dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym; rzut budynku prostokątny (minimum 1:1,4); poziom posadowienia parteru do 0,60 m - podana wartość nie dotyczy budynków usytuowanych na terenie, w którym występują spadki powyżej 6%; • dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: B.05.MU, B.06.MU, B.07.MU, B.11.MU: do 3 kondygnacji nadziemnych, dach dwuspadowy symetryczny, kąt nachylenia dachu w przedziale od 15° do 25°, ścianka kolankowa o wysokości minimum 1,50 m, wysokość budynku do kalenicy do 10 m, dopuszczone lukarny i ryzality z dachem dwuspadowym, poziom posadowienia parteru do 0,60 m - podana wartość nie dotyczy budynków usytuowanych na terenie, w którym występują spadki powyżej 6%; dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem B.12.MU wysokość budynku do kalenicy do 12 m;• dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami C.10.MU, RM i C.11.RM, R na działkach o powierzchni powyżej 3 ha: do 4 kondygnacji nadziemnych, dach dowolny, wysokość do 15 m; poziom posadowienia parteru: do 0,60 m;• dla budynków gospodarczych, garaży i innych budynków pomocniczych obowiązują ustalenia: do 2 kondygnacji nadziemnych, dach dwuspadowy symetryczny lub jednospadowy, kąt nachylenia dachu w przedziale od 18° do 25° lub od 40° do 45°, wysokość do kalenicy do 6,50 m; poziom posadowienia parteru do 0,60 m;• dla budynków istniejących o parametrach wyższych niż podano powyżej obowiązują ustalenia – maksymalnie jak w stanie istniejącym;• lokalizacja masztów infrastruktury telekomunikacyjnej wymaga uzyskania pozytywnej opinii właściwego konserwatora zabytków.
Strefa ochrony konserwatorskiej – ochrony	• wymóg przeprowadzenia nadzoru

archeologicznej OW1	archeologicznego przy pracach ziemnych związanych z realizacją inwestycji takich jak: budowa budynków, podziemnych sieci infrastruktury technicznej i melioracji oraz budowy dróg publicznych i wewnętrznych; • prowadzenie prac archeologicznych wymaga uzyskania pozwolenia właściwego konserwatora zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.
Strefa ochrony konserwatorskiej – ochrony archeologicznej OW2	• wymóg przeprowadzenia archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających zainwestowanie terenu związane z pracami ziemnymi takimi jak: realizacja budynków, podziemnych sieci infrastruktury technicznej i melioracji oraz budowa dróg publicznych i wewnętrznych; • prowadzenie prac archeologicznych wymaga uzyskania pozwolenia właściwego konserwatora zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.
Strefy wglądów krajobrazowych	• obowiązuje zakaz lokalizacji budynków; • obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów budowlanych o wysokości powyżej 1,20 m; • obowiązuje zakaz nasadzeń drzew; • obowiązuje zakaz lokalizacji wszelkich reklam; • obowiązuje nakaz stosowania ogrodzeń ażurowych.
Ochrona historycznego przebiegu dróg	• obowiązuje zachowanie przebiegu dróg; • obowiązuje zakaz umieszczania wolnostojących reklam, tablic informacyjnych i kiosków.
Studnia z obudową kamienną w zespole folwarku	ochrona na podstawie wpisu do GEZ
Obiekty o wartościach zabytkowych objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków
Obszary o wartościach krajobrazowych objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

32. Uchwała nr LI/551/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.

Część obszaru planu, jak na rysunku planu, leży w granicach strefy ochrony konserwatorskiej historycznego zespołu ruralistycznego wsi Wierzchucino, obejmującej podlegające ochronie: dawny zespół dworsko-folwarczny z pozostałościami parku oraz zespół ruralistyczny wsi.

Obiekt	Zasady ochrony
Budynek wpisany do rejestru zabytków woj. pomorskiego pod nr 993 (d. 844)/27/08.1981	• obowiązuje pełna ochrona konserwatorska obiektu zabytkowego i jego otoczenia; • wszelkie działania przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków wymagają zgody w postaci decyzji administracyjnej Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; • wszelkie działania w otoczeniu obiektu zabytkowego należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
Kościół poewangelicki z przełomu XIX/XX w. wraz z działką, na której się znajduje wraz z aleją dojazdową	• obowiązuje pełna ochrona konserwatorska obiektu zabytkowego i jego otoczenia; • wszelkie działania przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków wymagają zgody w postaci decyzji administracyjnej Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; • wszelkie działania w otoczeniu obiektu zabytkowego należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
Zespoły o wartościach historyczno-kulturowych, budynki o wartościach historyczno-kulturowych, kapliczki o wartościach historyczno-kulturowych	• ochronie podlegają historyczne: gabaryty, bryła, kształt dachu, dyspozycja ścian, formy architektoniczne i detal, w tym podział stolarki okiennej, materiały budowlane, kolorystyka, zieleni wysoka komponowana, starodrzew; • należy zachować i utrzymywać zieleni wysoką komponowaną, związaną z zespołami zabudowy. Nowe nasadzenia lokalizować w formie dopełnień istniejącej zieleni, jak również w formie nowych kompozycji, w nawiązaniu do zieleni historycznej (w tym szpalerów i alei); • obowiązuje kontynuacja historycznych zasad kształtowania zabudowy charakterystycznej dla obszaru; • dopuszcza się zmiany związane z przystosowaniem obiektów do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych; • rozbiorcza jest dopuszczalna wyłącznie na podstawie orzeczenia sporządzonego przez osobę uprawnioną,

	potwierdzającego stan techniczny budynku zagrażający życiu lub mieniu. Przed rozbiórką należy wykonać inwentaryzację budynku (dokumentację pomiarową i fotograficzną). W przypadku rozbiórki w miejscu budynku należy zlokalizować budynek o analogicznym charakterze i gabarytach w oparciu o wykonaną dokumentację pomiarową; • działania inwestycyjne w zespołach i w budynkach o wartościach historyczno-kulturowych należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
Budynki współtworzące klimat historycznej zabudowy	• ochrona konserwatorska w zakresie historycznych: bryły (w tym kształtu dachu), gabarytów i formy architektonicznej; • wszelkie działania inwestycyjne w obrębie elementów podlegających ochronie, wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków.
6 stref ochrony archeologicznej	obowiązują przepisy odrębne
Strefa ochrony konserwatorskiej historycznego zespołu ruralistycznego wsi Wierzchucino	• ochronie podlegają: historyczny układ przestrzenny, w tym historyczny układ dróg, historyczna struktura zabudowy oraz zieleń wysoka komponowana, starodrzew; • należy zachować i utrwalać zieleń wysoką komponowaną, związaną z zespołami zabudowy. Nowe nasadzenia lokalizować w formie dopełnień istniejącej zieleni, jak również w formie nowych kompozycji, w nawiązaniu do zieleni historycznej (w tym szpalerów i alei); • nową zabudowę należy dostosować do historycznej formy architektonicznej, w szczególności w zakresie: skali i bryły zabudowy, usytuowania, gabarytów, kształtu dachu, detalu architektonicznego, kolorystyki (elewacje w kolorach jasnych, pastelowych lub w kolorze cegły, dopuszcza się deskowanie i licowanie cegłą, wyklucza się stosowanie sidingu; pokrycie dachu w kolorze ceglonym, grafitowym, bądź odcieniach brązu); • nowa zabudowa winna w obszarach zabudowanych stanowić uzupełnienie

	historycznej zabudowy. Na pozostałym obszarze nowa zabudowa układem i formą architektoniczną powinna nawiązywać do układów i form istniejących, a także naturalnego ukształtowania terenu oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych; • należy stosować ażurowe ogrodzenia działek o wysokości do 1,5m o tradycyjnym charakterze, tj.: płoty drewniane, ogrodzenia kute metalowe, siatka obsadzona żywopłotem. Dopuszcza się kamienną lub ceramiczną podmurówkę o maksymalnej wysokości do 0,5m. Zakaz stosowania do ogrodzeń prefabrykowanych przęseł betonowych;• obowiązuje zakaz lokalizowania reklam za wyjątkiem szyldów nie przekraczających powierzchni 1m², informujących o prowadzonej na posesji działalności gospodarczej;• wszelkie działania inwestycyjne w obrębie obszarów i elementów podlegających ochronie, w tym również sytuowanie nowej zabudowy oraz podziały i scalenia nieruchomości w obrębie zespołów zabytkowych, należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
Strefa ochrony ekspozycji krajobrazu	• ochronie podlegają: zabytkowy układ przestrzenny, historyczny układ dróg, historyczne siedliska i tradycyjne zasady ich kształtowania, zieleni wysoka komponowana, starodrzew;• nowa zabudowa winna w obszarach zabudowanych stanowić uzupełnienie historycznej zabudowy; na pozostałym obszarze nowa zabudowa układem i formą architektoniczną powinna nawiązywać do układów i form istniejących, a także naturalnego ukształtowania terenu oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych;• należy stosować ażurowe ogrodzenia działek o wysokości do 1,5m o tradycyjnym charakterze, tj.: płoty drewniane, ogrodzenia kute metalowe,

	siatka obsadzona żywopłotem; dopuszcza się kamienną lub ceramiczną podmurówkę o maksymalnej wysokości do 0,5m; zakaz stosowania do ogrodzeń prefabrykowanych przęseł betonowych; zakaz lokalizowania reklam za wyjątkiem szyldów nie przekraczających powierzchni 1m², informujących o prowadzonej na posesji działalności gospodarczej.

W granicach planu znajdują się następujące obiekty, chronione na podstawie ujęcia w GEZ:

Obiekt	Ulica	Nr
kościół par. p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa		18
d. kościół ewangelicki, obecnie centrum kultury		
zespół dworsko-parkowy	Prusewska	5
dwór	Prusewska	5
park	Prusewska	5
obora	Prusewska	5
chlewnia	Prusewska	5
mleczarnia	Prusewska	5
kuźnia	Prusewska	5
spichlerz	Prusewska	5
stodoła	Prusewska	5
kapliczka	Św. Antoniego	
budynek gospodarczy	Św. Antoniego	5
d. dom celników - obecnie mieszkalny	A. Abrahama	1
budynek mieszkalny	A. Abrahama	20
dawna poczta - obecnie budynek mieszkalny	A. Abrahama	42
budynek mieszkalny	A. Abrahama	26
zespół budynków mieszkalnych obecnie przychodnia i budynki mieszkalne	Leśna	24-30
d. młyn - ob. restauracja	Młyńska	
kapliczka	Św. Rozalii	

budynek gospodarczy	Św. Rozalii	10
budynek mieszkalny	Św. Rozalii	11
budynek mieszkalny	Św. Rozalii	14
budynek mieszkalny	Szkolna	1
budynek mieszkalny	Szkolna	6
budynek mieszkalny z restauracją	Szkolna	13
budynek gospodarczy	Szkolna	16
budynek mieszkalny	Szkolna	18
szkoła	Szkolna	20
szkoła	Szkolna	22
budynek gospodarczy przy szkole	Szkolna	22

33. Uchwała nr LI/552/2014 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 października 2014r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Minkowice, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Minkowice	• należy zachować zasadnicze wysokości zabudowy kształtujące sylwetę całego zespołu oraz fragmentów tego zespołu (wnętrz, placów); • obowiązuje dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej w zakresie skali i bryły zabudowy; • obowiązują ażurowe ogrodzenia do wysokości 1,5m następującego typu: płoty drewniane, siatka obsadzona żywopłotem, ogrodzenia kute metalowe; podmurówka kamienna lub ceramiczna o maksymalnej wysokości do 0,5m; • obowiązuje zakaz lokalizowania nośników reklamowych, za wyjątkiem szyldów dotyczących działalności gospodarczej prowadzonej na danej posesji o powierzchni nie przekraczającej 1m², wielkość i formę szyldu należy uzgodnić z właściwym terenowo konserwatorem zabytków; • dla sytuowania nowej zabudowy w obrębie strefy wymagane jest uzyskanie uzgodnienia projektów inwestycyjnych w

	oparciu o wcześniejszą opinię przez właściwego terenowo konserwatora zabytków.
Obiekty o wartościach historyczno kulturowych	ochronie podlegają gabaryty, wysokość, historyczna forma bryły, historyczny kształt dachu, dyspozycja ścian, historyczne i regionalne formy architektoniczne i detal w tym podziałów stolarki okiennej, historycznych materiałów budowlanych oraz kolorystyki;obowiązuje kontynuacja historycznych zasad kształtowania zabudowy charakterystycznej dla obszaru;wszelkie zmiany w tych obiektach wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków;dopuszcza się zmiany związane z przystosowaniem obiektów do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych;rozbiórka jest dopuszczona wyłącznie w przypadku złego stanu technicznego obiektu zagrażającego zdrowiu i mieniu ludzi, stwierdzonego na podstawie ekspertyzy o stanie technicznym tego obiektu wykonanej przez osobę uprawnioną; rozbiórka wymaga uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków; przed rozbiórką należy wykonać inwentaryzację obiektu (dokumentację pomiarową i fotograficzną); wskazana jest budowa analogicznego obiektu w miejscu rozebranego w oparciu o wykonaną dokumentację pomiarową i fotograficzną;działania inwestycyjne na obiektach o wartościach historyczno-kulturowych w obrębie elementów podlegających ochronie wymagają uzgodnienia z właściwym terenowo konserwatorem zabytków w oparciu o wcześniejszą opinię.
Obiekty współtworzące historyczny klimat zabudowy	obowiązuje ochrona konserwatorska w zakresie historycznych: bryły (w tym kształtu dachu), gabarytów i formy architektonicznej;działania inwestycyjne na tych obiektach w obrębie elementów podlegających ochronie wymagają uzgodnienia z

	właściwym terenowo konserwatorem zabytków w oparciu o wcześniejszą opinię.
Zabytkowy zespół o wartościach historyczno-kulturowych, zabytkowy układ przestrzenny, historyczny układ dróg, historyczne siedliska i tradycyjne zasady ich kształtowania, historyczna zieleń wskazana do ochrony	wszelkie zmiany wymagają opinii właściwego konserwatora zabytków; nowa zabudowa w zabytkowym zespole powinna nawiązywać do historycznie kształtowanych typów zabudowy w zakresie: usytuowania, gabarytów, kształtu dachu, kolorystyki, detalu architektonicznego.
Restauracja i dom ze sklepem z pocz. XXw.	ochrona na podstawie wpisu do GEZ
Obiekty objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

34. Uchwała nr VI/47/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 marca 2015r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowo-wschodniego fragmentu wsi Dębki w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

35. Uchwała nr VI/48/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 26 marca 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych na południe od wsi Dębki w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony krajobrazu wsi Dębki	obowiązuje zachowanie historycznego krajobrazu kulturowego – otwartej przestrzeni

36. Uchwała nr XII/111/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 września 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w części północnej miejscowości Kartoszyne, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

37. Uchwała nr XVI/159/2015 Rady Gminy Krokowa z dnia 3 grudnia 2015r. sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Krokowa

Obiekt	Zasady ochrony
Obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego: kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej- nr rejestr.1582, zespół pałacowo-parkowy wraz z zamkiem-pałacem	wszelkie działania w otoczeniu obiektu zabytkowego należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi

z wieżyczką, bramą wjazdową z relikwiami ogrodzenia, parkiem- nr rejestr. 552	
Obiekty znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków: budynek dawnej poczty przy ul. Wejherowskiej 8 na działce nr 8/2, budynek dawnej gospody ze stanem przy ul. Wejherowskiej 6 na działce nr 10/20, budynek dawnego dworca kolejowego przy ul. Kolejowej 6 na działce nr 172/1, budynek wielorodzinny przy ul. Kolejowej 9 na działce nr 191, budynek mieszkalny przy ul. Kolejowej 13 na działce nr 189, budynek przemysłowy (dawna piekarnia) przy ul. Kolejowej 17 na działce nr 188, budynek mieszkalny, ul. Ogrodowa 2, budynek dawnej gorzelnii Oraz Obiekty zabytkowe o wysokich wartościach kulturowych wyznaczone przez wójta gminy, wskazane do ochrony: budynek mieszkalny, ul. Kolejowa 4 na działce nr 185/2, budynek gospodarczy przy dawnej gorzelnii, kapliczka usytuowana przed budynkiem przemysłowym przy ul. Kolejowej 11.	• w zakresie historycznych cech takich jak bryła, kształt dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu architektonicznego (w tym wielkości i kształtu okien oraz podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych chronionych cech zabytkowych należy prowadzić w oparciu o odrębne przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekt zabytkowy o wysokich wartościach kulturowych wyznaczony przez wójta gminy, wskazane do ochrony: kościelny budynek gospodarczy	• w zakresie historycznych cech dotyczących bryły, kształtu dachu, formy architektonicznej; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych chronionych cech zabytkowych należy prowadzić w oparciu o odrębne przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekt zabytkowy o wysokich wartościach kulturowych wyznaczone przez wójta gminy, wskazane do ochrony: cmentarz w Krokowej z bramą ceglana, jako dawny cmentarz ewangelicki, a obecnie katolicki, położony przy ul. Kolejowej	• w zakresie historycznych cech takich jak kompozycja alei, ścieżek i rozplanowania kwater z nagrobkami, zieleni, elementów małej architektury, nawierzchni ścieżek i placów; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych chronionych cech zabytkowych należy prowadzić w oparciu o odrębne przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Zabytkowe zespoły budowlane (folwark, zespół pofolwarczej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej) oznaczone na rysunku planu	• w zakresie historycznych cech takich jak bryła, kształt dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu architektonicznego (w tym wielkości i kształtu okien oraz podziałów stolarki okiennej), kolorystyki i stosowanych materiałów budowlanych; • w zakresie rozplanowania zespołu zabudowy, w tym historycznej lokalizacji

	budynków na działce względem dróg, dojazdów i innych obiektów, kompozycji zieleni oraz elementów małej architektury, nawierzchni utwardzonych ścieżek i placów; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych chronionych cech zabytkowych ww. obiektów i obszarów należy prowadzić w oparciu o odrębne przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Zabytkowy park - park krajobrazowy	• w zakresie historycznych cech takich jak kompozycja w tym: zieleni, przebiegu dróg i ścieżek oraz ich nawierzchni;• wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych chronionych cech zabytkowych ww. obiektów i obszarów należy prowadzić w oparciu o odrębne przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Strefa ochrony konserwatorskiej układu ruralistycznego Krokowej (historyczna zabudowa wsi, historyczny zespół pałacowo-parkowy, teren historycznego folwarku i fragment historycznego parku krajobrazowego)	• zachowanie układu komunikacyjnego i historycznego planu wsi;• ochrona zieleni w tym: związanej z układem komunikacyjnym oraz zabytkowymi zespołami zabudowy i pojedynczymi historycznymi siedliskami wiejskimi, w tym te o lokalizacji oznaczonej na rysunku planu w terenach UT.20, MU.02, ZC.05, UU/US.06, UU.38, KD.02.Z, KD.01.Z, KD.07.D, KD.09.D, KD.11.D;• ochrona obiektów o wartościach historyczno – kulturowych, wymienionych w punkcie 2 (obiekty, zespoły obiektów i obszary zabytkowe znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków);• ochrona otoczenia zabytkowych zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków wymienionych w punkcie 2 (obiekty, zespoły obiektów i obszary zabytkowe znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków) z zachowaniem przestrzeni niezabudowanych i właściwych relacji ekspozycyjnych;• nowa zabudowa w obszarach zabudowanych winna stanowić uzupełnienie historycznej zabudowy oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną;

	• ochrona historycznych nawierzchni komunikacyjnych oraz elementów małej architektury, w tym ogrodzeń; • zachowanie historycznego podziału własności; • zachowanie czytelności podziału niwy siedliskowej na poszczególne strefy, w tym: zabudowy, ogrodów i roli uprawnej; • zachowanie czytelności granic historycznej zwartej zabudowy wiejskiej; • konserwacja i adaptacja historycznej struktury zabytkowej; • usunięcie lub restylizacja lub rekompozycja elementów dysharmonijnych zagospodarowania; • kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie.
Strefa ochrony konserwatorskiej dla ochrony otoczenia i ekspozycji (służy ochronie otoczenia i wyeksponowaniu ruralistycznego zespołu zabudowy Krokowej, zespołu pałacowo-parkowego, folwarku i historycznego parku krajobrazowego)	• ograniczenia możliwości lokalizacji nowej zabudowy na obszarze historycznego parku krajobrazowego, dla zachowania właściwych relacji widokowych na i z obszarów chronionych; • zasada ekstensywności i ograniczenia wysokości zabudowy oraz stosowania form architektonicznych kontynuujących tradycje budowlane regionu Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych, w tym zwłaszcza ustalenia kształtu dachu jako wysoki dwuspadowy i naczółkowy, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów elementarnych; • ochrona istniejącej zabytkowej zieleni, związanej z układem komunikacyjnym, zabytkowymi zespołami zabudowy i pojedynczymi historycznymi siedliskami wiejskimi, w tym historycznych szpalerów drzew o lokalizacji oznaczonej na rysunku planu w terenach systemu komunikacyjnego oznaczonych w planie jako KD.02.Z, KD.01.Z, KD.07.D, KD.18.Z; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych cech zabytkowych wymagają uzyskania zaleceń lub decyzji wynikających z odrębnych przepisów, odnoszących się do ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Strefa ochrony konserwatorskiej krajobrazu (zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych: zabudowy wsi Krokowa, zespołu pałacowo-	• ograniczenie gabarytów, w tym wysokości obiektów budowlanych, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów elementarnych;

parkowego)	• ograniczenia możliwości lokalizacji nowej zabudowy na terenie oznaczonym w planie jako R.41 oraz w części północnej terenów oznaczonych jako MN.07, MN.09; • kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów elementarnych; • wszelkie działania dotyczące powyżej wymienionych cech zabytkowych wymagają uzyskania zaleceń lub decyzji wynikających z odrębnych przepisów, odnoszących się do ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

38. Uchwała nr XX/188/2016 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2016r. sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki nr 2397 w obrębie ewidencyjnym Karwieńskie Błota, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

39. Uchwała nr XXVIII/253/2016 Rady Gminy Krokowa z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Łąk Odargowskich", gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

40. Uchwała nr XXXII/294/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w północno-zachodniej części miejscowości Dębki, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Teren historycznego układu przestrzennego wsi Dębki (historyczne podziały parcelacyjne, historyczne przebiegi dróg, historyczny sposób zagospodarowania terenów, obiekty o walorach kulturowych)	zgodnie z ustaleniami szczegółowymi

41. Uchwała nr XXXII/295/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części działki położonej w centralnej części miejscowości Dębki, gmina Krokowa

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Teren historycznego układu przestrzennego wsi Dębki (historyczne podziały parcelacyjne, historyczne przebiegi dróg, historyczny sposób zagospodarowania terenów, obiekty o walorach kulturowych)	zgodnie z ustaleniami szczegółowymi

42. Uchwała nr XXXIV/316/2017 Rady Gminy Krokowa z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Odargowo, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

43. Uchwała nr XLIV/393/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekt wpisany do rejestru zabytków (nr rej. 974)	wszelkie działania w otoczeniu obiektu zabytkowego należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi
Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków	• ochronie podlega: historyczna bryła budynku, historyczny kształt dachu, historyczna dyspozycja ścian, historyczna forma architektoniczna, historyczny kształt otworów okiennych i drzwiowych, historyczne podziały stolarki okiennej i drzwiowej, historyczny detal architektoniczny oraz historyczne materiały i historyczna kolorystyka; • ustala się zakaz nadbudowy; • wszelkie prace w obrębie elementów chronionych wymienionych ww. należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Strefa ochrony konserwatorskiej zespołu ruralistycznego wsi Żarnowiec	• nowa zabudowa winna skalą, bryłą i geometrią dachu nawiązywać do historycznej zabudowy wsi Żarnowiec; • ustala się stosowanie kolorystyki nawiązującej do historycznej zabudowy, tj.: kolory naturalnych materiałów budowlanych, w tym zwłaszcza kamienia, palonej cegły, gliny, drewna, podbiały wapiennej lub tzw. „palety ziemi” tj. kolorów od bieli do brązu

	poprzez beże i ugry; • ustala się zachowanie historycznych podwórz (wskazanych na rysunku planu) jako obszarów wolnych od zabudowy, zaleca się wprowadzenie nawierzchni nawiązujących do historycznego charakteru wsi, w tym z kamieni polnych i kostki brukowej;• ustala się zachowanie historycznych podziałów geodezyjnych (wskazanych na rysunku planu) oraz ich wzmocnienie przestrzenne poprzez sytuowanie w ich linii ogrodzeń i nasadzeń zielenią wysoką (gatunkami liściastymi) i żywopłotami;• należy zachować wskazane na rysunku planu dojazdy na posesje położone w II rzędzie zabudowy, zaleca się wprowadzenie nawierzchni nawiązujących do historycznego charakteru wsi, w tym z kamieni polnych i kostki brukowej;• dla małej architektury ustala się wymóg stosowania materiałów budowlanych takich jak drewno, kamień, metal kuty, cegła;• zaleca się lokalizację budynków gospodarczych i garaży wolnostojących w głębi działki;• ogrodzenia o wysokości nie większej niż 1,2 m winny być ażurowe (w tym: drewniane sztachetowe, metalowe z prętów kutych lub siatki podsadzonej żywopłotem naturalnym lub formowanym) posadowione na niskiej (maks. 0,5 m) podmurówie kamiennej lub ceglanej;• ustala się zakaz stosowania ogrodzeń pełnych, w tym w szczególności prefabrykowanych ogrodzeń betonowych w postaci pełnych lub ażurowych przęseł;• ustala się zakaz lokalizacji wolnostojących i wbudowanych nośników reklamowych;• dopuszcza się lokalizację sztyldów związanych z działalnością prowadzoną w obrębie posesji;• w liniach rozgraniczających dróg dla obiektów związanych z gospodarką drogową oraz dla małej architektury ustala się wymóg stosowania materiałów

	budowlanych takich jak drewno, kamień, metal kuty, cegła, zaleca się wprowadzenie nawierzchni nawiązujących do historycznego charakteru wsi, w tym z kamieni polnych i kostki brukowej.
Strefa ochrony ekspozycji i otoczenia zespołu ruralistycznego	• nowa zabudowa winna skalą, bryłą i geometrią dachu nawiązywać do historycznej zabudowy wsi Żarnowiec;• ustala się stosowanie kolorystyki nawiązującej do historycznej zabudowy, tj.: kolory naturalnych materiałów budowlanych, w tym zwłaszcza kamienia, palonej cegły, gliny, drewna, podbiały wapiennej lub tzw. „palety ziemi” tj. kolorów od bieli do brązu poprzez beże i ugry;• zaleca się lokalizację budynków gospodarczych i garaży wolnostojących w głębi działki;• ogrodzenia o wysokości nie większej niż 1,2 m winny być ażurowe (w tym: drewniane sztachetowe, metalowe z prętów kutych lub siatki podsadzonej żywopłotem naturalnym lub formowanym) posadowione na niskiej (maks. 0,5 m) podmurówce kamiennej lub ceglanej;• ustala się zakaz stosowania ogrodzeń pełnych, w tym w szczególności prefabrykowanych ogrodzeń betonowych w postaci pełnych lub ażurowych przęseł;• ustala się zakaz lokalizacji wolnostojących i wbudowanych nośników reklamowych, chyba że ustalenia szczegółowe dla terenu stanowią inaczej;• dopuszcza się lokalizację sztyldów związanych z działalnością prowadzoną w obrębie posesji;• w liniach rozgraniczających dróg dla obiektów związanych z gospodarką drogową oraz dla małej architektury ustala się wymóg stosowania materiałów budowlanych takich jak drewno, kamień, metal kuty, cegła, zaleca się wprowadzenie nawierzchni nawiązujących do historycznego charakteru wsi, w tym z kamieni polnych i kostki brukowej.

Strefy ochrony konserwatorskiej ewidencyjnych stanowisk archeologicznych	• przed przystąpieniem do prac ziemnych przy inwestycjach kubaturowych oraz szerokopłaszczyznowych inwestycjach liniowych (drogi, ulice, rurociągi) należy wykonać wyprzedzające badania archeologiczne zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; • dla inwestycji liniowych o niewielkim zakresie prac ziemnych (sieci kablowe, wodociągowe, kanalizacji sanitarnej itp.) obowiązuje wymóg przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego prowadzonego w trakcie tych prac w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty o wartościach kulturowych, wskazane na rysunku planu	• w zakresie historycznych cech: proporcji bryły, kształtu dachu, dyspozycji ścian, formy architektonicznej, kształtu otworów okiennych i drzwiowych, charakterystycznego detalu architektonicznego oraz historycznych materiałów i kolorystyki; • dopuszcza się okna połaciowe, lukarny dopuszcza się jedynie w połaciach niewidocznych z dróg publicznych.
Obiekty objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

44. Uchwała nr XLIV/394/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Lubkowo w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefy ochrony konserwatorskiej ewidencyjnych stanowisk archeologicznych	• przed wykonaniem inwestycji kubaturowych (w szczególności domy, hale, itp.) i szerokopłaszczyznowych inwestycji liniowych (w szczególności: drogi, rurociągi, itp.) należy wykonać wyprzedzające ratownicze badania archeologiczne w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; • dla inwestycji liniowych o niewielkim zakresie prac ziemnych, wymagających wykopów wąskoprzestrzennych (sieci kablowe, wodociągowe, kanalizacji)

	sanitarnej itp.) obowiązuje wymóg przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego nad tymi pracami, w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

45. Uchwała nr XLVI/412/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Kłanino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekty wpisane do rejestru zabytków: Pałac w Kłaninie, na działce ew. nr 53/2 (nr wpisu 572), Spichlerz na działce ew. nr 53/16 (nr wpisu 572), Park przy pałacu, na działkach ew. nr: 53/2, 53/3 (nr wpisu 572).	wszelkie działania w otoczeniu obiektów zabytkowych należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi
Obszar wpisany do rejestru zabytków: Park przy pałacu, na działkach ew. nr: 53/2, 53/3 (nr wpisu 572).	ochronie podlega: historyczny układ parku, historyczny przebieg ścieżek, usytuowanie i forma elementów historycznej kompozycji parku w tym: zieleni komponowanej, budowli ogrodowych jak altana i ogrodzenie parku z bramą; na terenie parku stosować nawierzchnie żwirowe; wszelkie działania na tym terenie należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
Obszar ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków: Zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem w Kłaninie	lokalizacja nowych budynków i wiat może następować wyłącznie jako kontynuacja zasad historycznej lokalizacji – w rejonach wyznaczonych na rysunku planu maksymalnymi, nieprzekraczalnymi liniami zabudowy i obowiązującymi liniami zabudowy; nakaz zachowania historycznych dróg i wjazdów - w miejscach oznaczonych na rysunku; zakaz lokalizacji elementów dyszharmonizujących i dominant architektonicznych; tereny dziedzińców wewnętrznych - oznaczonych na rysunku planu, należy zagospodarować jako przestrzeń otwartą to jest: podwórze, zielen niską (trawnik) z dopuszczeniem pojedynczych drzew, miejsc postojowych, małej architektury; dla ciągów komunikacyjny stosować

	nawierzchnie z naturalnych materiałów (bruk kamienny); • forma i wysokość budynków: według ustaleń podanych w kartach terenu;• zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na powierzchni terenu; dopuszcza się lokalizację urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynkach, które nie są budynkami zabytkowymi ani budynkami o wartościach historyczno - kulturowych na maksymalnie 50% powierzchni dachu;• wszelkie działania w obrębie zespołu podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków: brama główna wiodąca do zespołu pałacowo – parkowego w Kłaninie, działka ew. nr 53/2	• ochronę formy, detalu i materiału, zakaz przebudowy;• wszelkie działania przy obiekcie podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków: stodoła I, działka ew. nr 37/5, obora z wieżą ciśnień, działka ew. nr . 53/16, stajnia, działka ew. nr 53/16	• ochronę historycznej bryły, kształtu dachu, dyspozycji ścian, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, podziału stolarki okiennej, wystroju elewacji;• zakaz rozbudowy i nadbudowy budynków; dopuszcza się modernizację (przebudowę) we wnętrzu z poszanowaniem elementów chronionych i stosowaniem materiałów historycznie;• zakaz lokalizacji, na których zlokalizowane są budynki, elementów dysharmonizujących, dominant architektonicznych na działkach;• zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynkach i na działkach, na których zlokalizowane są budynki;• nakaz zachowania i rewaloryzacji zieleni (drzew i krzewów) związanej z budynkami; w wypadku wycinki drzew ze względów sanitarnych obowiązuje zasada kompensacji; nowe nasadzenia powinny być z gatunków szlachetnych i dostosowane gatunkowo do historycznej zieleni;

	wszelkie działania przy budynkach podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków: stodoła II, działka ew. nr 37/5	wymogi dla odbudowy obiektu: odtworzenie budynku w jego historycznym kształcie w oparciu o materiały ikonograficzne a w wypadku ich braku w oparciu o analogię (np budynek oznaczony symbolem "B"); wszelkie działania w obrębie budynku podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty o walorach historyczno - kulturowych: budynek inwentarski na działce ew. nr 53/16, budynek inwentarski na działce ew. nr 53/16, budynek gospodarczy na działce ew. nr 37/5, dwa budynki mieszkalne na działce ew. nr 53/10, budynek mieszkalny na działkach ew. nr 53/13 i 53/14, dwa budynki mieszkalne na działce ew. nr 53/11, budynek mieszkalny na działce ew. nr 53/12, budynek mieszkalny na działce ew. nr 53/18, mur na działce nr ew. nr 53/13, altana w parku na działce ew. nr 53/3, historyczne ogrodzenie parku.	ochronę historycznej bryły, kształtu dachu, dyspozycji ścian, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, podziału stolarki okiennej, wystroju elewacji; zakaz rozbudowy i nadbudowy budynków; dopuszcza się modernizację we wnętrzu z poszanowaniem elementów chronionych; nakaz stosowania materiałów historycznie uwarunkowanych; nakaz zachowania i rewaloryzacji zieleni (drzew i krzewów) związanej z obiektami; w wypadku wycinki drzew ze względów sanitarnych obowiązuje zasada kompensacji; nowe nasadzenia powinny być z gatunków szlachetnych i dopasowane gatunkowo do historycznej zieleni; zakaz lokalizacji elementów dyszharmonizujących, dominant architektonicznych na działkach, na których zlokalizowane są budynki i ogrodzenie; zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynkach, na ogrodzeniu i na działkach, na których zlokalizowane są budynki.
Obiekty o walorach historyczno - kulturowych: aleja dojazdowa do zespołu pałacowo – parkowego w Kłaninie	wymóg zachowania drzew, dopuszcza się cięcia sanitarne; zakaz lokalizacji reklam i ogłoszeń.
Obiekty o walorach historyczno - kulturowych: historyczne drogi i historyczne wjazdy	nakaz zachowania czytelności układu; nakaz zachowania historycznych wjazdów; nakaz zachowania historycznych dróg o szerokości minimum 2 m; drogi urządzeń

	jako przejście piesze lub ciągi pieszo – jezdne; • nakaz stosowania materiałów historycznie uwarunkowanych; • zakaz lokalizacji naziemnej i nadziemnej infrastruktury technicznej (nie dotyczy oświetlenia); • zakaz lokalizacji reklam i ogłoszeń.
Strefa ochrony otoczenia (zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu pałacowo - parkowego z folwarkiem w Kłaninie)	• zachowanie wglądów krajobrazowych na zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem; • lokalizację zabudowy wyłącznie w rejonach wydzielonych maksymalnymi i nieprzekraczalnymi liniami zabudowy jak na rysunku planu; • ograniczenie gabarytów zabudowy według ustaleń zawartych w kartach terenów.
Strefa ochrony stanowiska archeologicznego	wszelkie prace ziemne w obrębie stanowiska archeologicznego wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach uregulowanych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

46. Uchwała nr XLVI/413/2018 Rady Gminy Krokowa z dnia 28 marca 2018 r. uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północnego fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych znajdujących się w gminnej/wojewódzkiej ewidencji zabytków	wymóg przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach określonych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

47. Uchwała nr XIX/204/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Słuchowo, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefy ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego w ewidencji zabytków	wszelkie prace ziemne w obrębie stanowiska archeologicznego wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach uregulowanych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami
Obiekty o walorach historyczno - kulturowych	zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów
Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków:	• ochronie poprzez zachowanie i

założenie parkowe	uczytelnienie podlega historyczny układ parku (w tym część parku w formie polany widokowej), historyczny przebieg ścieżek, historyczna zielen komponowana oraz pozostały historyczny drzewostan; • w przypadku prowadzenia prac inwestycyjnych w obrębie parku stosuje się przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; • w granicach założenia parkowego obowiązuje zakaz podziału terenu na działki, dopuszcza się wyłącznie scalenie nieruchomości.
Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków: brama parkowa	• ochronie podlega historyczna forma, historyczny detal architektoniczny oraz historyczne materiały i kolorystyka; • wszelkie prace w obrębie elementów chronionych należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opiece nad zabytkami.
Pozostałe obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków	zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów

48. Uchwała nr XXIV/243/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Wierzchucińskich Błot", "Białogórskiego Bagna" i "Białogórskiej Strugi", gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony krajobrazowej zabytkowych wsi Białogóra i Wierzchucino (zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów zabytkowych dla ochrony ekspozycji sylwety od strony wschodniej zabytkowej wsi Białogóra oraz ochrony ekspozycji sylwety od strony wschodniej zabytkowej wsi Wierzchucino)	zasady ochrony krajobrazowej uwzględniono poprzez ustalenie w kartach terenów zasad kształtowania zabudowy.
Strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego ujętego w ewidencji zabytków	roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych

49. Uchwała nr XXIV/244/2020 Rady Gminy Krokowa z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie "Łąk Żarnowieckich" i "Łąk Lubkowskich", gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej zabytku archeologicznego: teren dawnego młyna wodnego i folwarku	• roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych; • wszelkie widoczne w terenie oraz odkryte w trakcie badań archeologicznych relikty architektury związane z historyczną zabudową tzw. Młyna Żarnowieckiego podlegają ochronie, za-chowaniu i zakonserwowaniu w miejscu występowania.
Strefa ochrony krajobrazu wsi Dębki	obowiązuje zachowanie otwartej przestrzeni.

50. Uchwała Nr XXVI/259/2020 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Żarnowiec, Dmuchowo, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefy ochrony konserwatorskiej zabytku archeologicznego: stanowiska Żarnowiec 7	• roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych; • wszelkie widoczne w terenie oraz odkryte w trakcie badań archeologicznych relikty architektury związane z historyczną zabudową tzw. Młyna Żarnowieckiego podlegają ochronie, zachowaniu i zakonserwowaniu. w miejscu występowania.
Strefa ochrony konserwatorskiej otoczenia i ekspozycji zabytkowych zespołów (zgodnie z	• zakaz zabudowy na terenach 25-R, 31-R oraz 32-R;

granicami określonymi na rysunku planu)	• zagospodarowanie pozostałych terenów jak w ustaleniach szczegółowych; • zakaz zmian ukształtowania terenu; • działania inwestycyjne należy realizować z poszanowaniem relacji widokowych i spójności krajobrazowej zespołów zabytkowych objętych ochroną i ich otoczeniem, z zachowaniem wglądów widokowych; • wprowadzana zabudowa winna uwzględniać historyczne formy zabudowy, w szczególności w zakresie kształtu dachu, proporcji rzutu bryły budynku, wysokości oraz wystroju elewacji.
Obiekty o wartościach zabytkowych objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

51. Uchwała nr XXXVI/365/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 27.05.2021r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Sławoszyno, gm. Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekt wpisany do rejestru zabytków: dwór przy ul. Ceynowy 22 (nr wpisu do rejestru 1731)	wszelkie działania w otoczeniu obiektu zabytkowego należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi
Obiekty ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków: budynki mieszkalne - ul. Ceynowy nr: 6, 19, 20, 25, 26, 27; budynek niemieszkalny - ul. Ceynowy 24, budynek mieszkalny ul. Spacerowa 5, budynek mieszkalny i dwa budynki gospodarcze ul. Szkolna 14, budynek mieszkalny ul. Krótka 2, budynek mieszkalny ul. F. Żaczka 1, szkoła ul. Dębickiego 1, kapliczka.	• obowiązuje ochrona konserwatorska obiektów zabytkowych i ich otoczenia w zakresie historycznych: proporcji bryły głównej budynku, kształtu dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu, materiału budowlanego, kolorystyki, lokalizacji, występującego detalu architektonicznego; • dopuszcza się zmiany związane z przystosowaniem obiektów do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych; • obowiązuje zakaz nadbudowy i rozbudowy; • wszelkie działania w obrębie ww. elementów chronionych należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty o wartościach historyczno-kulturowych współtworzące historyczny klimat zabudowy: budynki mieszkalne i gospodarcze, ul. Ceynowy nr: 6, 8, 10, 13, 26, 28, 30, 32;) budynki mieszkalne i gospodarcze, ul. Szkolna nr: 1, 4, 5, 7, 8	• ochronie podlega: historyczne proporcje bryły budynku, historyczny kształt dachu, lokalizacja, występujący detal architektoniczny (za wyjątkiem krzyża przydrożnego na posesji przy ul. Szkolnej 14, dla którego obowiązuje ochrona w

(budynek przy ul. St. Dębickiego), 9, 12, 13 (obecnie nr 11), 14, 15; budynki mieszkalne, ul. Słoneczna 4, 6, 8; budynki mieszkalne i gospodarcze, ul. Spacerowa 2, 12; budynki mieszkalne i gospodarcze, ul. F. Żaczka 1, 2, 3, 4; budynki mieszkalne, ul. Św. Jana 1, 6; budynek mieszkalny, ul. Spokojna 1; krzyż przydrożny na posesji przy ul. Szkolnej 14; południowy fragment brukowanej nawierzchni ul. św. Jana	zakresie lokalizacji i funkcji); wszelkie zamierzenia budowlane (rozwiązania projektowe) należy prowadzić z poszanowaniem elementów chronionych.
Strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych zespołów zabudowy: zespół zabudowy ul. Szkolna nr: 12, 14; zespół zabudowy ul. Ceynowy 26; zespół zabudowy ul. Żaczka nr: 1,3; zespół zabudowy ul. Słoneczna 4.	ochronie podlega historyczny układ zabudowy oraz historyczne proporcje bryły głównej budynków i kształt dachu; nową zabudowę należy dostosować w zakresie charakteru oraz detalu architektonicznego do tradycji budowlanej regionu.
Strefa ochrony konserwatorskiej zachowanego historycznego układu ruralistycznego	ochronie podlegają historyczny układ przestrzenny, historyczne zespoły zabudowy – układ przestrzenny zagród, tereny historycznie niezabudowane, historyczny układ dróg i placów, skala zabudowy oraz historyczna zieleni; nową zabudowę należy kształtować w nawiązaniu do tradycji budowlanej. Dopuszcza się lokalizację czterech następujących typów zabudowy mieszkaniowej, nawiązujących do charakterystycznych cech historycznej zabudowy w Sławoszyńcu: typ 1 – budynek szerokofrontowy, z wysokim dwuspadowym dachem, o następujących parametrach zabudowy mieszkaniowej: wysokość zabudowy maksymalnie 8m, w tym jedna kondygnacja nadziemna i poddasze użytkowe, geometria dachu, przy kształcie dachu dwuspadowym, kąt nachylenia połaci dachowych 40-45° i szczytach szalowanych, proporcje rzutu a-b: od 1-1,5 do 1-2, dopuszcza się asymetrię w elewacji wejściowej, wykończenie elewacji tynkami oraz okładzinami drewnianymi, kolorystyka elewacji odcienie jasnych beżów, szarości i złamanej bieli, przy czym elementy drewniane w odcieniach brązów,

	szałości i czerni, - pokrycie dachów: pokrycia ceramiczne – dachówka, pokrycia imitujące dachówkę (fakturą i kolorem), papa, pokrycia tradycyjne jak np. trzcina, słoma, dopuszcza się łupek,- kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub wynikająca z pokrycia tradycyjnego,- dopuszcza się podmurówkę przy użyciu materiałów wykończenia takich jak kamień lub materiały jak dla elewacji; ○ typ 2a – budynek szerokofrontowy, z niskim dachem dwuspadowym, o następujących parametrach zabudowy mieszkaniowej: - wysokość zabudowy maksymalnie 8m, w tym jedna kondygnacja nadziemna i poddasze użytkowe ze ścianką kolankową o wysokości maksymalnie 2,2 m,- geometria dachu: kąt nachylenia połaci dachowych 20 – 25 °,- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2;-symetria w elewacji wejściowej,-dopuszcza się doświetlenie w ścianie kolankowej,-dopuszcza się wstawkę lub wstawkę w formie ryzalitu,-zastosowanie gzymsu lub innego elementu oddzielającego wizualnie kondygnacje,-wykończenie elewacji cegła licowa, lub okładziny ceramiczne klinkierowe lub tynki,-kolorystyka elewacji odcienie naturalnej ceramiki budowlanej,-kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub wynikająca z pokrycia tradycyjnego,-dopuszcza się podmurówkę do wysokości 0,5 m przy użyciu materiałów wykończenia takich jak kamień lub materiały jak dla elewacji; ○ typ 3 – budynek szerokofrontowy z dachem dwuspadowym lub naczółkowym o kącie nachylenia

	połaci 40-45 °, z wystawką lub ryzalitem, o następujących parametrach zabudowy mieszkaniowej: - wysokość zabudowy maksymalnie 9m, w tym jedna kondygnacja nadziemna i poddasze użytkowe,- geometria dachu: dach dwuspadowy lub naczółkowy, kąt nachylenia połaci dachowych 40-45 °,- proporcje rzutu a-b: 1-1,5 do 1-2, budynek szerokofrontowy,- symetria w elewacji wejściowej, z wystawką lub ryzalitem,- wykończenie elewacji: cegła licowa lub okładziny ceramiczne klinkierowe lub tynki,- kolorystyka elewacji: odcienie jasnych beżów, szarości, złamanej bieli oraz odcienie naturalnej ceramiki budowlanej,- pokrycie dachów: pokrycia ceramiczne – dachówka, pokrycia imitujące dachówkę (fakturą i kolorem), pokrycia tradycyjne jak np. trzcina, słoma, dopuszcza się tupek,- kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub wynikająca z pokrycia tradycyjnego,- podmurówka do wysokości 0,5 m przy użyciu materiałów wykończenia takich jak kamień lub materiały jak dla elewacji; ○ typ 4 – budynek szerokofrontowy, z dachem dwuspadowym o nachyleniu połaci 40-45° i wąską wystawką, o następujących parametrach zabudowy mieszkaniowej: - wysokość zabudowy maksymalnie 9m, w tym jedna kondygnacja nadziemna i poddasze użytkowe,- geometria dachu: dach dwuspadowy, kąt nachylenia połaci dachowych 40-45°,- proporcje rzutu a-b: 1-1,5, budynek szerokofrontowy;- symetria w elewacji wejściowej;- wąska wstawka,- wykończenie elewacji cegła licowa,

	lub okładziny ceramiczne klinkierowe lub tynki, - kolorystyka elewacji: odcienie jasnych beżów, szarości, złamanej bieli oraz odcienie naturalnej ceramiki budowlanej, - pokrycie dachów: pokrycia ceramiczne – dachówka, pokrycia imitujące dachówkę (fakturą i kolorem), pokrycia tradycyjne jak np. trzcina, słoma, dopuszcza się łupek, - kolorystyka dachów: w tonacji naturalnej dachówki ceramicznej lub wynikająca z pokrycia tradycyjnego, - podmurówka do wysokości 0,5 m przy użyciu materiałów wykończenia takich jak kamień lub materiały jak dla elewacji.
Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych	roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub niszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.
Zabytek archeologiczny -pozostałości terenowych historycznego osadnictwa wsi Sławoszyno o średniowiecznym rodowodzie	roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub niszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.
Strefa ochrony krajobrazowej (zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych)	• ochronie podlega historyczny krajobraz kulturowy oraz ekspozycja obszarów wpisanych do rejestru zabytków, objętych ścisłą ochroną konserwatorską; • zakaz zabudowy na terenach rolnych; • zagospodarowanie pozostałych terenów jak w ustaleniach szczegółowych; • zakaz zmian ukształtowania terenu; • działania inwestycyjne należy realizować z poszanowaniem relacji widokowych i spójności krajobrazowej zespołów zabytkowych objętych ochroną i ich otoczeniem, z zachowaniem wglądów widokowych; • wprowadzana zabudowa winna

	uwzględniać historyczne formy zabudowy, w szczególności w zakresie kształtu dachu, proporcji rzutu bryły budynku, wysokości oraz wystroju elewacji.
Obiekty o wartościach zabytkowych objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków
Obiekty o krajobrazowych objęte ochroną	występują obiekty objęte ochroną nieujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

52. Uchwała nr XXXVIII/378/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 15.07.2021 r. w sprawie uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenu zwartych obszarów rolnych i leśnych, położonego w rejonie części "Łąk Odargowskich" i części "Łąk Karwieńskich", gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków

53. Uchwała nr XLII/422/2021 Rady Gminy Krokowa z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony ekspozycji krajobrazu zespołu ruralistycznego wsi Wierzchucino	w strefie ochronie podlegają: zabytkowy układ przestrzenny, historyczny układ dróg, historyczne siedliska i tradycyjne zasady ich kształtowania, zieleń wysoka komponowana, starodrzew; nowa zabudowa w obszarach zabudowanych winna stanowić uzupełnienie historycznej zabudowy;
Pozostały obszar planu	Nowa zabudowa układem i formą architektoniczną powinna nawiązywać do układów i form istniejących, a także naturalnego ukształtowania terenu oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych.

54. Uchwała nr XLVII/478/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Karwieńskie Błota I i II w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszary wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego : układ ruralistyczny wsi Karwieńskie Błota I i II w	zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w postaci decyzji administracyjnej) a w obrębie obiektu

granicach historycznych wraz z otoczeniem XVII w. – nr rejestru 1760 (dawniej A-1060), -	wpisanego do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia na prowadzenie prac przy obiekcie zabytkowym (w postaci decyzji administracyjnej), -pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków odnośnie koncepcji zagospodarowania na etapie przed wystąpieniem o pozwolenie na budowę (art. 25 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).
Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego: cmentarz poewangelicki w Karwieńskich Błotach I (nieczynny) – XIX w. – nr rej. 1309 (dawniej 1089), dom mieszkalny ul. Spacerowa 134 – XVIII w. – nr rej. 571 (dawniej 439)	• zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w postaci decyzji administracyjnej) a w obrębie obiektu wpisanego do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia na prowadzenie prac przy obiekcie zabytkowym (w postaci decyzji administracyjnej), -pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków odnośnie koncepcji zagospodarowania na etapie przed wystąpieniem o pozwolenie na budowę (art. 25 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). • W obrębie zabytkowego cmentarza (wpisanego do rejestru zabytków) i jego otoczenia: ○ nakazuje się rewaloryzację zabytkowego cmentarza na podstawie planu rewaloryzacji, który należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, ○ dopuszcza się ażurowe ogrodzenie terenu cmentarza w historycznych granicach, ustala się strefę ekspozycji cmentarza, oznaczoną na rysunku planu, gdzie nie zaleca się lokalizacji zieleni wysokiej. Wszelkie działania w obrębie zabytkowego cmentarza wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej.
Strefa ochrony konserwatorskiej – strefa A-1 strefa zabudowy, ochronie poddaje się: historyczny zespół ruralistyczny, historyczną kompozycję przestrzenną, historyczny układ zabudowy, historyczne budynki, historyczne kanały oraz historyczne podziały	• na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obrębie Karwieńskich Błot II: ○ nową zabudowę dopuszcza się wyłącznie w obrębie historycznych niw siedliskowych jako uzupełnienie i dogęszczenie istniejącej historycznej zabudowy,

	○ ustanawia się wymóg bezwzględnego przestrzegania historycznej formy zagospodarowania, nową zabudowę należy pod względem linii zabudowy, skali, gabarytów, usytuowania i formy dachu kształtować w nawiązaniu do tradycji historycznych;○ ustanawia się wymóg by elementy małej architektury były dostosowane do historycznego charakteru zabytkowych wnętrz,○ ustala się zakaz lokalizacji garaży wolnostojących (chyba, że ustalenia szczegółowe zawarte w karcie terenu stanowią inaczej), dopuszcza się garaże wbudowane i dobudowane,○ w strefie nakazuje się usunięcie lub rekompozycję elementów szpecących i dyszarmicznych, w tym obiektów substandardowych,○ w strefie nakazuje się usunięcie obiektów nie posiadających pozwolenia na budowę;○ ustala się ochronę historycznych podziałów poprzez zachowanie i odtworzenie: obowiązuje zakaz poprzecznych parcelacji wewnątrz historycznych podziałów, dopuszcza się scalenia wewnątrz historycznych podziałów, ustala się nakaz zachowania zieleni wzdłuż wyznaczonych historycznych granic działek, rowów lub dróg,○ sposób zagospodarowania i urządzenia dróg historycznych (w tym nawierzchnia, mała architektura i lokalizacja zieleni) winien nawiązywać do historycznego charakteru zabytkowych wnętrz. Wszelkie działania w obrębie strefy, w tym podziały i scalenia w obrębie działek wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej,● na terenach zabudowy mieszkaniowej w obrębie Karwieńskich Błot I: ○ nową zabudowę należy pod względem skali, gabarytów i formy dachu kształtować w nawiązaniu do tradycji historycznych,○ ustala się ochronę historycznych podziałów poprzez zachowanie i

	odtworzenie, ustala się nakaz zachowania zieleni wzdłuż wyznaczonych historycznych granic działek, rowów lub dróg, ○ sposób zagospodarowania i urządzenia dróg historycznych (w tym nawierzchnia, mała architektura i lokalizacja zieleni) winien nawiązywać do historycznego charakteru zabytkowych wnętrz,○ na terenach rolniczych ustala się nakaz zachowania istniejącej zieleni wysokiej o walorach krajobrazowych oraz dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej wzdłuż historycznych granic działek i kanałów gatunkami rodzimymi liściastymi; ustala się zakaz grodzenia za wyjątkiem ogrodzeń związanych z prowadzoną działalnością rolniczą lub hodowlaną, Wszelkie działania w obrębie strefy, w tym podziały i scalenia w obrębie działek wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, • obowiązuje pełna ochrona konserwatorska obiektu wpisanego do rejestru zabytków wraz z jego otoczeniem, w zakresie wszystkich elementów historycznych. Wszelkie działania w obrębie obiektu wpisanego do rejestru zabytków oraz jego otoczenia wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zezwalającej na prowadzenie prac przy obiekcie zabytkowym, w postaci decyzji administracyjnej,• obowiązuje ochrona konserwatorska obiektów o wartościach historycznych, oznaczonych na rysunku planu, w zakresie historycznych cech: bryły, kształtu dachu, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, dyspozycji ścian, materiałów budowlanych i kolorystyki: ○ rozbiórkę budynku o wartościach historycznych dopuszcza się wyłącznie w sytuacjach szczególnie uzasadnionych jego stanem zachowania, stwarzającym zagrożenie

	dla życia lub mienia ludzkiego, potwierdzonym opinią o stanie zachowania, wykonaną przez osoby posiadające stosowne uprawnienia do wykonywania takich opinii oraz po wykonaniu inwentaryzacji architektonicznej dopuszczonego do rozbiórki obiektu; w przypadku rozbiórki, w miejscu rozebranego budynku, dopuszcza się wyłącznie obiekt w formie nawiązującej do rozebranego budynku, zaprojektowany w oparciu o dokumentację pomiarową wykonaną przed rozbiórką. Wszelkie działania w obrębie obiektów o wartościach historycznych, w zakresie objętym ochroną, wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, • ustala się ochronę zieleni wysokiej o walorach krajobrazowych oraz pojedyncze drzewa – dominanty, które należy zachować a nową zieleń wysoką należy kształtować w nawiązaniu do istniejącej, zaleca się dęby, olchy, lipy, jesiony, graby, wierzyby, kasztany, wyklucza się drzewa iglaste. Wszelkie działania w zakresie gospodarki zielenią wysoką wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, • ustala się ochronę siedlisk o charakterze tradycyjnej zagrody wielobudynkowej (oznaczonych na rysunku planu) w zakresie rozmieszczenia budynków, skali i formy zabudowy; lokalizacja nowej zabudowy winna nawiązywać do historycznie ukształtowanego układu. Wszelkie działania w obrębie siedlisk, w zakresie objętym ochroną, wymagające uzyskania pozwolenia na budowę, wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej;
Strefa ochrony konserwatorskiej – strefa A-2, strefa ochrony pól i polderów, ochronie poddaje się: charakterystyczne cechy krajobrazu urządzonego i naturalnego o walorach kulturowych, która obejmuje	• ustala się ochronę historycznych podziałów poprzez zachowanie i odtworzenie: obowiązuje zakaz nowych parcelacji wewnątrz historycznych podziałów, dopuszcza się scalenia

między innymi: poldery, kanały z roślinnością, historyczny układ komunikacyjny oraz przebieg historycznych podziałów i rozłogu pól, w tym podkreślających te podziały rowów melioracyjnych	wewnątrz historycznych podziałów, dopuszcza się odtworzenie historycznych podziałów, ustala się nakaz zachowania istniejącej wartościowej zieleni oraz dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej wzdłuż historycznych granic działek i kanałów gatunkami rodzimymi liściastymi, • ustala się wymóg rekompozycji historycznej drogi oznaczonej na rys. planu symbolem 1.10KDW z centrum wsi w kierunku morza z wprowadzeniem wzdłuż jej przebiegu zieleni wysokiej, • ustala się wymóg rekompozycji historycznej drogi oznaczonej na rys. planu z centrum wsi w kierunku zabytkowego cmentarza, • obowiązuje nakaz rekompozycji krajobrazu rolniczego poprzez usunięcie elementów szpecących i dysharmonijnych, w tym obiektów substandardowych i nie posiadających pozwolenia na budowę, • ustala się zakaz grodzenia za wyjątkiem ogrodzeń o lekkiej ażurowej konstrukcji, związanych z prowadzoną działalnością rolniczą lub hodowlaną, • obowiązuje zakaz lokalizowania zabudowy tymczasowej (w tym na 120 dni). Wszelkie działania, w tym podziały i scalenia oraz gospodarka zielenią wysoką, na terenach rolniczych położonych w obrębie układu ruralistycznego wsi Karwieńskie Błota wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej;
W obszarze strefy ochrony ekspozycji E (E 1 i E-2), ochronie poddaje się: charakterystyczne cechy krajobrazu urządzonego i naturalnego o walorach kulturowych, która obejmuje między innymi: poldery, kanały z roślinnością, historyczny układ komunikacyjny oraz przebieg historycznych podziałów i rozłogu pól, w tym podkreślających te podziały rowów melioracyjnych,	• W strefie E-2 ustala się następujące zasady: ○ obowiązuje nakaz rekompozycji krajobrazu rolniczego poprzez usunięcie elementów szpecących i dysharmonijnych, w tym obiektów substandardowych i nie posiadających prawomocnego pozwolenia na budowę, ○ zaleca się nasadzenia zieleni wzdłuż drogi 1.03.KDD, ○ zaleca się nasadzenia zieleni izolacyjnej w pasie o szerokości około 30m wzdłuż wschodniej granicy

	planu, jak na zał. nr 1, ○ Wszelkie działania, w tym podziały i scalenia oraz gospodarka zielenią wysoką, na terenach rolniczych położonych w obrębie układu ruralistycznego wsi Karwieńskie Błota wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej,● W strefie E-1 ustala się następujące zasady: ○ nowa zabudowa powinna nawiązywać do tradycji historycznej zabudowy pod względem skali, gabarytów i formy dachu - dotyczy budynków na terenach objętych załącznikiem nr 1.4. Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie strefy wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, obowiązuje ochrona konserwatorska obiektów o wartościach historycznych oznaczonych na rys. planu, w zakresie historycznych cech: bryły, kształtu dachu, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, dyspozycji ścian, materiałów budowlanych, kolorystyki. Rozbiórkę budynku o wartościach historycznych dopuszcza się wyłącznie w sytuacjach szczególnie uzasadnionych jego stanem zachowania, stwarzającym zagrożenie dla życia lub mienia ludzkiego, potwierdzonym opinią o stanie zachowania, wykonaną przez osoby posiadające stosowne uprawnienia do wykonywania takich opinii oraz po wykonaniu inwentaryzacji architektonicznej dopuszczonego do rozbiórki obiektu; w przypadku rozbiórki, w miejscu rozebranego budynku, dopuszcza się wyłącznie obiekt w formie nawiązującej do rozebranego budynku, zaprojektowany w oparciu o dokumentację pomiarową wykonaną przed rozbiórką. Wszelkie działania w obrębie obiektów o wartościach historycznych, w zakresie objętym ochroną, wymagające

	uzyskania pozwolenia na budowę, wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, ustala się ochronę zieleni wysokiej o walorach krajobrazowych oraz pojedyncze drzewa – dominanty oznaczone na rys. planu, które należy zachować a nową zieleń wysoką należy kształtować w nawiązaniu do istniejącej, zaleca się dęby, olchy, lipy, jesiony, graby, wierzy, kasztany, wyklucza się drzewa iglaste. Wszelkie działania w zakresie gospodarki zielenią wysoką wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej, ○ ustala się ochronę siedlisk o charakterze tradycyjnej zagrody wielobudynkowej (oznaczonych na rysunku planu) w zakresie rozmieszczenia budynków i skali i formy zabudowy: lokalizacja nowej zabudowy w winna nawiązywać do historycznie ukształtowanego układu. Wszelkie działania w obrębie siedlisk, w zakresie objętym ochroną, wymagające uzyskania pozwolenia na budowę, wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej;
W obszarze strefy ochrony krajobrazu K, ochronie podlega charakter krajobrazu (las i plaża) i historyczne ukształtowanie terenu	• zakaz niwelacji historycznej grobli w lesie nadmorskim, zaleca się uzupełnienie i uczytnienie grobli oraz umieszczenie tablic informacyjnych, • zakaz lokalizowania zabudowy, w tym również tymczasowej, • wszelkie działania w zakresie objętym ochroną wymagają zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w postaci decyzji administracyjnej;

55. Uchwała nr LII/507/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu miejscowości Kłanino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej zespołu pałacowo – parkowego z folwarkiem w	• dopuszcza się lokalizację nowych budynków i wiat wyłącznie jako

Kłaninie, ujętego w Ewidencji Zabytków	kontynuacja zasad historycznej lokalizacji, w rejonach wyznaczonych na rysunku planu maksymalnymi, nieprzekraczalnymi liniami zabudowy i obowiązującymi liniami zabudowy; • nakaz zachowania historycznych dróg i wjazdów - w miejscach oznaczonych na rysunku; • zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących i dominant architektonicznych; • teren dziedzina wewnętrzna - oznaczonego na rysunku planu, należy zagospodarować jako przestrzeń otwartą to jest: podwórze, zielen niską (trawnik) z dopuszczeniem pojedynczych drzew, miejsc postojowych, małej architektury; dla ciągów komunikacyjnych stosować nawierzchni z naturalnych materiałów (bruk kamienny); • forma i wysokość budynków: według ustaleń podanych w kartach terenu; • zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na powierzchni terenu; dopuszcza się lokalizację urządzeń odnawialnych źródeł energii stanowiących mikroinstalacje wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynkach, które nie są budynkami zabytkowymi, ani budynkami o wartościach historyczno - kulturowych na maksymalnie 50% powierzchni dachu; • wszelkie działania w obrębie zespołu podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków: stodoła I, działka ew. nr 37/5,) stodoła II, działka ew. nr 37/5	• stodoła I, działka ew. nr 37/5, położona w terenie 1.MU - oznaczona na rysunku planu symbolem „B”; dla budynku ustala się: ○ ochronę historycznej bryły, kształtu dachu, dyspozycji ścian, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, podziału stolarki okiennej, wystroju elewacji; ○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynków; dopuszcza się modernizację (przebudowę) we wnętrzu z poszanowaniem elementów chronionych i

	stosowaniem materiałów historycznie uwarunkowanych; ○ zakaz lokalizacji na działkach, na których zlokalizowane są budynki, elementów dysharmonizujących, dominant architektonicznych na działkach, na których zlokalizowane są budynki;○ zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynkach i na działkach, na których zlokalizowane są budynki;○ nakaz zachowania i rewaloryzacji zieleni (drzew i krzewów) związanej z budynkami; w wypadku wycinki drzew ze względów sanitarnych obowiązuje zasada kompensacji; nowe nasadzenia powinny być z gatunków szlachetnych i dostosowane gatunkowo do historycznej zieleni;○ wszelkie działania w obrębie budynku podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;• stodoła II, działka ew. nr 37/5, położona w terenie 1.MU oznaczona na rysunku planu symbolem „E”; dla odbudowy budynku ustala się następujące wymogi: ○ odtworzenie budynku w jego historycznym kształcie w oparciu o materiały ikonograficzne, a w wypadku ich braku w oparciu o analogię (np. budynek oznaczony symbolem "B");○ wszelkie działania w obrębie budynku podlegają przepisom odrębnym dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
obiekty o walorach historyczno-kulturowych	• budynek gospodarczy na działce ew. nr 37/5, położony w terenie 1.MU; dla budynku ustala się: ○ ochronę historycznej bryły, kształtu dachu, dyspozycji ścian, formy architektonicznej, detalu architektonicznego, podziału stolarki okiennej, wystroju elewacji; zakaz rozbudowy i nadbudowy budynków; dopuszcza się modernizację we wnętrzu z poszanowaniem

	elementów chronionych; ○ nakaz stosowania materiałów historycznie uwarunkowanych; ○ nakaz zachowania i rewitalizacji zieleni (drzew i krzewów) związanej z obiektami; w wypadku wycinki drzew ze względów sanitarnych obowiązuje zasada kompensacji; nowe nasadzenia powinny być z gatunków szlachetnych i dopasowane gatunkowo do historycznej zieleni; ○ zakaz lokalizacji elementów dysharmonizujących, dominant architektonicznych na działkach, na których zlokalizowany jest budynek; ○ zakaz lokalizacji urządzeń odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca i wiatru na budynku i na działce, na której zlokalizowany jest budynek; • dziedziniec wewnętrzny, historyczne drogi i historyczne wjazdy; dla terenów ustala się: ○ nakaz zachowania czytelności układu; ○ nakaz zachowania historycznych wjazdów; ○ nakaz zachowania historycznych dróg o szerokości minimum 2 m; drogi urządzać jako przejście piesze lub ciągi pieszo – jezdne; ○ nakaz stosowania materiałów historycznie uwarunkowanych; ○ zakaz lokalizacji naziemnej i nadziemnej infrastruktury technicznej (nie dotyczy oświetlenia).
strefa ochrony otoczenia zespołu pałacowo-parkowego z folwarkiem w Kłaninie;	• zachowanie wglądów krajobrazowych na zespół pałacowo - parkowy z folwarkiem; • lokalizację zabudowy wyłączenie w rejonach wydzielonych maksymalnymi i nieprzekraczalnymi liniami zabudowy jak na rysunku planu; • ograniczenie gabarytów zabudowy według ustaleń zawartych w kartach terenów.
strefy konserwatorskich stanowisk archeologicznych	wszelkie prace ziemne w obrębie stanowiska archeologicznego wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach uregulowanych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

56. Uchwała nr LII/508/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Białogóra w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej zabytkowego zespołu ruralistycznego wsi Białogóra	• ochrona zachowanych elementów historycznego zespołu ruralistycznego i kontynuacja historycznych zasad jego kształtowania w zagospodarowaniu terenów;• zachowanie, rewaloryzacja i adaptacja zabytkowej zabudowy – oznaczonych na rysunku planu obiektów zabytkowych ujętych w ewidencji zabytków i obiektów o wartościach historyczno-kulturowych;• zachowanie, oznaczonego na rysunku planu, historycznego układu drogowego miejscowości;• zachowanie i pielęgnacja oznaczonej na rysunku planu zieleni historycznej związanej z układem drogowym miejscowości oraz historycznymi siedliskami wiejskimi;• kontynuacja miejscowych i regionalnych tradycji budowlanych w nowej zabudowie.
strefa ochrony otoczenia i ekspozycji historycznego zespołu ruralistycznego wsi Białogóra	• nowa zabudowa układem i formą architektoniczną winna harmonizować i nawiązywać do układów i form tradycyjnych uwzględniając wkomponowanie w naturalne ukształtowanie terenu.
Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych i archeologicznych	• Wszelkie działania budowlane w obrębie tych obiektów wymagają uwzględnienia przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami• dla zabytkowego budynku dawnej szkoły o numerze porządkowym 9, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 171/1, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,

	○ zakaz nadbudowy budynku,○ zakaz dalszej rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych,○ obowiązuje przywrócenie historycznej kolorystyki pokrycia dachowego ograniczonej do naturalnych odcieni dachówki ceramicznej (odcienie czerwieni i brązów) i odcieni szarości oraz historycznego kształtu okien w elewacji frontowej;• dla zabytkowego budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 10, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 173, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznej kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku• dla zabytkowego budynku mieszkalno-usługowego o numerze porządkowym 12, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 176/7, obręb Białogóra, obowiązuje zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu.• dla zabytkowego budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 7, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 179/4, obręb Białogóra, obowiązuje:

	zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, ○ historycznej kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku, podziałów i materiałów elewacyjnych,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych,○ obowiązuje przywrócenie deskowanych szczytów budynku • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 24, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 187, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz nadbudowy budynku,○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych;• dla zabytkowego, historycznego budynku gospodarczego o numerze porządkowym 26, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 196/3, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz nadbudowy i rozbudowy budynku;

	• dla zabytkowego budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 17, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 191, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu i kolorystyki dachu, elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, materiału elewacyjnego,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;• dla zabytkowego budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 1, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 39/17, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły budynku i formy architektonicznej, kształtu dachu, kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, materiałów i kolorystyki,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;
Obszary ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych i archeologicznych	Ochrona zabytków ewidencyjnych odbywa się na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie układu ujętego w ewidencji zabytków należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne dotyczące zabytków i opieki nad zabytkami
Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków:	• Wszelkie działania budowlane w obrębie tych obiektów wymagają uwzględnienia przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 23, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 24/4, obręb Białogóra, obowiązuje:

	○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji wejściowej, tylnej i elewacji szczytowej od strony ulicy,○ zakaz nadbudowy budynku;● dla zabytkowego budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 18, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 192, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako dominującego materiału elewacyjnego,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;● dla zabytkowego budynku gospodarczego o numerze porządkowym 19, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 192, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, dyspozycji podziałów elewacyjnych, w tym cegły i drewna jako materiałów elewacyjnych,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;
strefa ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego ujętego w	Jako zasadę ochrony zabytku archeologicznego – pozostałości terenowych

Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków Nieruchomych i Archeologicznych	historycznego osadnictwa wsi Białogóra w granicach określonych na rysunku planu, ustala się, że roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, które mogą doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia, wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.
Obiekty o wartościach historyczno-kulturowych	• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 3, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 164/6 i 164/7, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu i kolorystyki dachu, zachowanych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz nadbudowy budynku,○ zakaz dalszej rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych;• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 4, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 163, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie historycznej szerokości elewacji budynku od strony ulicy oznaczonej na rysunku planu jako teren KD.01-L,○ w przypadku prowadzonej przebudowy dachu, przywrócenie historycznego kształtu dachu dwuspadowego o kątach nachylenia

	o połąci dachowy 40o -45o,o zakaz nadbudowy budynku,o zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku,o zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,o dopuszcza się realizację okien połaciowych; • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 5, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 351/2, obręb Białogóra, obowiązuje: o zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu i kolorystyki dachu, zachowanych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, deskowanych szczytów budynku,o zakaz nadbudowy budynku,o zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku,o zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,o dopuszcza się realizację okien połaciowych. • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 8, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 170/2, obręb Białogóra, obowiązuje: o zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu i kolorystyki dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku

	podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego, ○ zakaz nadbudowy budynku, zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych; • dla budynku gospodarczego o numerze porządkowym 11, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 176/7, obręb Białogóra, obowiązuje zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu;• dla budynku gospodarczego o numerze porządkowym 6, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 179/4, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: dyspozycji podziałów elewacyjnych, w tym cegły i drewna jako materiałów elewacyjnych,○ zakaz rozbudowy budynku od strony ulic,○ zakaz nadbudowy budynku;• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 22, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 188, obręb Białogóra; obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych;○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji

	szczytowych budynku;○ zakaz nadbudowy budynku;○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej;○ dopuszcza się realizację okien połaciowych;○ obowiązuje przywrócenie historycznej kolorystyki pokrycia dachowego ograniczonej do naturalnych odcieni dachówki ceramicznej (odcienie czerwieni i brązów) i odcieni szarości.• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 27, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 197/2, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: historycznych gabarytów bryły, kształtu i pokrycia dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, materiału elewacyjnego,○ zakaz nadbudowy budynku.• dla budynku gospodarczego o numerze porządkowym 20, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 193, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, dyspozycji podziałów elewacyjnych, w tym cegły i drewna jako materiałów elewacyjnych,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 21, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu

	numerem ewidencyjnym 193, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, cegły jako materiału elewacyjnego,○ zakaz nadbudowy budynku. • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 14, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 50/7 i 50/8, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, dyspozycji podziałów elewacyjnych, materiałów elewacyjnych,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych,○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku;• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 15, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 49/1, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych, materiału elewacyjnego,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w

	elewacji tylnej, ○ dopuszcza się realizację okien połaciowych,○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych,○ zakaz nadbudowy budynku,○ obowiązuje przywrócenie historycznej kolorystyki pokrycia dachowego ograniczonej do naturalnych odcieni dachówki ceramicznej (odcienie czerwieni i brązów) i odcieni szarości; • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 16, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 48/1, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu i kolorystyki dachu, elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, materiału elewacyjnego,○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej,○ dopuszcza się realizację okien połaciowych,○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych,○ zakaz nadbudowy budynku.• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 13, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 50/5 i 50/6, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej bryły budynku w zakresie: gabarytów bryły, kształtu dachu, historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, dyspozycji podziałów elewacyjnych, materiałów elewacyjnych;

	○ zakaz realizacji lukarn w połaciach dachowych w elewacji frontowej; dopuszcza się realizację nie więcej niż dwóch jednookiennych lukarn w elewacji tylnej; ○ dopuszcza się realizację okien połaciowych; ○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku. • dla budynku gospodarczego o numerze porządkowym 2, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 39/17, obręb Białogóra, obowiązuje: ○ zachowanie historycznej części bryły budynku w zakresie: wysokości budynku i formy architektonicznej, kształtu dachu, kompozycji elewacji, tj.: rysunku materiałowych podziałów i kolorystyki, ○ zakaz nadbudowy budynku, ○ zakaz rozbudowy budynku od strony elewacji frontowej i elewacji szczytowych budynku • Dla oznaczonych na rysunku planu obiektów o wartościach historyczno-kulturowych oprócz przedsięwzięć inwestycyjnych zmierzających do ich rewaloryzacji, dopuszcza się także adaptacje dla potrzeb innych funkcji, zmiany związane z przystosowaniem do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych, tak by możliwe było użytkowanie obiektów zapewniające bieżącą konserwację i ochronę przed zniszczeniem,
Obszar planu	W celu krajobrazowego oddzielenia struktur zabytkowych od struktur współczesnych obowiązuje – na oznaczonych na rysunku planu odcinkach granicy obszaru, o którym mowa w ust. 1, wzdłuż tej granicy albo równoległe do tej granicy – wprowadzenie nasadzeń o znaczeniu krajobrazowo-kulturowych w formie szpalerów zieleni wysokiej o lokalnym składzie gatunkowym.

57. Uchwała nr LIV/535/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 września 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno-wschodniego fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	• Na obszarze objętym planem nie występują obiekty i obszary podlegające ochronie konserwatorskiej. • Na obszarze objętym planem nie występują dobra kultury współczesnej podlegające ochronie • W przypadku natrafienia w trakcie realizacji prac ziemnych na przedmiot posiadający cechy zabytku zastosowanie mają przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

58. Uchwała nr LIV/536/2022 Rady Gminy Krokowa z dnia 15 września 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Świesino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obszar planu	w przypadku odkrycia, podczas prowadzenia prac ziemnych, przedmiotu posiadającego cechy zabytku, zastosowanie mają przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;

59. Uchwała nr LXV/600/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Prusewo, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej zespołu dworsko-ogrodowego (z folwarkiem) wpisanego do rejestru zabytków	• ochroną obejmuje się historyczną nawierzchnię kamienną podjazdu do dworu • W granicach strefy, o której mowa w ust. 1, wszelkie działania – w tym dotyczące zabudowy zagospodarowania terenów, podziałów nieruchomości, obszarów zieleni – regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami • dopuszcza się zabudowę odtworzeniową w obrębie historycznego folwarku
strefa ochrony konserwatorskiej zespołu ruralistycznego wsi Prusewo	• ochrona zachowanych historycznego zespołu ruralistycznego i kontynuacja historycznych zasad jego kształtowania w zagospodarowaniu terenów; • zachowanie, rewaloryzacja i adaptacja zabytkowej zabudowy – oznaczonych na rysunku planu budynków o walorach historyczno-kulturowych; • zachowanie historycznego układu

	drogowego miejscowości; zachowanie historycznej nawierzchni lub stosowanie w nawierzchniach dróg materiałów naturalnych – bruk kamienny; zachowanie i pielęgnacja oznaczonej na rysunku planu zieleni zabytkowej związanej z układem drogowym miejscowości oraz historycznymi siedliskami wiejskimi; zachowanie historycznego ukształtowania terenu; zachowanie historycznych podziałów własności; kontynuacja miejscowych i regionalnych tradycji budowlanych w nowej zabudowie.
strefa ochrony otoczenia i ekspozycji historycznego zespołu dworsko – ogrodowego	nowa zabudowa układem i formą architektoniczną winna harmonizować i nawiązywać do układów i form tradycyjnych uwzględniając wkomponowanie w naturalne ukształtowanie terenu; zachowanie i pielęgnacja oznaczonej na rysunku planu zieleni zabytkowej.
Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków	W obrębie stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych w ewidencji zabytków, roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności, wymaga przeprowadzenia niezbędnych badań archeologicznych na zasadach uregulowanych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty wpisane do rejestru zabytków: budynek dworu, park, dziedziniec gospodarczy z budynkami inwentarsko-gospodarczymi, dziedziniec frontowy z zabudową gospodarczą, podjazdem i gazonami decyzja z 08.01.1986 r., dawny nr rej. 953:	Dla budynku dworu obowiązuje ścisła ochrona konserwatorska na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, Dla parku obowiązuje ochrona: historycznego układu parku w tym historycznego przebiegu ścieżek i ich historycznej nawierzchni, zieleni komponowanej i starodrzewu, elementów małej architektury w tym muru okalającego park. Wszelkie działania w obrębie parku, w tym prace pielęgnacyjne dotyczące zieleni wysokiej należy prowadzić na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony

	zabytków i opieki nad zabytkami. • Dla dziedzica gospodarczego obowiązuje ochrona struktury przestrzennej, w tym rozmieszczenie budynków oraz teren podwórza, wolny od zabudowy. • Dla dziedzica frontowego z podjazdem, obowiązuje ochrona struktury przestrzennej, w tym rozmieszczenie budynków oraz wolny od zabudowy teren dziedzica z podjazdem i gazonami; obowiązuje ochrona kształtu podjazdu oraz kamiennej nawierzchni
Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych	• Realizację przedsięwzięć inwestycyjnych dla tych obiektów należy prowadzić zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 4, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 211, obręb Brzyno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu, ○ zakaz nadbudowy budynku. • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 12, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 242, obręb Brzyno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu; ○ ochrona cegły jako materiału elewacji; ○ ochrona historycznej dyspozycji ścian, historycznej formy otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego elewacji; ○ zakaz rozbudowy i nadbudowy budynku; ○ dopuszcza się realizację okien połaciowych od strony zachodniej budynku
Obiekty o wartościach historyczno-kulturowych	• Dla oznaczonych na rysunku planu obiektów o wartościach historyczno-kulturowych oprócz przedsięwzięć inwestycyjnych zmierzających do ich rewaloryzacji, dopuszcza się także

	adaptacje dla potrzeb innych funkcji, zmiany związane z przystosowaniem do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych, tak by możliwe było użytkowanie obiektów zapewniające bieżącą konserwację i ochronę przed zniszczeniem, przy zachowaniu zakresu i zasad ochrony wskazanych dla tych budynków w ustaleniach dla terenów • dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 7, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 260, obręb Brzyno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu;○ ochrona historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych.• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 8, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 254, 255, 257, 258, obręb Brzyno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu;○ ochrona historycznych elementów kompozycji elewacji, tj.: wielkości i kształtu otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego, rysunku podziałów elewacyjnych.• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 9, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 248 i 249, obręb Brzyno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu,○ zakaz nadbudowy budynku.• dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 10, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 244 i 246, obręb Brzyno, obowiązuje:

	○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu,○ zakaz nadbudowy budynku.● dla piwniczki – obiektu o numerze porządkowym 11, zlokalizowanego na działkach oznaczonych na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 244 i 246, obręb Brzytno, obowiązuje ochrona historycznej lokalizacji, gabarytów i kształtu bryły.● dla budynku mieszkalnego o numerze porządkowym 13, zlokalizowanego na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 241, obręb Brzytno, obowiązuje: ○ ochrona historycznych gabarytów i kształtu bryły, formy i kolorystyki dachu;○ ochrona cegły jako materiału elewacji;○ ochrona dyspozycji ścian, historycznej formy otworów okiennych i drzwiowych, detalu architektonicznego elewacji;○ zakaz nadbudowy budynku
Obszar planu	● Ochroną obejmuje się, położoną w granicach terenu 41.KD-D, oznaczoną na rysunku planu kapliczkę. Obowiązuje ochrona kapliczki, o której mowa w ust. 1, w zakresie zachowania istniejącej lokalizacji, formy architektonicznej i kolorystyki.● Ochroną obejmuje się oznaczoną na rysunku planu zabytkową zieleni; obowiązuje zachowanie i ochrona historycznej zieleni kompozycyjnej, śródpolnej, izolacyjno-krajobrazowej oraz starodrzewia, alei, szpalerów, obsadzeń granicznych wokół siedlisk● Obowiązuje odtworzenie historycznych, oznaczonych na rysunku planu, alei i szpalerów z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego.● Dla zieleni, o której mowa powyżej, dopuszcza się zabiegi pielęgnacyjne; ich wycinka dopuszczalna jest jedynie ze względu na zły stan fitosanitarny oraz zagrożenie życia lub mienia, przy czym w sytuacji wycinki obowiązuje

	kompensacja przyrodnicza 1:1, stosując gatunki tożsame z gatunkami historycznymi lub szlachetnymi, takimi jak: wierzba, kasztanowiec, dąb, lipa, buk, grab, wiąz, jesion; niezbędną wycinkę należy prowadzić w sposób uwzględniający terminy ochronne, w tym okresy lęgowe ptaków - zgodnie z przepisami szczególnymi. • Ochroną obejmuje się, oznaczone na rysunku planu, linie podziałów geodezyjnych stanowiące historyczne linie podziałów własności: ○ linia stanowiąca granicę pomiędzy działkami oznaczonymi na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 246, 247, 248, obręb Brzyno; ○ linia stanowiąca granicę pomiędzy działkami oznaczonymi na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 242, 243, 244, 245, obręb Brzyno. ○ linia stanowiąca granicę pomiędzy działkami oznaczonymi na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 241, 242, 243, obręb Brzyno; ○ linia stanowiąca granicę pomiędzy działkami oznaczonymi na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 242, 243, 244, 245, obręb Brzyno. ○ linia stanowiąca granicę pomiędzy działkami oznaczonymi na rysunku planu numerami ewidencyjnymi: 241, 242, 243, obręb Brzyno • Na działce oznaczonej na rysunku planu numerem ewidencyjnym 242, obręb Brzyno, wyklucza się lokalizację nowej zabudowy • Dla wybranych terenów dopuszcza się nawierzchnie z kamienia brukowego

60. Uchwała nr LXVI/616/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wierzchucino, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
w strefa ochrony konserwatorskiej historycznego zespołu ruralistycznego wsi Wierzchucino	• ochronie podlegają: historyczny układ przestrzenny, w tym historyczny układ dróg, historyczna struktura zabudowy oraz zieleń wysoka komponowana i starodrzew; • należy zachować i utrzymywać zieleń

	wysoką komponowaną, związaną z zespołami zabudowy. Nowe nasadzenia lokalizować w formie dopełnień istniejącej zieleni, jak również w formie nowych kompozycji, w nawiązaniu do zieleni historycznej (w tym szpalerów i alei); • nową zabudowę należy dostosować do historycznej formy architektonicznej, w szczególności w zakresie: skali i bryły zabudowy, usytuowania, gabarytów, kształtu dachu, detalu architektonicznego, kolorystyki (elewacje w kolorach jasnych, pastelowych lub w kolorze cegły, dopuszcza się deskowanie i licowanie cegłą, wyklucza się stosowanie sidingu). Nowa zabudowa w obszarach zabudowanych winna w stanowić uzupełnienie historycznej zabudowy. Na pozostałym obszarze nowa zabudowa układem i formą architektoniczną powinna nawiązywać do układów i form istniejących, a także naturalnego ukształtowania terenu oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych.

61. Uchwała nr LXVI/617/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Goszczyno, gmina Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków	roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, winny być prowadzone na zasadach określonych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków	• ochronie podlega historyczna: forma architektoniczna budynku (gabaryty wysokościowe, forma dachu i rodzaj pokrycia, kompozycja i wystrój elewacji, forma stolarki okiennej i drzwiowej); • wszelkie zmiany dotyczące elementów chronionych wymagają stosowania przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,

62. Uchwała nr LXVII/624/2023 Rady Gminy Krokowa z dnia 11 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Krokowa, w gminie Krokowa.

Obiekty, obszary	Zasady ochrony
Obiekty wpisane do rejestru zabytków: kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej- nr rejestr.1582 decyzją z dnia 10.03.1986 r., zespół pałacowo-parkowy wraz z zamkiem-pałacem z wieżyczką, bramą wjazdową z relikwiami ogrodzenia, parkiem - nr rejestr. 552 z dnia 14.10.1971 r. i 18.05.1985 r	Zasady ochrony i działań przy obiektach i obszarach zabytkowych regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków: budynek dawnej poczty przy ul. Wejherowskiej 8 na działce nr 8/2, budynek dawnej gospody ze stanem przy ul. Wejherowskiej 6 na działce nr 10/20, budynek dawnego dworca kolejowego przy ul. Kolejowej 6 na działce nr 172/1,) budynek wielorodzinny przy ul. Kolejowej 9 na działce nr 191, budynek mieszkalny przy ul. Kolejowej 13 na działce nr 189, budynek przemysłowy (dawna piekarnia) przy ul. Kolejowej 17 na działce nr 187/2, budynek dawnej gorzelni, zabytkowy zespół zabudowy o wartościach historyczno-kulturowych (folwark)	• obowiązuje ochrona konserwatorska obiektów zabytkowych i ich otoczenia w zakresie historycznych: proporcji bryły głównej budynku, kształtu dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu, materiału budowlanego, kolorystyki, lokalizacji występującego detalu architektonicznego, • dopuszcza się zmiany związane z przystosowaniem obiektów do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych, • obowiązuje zakaz nadbudowy i rozbudowy, • wszelkie działania w obrębie w/w elementów chronionych należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. • Dla zabytkowego zespołu zabudowy o wartościach historyczno-kulturowych (folwark), obowiązuje: ○ obowiązuje ochrona konserwatorska obiektów zabytkowych i ich otoczenia w zakresie historycznych: proporcji bryły głównej budynku, kształtu dachu, formy architektonicznej, dyspozycji ścian, detalu (w tym wielkości i kształtu okien oraz podziałów stolarki okiennej), materiału budowlanego, kolorystyki, lokalizację, występujący detal architektoniczny, ○ obowiązuje ochrona konserwatorska rozplanowania zespołu zabudowy, w tym historycznej lokalizacji budynków na działce względem dróg, dojazdów i innych obiektów, kompozycji zieleni

	oraz elementów małej architektury, nawierzchni utwardzonych ścieżek i placów, ○ wszelkie działania w obrębie w/w elementów chronionych należy prowadzić w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
Strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych zespołów zabudowy o wartościach historyczno-kulturowych: cmentarz w Krokowej z bramą ceglana, jako dawny cmentarz ewangelicki, a obecnie katolicki, położony przy ul. Kolejowej, zabytkowy zespół budowlany: zespół pofolwarcznej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej położony w granicach terenu oznaczonego na rysunku planu jako 1.105-MW, zabytkowy park - park krajobrazowy, znajdujący się na terenach elementarnych oznaczonych na rysunku planu jako 1.74-U, 1.105-MW, 1-106-MN/U, 1.107-KDW, 1.108-KX i na części terenu 2.1-R, zabytkowy zespół budowlany: zespół budynków dawnej gospody ze stanem położony w granicach terenu oznaczonego na rysunku planu jako 1.75-U i 1.74-U	• cmentarz z bramą ceglana, podlega ochronie w zakresie historycznych cech takich jak kompozycja alei, ścieżek i rozplanowania kwater z nagrobkami, zieleni, elementów małej architektury, nawierzchni ścieżek i placów, • obszar zabytkowego parku krajobrazowego, podlega ochronie w zakresie historycznych cech takich jak kompozycja w tym: zieleni, przebiegu dróg i ścieżek oraz ich nawierzchni, • ochronie podlega historyczny układ zabudowy oraz historyczne proporcje bryły głównej budynków i kształt dachu, • nową zabudowę należy dostosować w zakresie charakteru oraz detalu architektonicznego do tradycji budowlanej regionu.
strefa ochrony konserwatorskiej zachowanego historycznego układu ruralistycznego	• zachowanie układu komunikacyjnego i historycznego planu wsi, • ochrona zieleni w tym: związanej z układem komunikacyjnym oraz zabytkowymi zespołami zabudowy i pojedynczymi historycznymi siedliskami wiejskimi, • ochrona obiektów o wartościach historyczno-kulturowych, • ochrona otoczenia zabytkowych zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków wymienionych z zachowaniem przestrzeni niezabudowanych i właściwych relacji ekspozycyjnych, • nowa zabudowa w obszarach zabudowanych winna stanowić uzupełnienie historycznej zabudowy oraz kontynuować miejscową i regionalną tradycję budowlaną, • ochrona historycznych nawierzchni komunikacyjnych oraz elementów małej architektury, w tym ogrodzeń,

	• zachowanie historycznego podziału własności,• zachowanie czytelności podziału niwy siedliskowej na poszczególne strefy, w tym: zabudowy, ogrodów i roli uprawnej,• zachowanie czytelności granic historycznej zwartej zabudowy wiejskiej,• konserwacja i adaptacja historycznej struktury zabytkowej,• usunięcie lub restylizacja lub rekompozycja elementów dysharmonijnych zagospodarowania,• kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie
strefę ochrony konserwatorskiej dla ochrony otoczenia i ekspozycji ruralistycznego zespołu zabudowy Krokowej, zespołu pałacowo-parkowego, folwarku i historycznego parku krajobrazowego	• ograniczenie możliwości lokalizacji nowej zabudowy na obszarze historycznego parku krajobrazowego, dla zachowania właściwych relacji widokowych na i z obszarów chronionych;• zasady ekstensywności i ograniczenia wysokości zabudowy oraz stosowania form architektonicznych kontynuujących tradycje budowlane regionu Pasa Nadmorskiego i Kaszub Północnych, w tym zwłaszcza ustalenia kształtu dachu jako wysoki dwuspadowy i naczółkowy, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów;• ochronę istniejącej zabytkowej zieleni, związanej z układem komunikacyjnym, zabytkowymi zespołami zabudowy i pojedynczymi historycznymi siedliskami wiejskimi, w tym historycznych szpalerów drzew o orientacyjnej lokalizacji oznaczonej na rysunku planu jako wartościowy drzewostan.
strefa ochrony konserwatorskiej krajobrazu	• Zakaz zabudowy na terenach rolnych;• Zagospodarowanie pozostałych terenów jak w ustaleniach szczegółowych;• Zakaz zmian ukształtowania terenu;• Działania inwestycyjne należy realizować z poszanowaniem relacji widokowych i spójności krajobrazowej zespołów zabytkowych objętych ochroną i ich otoczeniem, z zachowaniem wglądów widokowych• Wprowadzana zabudowa winna uwzględniać historyczne formy zabudowy, w szczególności w zakresie kształtu dachu, proporcji rzutu bryły

	budynku, wysokości oraz wystroju elewacji.
Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków,	W obrębie stref roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia, wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.
obiekty współtworzące historyczny klimat zabudowy o wartościach historyczno-kulturowych: budynek mieszkalny, ul. Kolejowa 4 na działce nr 185/2, budynek gospodarczy przy dawnej gorzelnii, kapliczka dobudowana do budynku przemysłowego przy ul. Kolejowej 17, kościelny budynek gospodarczy, budynki przy ul. Wejherowskiej 13 i 15, historyczna nawierzchnia kamienna, znajdująca się na drodze 1.82-KDD i terenie 1.83-MW/U	ochronie podlega: historyczna bryła oraz jej proporcje, historyczny kształt dachu, historyczna lokalizacja oraz zachowany historyczny detal architektoniczny,wszelkie zamierzenia budowlane (rozwiązania projektowe) należy prowadzić z poszanowaniem elementów chronionych,dopuszcza się dla historycznej nawierzchni kamiennej prace budowlane związane z lokalizacją infrastruktury technicznej, zjazdów oraz naprawą nawierzchni z obowiązkiem jej odtworzenia po wykonanych pracach.
Obszar planu	Na obszarze planu ujawniono wartościowy drzewostan (na rysunku planu oznaczono orientacyjne położenie pojedynczych drzew lub ich grupy) m.in. wzdłuż historycznych dróg i przy historycznej zabudowie. Wartościowy drzewostan podlega ochronie poprzez utrzymanie i uzupełnianie. Dopuszcza się cięcia sanitarne i usunięcie drzew szczególnie zagrażających bezpieczeństwu, drzew w złym stanie fitosanitarnym oraz drzew będących w kolizji inwestycyjnej z wymogiem nasadzeń kompensacyjnych

Lista zabytków ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków województwa Pomorskiego do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Krokowa

Załącznik nr 6 do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Krokowa na lata 2024 – 2027

Lp	Gmina	Miejscowość	Ulica	Nr	Obiekt	Data	Nr WEZ	Nr rejestru woj. Pom.
1	Krokowa	Białogóra	Okreźna	2	budynek mieszkalny, dz. 187	pocz. XX	6	
2	Krokowa	Białogóra	Okreźna	4	budynek mieszkalny, dz. 24/4	pocz. XX	7	
3	Krokowa	Białogóra	Okreźna	10	budynek, ob.sklep, restauracja, dz. 176/7	pocz. XX	8	
4	Krokowa	Dębki	Morska	9	budynek mieszkalny	pocz. XX	16	
5	Krokowa	Karlikowo	Leśna	13	budynek mieszkalny	pocz. XX	35	
6	Krokowa	Karlikowo	Wiejska	21	budynek mieszkalny	pocz. XX	44	
7	Krokowa	Odargowo	Morska	36	chata w konstrukcji szkieletowej	XIX	88	
8	Krokowa	Prusewo	Słoneczna	14	budynek mieszkalny	1 poł. XX w.	107	
9*	Krokowa	Wierzchucino			cmentarz ewangelicki	XIX	152	
10*	Krokowa	Wierzchucino			pomnik poległych w I wojnie	1920	153	
11	Krokowa	Wierzchucino	Św. Rozalii	14	budynek mieszkalny	pocz. XX	177	
12	Krokowa	Żarnowiec	Lipowa	61	szkoła, budynek gospodarczy	1909	217	
13	Krokowa	Krokowa- Żarnowiec- Wierzchucino			Dwie aleje w ciągu przydrożnej alei lipowo-dębowo-klonowej wzdłuż historycznego traktu Krokowa - Żarnowiec - Wierzchucino (ob. droga wojewódzka 213), tj.: 1. aleja lipowo-dębowo-klonowa na odcinku pomiędzy miejscowościami Goszczyno (skrzyżowanie) i Żarnowiec; 2. aleja lipowo-klonowa w odcinku od skrzyżowania obecnej drogi wojewódzkiej nr 213 z Aleją Św. Anny w Żarnowcu w kierunku Wierzchucina, do zachodniej granicy działki nr 527 (obręb Żarnowiec) wraz z jej relikdami w postaci pojedynczych okazów starodrzewu przy ul. Lipowej we wschodniej części Żarnowca, wraz z terenem, na którym te aleje są usytuowane, tj. działkami o nr ewid.: 166, 163, 121, 134, 57 i częścią dz. nr 169 (wszystkie działki w obrębie Goszczyno, działkami nr: 293, 292/5 obie działki obr. Odargowo oraz dz. nr: 2062, 530, 516, 527 i częściami działek nr: 783, 784, 631 wszystkie działki w obrębie Żarnowiec, w granicach określonych w załączniku graficznym do tej decyzji.	3 ćw. XIX w.	218	1993

* obiekty do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków po stwierdzeniu, czy nie są tożsame z obiektami położonymi w miejscowości sąsiedniej:

- Krokowa, Słuchowo, pld strona szosy Krokowa-Chwaszczyno, cmentarz ewangelicki (pow. 0,32 ha) (nr WEZ 125, nr GEZ 119)
- Krokowa, Słuchowo, w lesie pld strona szosy Krokowa-Chwaszczyno, cmentarz-pomnik poświęcony pamięci żołnierzy poległych w I wojnie światowej (pow. 0,07 ha) (nr WEZ 126, nr GEZ 120)

gmina KROKOWA

REJESTR ZABYTEKÓW ARCHEOLOGICZNYCH
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGOZałącznik nr 7 do Programu Opieki nad Zabytkami
dla Gminy Krokowa na lata 2024 - 2027

Nowy numer	Stary numer	Wpis do rejestru (nr decyzji, data)	Przedmiot ochrony	Zakres ochrony	Miejscowość	Gmina
C-103	81/A	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku, KL. IV/620/67/70 z dnia 08.01.1970 r.	grodzisko	grodzisko wczesnośredniowieczne położone w pasmie zalesionych wzgórz po wsch. Stornie jez. Żarnowieckiego	Sobieńczyce	Krokowa
C-221	166/A	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku Kl.IV/6200/4557/71 z dnia 21.11.1971 r.	cmentarzysko płaskie	Cmentarzysko płaskie grobów skrzynkowych datowane na wczesną epokę żelaza położone 600 metrów na północ od wsi, po zachodniej stronie drogi Minkowice _Parszczyce, na wzniesieniu nad łąkami	Minkowice	Krokowa
C-222	167/A	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku Kl.IV/6200/4558/71 z dnia 21.11.1971 r.	cmentarzysko płaskie	Cmentarzysko płaskie datowane na okres późnolateński położone 500 m na północ od wsi, po zach stronie drogi do Parszczyce	Minkowice	Krokowa
C-392	316/A	WKZ w Gdańsku Kl.VI/6200/5566/76 z dnia 06.12.1976 r.	cmentarzysko płaskie	cmentarzysko płaskie grobów skrzynkowych położone na niewielkim wzniesieniu ok. 1 km na zachód od Letowic i 1250 m na pn-zach od Goszczyna	Letowice	Krokowa
C-401	324/A	WKZ w Gdańsku Kl.VI/6200/2057/77 z dnia 31.03.1977 r.	cmentarzysko płaskie	cmentarzysko płaskie grobów skrzynkowych położone 300 m na pd od wsi na wzniesieniu na wschodnim wysokim brzegu rzeki Piaśnicy	Tyłowo	Krokowa
C-436	358/A	WKZ w Gdańsku Kl.VI/5321/Arch./139/78 z dnia 14.12.1978 r.	osada otwarta	Stanowisko położone jest na wschód od wsi, między wsią a jez. Żarnowieckim, na wyniosłym wzniesieniu	Brzyno	Krokowa
C-437	359/A	WKZ w Gdańsku Kl.VI/5321/Arch./140/78 z dnia 14.12.1978 r.	grodzisko wznysne	Stanowisko położone jest ok. 600 m na północny - wschód od kaplicy, po północnej stronie drogi z tyłowa do Lubocina, na wzniesieniu, w lesie	Tyłowo	Krokowa